অমৃতধাৰা

Amritdhara

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় আলোচনী

আলোচনী সম্পাদিকা

সীমা মণি দাস

অমৃতধাৰা

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২০০৮-২০০৯ বৰ্ষ

সম্পাদিকা

সীমা মনি দাস

AMRITDHARA: An annual publication of the students' union of Khagarijan College. Edited by Sima Moni Das and published by Principal, Khagarijan College, Nagaon: Assam. Pin-782002, Session 2008-2009

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সংখ্যা ৫ ঃঃ বৰ্ষ ২০০৮-২০০৯

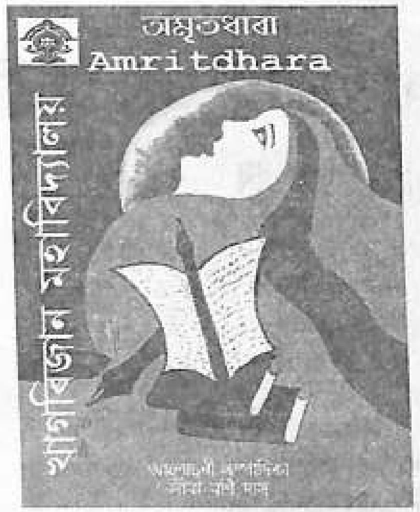

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি
ড° সাগৰ বৰুৱা

তত্বাবধায়ক
জোনাৰাম নাথ

আলোচনী সম্পাদিকা
সীমা মণি দাস

সদস্য
কবিতা গোস্বামী
টুটুমনি বনিক

বেটুপাট
সীমা মণি দাস

মুদ্ৰণ
জে. এন. প্ৰেছ এণ্ড পাব্লিকেচন, ফৌজদাৰি পট্টি
নগাঁও ঃঃ অসম।

মহাবিদ্যালয় সংগীত

(১)
নৱ নৱ সৃষ্টিৰে আমি আগুৱাওঁ
জ্ঞানৰ জ্যোতি আৰু কৃষ্টি বিলাওঁ
গঢ়িম আমি এই সমাজ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান

(২)
চহৰৰ 'অতীত' তোমাৰ নাম
চিৰ নমস্য খাগৰিজান,
চৰণত বৈছে জুৰি খনাজান
তোমাক জনালোঁ প্ৰণাম ।

(৩)
তুমি সেউজীয়া, তুমি অপৰূপা
তোমাৰ নাই যে তুলনা
আশীৰ দশকতে জন্মি আজি
হ'লা চিৰ যৌৱনা ।

(৪)
আই আমাক শকতি দিয়া
আই আমাক আশিস দিয়া
তোমাৰ চৰণ শিৰত লৈ
গাওঁ আমি জয়ৰে গান ,
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান ।

(৫)
তুমি গঢ়িছা যুগৰ মানুহ
গঢ়িবা আমাকো বীৰ লাচিত কৰি,
দুষ্কৃতি বিনাশী গঢ়িম সমাজ
গঢ়িম আমাৰ স্ব-জাতি ।

(৬)
তুমি গঢ়িছা যুগৰ নাৰী
আমাকো গঢ়িবা মূলাগাভৰু কৰি,
ভেদাভেদ বিনাশী গঢ়িম জাতি
দিলোঁ তোমাক আমি প্ৰতিশ্ৰুতি ।

(৭)
শংকৰদেৱৰে বৰঘৰ মজিয়াত
তুমি আই জন্ম ল'লা ।
মাধৱ আজানৰ সমন্বয়ৰ গীত
আমাৰ প্ৰাণত সিঁচি দিলা ।

(৮)
আই আমি কৰোঁ অংগীকাৰ
ৰাখিম তোমাৰ মান
তুমি আই চিৰ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান ।
তুমি আই চিৰ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান ।

কথাঃ- অধ্যাপক লুতফুৰ ৰহমান
সুৰঃ- শ্ৰী মুকুল বৰা

LIST OF SUCCESSIVE PRINCIPALS OF KHAGARIJAN COLLEGE

Name of the Principals	From	To
Md. Abdul Hye (i/c)	12-09-72	10-12-72
Padma Kanta Bora	11-12-72	21-10-75
Ramesh Chandra Phookan	22-10-75	31-08-76
Arun Bikash Dutta (i/c)	01-09-76	31-03-77
Radhika Ranjan Choudhury	01-04-77	31-03-78
Arun Bikash Dutaa (i/c)	01-04-78	18-11-79
Phanindra Lal Dutta	19-11-78	31-10-83
Arun Bikash Dutta	01-11-83	29-01-88
Mrs.Renu Mahanta Rajkhowa (i/c)	30-01-88	28-06-89
Tagar Chandra Bora	29-06-89	31-05-97
Mrs. Chitra Bora (i/c)	01-06-97	05-11-98
Dr. Badal Chandra Ghosh	06-11-98	31-01-06
Lutfur Rahman (i/c)	01-02-06	18-04-07
Dr Sagar Boruah	19-04-07	-

সীমা মণি দাস

সম্পাদিকাৰ একাষাৰ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী এখন কঠিয়াতলী স্বৰূপ। প্ৰতিদিনে সমাজত ঘটি থকা অসংখ্য সমস্যাক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ সাহিত্যৰ যিকোনো এটা বিভাগৰ জড়িয়তে তাক আমি প্ৰকাশ কৰিব পাৰো। যিয়ে সমাজৰ স্বৰূপ দাঙি ধৰাৰ লগতে আমাৰ প্ৰতিভা বিকাশতো অৰিহনা যোগাব পাৰে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত আমাৰ অগ্ৰজসকলে সমাজত কেওফালে অৱক্ষয়ৰ গৰাখহনীয়া দেখি সততে দোষাৰোপ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। এইখিনিতে আমাৰ বক্তব্য যে, আমি কোনখন সমাজত আহাৰ, পানী, বায়ু সেৱন কৰি ডাঙৰ-ডীঘল হৈছো। আমাৰ আহ্বন সকলো পিতৃ-মাতৃ, শিক্ষাগুৰু মণ্ডলী, বুদ্ধিজীৱি, সচেতন নাগৰিক আদি সকলো একত্ৰিত হৈ এখন নিকা, শৃংখলাবদ্ধ, নিৰ্দোষী সমাজ গঢ়াত ব্ৰতী হওক, তেতিয়াহে অনুজ তথা যুৱক-যুৱতীসকল আকৰ্ষিত হৈ সুস্থ, সবল এখন আধুনিক সমাজ গঢ় দিয়াত সহায়ক হ'ব।

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰোতে যিসকল লেখক-লেখিকাই বহু-মূল্যৱান লেখা আগবঢ়ালে তেখেতসকললৈ আমাৰ কৃতজ্ঞতা তথা ধন্যবাদ জনালো। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন দিহা-পৰামৰ্শৰে সকলো দিশতে আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়, তত্বাৱধায়ক মহোদয় প্ৰমুখ্যে সকলোকে আমি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আলোচনী সম্পাদিকা
সীমা মণি দাস

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ একাষাৰ

ড° সাগৰ বৰুৱা
অধ্যক্ষ
খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ 'অমৃতধাৰা' প্ৰকাশৰ পথত । আশাকৰো মুখপত্ৰখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সংশ্লিষ্ট সকলোৰে কিছুপৰিমান হলেও বৌদ্ধিক চাহিদা পূৰণ কৰিব । তত্বাবধায়ক শ্ৰীজোনাৰাম নাথলৈ আৰু আলোচনী সম্পাদিকা সীমা মণি দাসলৈ ধন্যবাদ আৰু শুভাশীষ যাচিলোঁ ।

সাম্প্ৰতিক সমাজখন এক ভয়ংকৰ দুঃসময়ৰ মাজেৰে গতি কৰিছে । চাৰিওফালে অন্যায়-অনীতি, দুৰ্নীতি, হত্যালুণ্ঠন, সাম্প্ৰদায়িকতা, বিচ্ছিন্নতাবাদ ইত্যাদি ইত্যাদি। এনে অৱস্থাত আজিৰ যুৱক সমাজ বিশেষকৈ উচ্চ শিক্ষাৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল বিভ্ৰান্ত হৈ পৰিছে, এনে এক পশ্চাদমূখী পৰিস্থিতিত শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ আলোচনীবোৰে উদীয়মান যুৱক-যুৱতী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এক ইতিবাচক দিশ নিৰ্ণয়ত সহায় কৰিব পাৰে । আমি আশাবাদী খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰখনিয়েও দেশ আৰু জাতিৰ বৌদ্ধিক আৰু সাংস্কৃতিক বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলকে ধৰি প্ৰতিজন সদস্যৰ সৎচিন্তা আৰু আদৰ্শৰ প্ৰতিফলন ঘটাব।

ভালেমান অভাৱ অভিযোগ থাকিলেও মহাবিদ্যালয়ৰ মনোবল অফুৰন্ত । পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰৱল ইচ্ছাশক্তি অনুষ্ঠানটিৰ মূল সম্পদ । তদুপৰি লগত আছে ৰাইজৰ সীমাহীন সহায় সহযোগিতা আৰু শুভাশীষ । স্বাভাৱিকতেই মহাবিদ্যালয়খনিয়ে প্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব ।

আলোচনী সম্পাদনা সমিতি, খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়

বহি থকা বাওঁ ফালব পবাঃ- অধ্যাপিকা- নিভা শইকীয়া, অধ্যাপিকা-ছেলীমা ছোলতানা খণ্ডকাব, অধ্যাপিকা-জয়শ্রী চৌধুবী, অধ্যাপিকা-ৰুমা দত্ত, ড° সাগব বৰুৱা (অধ্যক্ষ), লুটফুব বহমান (উপাধ্যক্ষ), অধ্যপিকা- অজন্তা বৰা খাবঘবিয়া, অধ্যপিকা-ৰূপশ্রী দেবী, অধ্যাপিকা- কবিতা গোস্বামী, অধ্যাপক- আব্দুল ছালাম, অধ্যাপক- জোনাবাম নাথ, কম্পিউতাব শিক্ষক- ফাইজুব বহমান

ঠিয় হৈ থকা বাওঁ ফালব পবাঃ- অধ্যাপক- মইনোল হক আকন্দ, অধ্যাপক- কংকন মেধি, অধ্যাপক- বাইহানোল আহমেদ, অধ্যাপিকা - মুন্নি বৰা, অধ্যাপিকা -ধৰিত্রী দাস, অধ্যাপিকা- টুটুমণি বণিক, অধ্যপক- মনোৰঞ্জন দাস, অধ্যপক- স্বপন জ্যোতি নাথ, কাঃ সহায়ক- বিনোদ শইকীয়া, গ্রন্থাকাবীক- দ্বীপক নাথ, কম্পিউতাব শিক্ষক- ভাস্কব জ্যোতি বৰা, ৪র্থ শ্রেণীব কর্মচাবী- তিকেন্দ্র নাথ দাস, ৪র্থ শ্রেণীব কর্মচাবী- বত্নেশ্বব শইকীয়া

এই সংখ্যাত

অসমীয়া বিভাগ

নিস্তব্ধ অপুৰ নিৰৱ উচুপনি..........১-২

এইড্ছঃ এক মহাব্যাধি..........৩-৪

পদ্মা নদীৰ মাঝি-প্ৰসঙ্গঃ আঞ্চলিক উপন্যাস..........৫-৮

বিশ্ববন্দিতা ভাৰতকন্যা..........৯

কৈশোৰকালৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থা..........১০-১১

সমুদ্ৰৰ এক সীমাহীন ৰহস্যঃ বাৰ্মুডা ত্ৰিভূজ..........১২

মানৱ জাতি আৰু মানৱ অধিকাৰ..........১৩

পৰাজয় মানে..........১৪

সন্তান পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হয় কিয় ?.....১৫-১৭

চকুলোৰে বোৱালা অশান্তিৰ ঢ'ল..........১৮-১৯

বন্যাৰ অনামী ৰং..........২০-২১

অন্য এখন পৃথিৱী..........২২-২৪

বছা বচা ভাঙনি শৰৎ-বন্দনা..........২৫-২৬

মিচিং সকলৰ লোকখাদ্য..........২৭-৩০

অসমীয়া গীতি-সাহিত্যত ৰাধা..........৩১-৩৫

ইতিসাহৰ সমল সবৃদ্ধ মৰিগাঁও জিলা..........৩৬-৪৫

জীৱনৰ বাটত উপন্যাসত লোকজীৱন..........৪৬-৫১

বিহু নৃত্য- অতীত আৰু বৰ্তমান..........৫২-৫৮

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অষ্টাঙ্গিক মাৰ্গ..........৫৯-৬০

সুৰুজমুখীৰ স্বপ্নঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ
শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস -এটি আলোচনা..........৬১-৬২

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অসমীয়া সমাজলৈ আগবঢ়োৱা
আপুৰুগীয়া অৱদানবোৰৰ চমু পৰ্য্যালোচনা..........৬৩-৬৮

কোৰআন ও আধুনিক বিজ্ঞন সম্পৰ্ক..........৬৯-৭৩

অংকলৈ আৰু আমি ভয় নকৰোঁ..........৭৪-৮১

পিতা মাতাৰ হক..........৮২

অহংকাৰ..........৮৩

অসমী আই..........৮৩

মই সুধিছোঃ কিয় মাতিছা ?..........৮৩

তোমাক হেৰুৱাৰ বেদনা..........৮৪

মাজনিশা..........৮৪

মূল্য জীৱন..........৮৪

কলীয়া ডাৱৰ..........৮৫

দেৱতা..........৮৫

মাটিৰ ঢিপত..........৮৬

পঞ্চপদ..........৮৬

শিল.........৮৬

মা য'ত হেৰাল.........৮৭

মিনতি.........৮৭

আধুনিক যুগ.........৮৮

মোৰ প্ৰিয় গুৰুলৈ.........৮৮

সপোনৰ মায়াজাল.........৮৮

মোৰ মনৰ ভাৰ.........৮৯

কবিতা নিলিখা মানুহবোৰৰ বাবে.........৮৯

কিহৰ বাবে এই মৃত্যুযজ্ঞ ?.........৯০

আহিনৰ অপেক্ষাত.........৯০

জীৱনৰ লগৰী.........৯০

তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰশ.........৯১

মোৰ প্ৰিয় বৰ্ন "ক".........৯১

প্ৰেম.........৯২

প্ৰতি শ্ৰুতি.........৯২

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় তোমাক নমস্কাৰ.........৯৩

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়.........৯৩

বসন্ত কালত.........৯৪

জীৱন হৈ ৰল প্ৰশ্ন.........৯৪

পৰিবৰ্তন.........৯৫

মিছা মৰমৰ অভিনয়.........৯৫

শুনা শুনা শুনা তিনিৰ কিনো গুণ.........৯৬

প্ৰেমৰ প্ৰকাশ.........৯৬

শিশুৰ আশা.........৯৭

দেনা পাওনা.........৯৭

প্ৰকৃতি.........৯৮

হাৰিয়ে পাওয়া.........৯৮

English Section

Dr. APJ ABDUL KALAM: A Short Sketch of His Lite And Activity....99-100

Word Power..........102

Whate is life..........102

Teacher..........103

God...........103

অসমীয়া বিভাগ

নিস্তব্ধ অপুৰ নিৰৱ উচুপনি

শ্ৰীবিশ্বজিৎ দাস
একাদশ মান

শৰতৰ এটা পুৱা। পূৱ আকাশত ৰঙালী ৰঙ সানি পুৱাৰ সূৰুযে ভুমুকি মাৰিছে। পদূলিৰ মূৰত থকা শেৱালি জুপিৰ পৰা এক মধুৰ সুবাস ভাহি আহি চাৰিওদিশ সুবাসেৰে আমোল মোলাই তুলিছে। সূৰ্য্যৰপৰা অহা কিৰণ পৰি চিক মিকাই তলসৰা শেৱালি ফুলবোৰ শুকুলা মুকুতাৰ দৰে লাগিছে। চোতালত পৰি বালিমাহী চৰাইজনীয়ে চিক্-চিক্‌কৈ মাত মাতি, ফিচা জোকাৰি জোকাৰি নাচি ফুৰিছে। তাৰোপৰি গছৰ ডালে-ডালে পৰি চৰাইবোৰে আপোনসুৰেৰে গীত জুৰিবলৈ ধৰিছে। গৰালৰপৰা উলিয়াই দিয়া হাঁহ-কুকৰাবোৰেও মনৰ আনন্দতে নাচি বাগি খাদ্যৰ সন্ধানত ঘূৰি ফুৰিছে। মুঠতে প্ৰকৃতিৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য্যত মোহিত হৈ শৰতৰ পুৱাটিয়ে এনে এক অনুপম দৃশ্যৰ সৃষ্টি কৰি তুলিছে যাক বৰ্ণাই শেষ কৰিব নোৱাৰি।

অপু এটা বৰ মৰম লগা ল'ৰা। তাৰ বয়স মাত্ৰ এঘাৰ বছৰ মানহে হ'ব। অপুৰ ঘৰত আছিল তাৰ মাক, খুড়াক আৰু এজনী কণমানি ভনীয়েক। অপুৰ কেইবাদিনো ধৰি মনটো দুখেৰে ভৰা, কিয়নো নিষ্ঠুৰ সেই দিনটো ঘূৰি আহিবলৈ আৰু যে বেছি দিন নাই, যিটো দিনত অপুৱে তাৰ দেউতাক আৰু নিজৰ অমূল্য চকু দুটিৰ দৃষ্টি হেৰুৱাব লগা হৈছিল। নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাৰপৰা সাৰ পোৱাৰ পিছত অপু কিছুসময় নিজৰ বিছনাতে পৰি থাকিল। কিছু সময়ৰ পিছত মাকে অপুক বিচনাৰপৰা উঠাই ধৰি ধৰি নি আগফালৰ বাৰান্দাখনৰ এখন চকীতে বহাই দিলে। এনেতে অপুৱে সিহঁতৰ ওচৰৰে অতুলে ডাঙৰ, ডাঙৰকৈ ইংৰাজী পঢ়ি থকা শুনিলে। অপু আৰু অতুল দুয়ো একেটা শ্ৰেণীতে পঢ়িছিল। অপু শ্ৰেণীৰ ভিতৰতে প্ৰথম আৰু অতুল দ্বিতীয় আছিল। অতুলে পঢ়ি থকা শুনিলে অপুৰ মন বিষাদৰে ভৰি পৰে। সিও যদি অতুলৰ দৰে পঢ়া-শুনা কৰিব পাৰিলেহেঁতেন, সিহঁতৰ লগত একেলগে পঢ়াশালিলৈ যাব আৰু খেলিব পাৰিলেহেঁতেন, তেতিয়া কিমান যে ভাল লাগিলেহেঁতেন। অতুঁলে পঢ়ি থকা শুনিলে অপুৰো পঢ়িবলৈ মন যায়। তাৰ কোমলীয়া হৃদয়েহে বুজি পায় মানুহৰ জীৱনত শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন কিমান! কিন্তু মনৰ প্ৰবল ইচ্ছা শক্তি থকাৰ সত্ত্বেও সি যে শাৰিৰীকভাৱে অক্ষম। হঠাৎ তাৰ আজিৰ পৰা প্ৰায় এবছৰ আগৰ সেই অভিশপ্ত দিনটোৰ কথা মনত পৰিল।

সেইদিনা আছিল অপুৰ বাবে আটাইতকৈ আনন্দৰ দিন, কিয়নো সি দেউতাকৰ লগত গুৱাহাটীলৈ যাব আৰু গুৱাহাটীত গৈ সি চিৰিয়াখানা, কলাক্ষেত্ৰ আৰু অনেক দেখা-নেদেখা বস্তু চাব। সেই উদ্দেশ্যেই আগদিনা ৰাতিয়েই অপুৱে মাকক তাৰ নতুন কাপোৰজোৰ বাকচৰ পৰা উলিয়াই থবলৈ দিছিল। তাৰোপৰি সি মাকক

ৰাতিপুৱা ৬ মান বজাৰ আগতেই শোৱাৰপৰা জগোৱাই দিবলৈ কৈছিল। সেই মতেই কাম হ'ল। ৰাতিপুৱা অপু আৰু দেউতাক দুয়ো গুৱাহাটী অভিমুখে ৰাওনা হ'ল। গাড়ীত যাওঁতে অপুৰ মনত নানা প্ৰশ্ন উত্থাপিত হৈছিল। সি প্ৰশ্নবোৰৰ সমাধানৰ বাবে দেউতাকক প্ৰশ্ন কৰিবলৈ ধৰিলে। দেউতাকেও তাৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিছিল যদিও অসন্তৰ, অসন্তৰ প্ৰশ্ন সুধি অপুৱে দেউতাকক ব্যক্তিব্যস্ত কৰি তুলিছিল। অৱশেষত দেউতাকে অপুক প্ৰশ্ন নকৰি মনে মনে থাকিবলৈ কৈছিল যদিও তেওঁ অপুৰ অনুসন্ধিৎসু প্ৰবৃত্তিৰ বাবে নঠৈ আনন্দিতেও হৈছিল। সিহঁতে প্ৰায় ১ বাজি ৩০ মিনিট মান বজাত গুৱাহাটীত উপস্থিত হৈছিলগৈ। চিৰিয়াখানা চাবলৈ যোৱাৰ অভিমুখে দুয়ো গৈ গনেশগুৰি পাওঁ নাপাওঁতেই ডাঙৰকৈ এটা শব্দ হৈ তৎক্ষণাত গোটেইবোৰ ধোঁৱা কোৱা হৈ পৰিছিল। অপু চেতনহীন হৈ শুই পৰিল। সকলোবোৰ মানুহে বোমা ফুটিল, বোমা ফুটিল বুলি হুলস্থুল লগাই দিলে। চকুৰ প্ৰচাৰতে অপুৰ দেইতাক ক'তনো হেৰাই গ'ল কোনেও সুংসূত্ৰই নাপালে। নৰ ৰক্তৰে গোটেই গনেশগুৰি খনেই ৰাঙলী হৈ পৰিছিল। হায়! হায়! ক'ত ল'ৰা-ছোৱালী এই বিস্ফোৰনত অনাথ হ'ল, ক'ত নাৰীৰ শিৰৰ সেন্দুৰ মচা গল আৰু ক'ত বৃদ্ধৰবুঢ়াকালৰ লাখুটি নাইকিয়া হৈ গ'ল। কিছু সময়ৰ পিছত আৰক্ষীয়ে আন আন আহতসকলৰ লগতে অপুকো গুৱাহাটী চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰালে অপুৰ যেতিয়া চেতন ঘূৰি আহিছিল তেতিয়া সি গোটেইবোৰেই অন্ধকাৰ, অন্ধকাৰ দেখাপাই সি বুজি উঠিছিল যে সি আৰু এই পৃথিৱীৰ মনোৰম প্ৰকৃতিৰ কোনো বস্তুকে দেখা নাপায়। খবৰটো পাই কিছুসময়ৰ পিছতে অপুৰ মাক আৰু খুড়াক দুয়ো আহি চিকিৎসালয়ত উপস্থিত হয়। মাক আৰু খুড়াক অহাৰ কথা গম পাইয়ে অপুৱে দেউতাকৰ কথাহে সুধিলে। সি নিজৰ বিষয়ে পাহৰিয়ে গ'ল। মাক-খুড়াকে দেউতাকৰ বিষয়ে একো কথা নক'লে। সি বুজি পালে যে দেউতাক আৰু এই পৃথিৱীত নাই। অপুৱে হিয়া উজাৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। অপুৰ এনে আচৰণত মাকৰ ধৈৰ্য্য হেৰাই মাকেও কান্দিবলৈ ধৰিলে। খুড়াকে দুয়োকে কন্দা-কটা বন্ধ কৰিবলৈ দি ডাক্তৰৰ ওচৰ পালেগৈ। খুড়াকে ডাক্তৰক অপু দৃষ্টিহীন হোৱাৰ কাৰণ সোধাত, ডাক্তৰে বিষাক্ত বোমাৰ সাৰ অপুৰ চকুত সোমোৱাৰ বাবেই অপু দৃষ্টি হীন হ'ল বুলি ক'লে।

এনেদৰেই অপুৱে অতীত স্মৃতিত উটি ভাহি ফুৰোতে পিছফালৰপৰা মাকৰ মাত শুনি উচপ খাই উঠিল। মাক আৰু কণমানিজনীৰ কথা ভাবি অপুৰ দুধাৰি চকুৰলোৰে চকুলো বৈ আহিছিল.......................।

এইড্‌ছঃ এক মহাব্যাধি

শ্ৰীজ্যোতিস্না শইকীয়া
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

একবিংশ শতিকাৰ আদিভাগত উপনিত হৈ বিজ্ঞানৰ অসাধ্যকাৰ আৱিষ্কাৰৰ পিছতো, সভ্যতাৰ শীৰ্ষস্তৰ লাভ কৰাৰ পিছতো আজি বিশ্বত খলকনি তোলা এক মহাব্যাধি হৈছে এইড্‌ছ (AIDS); যি বৰ্তমান সময়ত এক কালনাশক ভাইৰাছৰ পৰা হোৱা ব্যাধি ৰূপে চিহ্নিত হৈছে। এই এইড্‌ছ ৰোগৰ ভাইৰাচটো হৈছে এইড্‌ছ আই. ভি. (HIV:- Human Immunodoficiency Virus)। এই ভাইৰাচটো পোনপ্ৰথমে সেউজীয়া বান্দৰৰ দেহত আৱিষ্কৃত হৈছিল। পিছত ১৯৮৩ চনত মন্টাগণিয়েৰ আৰু ১৯৮৪ চনত গেল আৰু তেওঁলোকৰ সংগী বৃন্দই প্ৰথমে মানুহৰ দেহত এই ভাইৰাচৰ অৱস্থিতি প্ৰমাণ কৰে। এই এইড্‌ছ আই. ভি. ৰ বীজাণু যিকোনো লোকৰ দেহত প্ৰৱেশ কৰিব পাৰে। সম্প্ৰতি বিশ্বত এই ৰোগৰ আক্ৰান্ত সকলৰ ভিতৰত যুৱক যুৱতীৰ সংখ্যাই অধিক।

এই এইড্‌ছ বা এইড্‌ছ আই ভিৰ ৰোগৰ প্ৰাথমিক লক্ষণসমূহ হ'ল-

১। দেহৰ সাধাৰণ দূৰ্বলতা

২। দেহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা ধ্বংস হোৱা।

৩। জ্বৰ, কাঁহ, পেটৰ ৰোগ, পেশীৰ বিষ, ওজন হ্ৰাস পোৱা।

৪। স্মৃতিশক্তি বা চিন্তাশক্তি হ্ৰাস পোৱা আদিয়ো প্ৰধান।

এইড্‌ছ আই. ভিৰ ৰোগৰ বীজাণু সংক্ৰমন হোৱাৰ মূল কাৰণ চাৰিটা হৈছে-

১। অসুৰক্ষিত যৌন সংগম।

২। অশোধিত বা HIV সংক্ৰমিত ব্যক্তিয়ে ব্যৱহাৰ কৰা বা এই ধৰণৰ সা-সৰঞ্জামৰ ব্যৱহাৰ।

৩। বিজাণুযুক্ত তেজৰ সঞ্চালন।

৪। HIV সংক্ৰমিত গৰ্ভৱতী মহিলাৰ পৰা সন্তানলৈ।

এজন লোকৰ দেহত HIV বীজানু প্ৰৱেশ কৰাৰ পৰা প্ৰায় ছয় সপ্তাহৰ পিছৰ পৰাই আমাৰ দেহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা নিয়ন্ত্ৰণত সহায় কৰা "টি লিম্ফ'ছাইঠ" নামৰ কোষক আক্ৰমণ কৰিবলৈ লয়, যাৰ ফলত লাহে লাহে আমাৰ দেহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা লোপ পাবলৈ ধৰে। এই ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা নাশ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈ, সম্পূৰ্ণ হওঁতে ৬ মাহৰ পৰা ১০ বছৰ বা ততোধিক সময় লাগিব পাৰে। এইচ. আই. ভি. আক্ৰান্ত ব্যক্তিয়ে এইড্‌ছ ৰোগ হওঁতে গড়ে প্ৰায় ৮ বছৰ সময় লাগে।

এইড্‌ছ আই. ভি. আক্ৰান্ত ব্যক্তি এজন "HIV Test" নামৰ এক তেজ পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা চিনাক্ত কৰিব পাৰি আৰু এই তেজ পৰীক্ষা কিছুমান নিৰ্দিষ্ট চিকিৎসা কেন্দ্ৰ আৰু মাজে সময়ে বিভিন্ন সংস্থা সমূহে আয়োজিত কৰা তেজ পৰীক্ষা শিবিৰত কৰিব পাৰি।

এই মহাব্যাধিৰ চিকাৰ হোৱা কোনো এজন ব্যক্তিৰ দেহত বীজাণু প্ৰৱেশ কৰাৰ পৰা প্ৰায় ৮-১০ বছৰ

মহৌষধের খোঁজে ধরেছেন। এই রোগের ভাইরাস বিনাশন রোধ করার জন্য বর্তমান "এজিডোথাইমিডিন (AZT)" আর "TIAS" নামক ঔষধ দুটি ব্যবহার করা হয়।

বর্তমান একবিংশ শতাব্দীর সর্বশেষ মানুষের জ্ঞানবিজ্ঞানের কাছেও যদি HIV বা AIDS রোগের রোগের প্রতিরোধ তৈরীর ব্যাপারে সামান্যতম সুবিধাকর্তা [illegible] প্রদান করা নয় এবং সময় মতো তবুও এই রোগে আক্রান্ত রোগীদের অকাল মৃত্যুর সংখ্যা শত। এইভাবে আমার পৃথিবীর বহু দেশ আজ [illegible] শূন্য করিবার মত অবস্থা, এমনভাবে থাকিলে এই রোগ নির্মূলে।

উপরোক্ত কথাগুলোর পর সোশ্যালের মাঝে আমি HIV/AIDS রোগের ভয়ানক রূপের চক্র দেখাই। যার ফলে তেজপুরেও সম্পর্কিত প্রচেষ্টা শুরু করা হয়েছে। বর্তমানে সমাজে সরকারী তথা বেসরকারী সংস্থাসমূহে এই রোগের বিস্তৃত বিবরণ প্রদান করে জনগণকে বিষয়ে বিভিন্ন অনুষ্ঠান আয়োজিত হচ্ছে। যদিও উক্ত জনসমর্থন নিয়েই যায়। আমাদের এই বিষয়ে অধিক সচেতন করার উদ্দেশ্যে প্রতিবছরে ১ ডিসেম্বর তারিখে "বিশ্ব এইডস দিবস" হিসেবে পালন করা হয়। বর্তমান সমাজের স্বাভাবিক এবং রোগ সম্পূর্ণভাবে নির্মূল করিবার জন্য প্রত্যেকদিন কাজ করিয়া এই রোগের বিষয়ে বিস্তৃত তথ্য লাভ করিবে। সর্বশেষে প্রত্যেক জন সচেতন হয়ে প্রত্যাখ্যানের বিরুদ্ধে যুদ্ধ দিয়ে পৃথিবীর লোক ভাল ভাবে সদা প্রস্তুত হয়ে থাকিতে পারিব।

বিচিত্র বার্তা

* বিশ্বের সর্বাধিক বিক্রি হওয়া বইখানা কি ?
  উত্তর: বাইবেল।
* ২০০৪ সনে ইউনেস্কো পুরস্কার কোনে পাইছিল ?
  উত্তর: বাংলাদেশের লেখিকা তসলিমা নাসরিন।
* ফুটবল খেলার জন্ম কোন দেশে হয় ?
  উত্তর:- [illegible]।
* একাডেমী বঁটা পোৱা প্ৰথম অসমীয়া কবি কোন?
  উত্তর: "অলপুংশি" কবি যতীন্দ্র নাথ দুৱরা।
* নেপালের স্বাধীনতা দিবস কেতিয়া ?
  উত্তর:- ১৮ ফেব্রুয়ারী।
* বাংলাদেশের স্বাধীনতা দিবস কেতিয়া ?
  উত্তর: ২৬ ডিসেম্বর
* পৃথিবীর সর্বাধিক খনিজ সম্পদ কোন মহাদেশ?
  উত্তর:- আফ্রিকা।

[illegible] বেগম
উচ্চতর মাধ্যমিক প্রথম বর্ষ

পদ্মা নদীর মাঝি- প্রসঙ্গ : আঞ্চলিক উপন্যাস

সৈয়দ মুকবুল আহমেদ
স্নাতক তৃতীয় বর্ষ

কোনো একটি বিশেষ অঞ্চলের পটভূমি তথা বিষয়বস্তু হিসেবে যে উপন্যাস রচিত হয়, সেইসব উপন্যাসকে আঞ্চলিক উপন্যাস রূপে দেখা হয়। 'আঞ্চলিক উপন্যাসে একটি বিশেষ অঞ্চলের অধিবাসীদের জীবনযাত্রা বৈশিষ্ট্য পরিস্ফুট হয়ে ওঠে। সেই অঞ্চলের মাটি-মানুষ, আচার-ব্যবহার, প্রাকৃতিক পরিবেশ কাহিনীতে প্রভাব বিস্তার করে।" আঞ্চলিক উপন্যাসে আঞ্চলিক পটভূমির সম্পর্কে [illegible] আঞ্চলিক পটভূমি আর আঞ্চলিক পরিবেশ যুক্ত সকল চরিত্রগুলোই এধরনের উপন্যাসের মূল কথা। আঞ্চলিক উপন্যাসের চরিত্রগুলোর চরিত্রায়ন আশা-আকাঙ্ক্ষা, সার্থকতা ব্যর্থতা প্রভৃতি আঞ্চলিক বৈশিষ্ট্যবাহী নির্ধারিত হয়। যেখানে একটি অঞ্চল বেছে এবং বর্ণিত হয় সেই অঞ্চলের মানুষের জীবন জীবিকা কথা প্রাধান্য লাভ করে সেই অঞ্চল বিশেষের রূপ প্রতিফলিত হয় উপন্যাসে আঞ্চলিক উপন্যাস রূপে দেখা হয়। M.H. Abrams নামক সমালোচকের 'Glossary of literary Terms' নামক গ্রন্থে আঞ্চলিক উপন্যাসের স্বরূপ সম্পর্কে মূল্যবান মন্তব্য দিয়েছেন- "The regional novel emphasizes the setting, speech, and customs of a particular locality, not merely as local colour, but as important conditions affecting the tempera-ment of characters, and their ways of thinking, feeling and acting."

এখন আলোচনা বিষয় মানিক বন্দ্যোপাধ্যায়ের 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসকে আঞ্চলিক উপন্যাসের শ্রেণী ভুক্ত করার পথে। উপন্যাসখানা পদ্মা নদীর একটি বিশেষ অঞ্চলেরই পটভূমি হিসেবে ব্যবহৃত হয়েছে। পূর্ববঙ্গের প্রাণস্পন্দন স্বরূপ পদ্মা নদীর তীরে অবস্থিত কেতুপুর গ্রামের মাঝিপাড়ার মাঝি সম্প্রদায়ের জীবন, আচার-অনুভূতি, রীতি-নীতি, প্রভৃতি সম্পর্কে চিত্রিত হয়েছে 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসে। পদ্মা নদী তীরের কেতুপুরের মানুষদের বাসা পদ্মা নদীর [illegible]। কেতুপুর গ্রাম কেন্দ্র করিয়াই একটি নির্দিষ্ট ভৌগোলিক সীমার মধ্যে বসবাস করা মানুষদের আশা-আকাঙ্ক্ষা, রীতি-নীতি, বিশ্বাস, শোক-উৎসব, শীত গ্রীষ্ম, দৈনন্দিন জীবন সংগ্রাম এবং অর্থনৈতিক অবস্থা সমস্ত উপন্যাসের পরিপাটি বিবৃত করা হয়েছে। উপন্যাসের কাহিনীর সর্বাংশ জুড়ে অনুরণিত হয়ে আছে কেতুপুরের গরিব মানুষের সুখ দুঃখ আর জীবন যাত্রা। মাঝিদের জালপাতা, [illegible] প্রভৃতি [illegible] নিয়ে জীবন অতিবাহিত করে পদ্মানদীর পারের মাঝিপাড়ার। 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসের [illegible] কাহিনীর মধ্যে পরিচয়।

"পদ্মা নদীর মাঝি" উপন্যাসখানিতে আঞ্চলিক জীবন চিত্রণে মানিক বন্দ্যোপাধ্যায়ের অসামান্য দক্ষতা লক্ষ্য করা যায়। পদ্মা তীরের [illegible] সমাজের সোনালি স্বপ্ন, ধানক্ষেত, [illegible] জীবনের বস্তুর

[illegible] পরিস্ফুট হয়। [illegible] মানুষ রাজবংশী হাদি [illegible] বাঁধে বেঁচে থাকা মানুষই ছুলা এবং কাহিনি [illegible] দৃষ্টান্ত, শহুরে জীবনের [illegible] নিষ্ঠুর সংঘাত [illegible] বিপর্যয়ে সম্পূর্ণ [illegible] এটি বিশেষ অঞ্চল এবং বিশেষ সম্প্রদায়ের বাঁচা আর রক্ষিত মানুষের উপন্যাসের [illegible] উপন্যাসে [illegible] হয়েছে।

আঞ্চলিক উপন্যাস হিসাবে হাঁসুলী বাঁকের উপকথার [illegible], কৌমগোষ্ঠীর জীবন আর [illegible] বাঁশবাদির জনগত [illegible] লিখিত হয়েছে। [illegible] বাঁশবাদির বর্ণনা দিয়ে উপন্যাসটিকে লিখিয়েছে- [illegible] [illegible] বিশাল [illegible] [illegible] বিশেষ [illegible] না [illegible] ও মানুষ [illegible] একটু [illegible]। [illegible] দিকে দক্ষিণ [illegible] চিনিতে হইলে [illegible] [illegible] এই পথের একদিকে [illegible] সোনা [illegible] [illegible] সমান উঁচু [illegible] বিছানো [illegible] যাহার [illegible] বাঁধার বিছানা। [illegible] বাঁশঝাড় [illegible] দিয়া [illegible] এই বাঁকের [illegible] [illegible] [illegible] পরিপূর্ণ। [illegible] এখনও [illegible] [illegible] জীবন [illegible] নয়, তিনি পুরুষ [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] সাংস্কৃতিক জীবন [illegible] এমনভাবে বর্ণিত [illegible] প্রত্যক্ষ হয়ে উঠেছে।

বাংলা উপন্যাস সাহিত্যের বিশিষ্ট [illegible] [illegible] বাংলা উপন্যাস- প্রসঙ্গ আঞ্চলিকতা' গ্রন্থে আঞ্চলিক উপন্যাসের লক্ষণ বিচার প্রসঙ্গে বলেছেন যে আঞ্চলিক উপন্যাসের মধ্যে [illegible] প্রান্তবর্তী গোষ্ঠী

মানুষের জীবন আচরণের বিভিন্ন দিক অঙ্কিত হয়, তার সামাজিক পরিপ্রেক্ষিত [illegible] [illegible] [illegible] কারণে উপন্যাসে [illegible] মানব [illegible] পূজা-পার্বণ, সংস্কার বিশ্বাস আর উৎসব অনুষ্ঠান [illegible] পরিচয় [illegible] 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসে [illegible] [illegible] [illegible] বিষয়টি [illegible] উপেক্ষিত হয়নি। উপন্যাসে পদ্মা নদীর মাঝিদের [illegible] জীবন [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। এই [illegible] উৎসবের বর্ণনা উপন্যাসে [illegible] দিয়ে তাদের [illegible] পদ্মা তীরের [illegible] [illegible] আঞ্চলিক [illegible] স্পষ্ট হয়ে উঠেছে। [illegible] উপন্যাসের কাহিনি বিন্যাসে [illegible] লোক সংগীতের সার্থক প্রয়োগ দেখিয়েছেন [illegible] এই লোক সঙ্গীতের [illegible] এবং বিশেষ [illegible] সংস্কৃতির জীবন [illegible] প্রতিফলিত হয়েছে-

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] কইরা

[illegible]

[illegible] [illegible] ঘুমাইবা।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ঘুমাইবা।

আঞ্চলিক উপন্যাস হিসাবে 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসের একটি প্রধান বৈশিষ্ট্য হল [illegible] কথ্যভাষার (উপভাষার) [illegible] সার্থক প্রয়োগ। [illegible] [illegible] [illegible] চরিত্রের মুখে [illegible] কথ্যভাষা ব্যবহার করে উপন্যাসটিকে এটি বিশেষ অঞ্চলের আঞ্চলিক বাস্তব অভিজ্ঞতার প্রকাশ করেছে। [illegible] কথ্যভাষার [illegible] কৃত্রিমতাহীন [illegible] উপন্যাসের চরিত্রগুলো [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] উঠেছে। এই রকম উপন্যাসের [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] হল-

(ক) "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] না, [illegible]!" (কুবের)

(খ) "[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।" (কুবের)

(গ) "[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]।" (হোসেন)

(ঘ) "[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।" (কপিলা)

(ঙ) "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] হইছে [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" (গোপি)

[illegible] এই [illegible] [illegible] কথ্যভাষার [illegible] সংলাপগুলো [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] হয়েছে।

আঞ্চলিক উপন্যাসে [illegible] বিশেষ অঞ্চলের সামাজিক চিত্র [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসে পদ্মা তীরের [illegible] জীবনের [illegible] [illegible] রীতি-নীতি, উৎসব পার্বণ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] উক্ত উপন্যাসকে আঞ্চলিক উপন্যাস [illegible] [illegible] পারি। [illegible] উপন্যাসে আঞ্চলিক উপন্যাসের [illegible] বৈশিষ্ট্য [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। এই [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] এটি [illegible] [illegible] [illegible]।

(গ) আঞ্চলিক উপন্যাসের কাহিনী একটি [illegible] [illegible] [illegible] সীমাবদ্ধ থাকার [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসেও পদ্মার তীরের একটি বিশেষ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] হয়েছে। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible]।

(ঘ) আঞ্চলিক উপন্যাসে ব্যক্তি [illegible] [illegible] গোষ্ঠী-কেন্দ্রিকতার প্রাধান্য থাকে। কিন্তু 'পদ্মা নদীর মাঝি' মূলত ব্যক্তিকেন্দ্রিক উপন্যাস [illegible] [illegible] উক্ত উপন্যাসের নায়ক। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] জীবনের সুখ-দুঃখ, [illegible] সামাজিক [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] মানুষের [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] হলে প্রকৃতি [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

যে উপন্যাসে আঞ্চলিক জীবনের প্রত্যক্ষ প্রতিফলন ঘটে সেগুলিই, যেখানে স্থানীয় জীবন-বিন্যাসের বাইরের শক্তির সংঘাতের উপরে প্রতিক্রিয়ার পরিচয় ঘটে। এই বাইরের শক্তির সংঘাতের মধ্যে আঞ্চলিক জীবনটা। অন্তত সমাজ কেন্দ্রমুখী হোসেন মিয়ার বৃত্তে পড়া এবং আঞ্চলিক জীবনের এই সংহত কাঠামো বজায় থেকে আঞ্চলিক উপন্যাসের বিশুদ্ধতা বৃদ্ধি পায়। 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসেও এই ধরনের কোনো বহিঃস্থ শক্তির দ্বারা আঞ্চলিক জীবন বিন্যাসের সংহতের বিষয়টি উপস্থাপিত হয়নি নয়। হোসেন মিয়ার চরিত্রই অবশ্য বিরোধী শক্তি হিসাবে উপন্যাসখানার কর্তৃত্বকারী ভূমিকা পালন করেছে। কিন্তু এই অতি সচেতন পদ্মাতীরের জীবনযাপন থেকেও নিয়ন্ত্রিত হলেই পরোক্ষ এবং দুর্বোধ্য। কেতুপুর [illegible] জেলে ও মাঝিদের জীবনের প্রতিকূল শক্তি হিসাবে চিহ্নিত করিয়ে পরিবেশ উপস্থাপনের সৃষ্টি হলো না। জীবনযাপনকেন্দ্রিক ধারক হোসেন মিয়া কেন্দ্রিক আধিপত্যের ময়নাদ্বীপ [illegible]। হোসেন মিয়ার দ্বারা কেতুপুরের জেলেদের সংঘর্ষ প্রতিবাদহীন অসহায় আনুগত্য এবং জীবনের সমর্থিত সংগঠনময় [illegible] নায়ক 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসকে অনুপ্রাণিত করেছে।

'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসের কিছুমাত্র ঘটি সব পরিচয়েই এখন সার্থক আঞ্চলিক উপন্যাস। উপন্যাসখানার এটি বিশেষ লক্ষণ আর সেই অঞ্চলের জীবন প্রবাহটা প্রায় অবিকৃত ভাবে উপস্থাপিত হয়েছে। আঞ্চলিক জীবনদর্শনে 'পদ্মা নদীর মাঝি' উপন্যাসখানা পরিপূর্ণ। একদিকে প্রত্যক্ষ এবং পরিচিত সকল তথ্য আঞ্চলিক বৈশিষ্ট্যের পটভূমিতে মানিক বন্দ্যোপাধ্যায় নায়কগোষ্ঠীর দৈনিক পর্যবেক্ষণ অনুধাবন করেছে এবং সেখানেই উপন্যাসখানার সফল দৃষ্টিভঙ্গির প্রকাশ পেয়েছে। মূল কথা, ঔপন্যাসিকে পদ্মা-তীরের জীবন সকলের হাসি-কান্না, শোষণ-বঞ্চনা, প্রীতি-ভালোবাসা, দারিদ্র্য, রোগ-শোক আশা-আকাঙ্ক্ষা ইত্যাদি চিত্রিত নানা জটিল উপস্থাপনে উপন্যাসখানাকে এক নূতন মর্যাদায় অধিষ্ঠিত করেছে।

সহায়ক গ্রন্থ ও তথ্য প্রকাশ -

১। পদ্মা নদীর মাঝি- (একটি অনন্য উপন্যাস) শৈলেনকিশোর বসু।

২। উপন্যাস বিচার- ড. আহমেদ শরীফ।

"মহৎলোকের বাণী"

* জ্ঞান সাধকের দোয়াতের কালি শহীদের রক্তের চেয়েও পবিত্র। — হযরত মুহাম্মদ
* যদি তুমি নিজের জীবনকে ভাল বোধ করতে চাও তাহলে সময় নষ্ট করো না। কারণ সময়ের সমষ্টিতেই মানুষের জীবনটা নির্মিত। - বেঞ্জামিন ফ্রাঙ্কলিন
* একটি ভাল বই নষ্ট করা আর একজন ভাল মানুষকে হত্যা করা একই কথা। - মিল্টন
* একজন শিক্ষককে ভক্তি জোগাবার কাজ একটি আদর্শ মানুষ আলোকেই করিতে পারে। - [illegible]
* জীবন ফুলের মতো, [illegible] মানুষই [illegible]। - [illegible]
* যখন দুই চক্ষু মুদিলে তবেই মনে হয় [illegible]। - মহাত্মা গান্ধী।

'বিশ্ববন্দিতা ভারতকন্যা'

সংগ্রহে: [illegible]
[illegible]

১৯৯৭ সালের নভেম্বর মাসের ১৯ তারিখে গভীর রাতে [illegible] কল্পনা চাওলা যেদিন মহাকাশে পাড়ি দিয়েছিলেন, সেদিন গোটা বিশ্বের সঙ্গে ভারতবাসীও হয়েছিল উদ্বেলিত। হরিয়ানার কার্নালের এক মধ্যবিত্ত পরিবারের মেয়ে [illegible] সেদিন ভারতবাসীর কাছে এক মহান গৌরব বয়ে এনেছিলেন। হরিয়ানার এই গৌরব শুধু ভারতের নয়, সমগ্র বিশ্বের। এক সময়ের ছোট্ট মেয়েটি [illegible] ১৯৬২ সালের ১৭ মার্চ জন্ম নেওয়া এই [illegible] কন্যা ভারতের প্রথম মহিলা মহাকাশচারীর শিরোপা অর্জন করে কেবল ভারতবাসীকে নয়, সমগ্র বিশ্ববাসীকে ১৯৯৭ সালের ১৯ নভেম্বর সেই দিনটিতে [illegible] গৌরবের মর্যাদা।

কল্পনা চাওলা নিজের মেধা শক্তি আর অধ্যবসায় [illegible] বিভিন্ন বিষয়ে শিক্ষা আর প্রশিক্ষণ গ্রহণ করে অবশেষে ১৯৯৭ সালের ১৯ নভেম্বর নাসা থেকে মহাকাশযাত্রী হিসাবে কলাম্বিয়া যানে [illegible] মহাকাশ অভিযানে [illegible]। মহাকাশে [illegible] ১৬ দিন ২১ ঘণ্টা [illegible] মিনিট মহাকাশে কাটিয়ে [illegible] মহাকাশচারী [illegible] পৃথিবীতে প্রত্যাবর্তন করে। [illegible] মহাকাশ সম্পর্কে [illegible] ২০০৩ সালের জানুয়ারি মাসে [illegible] মহাকাশচারীর [illegible] পুনর মহাকাশে [illegible]। কিন্তু ২০০৩ সালের ১ ফেব্রুয়ারি ৮ জনের পৃথিবীতে প্রত্যাবর্তন করার সময়ে 'কলম্বিয়া' নামের যানটি পৃথিবীতে নামার পথেই [illegible] ধ্বংস হয়। [illegible] পৃথিবীর পথে [illegible]।

"মহৎলোকের বাণী"

* [illegible] নিজেকেই সর্বশক্তিমান [illegible] কখনো দুর্বল ভেবো না, নিজেকে [illegible] নাহলে নিজেই [illegible]। - স্বামী বিবেকানন্দ।
* [illegible] সবকিছু [illegible] পারি, কিন্তু কোনো [illegible]। - স্বামী বিবেকানন্দ।
* [illegible] আন্তর্জাতিক [illegible]। [illegible]
* [illegible]। - [illegible]

কৈশোৰকালৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থা

অজন্তা বৰা খাৰঘৰীয়া
প্ৰৱক্তা: শিক্ষা বিভাগ

এটি মানৱ শিশু মাতৃগৰ্ভত ন-মাহ দহদিন থাকি জন্মলাভ কৰাৰ পিছত লাহে লাহে বিভিন্ন স্তৰৰ মাজেৰে জীৱনৰ বাটত আগবাঢ়িবলৈ লয় আৰু সময়ৰ লগে লগে সৰু শিশুটোৱে বৃদ্ধ অৱস্থা প্ৰাপ্ত হয়। মানৱ বিকাশৰ এই সুদীৰ্ঘ কালছোৱাক বিভিন্ন দিশৰ বিকাশৰ বৈশিষ্ট্যৰ ভিত্তিত প্ৰধানকৈ চাৰিভাগত ভাগ কৰা হৈছে। শিক্ষাবিদসকলৰ মতে, জন্মৰ পৰা ৪-৫ বছৰলৈ শৈশৱ-কাল, ৪-৫ বছৰৰ পৰা ১১-১২ বছৰলৈ বাল্যকাল, ১১-১২ বছৰৰ পৰা ১৮-১৯ বছৰলৈ কৈশোৰ-কাল আৰু ১৮-১৯ বছৰৰ পিছৰ সময়ছোৱাক বয়স্ককাল বুলি কোৱা হয়। যদিও প্ৰথম তিনিটা স্তৰত লাভ কৰা বিকাশৰ ওপৰতে ব্যক্তিৰ ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ বিকাশৰ গতি আৰু সম্ভাৱনা নিৰ্ভৰ কৰে, তথাপি মানৱ জীৱনৰ বিকাশৰ কৈশোৰকালছোৱা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ধৰা হয়। মনোবিদ আৰ্নেষ্ট জনছৰ ভাষাত "বয়সন্ধি কাল হ'ল শৈশৱৰ পুণৰাৱৰ্তন।" বিখ্যাত মনোবিজ্ঞানী ষ্টেনলী হ'লে কৈশোৰ কালটোক মানৱ জীৱনৰ "নৱজন্ম" আখ্যা দিছে। এই সময়চোৱাতেই কিশোৰ কিশোৰীহঁতৰ ক্ষেত্ৰত শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আবেগিক পৰিৱৰ্তন ঘটিবলৈ লয়। যৌৱনকালৰ দ্ৰুত আৰু আকস্মিকভাৱে দেখা দিয়া এই পৰিৱৰ্তনৰ বাবে তেওঁলোক অস্থিৰ হৈ পৰে। সেইবাবে এই সময়চোৱাত তেওঁলোকক সুশিক্ষা দিব নোৱাৰিলে বিপথে যোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

আনহাতে, ল'ৰাই হওঁক বা ছোৱালীয়ে হওঁক কৈশোৰৰ সময়ছোৱাত এহাতে যেনেকৈ তেওঁলোকৰ বাবে উপযুক্ত জলবায়ু আৰু ভাল পুষ্টিকৰ খাদ্যৰ

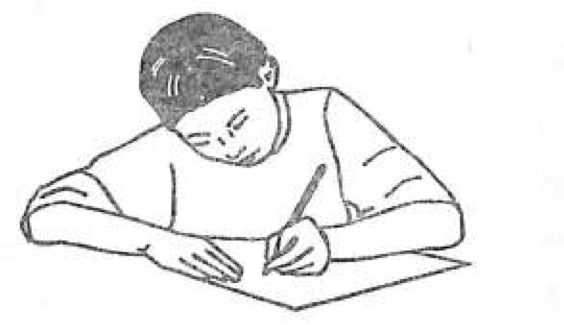

প্ৰয়োজন, থিক সেইদৰে তেওঁলোকৰ বাবে মাক-দেউতাক আৰু শিক্ষকৰ মৰম চেনেহ আৰু সহানুভূতিৰ প্ৰয়োজন। তেওঁলোকৰ মাজত লুকাই থকা সম্ভাৱনা শক্তিসমূহক সুশৃঙ্খল ভাৱধাৰা, কৰ্ম পদ্ধতিৰে সু পৰিচালনা কৰি আগুৱাই নিব পাৰিলে ভৱিষ্যতে এগৰাকী সু-নাগৰিক হোৱাৰ ওপৰিও সমাজত এজন সংস্কৃতিৱান আৰু দায়িত্বশীল ব্যক্তি হিচাপে নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। লুৱেল ক'লৰ মতে কৈশোৰ কালত প্ৰত্যেক গৰাকী কিশোৰ-কিশোৰীয়ে নিজকে একোজন পূৰ্ণ প্ৰাপ্ত বয়স্ক লোক হিচাপে গঢ়ি তোলাৰ চেষ্টা কৰাৰ লগতে নিজৰ জীৱনাদৰ্শ গঢ়ি তোলে। কেতিআবা আদৰ্শৰ সংঘাটত পৰি অনেক কিশোৰ-কিশোৰীৰ জীৱন বিপথেও পৰিচালিত হয়। এইক্ষেত্ৰত অভিভাৱক আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ আগত উপযুক্ত আদৰ্শ দাঙি ধৰি সু-পথে পৰিচালিত কৰাত সহায় কৰিব লাগে।

কৈশোৰকাল আৰু মাধ্যমিক শিক্ষা একে সময়তে আগবাঢ়ে। এইখিনি সময়তে, পঢ়াশুনাৰ ক্ষেত্ৰতে বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ পৰিৱৰ্তন পৰিলক্ষিত হয়। কেতিয়াবা পঢ়াশুনাত মনোযোগী শান্ত স্বভাৱৰ ছাত্ৰজনো চঞ্চল

আৰু অমনোযোগী হৈ পৰে। কেতিয়াবা আকৌ ইয়াৰ বিপৰীত অৱস্থাও দেখা যায়। সেয়েহে, কিশোৰ-কিশোৰীৰ প্ৰকৃতি আৰু প্ৰয়োজনৰ বিবেচনা কৰিহে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম, শিক্ষণ-পদ্ধতি, অনুশাসন পদ্ধতি আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে উদ্দেশ্যবিহীন আৰু কৰ্মবিমুখ শিক্ষাৰ পৰিৱৰ্তে কিশোৰ-কিশোৰীক কাৰ্য্যকাৰী অভিজ্ঞতা প্ৰদানৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে। কিশোৰ-কিশোৰীৰ মানসিক বিকাশৰ দিশটোৰ প্ৰতিও সচেতন হোৱা উচিত। কাৰণ এই বয়সতে তেওঁলোক কিছুমান ক্ষেত্ৰত অধিক আৱেগ প্ৰৱণ হৈ পৰে। কেতিয়াবা অত্যাধিক আৱেগ প্ৰৱণতাই তেওঁলোকক অপৰাধপ্ৰৱণ কৰি তুলিব পাৰে, এই অপৰাধ প্ৰৱণতা কেতিয়াও জন্মগত নহয়, বৰ্ত্তমান সমাজৰ জটিল পৰিৱেশৰহে ই অৱদান। ঘৰ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ উপযুক্ত পৰিবেশে অপৰাধ প্ৰৱণতা ৰোধ কৰিব পাৰে। সেয়েহে এই সময়চোৱাত তেওঁলোকক নৈতিক জ্ঞান দিয়াতো অতি প্ৰয়োজন। নৈতিক জ্ঞানে পথ-প্ৰদৰ্শক স্বৰূপে তেওঁলোকক জীৱনৰ বাটত সুন্দৰভাৱে আগুৱাই যোৱাত অৰিহণা যোগাব।

প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰে আত্মসন্মান থাকে। কিশোৰ কিশোৰীসকলো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। সেয়েহে, তেওঁলোকৰ আত্মসন্মানত আঘাট লগাকৈ ব্যৱহাৰ কৰা অনুচিত, অন্যথা তেওঁলোক হতাশাত ভূগিব পাৰে। আত্মসন্মানবোধৰ বাবেই দমনমূলক কাৰ্য্যসমূহ কিশোৰ-কিশোৰীয়ে সহ্য কৰিব নোৱাৰে। গৃহ পৰিৱেশতো কিশোৰ-কিশোৰীয়ে আত্মসন্মান বিচাৰে আৰু ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম হ'লে কেতিয়াবা বিদ্ৰোহী মানোভাৱাপন্ন হয়। সম্পূৰ্ণ আৱেগিক কাৰণতে কিছুমান কিশোৰ কিশোৰীয়ে বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দল, উগ্ৰপন্থীসংগঠন, ক্লাৱ আদিৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হয় আৰু যোগদান কৰে। তেওঁলোকৰ মনত নতুন সৃষ্টিৰ স্বপ্নই দেখা দিয়ে। ইয়াৰ ফলতেই তেওঁলোকে প্ৰচলিত ৰীতি-নীতিৰ বিৰুদ্ধে বয়সস্থসকলৰ লগত যুক্তি-তৰ্কৰ অৱতাৰণা কৰে। এনে পৰিস্থিতিত, ঘৰুৱা পৰিৱেশত কিশোৰ-কিশোৰীসকলৰ সকলো দিশৰ প্ৰতি পিতৃ-মাতৃ অধিক মনোযোগী হোৱা উচিত। বিদ্যালয়তো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলেও তেওঁলোকৰ বিকাশৰ প্ৰক্ৰিয়া প্ৰণালীবদ্ধভাৱে আগুৱাই নিয়াৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা উচিত। আনহাতে, কিশোৰ-কিশোৰীসকলেও ভৱিষ্যত জীৱনৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি তুলিবলৈ আগ্ৰহী হোৱা উচিত। আধ্যাত্মিকতা আৰু সৌন্দৰ্য্যবৰ্ধকৰ বাবেই কেৱল জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন নহয়, ব্যক্তিক আৰ্থিকভাৱে স্বাৱলম্বী কৰি বৰ্ত্তমানৰ শিল্প আৰু বিজ্ঞানমুখী সমাজত নিজকে খাপখুৱাব পৰাকৈ শিক্ষাব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আগতে, শিক্ষিত ব্যক্তিৰ হাৰ কম আছিল, সেইসময়ত শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীসকলে সহজেই কৰ্মসংস্থান লাভ কৰিছিল। কিন্তু শিক্ষা যেতিয়া দ্ৰুতগতিত প্ৰসাৰ হয়, তেতিয়া শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি হয়, ফলত শিক্ষিত মানুহৰ জোখেৰে চাকৰি ওলোৱা সম্ভৱ নোহোৱাত নিজকে নিৰনুৱা বুলি ভাৱি লৈ এটি নিষ্কৰ্মা জীৱন-যাপন কৰিবলৈ লয়, এই যুৱক-যুৱতীসকলে। কিন্তু এই মূল্যৱান সময়খিনিত কেৱল চাকৰিৰ আশাত বহি নাথাকি ব্যৱসায়-বাণিজ্য আদিৰ প্ৰতিও আগ্ৰহশীল হোৱা উচিত। আজিৰ কিশোৰ-কিশোৰীয়ে উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ জীৱনৰ অৰ্থ, লক্ষ্য তথা উদ্দেশ্যক ভালদৰে উপলব্ধি কৰাটো প্ৰয়োজন। জীৱনত সফলতা অৰ্জন কৰিবলৈ হ'লে পৰিশ্ৰম, একাগ্ৰতা, দায়িত্ববোধ, নিয়মানুবৰ্ত্তিতা মানি চলাটো প্ৰতিজন কিশোৰ-কিশোৰীৰে কৰ্ত্তব্য। ইয়াকে কৰিবলৈ হ'লে জীৱনদৰ্শনৰ প্ৰতি সকলো সজাগ হ'ব লাগিব।

"সমুদ্ৰৰ এক সীমাহীন ৰহস্যঃ বাৰ্মুডা ত্ৰিভূজ"

সীমামণি দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

পশ্চিম আটলাণ্টিক মহাসাগৰৰ মাজত অৱস্থিত এক ত্ৰিভূজাকৃতিৰ ক্ষেত্ৰ বাৰ্মুডা এক অজ্ঞাত ৰহস্য। প্ৰায় এক দশক ধৰি বিশ্বতে আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰা বাৰ্মুডাৰ ৰহস্যৰ সন্মুখত যেন সকলোৱে হাৰ মানিবলগীয়া হৈছে।

বাৰ্মুডা ত্ৰিভূজ হ'ল প্ৰকৃতিৰ এক অপৰিসীম শক্তি যাৰ আগত বৰ্তমানৰ উন্নত প্ৰযুক্তিৰ বিজ্ঞানে হাৰ মানিছে। ই এটা ৰহস্যময় ত্ৰিভুজ। এই ত্ৰিভুজৰ মাজত একাধিক বিস্ময়কৰ আৰু লোমহৰ্ষক ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে। এই ৰহস্যময় স্থানতেই অদৃশ্য হৈ আহিছে কেইবাখন জাহাজ আৰু কেবা হাজাৰ মানুহ। প্ৰথমে অজ্ঞাত কাৰণত আৰু মানুহৰ সম্পূৰ্ণ অজ্ঞাতসাৰে সৰু সৰু অপ্ৰধান ধৰণৰ ঘটনাবোৰ সাধাৰণ দুৰ্ঘটনা বুলিয়ে ধৰি লোৱা হৈছিল যদিও পাছে পাছে এই ঘটনাবোৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈ অহাত লাগে লাগে এই বিষয়টোৰ গৱেষণা বেলেগ দৃষ্টিৰে চিন্তা কৰিবলৈ লোৱাৰ ফলত সেই বিষয়ে অনুসন্ধানৰ প্ৰয়োজনীয়তাও অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু আচৰিত কথাটো হ'ল, মানুহ বা জাহাজবোৰৰ অনুসন্ধান কৰোঁতে বাতৰিহে পোৱা যায় কিন্তু সেইবোৰৰ একো চিন নাথাকে যাৰ ফলত অনুসন্ধানৰ একো সূত্ৰ বিচাৰি পোৱা নাযায়, কাৰণ সেই দুৰ্ঘটনাত পতিত হোৱা জাহাজ বা মানুহবোৰৰ কি হ'ল কোনেও নাজানে।

১৯২১ চনত ইংলেণ্ড, ইটালী, আমেৰিকাৰ কেইখনমান জাহাজ অদৃশ্য হৈ পৰাই বিশ্বতে আলোড়ন সৃষ্টি কৰিছিল। ১৯২৫ চনত 'চুডুফৰ্ম' নামৰ মালবাহী জাহাজ এখন এই ঠাইতে ২৯ জন নাবিকৰ সৈতে নিখোঁজ হৈ গৈছিল। ১৯৪৪ চনত পাঁচখন মাৰ্কিন বিমান বাহিনীৰ যান অতিক্ৰম কৰি এই অঞ্চলৰ আকাশতেই নিৰুদ্দেশ হয়। ১৯৭৩ চনত 'আনিটা' নামৰ ৩২জন নাবিক থকা মালবাহী জাহাজখন অদৃশ্য হৈ যায়। এনেদৰে এই অঞ্চলত, ৰহস্যজনক ধৰণেৰে দিনে দিনে বাঢ়ি গৈছে অন্তৰ্ধান হোৱা বিমান আৰু জাহাজৰ সংখ্যা।

বাৰ্মুডা ত্ৰিভুজৰ ৰহস্য সম্পৰ্কে কিছুমানে বিশ্বাস কৰে যে ইয়াত পৃথিৱীৰ মাধ্যাকৰ্ষণিক শক্তিৰ প্ৰভাৱ বেছি। সেই কাৰণেই যোৱা যিকোনো বস্তুক ই এনেদৰে ধৰি ৰাখে যে তাৰ অৱস্থানৰ কথা কোনেও নাজানে। আনহাতে কিছুমানে ইয়াক ভাবে ইয়াত নিশ্চয় কোনো ৰহস্যময় প্ৰাণীৰ নিয়ন্ত্ৰণ আছে।

ইয়াৰ বাবে অনেক বিজ্ঞানীসকলে নানা পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলাইছে কিন্তু বৰ্তমানলৈকে প্ৰকৃত তথ্য উদ্ধাৰ কৰিব পৰা নাই। কেতিয়াবা ধাৰণা কৰিছে যে এই স্থান অধিক মাধ্যাকৰ্ষণ শক্তি থকা চুম্বকীয় শক্তিযুক্ত যাৰ ফলত গভীৰ সমুদ্ৰত এই শক্তিৰ আকৰ্ষণত বিমান আৰু জাহাজবোৰ ডুব গৈ নিখোঁজ হয়। যিয়েই নহওক, একবিংশ শতিকাৰ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাই ভৱিষ্যতে নিশ্চয় বাৰ্মুডা ত্ৰিভুজৰ প্ৰকৃত ৰহস্য উদঘাটন কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

মানৱ জাতি আৰু মানৱ অধিকাৰ

সংগ্ৰহ- অৰিন্দম ফুলমালা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

বৰ্তমান মানৱ অধিকাৰৰ কথা প্ৰায়বোৰ মানুহেই জানে যদিও কি হয়, ইয়াৰ বিষয়ে জানিবলৈ হয়তো আগ্ৰহৰ অভাৱ নিশ্চয় নহয় বুলি ধৰিব পাৰি, এই লেখাত কিছু কথা আমি জানি লওঁ—

মানৱ অধিকাৰৰ বিষয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ১৯৯৩ চনৰ মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইনৰ ২ (ডি) ধাৰা মতে "মানৱ অধিকাৰ মানে জীৱন, স্বাধীনতা, সমতা আৰু ব্যক্তিৰ মৰ্যাদাৰ লগত জড়িত অধিকাৰ, যিবিলাক সংবিধানে নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰে অথবা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিৰ দলিলত প্ৰকাশ পায় আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ আদালতে কাৰ্যকৰী কৰে।"

সম্প্ৰতি বিশ্বত মানৱ অধিকাৰক সাৰ্বজনীন কৰা হৈছে। মানৱ অধিকাৰ ১৯৪৮ চনৰ ১০ ডিচেম্বৰত ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা মানৱ অধিকাৰ সম্পৰ্কীয় সাৰ্বজনীন ঘোষণাটোৱে বিশ্বজুৰি ঐতিহাসিক তাৎপৰ্য লাভ কৰিছে। প্ৰতি বছৰে ১০ ডিচেম্বৰৰ দিনটো বিশ্ব মানৱ অধিকাৰ দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।

ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা মানৱ অধিকাৰসমূহক মূলতঃ দুটা ভাগত ভগাব পাৰি, (১) জীৱন আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ (অনুচ্ছেদ-২-২১) আৰু (২) অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক অধিকাৰ (অনুচ্ছেদ ২২-২৭) অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ দ্বাৰা ঘোষিত মানৱ অধিকাৰবিলাকক মানৱ সভ্যতাৰ প্ৰতীক বুলি ক'ব পাৰি। এই নাগৰিক অধিকাৰ- বিলাক ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰত সকলো মানুহ সচেতন হ'ব লাগিব। বিশ্ব জুৰি থকা মানৱ অধিকাৰ আয়োগসমূহ এক্ষেত্ৰত অধিক সক্ৰিয় হোৱা উচিত। ইয়াৰ বাবে বিশ্বব্যাপী আন্দোলনৰ প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে।

শেষত চিৰন্তন সত্যতাই স্বাধীনতাৰ মূল চাবি-কাঠী। এইখিনিতে ক'ব পাৰি যে "ভগৱানে সকলো মানুহকে সমানকৈ সৃষ্টি কৰিছে, কিন্তু কালৰ বৰ্তমান অৱস্থাই পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰিছে।" তিনি ভেদাভেদেই মানুহৰ মনুষ্যত্ব মানৱৰ বাবে এই মানৱ অধিকাৰসমূহৰ ব্যৱস্থা কৰিছে কিন্তু ইয়াৰ বাবে নিজৰ স্বাধীনতা বজাই ৰখাত সকলোৱে নিজে সজাগ হোৱা উচিত। তেতিয়াহে এই স্বাধীনতা সকলোৱে সহজে ভোগ কৰিব পাৰিব। প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত এই অধিকাৰ বিলাক জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলো মনুষ্য সমাজে উপভোগ কৰিব পাৰে। এই অধিকাৰবিলাকৰ অবিহনে এজন ব্যক্তি মানুহ হিচাপে জীয়াই থকা সম্ভৱ নহয়।

পৰাজয় মানে............

সীমা মনি দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

পৰাজয় মানে Failer is the piller of success অৰ্থাৎ পৰাজয় সফলতাৰ স্তম্ভ। আমি যে একো শিকা নাই সেইটো নহয়, ইয়াৰ মানে হ'ল তুমি কিবা নতুন কিবা এটা শিকিছা। পৰাজয় মানে এইটো নহয় যে তুমি একেবাৰে হাৰিছা, ই তোমাক যে আগ কৰিবলৈ যথেষ্ট বিশ্বাস আছে, সেই বিশ্বাস যে তোমাৰ আছে সেইটো বুজায়। পৰাজয়ে তুমি যে এলেহুৱা সেইটো নুবুজায়, ই তুমি কিবা এটা বেলেগকৈ কৰিব লগীয়া, সেইটো ইংগিত দিয়ে। পৰাজয়ে তুমি যে আনতকৈ হীন সেইটো নুবুজায়, ই মাত্ৰ তুমি যে সিদ্ধহস্ত বা পটু নহয় সেইটোহে বুজায়। পৰাজয়ে তোমাৰ জীৱনটো শেষ হৈ গ'ল সেইটো নুবুজায়, ই নতুনকৈ কিবা এটা আৰম্ভ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা বুজায়। পৰাজয় হ'লে কিবা কৰিবলৈ এটা সিদ্ধান্ত পুৰণিৰ পৰিবৰ্তে সাফল্য লাভ কৰাৰ আৰু এবাৰ কৰিবলৈ উৎসাহ যোগায়। পৰাজয়ে তুমি কোনোদিনও সফলতা অৰ্জন নোপোৱা সেইটো নুবুজায়, ই তুমি সফল হ'বা। কিন্তু অলপ সময় লাগিব সেইটোহে বুজায়।

আমেৰিকাৰ এজন কবি [illegible] হাৰিলে পিছা এটা কবিতাৰ অসমীয়া অনুবাদ এনেকুৱা-

"এনেদৰে এই শিক্ষা অমল মালা,
ধুৰু, কেতিয়াও হাৰ মানিবা;
প্ৰায়েই জয় থাকে। দূৰতাৰ কেতিয়াও
হতাশ নহ'বা,
মনোবল আগুৱাই ৰাখা।
হতাশা পিছত মৃত্যুৰ উপনায়।
চেষ্টা হওক তোমাৰ পাথেয়
আৰু উদ্যম হওক সাৰথি
সংগ্ৰামেই হওক তোমাৰ অস্ত্ৰ পৰিচয়
কোনোদিনও তুমি লাভ কৰিবা জয়।"..

শেষত কথা উচিত যে সমস্যা সমাধানৰ তিনিটা পথ আছে জ্ঞান, চিন্তা আৰু বিশ্বাস।

সন্তান পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হয় কিয় ?

সীমা মনি দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আমি সকলোৱেই নিজক আধুনিক বুলি ভাবি ভাল পাওঁ। কিন্তু প্ৰকৃততে পিতৃ-মাতৃৰ নিজৰ জীৱনতকৈ অধিক ভাল পায় নিজৰ সন্তানক। সন্তানৰ বাবে পিতৃ-মাতৃয়ে নিজৰ জীৱন উৎসৰ্গ কৰে, সন্তানে আন বাহিৰৰ ফালৰ সেই ভাব সহজ নহয়। কেতিয়াবা পিতৃ-মাতৃৰ অনুভৱ অতি তিক্ত হোৱা দেখা যায়। [illegible] পিতৃ-মাতৃয়ে প্ৰয়োগ কৰা অনুশাসন কেতিয়াবা সেই সন্তানসকলে যদি চৰিত্ৰত আপত্তি প্ৰকাশ কৰে কিয়? বাস্তৱত বহুক্ষেত্ৰত কিছুমান সন্তান পিতৃ-মাতৃৰ অবাধ্য হয়, আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হৈ উঠে কিয়?

ইয়াৰ মানে আমি গোলমালৰ সন্তানসকলক দোষাৰোপ কৰাটো উচিত নহয়। ইয়াৰ অন্তৰালত বিভিন্ন ধৰণৰ কাৰণ নিহিত হৈ থাকিব পাৰে। সেয়েহে [illegible] এই হওক সন্তানটি যদি পিতৃ-মাতৃৰ একমাত্ৰ [illegible] তেওঁলোকক অনাদৰিত দিন কটাব লগা হয়। সেই চিন্তা আৰু অশান্তি অভিভাৱক পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ ওপৰত কঠোৰ অনুশাসন প্ৰয়োগ কৰিছে। কিন্তু কোনো ফল পোৱা নাই। এতিয়া কি কৰা উচিত? এই চিন্তা আৰু [illegible] সন্তানক [illegible] কৰিব লাগিব। সমস্যা আঁতৰাবলৈ হ'লে অভিভাৱকে [illegible] প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। সন্তানক সহায় কৰিবলৈ তাৰ মনোযোগ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। সন্তানে পছন্দ প্ৰকাশ কৰিব, তেওঁ ইচ্ছা সেই পথটো নিৰ্বাচন কৰিব লাগিব।

লগা পথ নিৰ্বাচন কৰিবলৈ সন্তানক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰা উচিত কথা, তাৰ মানসিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত পাছত সহায় কৰিব পাৰিব। তেওঁ পথ এটা নিৰ্বাচন কৰোঁতে পিতৃ-মাতৃৰ অনুপ্ৰেৰণা সহজ লাগে। [illegible] মাতৃ-পিতাৰ বাবে। কিছুমান সন্তান এটি ভুল পদক্ষেপ কৰি [illegible] পিছতো [illegible] সময় মাতৃৰ [illegible] একাকী মাতৃ [illegible] সন্তানৰ [illegible]। [illegible] পুত্ৰ-কন্যাৰ শিক্ষাৰ [illegible] সহায় [illegible] দিয় [illegible]। [illegible] সাহস, বিশ্বাস, উচ্চ আশা আৰু [illegible] পৰিকল্পনাৰ বাবে সমগ্ৰ মানৱ জাতিয়ে [illegible] বিদুষী-[illegible], [illegible] আদি [illegible]। সেয়েহে পিতৃ-মাতৃ হৈছে প্ৰথম শিক্ষাগুৰু, [illegible] সৰ্ব [illegible]। পিতৃ-মাতৃয়ে [illegible] সন্তানে [illegible] শিকিবলৈ সময় [illegible] কৰিব পাৰিব, [illegible] উপযুক্ততাৰ [illegible] দিয়া হয়। [illegible] উপযুক্ত [illegible] দিয়া হ'লে তাৰ বুদ্ধি [illegible] কৌশলটো সম্পূৰ্ণৰূপে আয়ত্ত কৰিব পাৰিব। সন্তানক প্ৰতিভা [illegible] কৌশল [illegible] পথ-প্ৰদৰ্শন সঠিক হ'লে [illegible] আটাইতকৈ [illegible] হয়।

অনুকৰণ শক্তি আৰু সম্ভাৱনা লৈ প্ৰতিটো শিশু এই ধৰালৈ আহে। সেই শক্তি আৰু সম্ভাৱনাবোৰৰ সম্পূৰ্ণৰূপে বিকাশ হ'বলৈ বাট-কাটি দিব লাগিব অভিভাৱকে। তেওঁ বাবে পিতৃ-মাতৃৰ থাকিব লাগিব উপযুক্ত আদৰ্শ। নিজৰ সন্তানটি যাতে নিজ পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হৈ নুঠে, অথবা নষ্ট হৈ যাব নোৱাৰে তাৰ বাবে মাক-দেউতাকে সন্তানৰ জন্মৰ পিছৰ পৰাই সতৰ্ক হ'ব লাগিব। পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ আচৰণবোৰ এনেদৰে লক্ষ্য কৰিব লাগিব যাতে সিহঁতে যিকোনো বয়সৰ কথাই সন্তানে মাক-দেউতাকৰ লগত খুলিকৈ পাতিব পাৰে। সেইটো হ'লেহে সন্তান আৰু পিতৃ-মাতৃৰ মাজত এটা বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক থাকিব। সন্তানৰ মনত মাক-দেউতাকৰ প্ৰতি ভয় ভাৱ সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব নালাগে। 'প্ৰেমেৰে জয়লাভ কৰিব পাৰি' তেনেদৰেহে নিজ সন্তানক মৰমৰ মাজেৰে বান্ধি অনুশাসনত ৰাখিব পাৰে। পিতৃ-মাতৃসকলে তেওঁলোকৰ সন্তানৰ মনস্তাত্ত্বিক দিশ তথা সন্তানে কি শিক্ষাত আগ্ৰহী, তাৰ চখ কিহত, উচ্চাকাংক্ষা কি, সি কেনে বয়সৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগত ভাল পায় তাৰ কিবা সমস্যা আছে নেকি ইত্যাদি বিভিন্ন দিশত অভিভাৱকে সন্তানৰ লগত অধ্যয়ন কৰিব লাগে। সন্তানৰ আগ্ৰহ আৰু কৃতিত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব নিদিলে সন্তান বিপথে যোৱাৰ সম্ভাৱনা অধিক।

পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ অন্তৰত নিজ কিছু প্ৰতিশ্ৰুতি জন্মাব লাগিব। সিহঁতৰ অভিমান বুজিব লাগিব আৰু নিজৰ আকাংক্ষা অনুযায়ী আশাবোৰ পৰিৱৰ্তন কৰি সিহঁতৰ মনক পৰিস্থিতি বুজিব লাগিব। তেতিয়াহে সন্তানে নিজ স্বভাৱত নিষ্ঠা আৰু বিশ্বাসেৰে গঢ় দিব পাৰিব। নিজ সন্তানক লৈ সমালোচনা তাৰিফ-ধমকি আৰু গালি-শপনি পাৰি কোনো কামতেই আগ্ৰহ জন্মাব নোৱাৰে। অন্য মানুহৰ আগত নিজ সন্তানক কেতিয়াও কটু বাক্য বা সমালোচনা কৰা উচিত নহয়। এনে ব্যৱহাৰে সন্তানক বিপথেদি লৈ যাব পাৰে আৰু পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হৈ উঠিব। সন্তানে কৰা কামটো কিমান বেয়া নহওক তাক মৰমেৰে বুজাই দিব লাগিব। পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ প্ৰকৃত প্ৰেৰণাদাতা।

শিশুকালৰ মন কুমলীয়া মাটিৰ দৰে কোমল থাকে। আনৰ বেয়া আচৰণ আৰু কথা-বাৰ্তাই যাতে সেই কোমল মনত শিশুৰ মনত কঠিন হৈ নপৰে তাৰ প্ৰতি সদা সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগিব। শিশু হৈছে মনৰ আয়না। নিৰ্দিষ্ট গালি-শপনি পাৰি, তাৰিফ-ধমকি দি অথবা মাৰপিট কৰি শিশুক কাম আদায় কৰিব পাৰি, অকণমান মৰমেৰে তাৰ পৰা সহজতে বেছি কাম আদায় কৰিব পাৰিব। কিন্তু সেই অভ্যাস সৰুকালৰে পৰাই কৰিব লাগিব।

শিশুবোৰৰ বয়স বঢ়াৰ লগে লগে পিতৃ-মাতৃৰ মাজতো সম্পৰ্ক মধুৰ হৈ থকাটো অতি প্ৰয়োজন। সন্তানৰ সন্মুখতে যদি পতি-পত্নীয়ে ধৰি-কাজিয়া কৰি থাকে তেন্তে সেই প্ৰকাৰ সন্তানৰ অন্তৰত যাতে বেয়া প্ৰভাৱ নপৰে। মাক-দেউতাকৰ মাজত থকা সুসম্পৰ্কইহে সন্তানৰ মনত নিৰাপত্তাৰ ভাৱ আনে।

সন্তান ডাঙৰ হৈ অহাৰ লগে লগে পিতৃ-মাতৃৰ শাসন প্ৰণালীতো পৰিৱৰ্তন আনিব লাগিব। পাঁচ বছৰীয়া শিশু এটাক কিবা কথা বুজাবলৈ অথবা শাসন নিয়ন্ত্ৰণ [illegible] শব্দ প্ৰয়োগ। কিন্তু পাঁচ বছৰীয়া শিশু এটাৰ ক্ষেত্ৰত সেই শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি কাৰণ, বয়স বঢ়াৰ লগে লগে শিশুবোৰৰ বুদ্ধি আৰু চিন্তাৰ বিকাশ ঘটে। লগে লগে সি কোনো কথাই যুক্তিৰে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰে।

কেতিয়াবা কঠোৰ শাসনে সন্তানক বিপথে পৰিচালিত কৰে। পিতৃ-মাতৃৰ কঢ় ব্যৱহাৰ আৰু কঠোৰ অনুশাসনে সন্তানৰ অপৰাধপ্ৰৱণতা বঢ়ায় আৰু সেই সন্তান পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি বিদ্ৰোহী হৈ উঠে। পিতৃ-মাতৃৰ কঢ় ব্যৱহাৰ আৰু অনুশাসনত সন্তানৰ মনত কেতিয়াবা প্ৰতি ভয় ভাৱ ওপজে সঁচা কিন্তু এই ভয় ভাৱ এটা সীমিত সময়লৈকেহে বৰ্তি থাকে। বল প্ৰয়োগ কৰি কোনো মানুহৰ পৰা শ্ৰদ্ধা, ভক্তি আৰু ভালপোৱা আদায় কৰিব নোৱাৰি। বিশ্বাস, আন্তৰিকতা আৰু মৰমৰ মাজেৰেহে এজন মানুহৰ পৰা প্ৰকৃত শ্ৰদ্ধা, ভক্তি আৰু ভালপোৱা আদায় কৰিব পাৰি। তাৰ কাৰণেহে অযথা বলপ্ৰয়োগ কৰিব নালাগে।

কিন্তু মাত্ৰাধিক মৰম আৰু অতিৰিক্ত আশ্ৰয়েও সন্তানক বিপথে পৰিচালিত কৰিব পাৰে। যুক্তিহীন ভাৱে যদি পিতৃ-মাতৃয়ে হকে-বিহকে সিহঁতৰ দাবীসমূহ পূৰণ কৰি থাকে, তেতিয়াও সন্তান বিপথগামী হ'ব পাৰে। সি বস্তুটোৰ তাৰ প্ৰয়োজন আছে নে নাই সেই কথা তাক মৰমেৰে বুজাই দিব লাগিব। শিশুৰ মনত এক অনুশাসনৰ মনোভাব জন্মাব পৰা অৱস্থা আনিব লাগিব। পিতৃ-মাতৃৰ আদৰ্শত যদি কেৱল থাকে, তেতিয়া তেওঁলোকৰ সন্তান সৎ হ'ব নোৱাৰে। এষাৰ কথা আছে "পৰিষ্কাৰ কাপোৰেৰেহে অপৰিষ্কাৰ বস্তু পৰিষ্কাৰ কৰিব পাৰি।" গতিকে পিতৃ-মাতৃসকল আদৰ্শবান হ'ব লাগিব। আদৰ্শহীন সন্তান কল্পনা কৰাটো পৰিয়ালৰ বাবে বিপদৰ কথা হ'ব।

জানিব লগা কথা

১। সূৰ্যোদয়ৰ দেশ কোনখন?
উত্তৰ- জাপান।
২। প্ৰাচীৰৰ দেশ কোনখন?
উত্তৰ- চীন।
৩। কোন দেশক সমুদ্ৰ বন্ধু বোলে?
উত্তৰ- গ্ৰেট বৃটেইন।
৪। মুকুতাৰ দ্বীপ কোনখন?
উত্তৰ- পাৰস্যৰ দ্বীপ (পাৰস্য উপসাগৰত)।
৫। পিৰামিডৰ দেশ কোনখন?
উত্তৰ- মিচৰ।
৬। মধ্যৰাতিৰ সূৰ্যোদয়ৰ দেশ কোনখন?
উত্তৰ- নৰৱে।
৭। স্বৰ্ণ দেশ কোনখন।
উত্তৰ- ট্ৰেন্সভাল।
৮। ভূস্বৰ্গ কোন ঠাইক বোলে?
উত্তৰ- কাশ্মীৰ।
৯। কোন দেশৰ নাম গোলাপৰ জন্মভূমি?
উত্তৰ- ইষ্টাম্বুল
১০। কোনদেশ বৰফ সাগৰৰ পাৰত অৱস্থিত?
উত্তৰ- লোহ।
১১। পৃথিৱীৰ সৰ্বাধিক বৃষ্টিপাত হোৱা দেশ?
উত্তৰ- ভাৰত।
১২। পৃথিৱীৰ সৰ্বোচ্চ উচ্চতম মালভূমি কোন দেশ।
উত্তৰ- তিব্বতৰ মালভূমি।
১৩। পৃথিৱীৰ সৰ্বোচ্চ পৰ্বতশৃংগৰ নাম কি?
উত্তৰ- মাউণ্ট এভাৰেষ্ট।

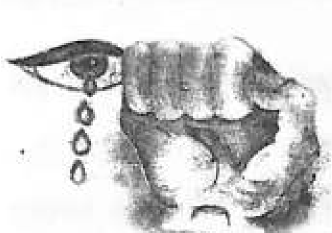

চকুলোৰে বোৱালা অশান্তিৰ ঢ'ল

দুলাল হুছেইন হাজৰিকা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

প্ৰেম বাৰু পুৱাৰ নিয়ৰৰ দৰে নেকি? নিয়ৰে যিদৰে সতেজতা আনে পুৱাৰ ফুল পাইলে, প্ৰেমেও যেন তেনেদৰে আমাৰ মনলৈ সতেজতা আনে। সেয়েকো নিয়ৰে আকুলভাৱে চুই গ'লে যেনেদৰে গা-মন শিয়ঁৰি উঠি তেনেদৰে হয়তো প্ৰেমৰ পৰশে আমাৰ মনলৈ শিহৰণ কৰিয়াই আনে। অবুজ আবেগ মনা শিহৰণ দুৰৰিৰ ওপৰত মুকুতাৰ দৰে জিলিকি থকা নিয়ৰৰ দৰে প্ৰেমেও আমাৰ মাজলৈ কঢ়িয়াই আনে উজ্বলতাৰ সোনালী কিৰণ। সেয়ে হয়তো ফণীন্দ্ৰ কুমাৰ দেৱ চৌধুৰীয়ে কৈছে, "মই সেইজন ব্যক্তিকে পৃথিৱীৰ অন্যতম দৰিদ্ৰ, হতভাগ্য বুলি গণ্য কৰোঁ; যাৰ জীৱনলৈ কেতিয়াও প্ৰেম অহা নাই।"

ভালপোৱাই জীৱনলৈ উৎসাহ, প্ৰেৰণা, সাহস কঢ়িয়াইআনে। ই জীৱনলৈ পূৰ্ণতা আনে। সেয়ে হয়তো প্ৰেমৰ গৰ্বত হাফিজে কৈছিল 'চিৰাজ সেই মনোবাহিনী ৰূপহীয়ে যদি এবাৰ মোৰ হিয়াত কাষত ধৰা দিলেহেতেঁন, তেওঁৰ গালৰ এটা তিলৰ কাৰণে মই বিলাই দিলোহেঁতেন হিন্দুস্থান চমৰখন্দ, বোখৰা সকলো ৰাজ্য সাম্ৰাজ্য।'

মোৰ জীৱনৰ গল্প কোৱা নাছিলো। আজি মাথোন জিতুক শান্তনা কৰিবৰ বাবেই মই নকওঁ বুলি সাঁচি ৰখা মোৰ জীৱনৰ কাহিনীটো আপোনালোকক কৈছোঁ, মোক ভুল নুবুজিব। আনৰ সকলো দুঃখেই মই হৃদয়ঙ্গম কৰিব পাৰোঁ। প্ৰকৃততে মই হাঁহি দিওঁ নিজৰ দুঃখ পাতলাবৰ বাবেহে। (শুনক মোৰ কাহিনী) এটা চুটি গল্প- মই এইবাৰ খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। পঢ়াত বৰ ভাল নাছিলো। তথাপিও কানত-কান মাৰি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ গৈ আছো। মোৰ ঘৰুৱা অৱস্থা বৰ ভাল নহয়। এতিয়া মোৰ ঘৰত আছে পূজনীয় মা, ককাই ভাই। দেউতা নাই দেউতাই মোক মাৰ ছয় মাহৰ কোলাত থৈ এই পৃথিৱীৰ পৰা চিৰ বিদায় লয়। মাই মোক বহুত কষ্ট কৰি ডাঙৰ-দীঘল কৰে। বিধৱা মাৰ কোলাত ডাঙৰ-দীঘল হোৱা মই এটা সাধাৰণ পৰিয়ালৰ ল'ৰা।

হঠাৎ মনটো বেয়া লাগি গ'ল। মানসিক ভাৱে আঘাত পালো, কতো শান্তি পোৱা নাই শান্তি বিচাৰি চিনেমা চালো তাতো শান্তি নাই। মই যেন জীৱনৰ সৰ্বস্ব হেৰুৱাই পেলালো। পৃথিৱীখনত যেন মোৰ আপোন বুলিবৰ কোনো নাই। মৰা গছৰ অৱস্থা হৈ গ'ল মোৰ, যেন বিনা মেঘে বজ্ৰপাত। চাৰিওফালে ঘোৰ আন্ধাৰ নামি আহিল। তাচ পাতৰ দৰে মনৰ আশা আকাংক্ষা, কল্পনাৰ বিশাল অট্টালিকা যেন খহি পৰিল। মই দুখত মৰ্মাহত হৈ পৰিলো। মই অনুভৱ কৰিব ধৰিলো, যি জোপা গছে ইমান দিন মোক ৰ'দ, বতাহ, বৰষুণ আদিৰ পৰা ৰক্ষা কৰি এটি নিৰাপদ আশ্ৰয় দিছিল, সেই জোপা গছৰ ভাল পাতবোৰ সৰি সৰি যেন নাঙঠ হৈ পৰিল। যি ফালে চাও সেইফালে এটি ভয়ংকৰ শূন্যতা দেখা পাওঁ। মোৰ জীৱনলৈ নামি আহিল "পূৰ্ণিমাত আমাৱস্যা" তথাপি এটা বাঁহেৰে সজা সাকোঁ খনেদি মই বহু কষ্টৰ মাজেৰে খেপিয়াই খেপিয়াই আগুৱাই আছো। অতদিনে ভাৱি থকা কল্পনা কৰি থকা পাম বুলি আশা কৰি থকাটো যেন আজি চুৰমাৰ হৈ গ'ল কিয়? মই বাস্তৱত আশা কৰা নাছিলো নেকি? সচাঁই মই কল্পনা বিলাসী নেকি? মইতো সিমান কল্পনা প্ৰৱণ নহওঁ। তেন্তে ইমান দুৰ্ভাৱনা কিহৰ।

লাহৰিঘাট কলেজত জেছমিনাই কৰা ঘটনাৰ ভিত্তিত মই নিজকে অলপ ঘৃণনীয় বুলি ভাৱো মিছাই মানুহ এনেকুৱা হয় নেকি? জেছমিনাই মোৰ লগত এনেকুৱা কৰিব বুলি ভৱাই নাছিলো। যাৰ নাম শুনিলে মা-দেউতা, ভাই-ভনী জীৱনৰ সকলো পাহৰি যাওঁ। যাৰ কথাবোৰ ভাৱি ভাৱি আপোন পাহৰা হওঁ। যাক দেখিলে পাগল হৈ যাওঁ। যাৰ নামত পূজা কৰিবলৈও কন্ঠাবোধ নকৰোঁ। যাক দেখা কৰা নামত বাকী কাল অসাৰ হৈ যায়। সি আজি এনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰে। যি মানুহজনীৰ বত্ৰিশটা দাঁত সকলোৱে অনবৰত দেখিবলৈ পায়। যি জনীৰ কথাৰ অন্ত নাইকিয়া হয়, সেই জনীৰ মুখত আজি হাঁহি নাই। নাই কোনো মাত বোল, আছে কেৱল মৌনতা দৃষ্টিত উদাসীনতা। আজি মোৰ দৃষ্টিত উদাসীনতা। আজি মোৰ অন্তৰৰ পৰা উলাই আহে কিছুমান অগ্নি শিখা—

জল ৰহা হ্যায় দিল য্যাৰ
দোৱা নজৰ নেহী আতা
জখম হায়ে দিলমে য্যাৰ
জখম নজৰ নহী আতা।

স্যায়েৰী শুনি মোৰ বহুতদিনৰ আগতে শুনা কথা এখাৰ মনত পৰি গ'ল। কোনোৱাই যদি চিন্তাযুক্ত কথাত খুব হাঁহে হিন্দী স্যায়েৰী কয় বা চিনেমাৰ গান গায় তেওঁৰ মনতেই বেছি চিন্তা-বেছি দুঃখ সি তাৰ দুঃখ পাতল কৰাৰ বাবে এনেকুৱা কৰে। মই যেতিয়া উচ্চ মাধ্যমিক পাইছিলো তেতিয়া মই কৰবাত পঢ়িছিলো ক'ত পঢ়িছিলো সঠিক মনত নাই। তাত লিখা আছিল "প্ৰেম কৰিবা কিন্তু আসক্ত নহবা"। কথাষাৰ কিন্তু সত্য। কিয়নো আসক্ত হ'লেই সৰ্বনাশ, এক্সিডেন্ট অপথ্য মেন্টল ডিজেজ। এনেতে পিছপিনে হাঁহিৰ ৰোল উঠিল হঠাৎ খং উঠিল। খঙতে উঠি গ'লো। আবেলি ঘৰত সোমাই হাত ভৰি ধুই চিধা মোৰ ৰোমত সোমালো আৰু মোৰ কল্পনা কৰা ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিচ্ছবি বোৰ উলাই আহিব ধৰিলে মোৰ অন্তৰৰপৰা....।

মোৰ মনৰ মৰমবোৰ তোমাৰ কোমল হৃদয়ত স্থান দিবা জানো? যদি নিদিয়া তেন্তে মোৰ জীৱনৰ সাধনাই অপূৰ্ণতা অৰ্জন কৰিব। অপূৰ্ণ সাধনা বৰষুণ নিদিয়া শুকুলা মেঘৰ দৰে তেনেই ছায়াময় কল্পনাই মোৰ জীৱনৰ কল্পতৰু কলমেৰে লিখিব নোৱাৰিলো। প্ৰেমৰ মাধ্যমনো কি? মোৰ প্ৰেমক অভিনয়ত ৰূপ দিব খোজা নাই। বাস্তৱত ৰূপ দিব খোজো। প্ৰেমৰ বিনিময় হৈছে- জ্বলি পুৰি ছাই হোৱা এখন অন্তৰ, যি অন্তৰে কোনো দিন স্বাৰ্থ নিবিচাৰে, বিচাৰে মাত্ৰ মৰম আৰু কোমল অন্তৰ। যত নেকি স্থান পাইছে, প্ৰেৰণা পাইছে আৰু পাবৰ কাৰনে বহুত আশালৈ আছে।

তুমি কোনো দিনে তোমাৰ ধৈৰ্য্য আৰু সাহস নেহেৰুৱাবা। নিৰুৎসাহ মন এটি বেমাৰৰ নাম। এলাহতকৈ নিৰুৎসাহ বেছি ক্ষতি কৰে। নিৰুৎসাহে মনক ক্ষয় কৰে আৰু ভৱিষ্যতে জীৱন হেৰুৱায়। বিচিত্ৰ পৃথিৱীখনক নিৰৰ্থক কৰি তোলে। নিৰুৎসাহী লোকৰ ভয় দেখি জীৱনৰ সুমুদ্ৰৰ তৰঙ্গ দেখি পাৰতে নাওঁ ডুবাই চেতনা হেৰুৱাই নাজাবা। নিৰুৎসাহ এন্ধাৰ তুল্য ভয়ংকৰ। উৎসাহ পোহৰ তুল্য শক্তি। সেয়ে উৎসাৰে জানিবা "মই তোমাৰ আৰু তুমি মোৰ"।

দিনৰ ভাগত অৰুণ কিৰণত উদ্ভাসিত হোৱা পাহাৰ পৰ্বতৰ সেউজীয়া নীলা আৰু ধোঁৱা বৰণীয়া সৌন্দৰ্য্যই প্ৰাণক আকুল ভাৱে আকৰ্ষণ কৰে। সেই একেই ৰূপে আকৰ্ষণ কৰে তোমাৰ মায়া ভৰা মুখখনিয়ে সুন্দৰৰ আৰাধনা প্ৰেমৰ সপোনত যদি মানুহ ব্যাকুল সুন্দৰৰ আৰাধনা যদি জীৱনৰ খেল, তেন্তে সামাজিক জীৱনৰ সৌন্দৰ্য্য শান্তি সমৃদ্ধি কি? অক্ষন্নতা কোনে বুজি পাৱ এই অক্ষন্নতা মোৰ....। হৃদয়ৰ আৰত হৃৎপিণ্ড এটা কোলা মাংস পিণ্ড, তাতে সকলো সৌন্দৰ্য্য লুকাই আছে। মই তেনে ধুনীয়া নহও বাস্তৱত। মই এনে নহয় নেকি? ইতি, সি মানুহে কেতিয়াও চকু পানী টুকি টুকি নিজৰ আহাৰ খোজা নাই, ঘৰত থাকি চকুৰ পানীৰে নিজৰ বিছনা সিক্ত কৰা নাই। তেনে মানুহে তোমাক কেতিয়াও চিনি নাপায়। ধৈৰ্য্য হৈছে আশা আকাঙ্খাৰ চাবি-কাঠি মানুহৰ জীৱনলৈ এটা সময়ত বাধা আহেই আৰু যিজনে এই বাধ অতিক্ৰমকৰি গন্তব্য স্থান পাব পাৰে তাৰেই জীৱন সাৰ্থক হয়।

বন্যাৰ অনামী ৰং

শ্ৰী জ্যোতিস্না শইকীয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

"বানত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক"- ওপৰৰ শিৰোনামাটোত চকু ফুৰাই প্ৰশান্ত কলিতাই ভোৰ-ভোৰাই উচিল। কেৱল বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত গৃহহীন, এইবোৰ খবৰহে দিয়ে। ইয়াৰ বাহিৰে আৰু কি দিব পাৰিছে? কাক কেনেকৈ সহায় কৰিছে তাৰটো কোনো খবৰেই নাই।

প্ৰশান্তৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠিল বানপানীৰ সেই বিভৎস দৃশ্যবোৰ। তেতিয়া প্ৰশান্ত স্কুলীয়া ছাত্ৰ আছিল ৰাতিটোৰ ভিতৰতে পাগলাদিয়া নদী ফেনে-ফুটুকাৰে বাঢ়ি আহি শয্যাগত দেউতাক দুই ভাইকে লৈ গৈছিল। মাকে প্ৰশান্তক এহাতেৰে ধৰি কোনো মতে সাঁতুৰি-সাঁতুৰি আহি ওখ ঠাইত থকা স্কুল ঘৰটোত আশ্ৰয় লৈছিলহি। তেতিয়াই প্ৰশান্তই দেখিছিল সেই বিভৎস দৃশ্যবোৰ। নাঙঠ-পিঙঠ ল'ৰা ছোৱালীবোৰে ভোকত, ভয়ত চিঞৰি চিঞৰি কান্দিছিল। বুকু শুদা কৰি যোৱা আপোনালোকক সুঁৱৰি তিৰোতাবোৰে হিয়া ভুকুৱাই কান্দিছিল। তাৰ বাহিৰে তেওলোকৰ যেন আন উপায়েই নাছিল। তাৰ পাছত ডেকা-গাভৰুৰ দল কিছুমানে উদ্ধাৰ কাৰ্য্যত লিপ্ত হৈছিল। চাৰিও ফালে কেৱল অন্ধকাৰ, এক ভয়াবহ দৃশ্য।

দৃশ্যবোৰ দেখি প্ৰশান্তই মাকৰ কোলাত মুখ লুকুৱাই আলংকাত কপিছিল। কিন্তু তেতিয়া প্ৰশান্ত আচৰিত হৈছিল, যেতিয়া বান-নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰীয়ে ঠাই পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ আহিছিল। সেয়া যেন মন্ত্ৰীৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য উপভোগ আছিল। এজন মন্ত্ৰীৰ লগত ইমান বোৰ নাও আহিছিল। কিন্তু বান-পানী হোৱাৰ সময়ত উদ্ধাৰ কাৰ্য্যৰ বাবে এখনো নাও নাছিল। কিয়? কিয়? প্ৰশান্তৰ মনত সেই প্ৰশ্ন আজিও প্ৰশ্ন হৈয়েই থাকিল তাৰ পাছত মন্ত্ৰীয়ে সান্তনা দিলে মানুহবোৰক কিছুমান ভুৱা প্ৰতিশ্ৰুতিৰে। সেয়া যেন ভোকত চিঞৰি লালকাল হৈ থকা শিশুৰ আগত গোৱা নিচুকনি গীতহে। কিন্তু ক'তা মন্ত্ৰী যোৱা এসপ্তাহ হ'ল খোৱাৰ বস্তু নাহিল। আশ্ৰয়ৰ বাবে এডোখৰ ঠাইৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে। বিদ্ৰোহী দেকাদল গৰ্জি উঠিল। বহুদিন প্ৰখৰ ৰ'দ ধাৰাষাৰ বৰষুণ আৰু পেটত একুৰা ভোকৰ জুই কঢ়িয়াই লৈ বহু অপেক্ষা কৰাৰ পাছত আহিছিল এসোপা ভেঁকুৰা চিৰাৰ বস্তা। গোটেই ঠাইখিনি ভেঁকুৰা চিৰাৰ গোন্ধত মল-মলাই আছিল। ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ আৰু ডেকা-বুঢ়া সকলোৱে পেটৰ যন্ত্ৰনা সহিব নোৱাৰি সেই ভেঁকুৰা চিৰাবোৰকে অমৃত খোৱাৰ দৰে মোকোৰা মোকৰে চোৱাব ধৰিছিল। প্ৰথমে প্ৰশান্তই মাথো অবাক দৃষ্টিৰে সকলোকে চাই আছিল। সেয়া তাৰ মাকেও খাইছিল। যেতিয়া সকলোৱে কেৱল সোপা-সোপে চিৰা চোবোৱাত লাগিছিল তেতিয়া প্ৰশান্তৰো ভোকৰ জুই কোৰা যেন ভমককৈ জ্বলি উঠিছিল আৰু সিও খোৱাত লাগিছিল।

সেই কথা ভাৰি ভাৰি প্ৰশান্ত কলিতাৰ শৰীৰৰ ৰক্ত সঞ্চালন কাৰ্য যেন দ্ৰুত গতিত চলিবলৈ ধৰিলে। হাতৰ পৰা বাতৰি-কাকতখন লাহে লাহে ভাজ খাই উলমি পৰিছে। চশমাজোৰো নাকৰ পৰা তল পালেহি। প্ৰশান্তই যেন বাহ্যিক অনুভূতি হেৰুৱাই পেলাইছে। দেউতা!- কলিতা উচপ খাই উঠিল। পল যে অলপ আগতে আহি তেওঁৰ পাছফালে থিয় হৈ আছে গমকে নাপায়। তেওঁ পুতেকলৈ ঘুৰি চালে। এতিয়া বাপেকৰ অক্ষমতাত পলেই কোনোমতে এই সৰু পৰিয়ালটোৰ পোহ-পাল দিব লগা হৈছে। মাক-দেউতাক আৰু সৰু ভনীয়েক জিন্তীৰে সৈতে এটি সৰু সুখী পৰিয়াল। মেট্ৰিকটো পাছ কৰিছিলহে মাত্ৰ দেউতাৰ সকলো বোজা তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিব লগীয়াত পৰিছে। তথাপি সি বিচলিত হোৱা নাই। পলে কিবা ক'ব খোজা দেখি দেউতাকে ক'লে বাবু কৰবাত যাবা নেকি? সি কোনো মতে মাত দিলে- মানে দেউতা আজি আমাৰ অফিচটোৰ পৰা কেইজনমান ল'ৰা পঠাইছে বানপানী হোৱা অঞ্চল এটালৈ ৰিলিফ্ দিবৰ বাবে। তাৰ কথা শেষ নহওঁতেই দেউতাকে মাত লগালে। তয়ো যাব ৰিলিফ্ দিবলৈ! যাঃ! তেওঁৰ এই শ্লেষ মিহলি মাতত এটি অৰ্থ সোমাই আছে যেন এয়া পলহঁতৰ বাবে এটা সুন্দৰ খেল!

পল অফিছ গৈ পোৱাৰ লগে লগে মিন্টুহতে খৰধৰ লগালে। ইতিমধ্যে সকলো বস্তু সাজু কৰি ৰখা হৈছে। বিশ বস্তা চিৰা, পাচ বস্তা বিস্কুট। পলৰ মনে মনে হাঁহি উঠিল। অনাহাৰত থকা মানুহবোৰৰ ভোক যেন এইবোৰ দুগুনে বৃদ্ধিহে কৰিব। সি ভাৰি আচৰিত হ'ল। তেন্তে ইমানবোৰ টকা হ'ল কি? ক'লে গ'ল? কিন্তু সি অকলেবা কি কৰিব পাৰে। হঠাৎ তাৰ মনটো হতাশই আৱৰি পেলালে। সকলো সাজু হ'ল। পলে নাৱৰ ঢিঙত নীৰৱে বহি ৰ'ল। নাৱৰীয়া দুটাই আপোনমনে নাও বাইছে। মিন্টু হ'তে কিন্তু পলৰ দৰে নীৰৱ হৈ থকা নাই। ইমান সুন্দৰ দৃশ্যৰাজি উপভোগ নকৰাকৈ মিন্টুহ'তে থাকিব নোৱাৰিলে। সিহঁতৰ বাবে সেয়া যেন বনভোজহে আছিল। কবিতা, গান আদি গাই সিহঁতে আনন্দমনে আহিছে। কিন্তু পলে কেৱল বানৰ বিভৎস ৰূপবোৰহে তেতিয়া দেখিছিল। কিছু সময়ৰ পাছত গান-কবিতা বন্ধ কৰি সিহঁতে বিস্কুটৰ পেকেট খুলি খাবলৈ ধৰিলে। পললৈ এটা আগবঢ়াই দিলে। সেই মুহূৰ্তত পলৰ এনে লাগিছিল যেন কিছুমান মানুহৰ হাত সিহঁতৰ ফালে আগবাঢ়ি আহিছে খাদ্যৰ সন্ধানত পল চকু দুটা মুদি মিন্টুৰ হাতখন দুহাতেৰে মুঠি মাৰি সি লাহেকৈ ক'লে- মই নাখাওঁ।

পলৰ এনে লাগিছিল যেন- সি ধনীৰ দুলালবোৰৰ অন্তৰখন ফালিচিৰি পৰীক্ষাহে কৰিব। সৌৱা পাইছোহি-

----- নাৱৰীয়াৰ মাতত পল উচপ খাই উঠিল। সিহঁতক দেখি গাভৰু ছোৱালী আৰু তিৰোতাবোৰৰ গাৰ একমাত্ৰ বস্ত্ৰখনকে টনা আজোৰা কৰিলে। বস্ত্ৰ থাকিও সিহঁত যেন একোটি নাঙঠ শিশু। পানীত উটি যোৱা ভঙা-চিঙা ঘৰবোৰ। আৰু সিহঁতক দেখি ভোকত কাও-বাও কৰা দৃশ্যবোৰে পলৰ এক মুহূৰ্তৰ বাবেও শান্তি নিদিলে।

ফটা কাপোৰ পিন্ধি দিন কটোৱা সেই গাভৰুবোৰলৈ চালে তাৰ এনে ভাৱ হৈছিল যেন ভনীয়েকে কৈছে ককাইদেউ আমি যেন স্কুললৈ যাব নোৱাৰা হৈছো। আমাক দেখিলে ডেকাবোৰে কিৰিলি পাৰি বেয়া ধৰণে চায়, ককাইদেউ কিবা এটা কৰা। পলে চকু মুদি দিলে বেগা বেগিলৈ ভগাই কৰি সিহঁতৰ কামবোৰ শেষ কৰিলে। পলে নিজকে শান্তনা দি ক'লে নিয়তি কি যে অপূৰ্ব খেলা। তাৰ মনলৈ এক নতুন চিন্তাধাৰা আহিল। কিছুদিনৰ পিছত সূৰ্য্যৰ প্ৰখৰ তাপত এই সাগৰ সদৃশ বানপানী শুকাই যাব। পথাৰত আকৌ শস্যই মূৰ দাঙি উঠিব কেৱল সিয়েই দাৰিদ্ৰতাত পঙ্গু নহয় আৰু বহুতো আছে তাৰ দৰে।

সি সংকল্পবদ্ধ হ'ল। সংসাৰৰ দুখ কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলৈ সাজু হবই লাগিব। কাৰণ জীৱনটোৱেই হৈছে দুখ- কষ্টৰ সমষ্টি। জীৱন নাটৰ আমি একোজন ভাৱৰীয়াহে। সি বৃদ্ধ-দেউতাক আৰু বেমাৰী মাকৰ শুশ্ৰূষা কৰিব। ভনীয়েকক ভাল স্কুলত নাম লগাই দিব। ভৱিষ্যতৰ এক ৰঙীন স্বপ্নই অজানিতে তাক উজ্বলাই তুলিলে। তাৰ অতি সোনকালে ঘৰ গৈ পাবলৈ মন গ'ল। অহাৰ দৰে তাক এতিয়া হতাশাই বিচলিত কৰিব পৰা নাই। এক নতুন উদ্যমে তাক প্ৰেৰণা দিছে। মাজনিশা সিহঁত আহি ঘৰ পালেহি। সি অন্ধকাৰতে দেউতাকক প্ৰণাম জনাই কলে- "দেউতা, কাইলৈ এটি নতুন প্ৰভাতৰ সৃষ্টি হ'ব ! আমি সকলোৱে নতুন প্ৰভাতক আদৰণি জনাম!"

অমৃতধাৰা/Amritdhara

আনা এখন পৃথিৱী

শ্ৰীমনজ্যোতি বৰুৱা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

এটি College Function সমাপ্তিৰ পিছ-দিনাৰ বেলি মন উৎফুল্লিত। কিয়নো এনে এটা মনোমোহা দিন বহুতৰ একেলগে আছে। কিমান যে সম্পূৰ্ণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এইখন College লৈ আহিছে। নিশ্চয় আজি এই দিনা ছোৱালী বোলক Stage ত উঠি নি সকলোৰে পৰিচয় দিয়ে। এনেতে সেই মাইকীত চকু পৰাত পল্লৱ বিস্ময়ৰ পৰা আপ মাৰি উঠিল। আনে, ই যাচি দাবীহ, কথাখিনিৰ পৰা দি কি কথা বোৰ যে ভাবি আছিল।

ঃ পল্লৱ, মোক মতাত কি, খাবলৈ বোলা ইয়ে খালৰ আলে পুৰি চায়।

ঃ কি কৰি আছা?

ঃ নাই, এনেই বহি আছিলো।

ঃ তই College লৈ এতিয়া আহিলি?

ঃ হয়, কাইলৈ বন্ধ হৈ গৈছে। ধই গাঁওলৈ যাওঁতে, তই তাত এইটো বাটলৈ পল্লৱ বাধ্যতামূলক বোধকৰোঁ। সোমাই বাকক থাকে।

ঃ এঃ, চালোনেই এটা আছে।

ঃ সাধাৰণ দেখোন নাগেই। কেতিয়াবা কোনোৱেই আনিবলৈ কৈছিলো।

আ' ওৰেটো মোক এক কৰিছেই বহুত আলাপ কৰিবলৈ বৈছিল। পিছে নকৰিলো। তথাপি কৰিলো সি সময় পালে এটা দি ও কথাতেই পাব এনেকুৱা বাহি ৩০ বছৰৰ পৰ অনাইছেহি সি পাৰী ছুটি কৰিছে এখ কথা পৰা খুব। তেতিয়া মানে আটো সৈতে উভতি দুৰ্ঘটনাটো আইছ সি ধাৰা লোৱাও গাবিল, এখনত মাকে কৰে।

ঃ আজিৰ পৰা শাল শাস-মিনা বাদ দে। পৰীক্ষাটোৰ আৰু কেইদিন আছে?

ঃ হয়, হয় তই পৰীক্ষাৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। পৰীক্ষা বহুত দিন।

ঃ পৰীক্ষাতো তাই দিবি, মই দিবলৈ। কিন্তু, সকল মানুহৰ মনটো চিন্তা কৰিলো।

ঃ হয়, তই চিন্তা কৰিব লাগে। দি ভাতৰ টেবুলৰ পৰা উঠি তাৰ কথাত দেখিলো।

(২)

কলেজখন কিছুমান মনৰ পৰা অলপ অভিবক্ত। এখাকে দি চাইকেলত এখ যোৱা কৰিছিলো। কিন্তু সি আজি বহুদিনৰ পিছত স্কুটাৰখন লৈ আহিছে। তাৰ পাশতোৰে নতুন, নতুন বাইক আহিব। তাকো কৰিলো পাছতোৰে স্কুটাৰকলৈ আহিছো কৈছিলো। আজি তেওঁ অলপ দুখিত। সি যেতিয়া এই কলেজখনত প্ৰথম নাম লগাইছিল, তেতিয়া দি দুদিনমান স্কুটাৰখন লৈ আহিছিল। তেতিয়া স্কুটাৰখন নতুন আছিল। কিন্তু, সেইদিনা সিটো accident হৈছিল সেইদিনাৰ পৰা আৰু দি স্কুটাৰখন কলেজলৈ অনা নাই। দুৰ্ঘটনাটোৰ কথা মনত আহত তাৰ মনটো এক প্ৰকাৰৰ খালেই কৰিলে। সেইদিনা আছিল, সোমবাৰ। সপ্তাহৰ প্ৰথম দিন। আবেলিৰ বাবে সেই দিনত নি স্কুটাৰখন কলেজলৈ লৈ আহিছিল সি সেইদিন বাধাতোৰ পৰা সিহঁতৰ কলেজৰ ফালে যোৱা বাটটোত স্কুটাৰখন চলাওঁতেই সেই accident টো ঘটিছিল। কলেজৰ ইউনিফৰ্ম পিন্ধা এজনী ছোৱালী গলিটোৰ পৰা ওলাই আহোঁতেই তাৰ স্কুটাৰৰ আগত পৰিল। তাইৰ জীৱন জড়িত আঘাত কৰিছিল। এক পাক খাই তাই পৰি গৈছিল। সি স্কুটাৰখন বন্ধ কৰাই ছোৱালী জনীক ওচৰ দি গৈছিল।

ঃ ছৰি। আপুনি বেছিকৈ দুখ পালে নেকি? অকণমান মই ভুল কৰিলোঁ মোক ক্ষমা কৰক।

ছোৱালীজনীয়ে তাৰ ফালে এবাৰ উভতি চিকি থোৱাৰ দৰে মুখ কৰি কৰিলেটো বাকিলে। সি ছোৱালীজনীৰ হাতৰ পৰা দেওঁ লগাইছে। সকলৰ কথাৰ মাজতেই তাক গালি পাৰিছিল। সি লগতে মাৰিব হৈ আছিল। কিন্তু ছোৱালীজনীয়ে তাক বাধা দি দিছিল।

ঃ আপুনি তেখেত ওচৰ ভুল নাই। ভুল মোৰহে। মই গাড়ীখন দেখিয়েই বাটটো পাৰ হৈ আহিছিলো। তাৰ সমানে ছোৱালীজনীৰ কথাত মানুহবোৰ আঁতৰি গৈছিল।

ঃ আপুনি বেছিকৈ দুখ পালে? যদি পালে চাওঁ আহক এটা মেডিকেল সেন্টাৰলৈ।

ঃ নালাগে। বেছিকৈ দুখ পোৱা নাই বুলি কোনো মেডিকেললৈ যাব লাগিব।

ঃ আপুনি কোন কলেজত পঢ়ে? দি আশ্চৰ্যৰে ছোৱালীজনীক সুধিলে।

ঃ মই আপোনাৰ কলেজৰ H.S. 1st Yearত।

ঃ অ' হয় নেকি? মই আপোনাক H.S. 1st Yearত কিন্তু আগতে দেখা নাই যে। এতিয়া খবৰ আহিছো বুলি।

ঃ অ' হয় আহিছো প্ৰথম বাৰ কৈছো। তাই হাঁহিহাঁহি এটা মাৰি ক'লে।

ঃ তোমাৰ নামটো কি?

ঃ নাম কি?

ঃ অ' হয় নেকি। মোৰ নাম পল্লৱ। পল্লৱ বৰা।

সেই দি চিনাকি কৰি তেতিয়াৰে পৰা দুয়ো আৰু বন্ধু হৈ পৰিল। তাক এতিয়াও। কিন্তু সি সেইদিনাৰ পৰা আৰু স্কুটাৰখন কলেজলৈ অনা নাই। প্ৰায় ৪ বছৰ। এতিয়া সি B.A. 3rd Yearত আছিছ। সি স্কুটাৰখন চলাইছে। আৰু পলাশৰ ওচৰত পৰিছে।

(৩)

ঃ মই পল্লৱ। তোমাৰ এখন তাৰ পৰা তাৰ নাম জানি কোনো মতা আছে সি মুখ চালে। তাৰ নামত দেখেন দেখা। তাৰ নাম দি কলেজ পাইছি। অধিকাৰে পৰা দি দি সমায়োৰ যে কৰি আছিল। সেয়ে তাক নমতা হ'লে কলেজ পাবলৈ পাইছে। সি নাকপ বিতৰত স্কুটাৰখন লৈ বাহিৰ ওলাইছিল।

ঃ ঐ, তই ইমানপৰে ক'ত কি কৰি আছিলি? তোক আজিৰেই আমি কলেজলৈ পাব হৈ আছো। সেয়ে তাক অকণ খঙেৰে ক'লে। দি দেখিলে তাৰ লগৰ-সমনীয়া, মানসি, দীপা, সুজাক, ইত্যাদি। তাৰ সকলো আছি আছে।

ঃ মই একো কথা নাই। ওৱাৰ পৰাই ওঁঠা অলপ দেৰি হ'ল বুলিছে। সি পাছেকৈ ক'লে।

ঃ অ' আমাৰ Best Singer আহি পাইছাই হ'লো। মানসিয়া অলপ তাক জোকাই ক'লে।

ঃ অ' এই গানটো গাবি তেওঁৰ মনটো বাব লাগিব, দুয়োকে তাক হাতত ধৰি টানি নিবলৈ নিলে।

ঃ গাওঁক। দেৱীৰ জেতিয়া ওলোৱা কথা লৈ উত্তৰ নাই যেই পাটি-চাটি ছোৱালীটো দি অলপ চিঞৰিছে ক'লে।

ঃ কলাপে যে তই মোৰ। দেয়া তাক ইয়ানিং

বাহি কলে।

ঃ ফেব্ৰুৱাৰী এই বুজিছা

ঃ সি বহুত নাৰ্ভাছ হৈ পৰিল। হঠাতেই কলে

ঃ তুমি খুৱাৰ সি নধৰিলে হৈ থাকিলে। মইটো [illegible] হাঁহি এটা মাৰিলো

ঃ তোমাৰ আজি Birth day নেকি?

ঃ নহয় নহয় ইংৰাজী মাহৰ আগতে পথা পাটি এটা দিয়ে ঠিক কৰিছিলো। তাই লাজ পাইছে বুলি

ঃ ঔঁ কি কাৰণেৰে ফোন কৰিছিলা নেকি [illegible] কিয়। হঠাতেই হাঁহি হাঁহিয়েই কলে। কি কাৰণেৰে [illegible] পাটিটো খুলিব সি অনুমানিক মই বুজিলো।

ঃ আহিব দিয়া ঠিক হৈছে বুজিছো, ফেব্ৰুৱাৰী ১৪ তাৰিখ। দিন ভেলেন। ভেলেনটাইনৰ বাবে। সেই কাৰণেই পাৰ্টিটো খুলিছো।

[illegible] কথা শুনি তাৰ মুখটো [illegible] নাই। তেওঁৰ [illegible] যেন তাৰ মুখত মচি পৰিছে।

ঃ এঁ তোৰ আজি কি হৈছে [illegible] সি থাকিলে খুলি আহিল

ঃ নাই এনেয়ে তো নাই। সি নাটকীয় কলে।

সি শুনিছে [illegible] তাৰ নাতিটো কি থাকে: এইবাৰ [illegible] কৰালৈ [illegible] গতাৰ পৰা বহুত [illegible]। তাৰ [illegible] তাৰ নামটো শুনি চিঞৰি উঠিল। কিন্তু সি যেন একেবাৰে শুনা নাই। এবাৰ [illegible] নক্স হৈ গৈছে, সি [illegible] কাৰ [illegible] টেঁটা মচি ধৰিছে।

কৰত জোৰেৰে- -----। সি এনে কোনো দিন আৰু এনেকৈ নাছিল।

হাঁহ হাঁহ

১। দুটা সিবিলিয়ান সিপাহিয়ে হাঁটি এটাক নাও এখনত থকা এটাৰ কাষত এই পেট্ৰোল, নাইদা আছে বুলি [illegible] কাইটৈ কৰিছে। [illegible] বিপদিয়ে কলে যে, আজি [illegible] বুজিছা, [illegible]।

২। অতি লমতুৰ লোক এজন প্ৰথমবাৰ উৰাজাহাজত উঠি বহিছে [illegible] চিঞৰি [illegible] সেই দিনা সুখি মুখি [illegible] কৰি আছিল।
[illegible] লোক উৰাজাহাজৰ [illegible] যদি নমা হৈ যায়, কি হব?
[illegible] লোকজন আহি কলে, কি হব আৰু আমি সকলোৱে আকাশতে গাড়ি চলাই দিম।

৩। এটা টেলিভিচন সাক্ষাৎকাৰত এজন [illegible] [illegible] প্ৰশ্ন কৰিলে সাংবাদিকে [illegible] মুখা দিয়া এজনক আপুনি কি মতৰা দিব [illegible] মুখা নিজৰ ভাঁজতে [illegible] কৰাৰ সময় [illegible]।

বছা বছা ভাঙনি

শৰৎ-বন্দনা

সংগ্ৰহঃ আশ্ৰাফুল আলম চৌধুৰী
প্ৰবক্তা, ইংৰাজী বিভাগ

কীটছৰ Ode to Autumn

অনুবাদঃ মহিম বৰা

[কবিতাত আৰম্ভৰ সময়ত নতুন [illegible] [illegible] হাঁহি [illegible] কথা [illegible]। [illegible] [illegible] সি এটা নতুন নাম [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] পাৰে। [illegible] [illegible] থাকে। এই সকলো [illegible] কবিতাত এনে [illegible] সৃষ্টি হয়। [illegible] এই [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] সি আন [illegible] তাৰ [illegible]।

বাংলাৰীয়া [illegible] ইংৰাজী ৰোমান্টিক কবিতাকেইটাই মোৰ [illegible] উন্মাদনা আনি দিছিল। [illegible] শ্ৰেণীত [illegible] [illegible] শ্ৰেণীত [illegible] 'ফোট উইণ্ড' আৰু কীটছৰ এই কবিতাটোৱে কবিতা সেই উন্মাদনা [illegible] দিয়ে। দুয়োটি কবিতাৰ [illegible] 'বসন্ত [illegible] [illegible] [illegible]' [illegible] সি এটা কবিতা '[illegible]' [illegible] [illegible] প্ৰকাশ পায় (১৯৫০)। কীটছৰ কবিতাত [illegible] মূৰ্ত [illegible] কৌশল (Personification) বা পদ্ধতি সেইটো গ্ৰীক পদ্ধতি বা কৌশল। মই সেই কৌশল প্ৰয়োগৰ চেষ্টা কৰিছিলো। [illegible] [illegible] [illegible] দিছিলো। [illegible] [illegible] মোৰ [illegible] [illegible] নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছে: [illegible] '[illegible]' [illegible] কি [illegible] এটা কবিতাত এই কৌশল [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] এই [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] সংখ্যাত প্ৰকাশিত হৈছিল। [illegible] তিনি [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] পাই [illegible] [illegible] [illegible] '[illegible]' পাঠক [illegible]।- অনুবাদক]

বন্ধু তুমি কুঁৱলী আৰু
ভৰপক [illegible] [illegible],
[illegible] সূৰ্যৰ সখি [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] পাৰিছে
[illegible] [illegible] [illegible] পাছ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] কৰিব:
আৰু [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],

এখন মৌ-মাখি মনমোহা বুলি
শেহতীয়া ফুলবোৰ চুমিছিলে এনেদৰে
দিব ওপজাই,
দিইছো ভাবিব যেন অথমত দিনবোৰ
এনেদৰে থকক সদায়,
কিয়নো, বিচনিৰ কোমলতা
এটা-এটি যতনেই আপোনাক দিলোহি উপহাৰ
উকালৰ শইচৰ মাজত তোমাক
কোনে বাৰু সততেই দেখা পোৱা নাই?
কোঁহিয়া কোলাহলে খুলি চকু
দেখিবলৈ পাবে
উকালত তুমি বহি থকা
প্ৰশান্ত মনেৰে
মা-দিয়া বজনৰ কিনকিন বাঁহী
চুলিবোৰ এলাসুৰে দিয় ফাঁকি দিয়া,
নাইবা আমাবেলা প্ৰথমত
পখিলা গোপনে কণ লাগি
কুন্দ চুমাটিত পৰি থকা,
কান্দিব খেলনা পৰে আঁখি বলা
তুমুলেই ঢাকা পোৱা পখিৰ ঠোঁটেৰে
এক কেঁচিয়াত
সেয়েহে বুলিনি কুৱা মানুহৰ দৰে তুমি
মোৰ কলমৰ সুৰত্তীত শেষ কৰি থকি
জুৰি পাৰ হেপাঃ
নহ'লেও কেঁতিয়াবা চইতাৰ শালৰ কাষত
মহলৰ মৌ থকি আকাশত চাই থকা
শেষ তোপালৰ জিলিকি থাকোঁ।
কত আছে মানুহৰ অশ্ৰু প্ৰাণ, বাঁত ধানৰ সেইবোৰ
আকৌ কি কিয় ভাবি মৰা?
তোমাক যে আছে দিশা পাওঁ
বীৰৰ মান থাক দেওঁৱা দিনতোক
ভৰিবৰ খোজে আহা দেশৰ বিনাশ
হেমন্তীয়া বোল পানি পানা,
সোণালী আঁতৰই তাৰ ভুই থাৰ
তৈয়াৰ নদাৰি পথাৰ,
কেতেটি শৰতে নৈৰ বুকুত উঠা কাশৰ চকত
এন এন মহ-জাহ্নবীক এন এন সুবত দিলায়,
ফুল শৰ্মা নজৰৰ ধৰা-পৰা ফুটিবোৰ
আলফুলে উঠাৰ নগায়,
আৰু পাহাৰৰ কাষে কাষে চৰি ফুৰা
চেকেৰা তেঁতাৰে ঝেৰেনিত হৃদয় আপলাল।
মোৰ প্ৰাণৰ উঠি চিৰিঙাছি সোণৰ গীত
আৰু এটা বাৰীৰ ফুলৰ পৰা এটা বুকু পখিলাই
সন্ধ্যা সুৰত সুৰবিধায়
আৰু আকাশ সুখৰ কৰি উৰে ফুলৰে ফুলৰে
চকোৰ মহাৰ।

টোকা: চইতাৰ শালৰ অৰ্থাৎ বস্তু বোৱা মদ তৈয়াৰ কৰা আয়াৰ বেটেঁৰী বা পোলাৰ লোটীয়া এবিধ বস্তু।

মিচিং সকলৰ লোকখাদ্য

ধনিষ্ঠী দাস
প্ৰৱক্তা, অসমীয়া বিভাগ

প্ৰাক্-ঐতিহাসিক কালছোৱাৰ প্ৰকৃতিৰ লীলাভূমি অসমৰ পাহাৰে ভৈয়ামে মানৱজাতিৰ বিভিন্ন শাখাৰ জনগোষ্ঠী প্ৰৱৰ্জিত হৈ আহিছে। এই জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত ভাৰত মংগোলীয় প্ৰজাতি অন্যতম। নৃতাত্ত্বিক বিশেষ বিশেষণ মতে, এই মংগোলীয় প্ৰাচীন মানৱ তিব্বতী শাখাৰ অন্তৰ্ভুক্ত এটি জনগোষ্ঠীয়েই হ'ল 'মিৰি' বা 'মিচিং'।

ঐতিহাসিক সাংবাদত 'মিৰি' বুলিয়েই জনা যায়। মিৰি শব্দটো আনমনে ভৈয়ামৰ লোকে দিয়া নাম বুলি নামটো। কৰিব আৰু কেইজন হবীলে পাছে মিচিংকৈ জনা নাযায়। হেগালোম অভিধানমতে 'মিৰি' শব্দৰ আহিছানিঃ অৰ্থ- 'মধ্যস্থ ভৈয়ামত থাক বহা এজন পৰৱৰ্তী মানুহ'। 'মিৰি বা মিচু 'পুৰোহিত' শব্দটোৰ পৰা মিৰি হোৱা বুলি অনুমান কৰা হয়। খ্ৰীষ্টীয় পুৰ্ণ-পৰিত আহোম-বুৰঞ্জী, দৰঙী বিষয়ঃ গুৰু আৰু চৰকাৰী নথিপত্ৰত মিচিংসকলক মিৰি বুলিয়েই উল্লেখ কৰা আছে। মিৰি শব্দটোৰ পৰা ভৈয়ামৰ শাসক সুতেৰেকে উত্তৰে হিমালয়ৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পৰা দক্ষিণে অসমৰ সমতল ভূমিলৈকে, বিশেষকৈ সুবিস্তৃত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ ঐতিহাসিক আৰু পৰে মিচুং (চিয়াং) আৰু দিবাং উপত্যকাবপৰা পাহাৰৰ এনে মিচিং সকল নামিলে। প্ৰধানতো এই ভৌগলিক সীমাৰেখাতে থাকি ভূখণ্ডত বসবাস কৰে পৰৱৰ্তীয় জাতিৰ লোকক পুৰোহিত উঠিছিল। এই সম্পৰ্কে গ্ৰীয়াৰ্চন, মেকেঞ্জি, দলিহ্‌ন আদি বিদেশী লিখকসকলে বিভিন্ন সময়ত উল্লেখ কৰি গৈছে।

সি বি কি সময়ৰ বৰ্তমান অসমৰ প্ৰধানকৈ লৌহাসিক মান্যতাপ্ৰাপ্ত মিচিংসকলৰ প্ৰধান বসতিভূমি হিচাপে আইৰহ(১) জিলাৰ নাম উল্লেখ কৰিব পাৰি ডিব্ৰুগড়, তিনিচুকীয়া, শিৱসাগৰ, যোৰহাট, গোলাঘাট, শোণিতপুৰ, লখিমপুৰ আৰু ধেমাজি। এই জিলাকেইখনৰ ভিতৰত ধেমাজি জিলাতেই মিচিংসকলৰ জনসংখ্যা হয় সৰ্বাধিক আৰু বসতিও ঘন।

পৃথিৱীত বাস কৰিবলৈ মানুহে তিনিবিধ পৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ মাজত নিজকে খাপ খুৱাই চলিবলগীয়া হয়। সেই তিনিবিধ অৱস্থাৰ প্ৰথম বিধক ভৌগলিক পৰিৱেশ, দ্বিতীয়বিধক সামাজিক পৰিৱেশ আৰু তৃতীয়বিধক আধিভৌতিক বা অলৌকিক পৰিৱেশ বুলি ক'ব পাৰি। মানুহে কল্পনাৰ দ্বাৰা স্বত্বাৰোপে- এই তিনিবিধ পৰিৱেশৰ মাজত বাস কৰিবলৈ পথৰ স্বীকৃতি দিব লাগে, সেইকৈ এনে, যি অৱস্থান লৈ তাকেই সংস্কৃতি বুলিব পাৰি।

মানুহৰ মৌলিক প্ৰয়োজন তিনিটা-খাদ্য আহাৰ, প্ৰতিদিন প্ৰয়োজন আৰু পৰিধান বস্ত্ৰ। এই তিনিবিধ মানুহে যি প্ৰাকৃতিক বা ভৌগলিক পৰিৱেশত বাস কৰে, তাৰ পৰাই আহৰণ কৰি লবলৈ যত্ন কৰে। অৰ্থাৎ প্ৰকৃতিৰ নিজৰ উপযোগী কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে। আহাৰ সংগ্ৰহ কৰা আৰু প্ৰয়োজনীয় নিৰ্মাণ কৰোঁতে কৌশল বা প্ৰযুক্তিক নিজৰ হিতাৰ্থে ব্যৱহাৰ কৰাৰ জ্ঞান অৰ্জন কৰিবলৈ যি মানুহে পৰম্পৰাগত বা উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে কিছুমান পদ্ধতি বা নীতিৰ উদ্ভাৱনাত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। সেই পদ্ধতি বা নীতি যদি গোটেই জাতিটোৱে বা সমাজখনে স্বীকাৰ কৰি লয়, তেতিয়া সেইবোৰ সংস্কৃতিৰ অন্তৰ্গত হৈ পৰে। কেৱল জাতিৰ সংস্কৃতি চৰ্চাৰ হে অন্যতম দিশ।

পৰিৱেশ পৰিস্থিতি অনুযায়ী বিভিন্ন জাতিৰ মানুহে ভিন্ন প্ৰণালীৰে খাদ্য প্ৰস্তুত কৰে। সকলো জনগোষ্ঠীৰ নিজৰ বিধৰ খাদ্য আছে, যাৰোপৰি বহুতো গঢ়ি উঠিছে আৰু এই খাদ্যবোৰক লৈ বিভিন্ন

জনগোষ্ঠীটোৰ 'লোকখাদ্য' আখ্যা দিব পাৰি। লোকখাদ্যৰ আঁৰেদি এটা জনগোষ্ঠীৰ ধৰ্মীয় আচাৰ-ব্যৱহাৰ, সমাজ ব্যৱস্থা, পৰম্পৰা আদি সকলো দিশৰ বিষয়ে জানিব পাৰি আৰু ই এটা জনগোষ্ঠীৰ লগত আন এটা জনগোষ্ঠীৰ সমন্বয়ৰ সেঁতু।

মিচিংসকলৰো (পৰম্পৰাগত) কিছুমান 'লোক-খাদ্য' আছে, যিয়ে জনগোষ্ঠীটোৰ ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক দিশক বৈচিত্ৰপূৰ্ণভাৱে প্ৰতিফলিত কৰিছে। লোক-খাদ্যৰ মাধ্যমেদি মিচিংসকলে অসমৰ সমাজ-সংস্কৃতিকৈ অভূতপূৰ্ব অৱদান আগবঢ়াইছে।

মিচিংসকলৰ খাদ্যৰ এখন নিৰ্দিষ্ট তালিকা আছে। তালিকাভুক্ত এই খাদ্যবোৰ তেওঁলোকে দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰৰ লগতে বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বন, পূজা-পাতল, সকাম-নিকাম, পৰম্পৰাগত অনুষ্ঠান, মৃতকৰ শ্ৰাদ্ধ আদিৰ লগতে বেমাৰৰ ঔষধ হিচাপে বিভিন্ন উপলক্ষত ব্যৱহাৰ কৰে।

লোকখাদ্যৰ সূচীঃ-

১। আপং ঃ (চাউলৰপৰা তৈয়াৰী)

মিচিংসকলৰ লোকখাদ্যৰ তালিকাখনৰ প্ৰথমতেই স্থান দিব লাগিব পানীয় হিচাপে গ্ৰহণ কৰা এবিধ খাদ্য 'আপং'। মিচিং সমাজত প্ৰচলিত পূজা-পাতল আদি ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান, উৎসৱ-পাৰ্বন, বিবাহ, মৃতকৰ শ্ৰাদ্ধ, অতিথি আপ্যায়ণ আদি সকলোতে আপঙৰ স্থান আগত। আপঙৰ ব্যৱহাৰেহে এই অনুষ্ঠানবোৰ সাৰ্থক কৰে বুলি মিচিংসকলে বিশ্বাস কৰে।

মিচিংসকলে ব্যৱহাৰ কৰা আপং নামৰ পানীয়বিধ চাউলৰপৰা তৈয়াৰ কৰা হয়। মিচিংসমাজত প্ৰচলিত এই পানীয় দুই প্ৰকাৰৰ- 'পঃৰ' (ছাই আপং) আৰু নগিন্ বা নগ্‌জিন্। উল্লেখযোগ্য যে অসম ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বসবাস কৰা প্ৰায় প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীয়েই নিজা পদ্ধতিৰে মিচিংসকলৰ নগিন্ বা নগ্‌জিন্ আপঙৰ দৰে পানীয় তৈয়াৰ কৰি লয়। বড়ো, ৰাভা, দেউৰী, ডিমাছা, কাৰ্বি, তিৱা, সোণোৱাল কছাৰী আনকি আহোম সমাজতো তেনে পানীয় (সাজ) ৰ প্ৰচলন আছে। কিন্তু অসমৰ মিচিং আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আদীসকলৰ বাহিৰে 'পঃৰ' আপঙৰ ব্যৱহাৰ আন কোনো জনজাতিৰ সমাজত দেখিবলৈ পোৱা নাযায়।

মিচিংসমাজত আপং বেমাৰৰ ঔষধ হিচাপেও ব্যৱহৃত হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে-এজন মানুহৰ গাত জন্‌দিচ (সাৰ) ৰোগে দেখা দিলে প্ৰথমে ওলোৱা পঃৰ আপং এবাটি খুউৱা হয়। গাত শক্তি পাবৰ বাবেও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। আনহাতেদি চৰগ পৰা মানুহৰ গাত নগিন্ আপং চটিয়াই দিলে চৰগ পৰা মানুহজন ভাল হয়। বিজ্ঞানীসকলৰ মতে আপঙত যথেষ্ট পৰিমাণৰ প্ৰয়োজনীয় আহাৰ পোৱা যায়। ইয়াৰ উপৰি আপং আগবঢ়াই অপৰাধ-দণ্ড পোৱা লোকেও ৰাইজক সন্তুষ্ট কৰাৰ নিয়ম মিচিং সমাজত দেখা পোৱা যায়।

মিচিং সমাজত ধৰ্মৰ নামত ব্যভিচাৰ সোমাইছে। মুখত বৈষ্ণৱ হৰি নাম, ভোজনত দেখো আপং, মাংস, কানি ভাং। এই প্ৰসংগত অপ্ৰভ্ৰংশ দেহাবিচাৰৰ গীতত গোৱা শুনা যায়-

'অখাদ্যক খায়　　অপিয়াকে পিয়ে
এইহে দেৱাৰো সাজ;
আমি বন্ধুসৱে　　যি ধৰ্ম আচৰো
চাৰিখন বেদৰো বাজ।"

মুঠতে ক'ব পাৰি আপং মিচিংসমাজৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ। আপঙে এফালে যিদৰে ধৰ্মৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰে আনফালে সেইদৰে লোকজীৱনৰ পৰম্পৰাকো প্ৰতিফলিত কৰে।

২। চাউল (আমবৃন্)ৰ পৰা তৈয়াৰী খাদ্যঃ

মিচিং সকলৰ প্ৰধান আহাৰ বা খাদ্য হ'ল ভাত (আপিন্)। ইয়াক চাউল সিজাই প্ৰস্তুত কৰা হয়। চাহ বা জলপান খোৱাৰ পৰম্পৰা মিচিং সমাজত নাই। সম্প্ৰতি কোনো কোনো অঞ্চলত চাহ-জলপানৰ

(চাউলৰপৰা প্ৰস্তুত কৰা) ব্যৱহাৰো মিচিং সমাজত দেখা যায়। পিঠাৰ ব্যৱহাৰ মিচিংসকলে অনা-মিচিং সমাজৰপৰা, বিশেষকৈ অসমীয়া ভাষী সমাজৰপৰা গ্ৰহণ কৰিছে। সেই কাৰণে চিৰা বা পিঠাৰ ব্যৱহাৰ মিচিং সমাজত উৎসৱ ভিত্তিক; বিশেষকৈ কাতি বা মাঘ বিহুত চিৰা বা কৰাই গুৰি (আম্‌বুগ্) আৰু ব'হাগ বিহু বা ৰঙালী বিহুত পিঠা-গৰু পিঠা, ঘিলা পিঠা ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। এই পিঠাও চাউলৰ গুৰিৰপৰা প্ৰস্তুত কৰা। হয়। মিচিংসকলৰ কৃষি উৎসৱ 'আলিঃ আঃয়ী লৃগাং'ত 'পুৰাং' বা 'পুৰাং আপিন্' [তৰা পাতত সৰু সৰু টোপোলা কৰি বৰা চাউল (আম্‌পি আমবৃন্) বা অন্য লাহী চাউল বান্ধি সিদ্ধ কৰা এবিধ ভাত] ব্যৱহাৰ কৰা হয়। উৎসৱ পাৰ্বনৰ বাহিৰে অন্য দিনত পুৱা 'পিন্‌কাং আপিন্' (কৰ্কৰা ভাত) খোৱাৰ অভ্যাস আছে। (উৎসৱ আদিত ব্যৱসাৰৰ বাবে এবিধ ধানৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা খাদ্য 'হুকম্'ৰ ব্যৱস্থা কৰে)

তালিকাঃ-

ক) ভাত (আপিন্) খ) জলপান গ) পিঠা-গৰু পিঠা, ঘিলা পিঠা আদি ঙ) কৰাইগুৰি (আম্‌বুগ্) চ) পুৰাং ছ) পিন্‌কাং আপিন্ জ) হুকম্।

৩। শাক-পাচলি জাতীয় খাদ্যঃ-

মিচিংসকলে ঘৰৰ ভেটিৰ লগত সংলগ্ন শাকনিবাৰীৰ পৰিৱৰ্তে বনৰীয়া শাক-পাচলিহে বুটলি খায়। কিন্তু অৰণ্য ধ্বংসৰ ব্যাপকতা বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে পূৰ্বৰ বনৰীয়া শাক-পাচলিবোৰ এতিয়া সহজলভ্য নহয়, সেইকাৰণে মিচিংসকলেও আজিকালি শাক-পাচলিৰ খেতি কৰাৰ উপৰিও স্থায়ী বাৰী পতাৰ প্ৰথাও গ্ৰহণ কৰিছে। তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা বনৰীয়া শাক-পাচলিৰ ভিতৰত-তাজৃগ্ (ডিমৰু) পাত, তাকুগ্ (ডিমৰুজাতীয় এবিধ গছ) পাত, কুক্‌পিয়াং (তাকুগতকৈ গছ আৰু পাত ডাঙৰ), তাক্‌পিয়াং (ডিমৰু প্ৰজাতিৰে এবিধ পাৱযুক্ত গছ,) য়ঃ বৃদ্ (টিকনি বৰুৱা), চুঃ মাং (বোৱাল), তাক্‌কৃৰ (উৰিয়াম), অঙেৰ, দোৰ্‌মিঃ, পাঃদাম্ তাক্‌কৃৰ, অকল বিৰিগ্, বুংকিঃ ৰৌপুগ্ (ভেদাই লতা), চৰ্‌মন্ দত্‌কেঃবা চৰ্‌মন্ অয়ৃং, অগীন্ অয়ৃং, পুআগ্ চুঃচাং, নৌকুং (নলটেঙা), অকাং (ঢেকীয়া), গুৰ্‌বান্, মৃৰ্‌নৌ কঃতুং, চিগালিঃ (শিমলু পাতৰ দৰে পাতযুক্ত এবিধ গছ), পাক্‌কম্ (নেফাফু), অম্‌বেঃ (মেচাকী), গেঃএাগ্ (খুতৰা), তাপেঃতানেঃ (জিলমিল), অউৰয়ৃং, পাঃতাং অয়ৃং (মাটি কাদুৰি), আগয়ুম্ (টেঙেচী), তান্‌ঙাম্, মেচৰ্ অয়ৃং, মাৰচাং (মালকাঠি), ৰুগ্‌জি (বিহলঙনী), চম্‌পা (ঔটেঙা), বিকুং(উৰহী), পেঃএৰ্ (লেছেৰা), মিগম্ তাপা (ৰঙালাউ), পাৰ 'তাপ (কোমোৰা), এঙে (কচু), আলিঃ (কাঠ আলু), পেঃৰেদ্ (মাটিমাহ), তাকেঃ (আদা), তালাব্ (নহৰু), মৃৰ্চৃ (জলকীয়া), পতু (সৰিয়হ), তলেঃ (লাই) ইত্যাদিয়েই উল্লেখ্যযোগ্য। এই শাক আৰু মূলজাতীয় খাদ্যই মিচিং সকলে প্ৰকৃতিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰি খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে।

মিচিং ৰন্ধন প্ৰকৰণত তেলৰ ব্যৱহাৰ নাছিলেই বুলিব পাৰি। উৎসৱ-পাৰ্বন, পূজা-পাতল, আলহী শুশ্ৰূষা আদি উপলক্ষতহে তেলৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। নিজে পেৰা তেলহে ব্যৱহাৰ কৰে। তেলৰ দৰে মছলাৰ ব্যহাৰো মিচিং সমাজত তেনেই কম।

কাঠআলু, মিঠা আলু, তৰা আলু আদি মাঘ বিহুৰ দিনা খোৱাৰ নিয়ম। সেইদিনা প্ৰতিজন লোকেই এই আলুজাতীয় খাদ্য একচিটা হলেও খাব লগে। ন'হলে পিছৰ জনমত গাহৰি হৈ জনম লয় বুলি মিচিংসকলে বিশ্বাস কৰে।

মাছঃ-

মিচিংসকলৰ খাদ্য তালিকাত মাছো অন্তৰ্ভূক্ত হয়। তেওঁলোকে সৰহীয় মাছ বিহুদিনলৈ ৰাখি খাবৰ বাবে মাছ শুকুৱাই 'শুচান' কৰে, গেলাই আকৌ শুকুৱাই গুৰি কৰি খুন্দি 'নামচিং' প্ৰস্তুত কৰে। শুকান মাছ আৰু তাকে (আদা) মিহলাই কৰা চাটনি বিধক 'তিমি'

বোলে। যাৰ পুৰি 'পাচনাথি' আৰু পীতত থেকিয়ই কুৰেপৰ তাপত দি 'পামনাম' নামৰ খাদ্য প্ৰস্তুত কৰে। ধান্য মাহেৰ অৰ্থি লগত খুলকাই (আসন) দি 'খানুন্ অমুং' প্ৰস্তুত কৰি খায়। মদ্য আপত দি খায়। এই দৰে মিচিং সমাজত মাহেৰে প্ৰস্তুত কৰা খাদ্যৰ ব্যৱহাৰ হয়।

মাংসঃ-

মিচিংসকলৰ খাদ্য তালিকাত মাংসও সন্নিবিষ্ট হয়। মাংস হিচাবে গেৰেলীক খাহি, কুকুৰা আৰু গাহৰি মাংসহ বিশেষকৈ খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰতো গাহৰিৰ ব্যৱহাৰ বেছি। অতিথিক গাহৰি মাংস আৰু আপংৰে আপ্যায়িত কৰিব পাৰিলে মিচিং সকলে গৌৰৱবোধ কৰে। পূজা-পাতল, সকাম-নিকাম, উৎসৱ-পাৰ্বন, অতিথি আপ্যায়ন আদি সকলোতে মাংসৰ প্ৰচলন আছে। মিচিংসকলে হৰিণ দৰে মাংসও শুকাই ৰাখি, অসমীয়া শাকৰ লগত খাওঁ বাঁহ গাজ সংযুক্ত তাৰী কৰি, পিঠা কৰি, পুৰি খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। মিচিং সকলে এখনিত মাংস আপংৰ লগত গ্ৰহণ কৰি আনন্দ প্ৰকাশ কৰে।

মাছঃ-

মিচিংসকলে মাছক এবিধ প্ৰধান খাদ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। খাদ্য তালিকাত মাছ। যদি কিন্তু উৎসৱৰ দিনা মাছ খাব নালাগে বুলি আছে, ধৰ্মীয়ভাৱে প্ৰতি দৰে মিনামুলো পৰ্ব পালনৰ লগত এই বিষয়ে প্ৰস্তুত কৰা (মেলাই ভৰি) আমনুপ আনুবলী (ভৰি) বা আমনুং, আমপুলো (লাদ) আদি এবিধ খাদ্য মিচিংসকলে পাইক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিয়ে আৰু এনে বিনামূলীয় বিৱৰণ প্ৰসংগ লেখ পাই আহিছে।

আপোং পানঃ-

অপোং-পানৰ ব্যৱহাৰে মিচিং সমাজত প্ৰতিখন পোৱা যায়। মিচিং সকলৰ ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান, বিবাহ, উৎসৱ-পাৰ্বন আদিত আপোং-পানৰ ব্যৱহাৰ অপৰিহাৰ্য। অপোং-পান যদি কৰা নহয়, অপোং-পানৰ লগতে দি কথা

কোৱা হয় যে, আমনি আদিৰ আমদি কৰা, দুখীয়া ঢোলাক দেৱতাক উদ্দেশ্যি আগে, মুখদি হিচাপেও গ্ৰহণ কৰে। অসমীয়া লোকত বিষয়ে প্ৰতিও আৰু, সেয়েহে আপোংপান। আমাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত দুটা আমলো বাৱা (আনহীক চাহ এই খন) খাওঁৰে হৃদয়ৰ মিচিঙে আপোং পোহাই লগতিয়াই খন বাকী ওচি খায় বুলি কয়।

সামগ্ৰিক ইয়াকে কব পাৰি যে মিচিং জনগোষ্ঠীৰ অনন্য সমৃদ্ধ সংস্কৃতিৰ এবিধ জেন-খাদ্য অভিধত যথেষ্ট পৰিমাণে বৰঙণি আগবঢ়াইছে। এই জনগোষ্ঠীৰ নিজস্ব বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। মিচিংসকল এটি কৃষিজীৱী আৰু এটি জনগোষ্ঠী যাৰ সাংস্কৃতিক জগত পৃথক কৰাত যথেষ্ট পৰিমাণে অৰিহণা যোগাইছে। লোক-খানাই অনগোষ্ঠীটিৰ সামাজিক, ধৰ্মীয়, পৰম্পৰাগত, অতিথি আপ্যায়নৰ আৰু কৰি মুখ উৎসৱ আদিত এক বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। উক্ত খাদ্য সমূহ মিচিং সকলৰ খাদ্যাভাসত বৈচিত্ৰ্য বৃদ্ধি কৰা লক্ষ্য কৰা যায়। ইয়া নেকি ইয়াক প্ৰাকৃতিক ভাৱে সুস্থ আৰু সৱল জীৱন যাপন কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰে।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী

১। কুমুদিনি কপাহু (সম্পা) মিচিং সংস্কৃতিৰ আলোকত
২। নগেন পেগু (সম্পা)- মিচিং সংস্কৃতিৰ ইতিবৃত্ত-বিচিত্ৰ
৩। বসন্ত কুমাৰ দলে- মিচিং সমাজ-সংস্কৃতিৰ সমীক্ষা
৪। গোবিন্দ কুমাৰ- অসমীয়া মিচিং সমাজত একভুমুকি
৫। ইন্দ্ৰেশ্বৰ গোহাঁই কুলি- মিচিং সংস্কৃতি
৬। পৰেশ পেগু- মিচিং সংস্কৃতি অধ্যয়ন আৰু
৭। লোক ভূষণ দলে- অসমৰ জনগোষ্ঠী- এটি পৰিচয়
৮। প্ৰমোদচন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য (সম্পা)- অসমৰ জনজাতি
৯। লীলা গগৈ- অসমৰ সংস্কৃতি
১০। মণিকান্ত বেজবৰুৱা আৰু লীলা গগৈ (সম্পা)- অসমীয়া সংস্কৃতি।

অসমীয়া গীতি-সাহিত্যত ৰাধা

জোনাৰাম নাথ
প্ৰৱক্তা অসমীয়া বিভাগ

শ্ৰীমদ্ভাগৱতৰ পুৰাণ প্ৰভৃতি বহু গ্ৰন্থত ভগৱানে বৃন্দাবনত গোপীসকলৰ মাজত লীলা কৰাৰ কথা পোৱা যায়, কিন্তু ৰাধাৰ কোনো উল্লেখ নাই। দাক্ষিণাত্যৰ কৃষ্ণ আৰু ৰামায়ণৰ পৰা ৰাধাৰ সৃষ্টি কৰা 'ৰা' মানে শব্দ আৰু 'ধা' মানে গতি বা পাৰম্পৰিক যোগ। এতেকে 'ৰাধা' মানে পৰমাত্মাৰ গতি মুক্তি লাভৰ হেতু গতি কৰা। কৃষ্ণ-প্ৰেম ৰস মতে শ্ৰীদামৰ অভিশাপত গোলোকত বৃষভানুৰ জীৱ ও গাৰ্গ কন্যাৰ ৰূপত ৰাধাৰ জন্ম। ব্ৰহ্মবৈবৰ্ত পুৰাণত ৰাধা-কৃষ্ণৰ প্ৰেম লীলা-মাহাত্ম্যৰ বৰ্ণনা পোৱা যায়। সেইজন্যত ৰাধা-কৃষ্ণৰ বহু লীলা-খেলাৰ কাহিনী বৰ্ণিত হৈছে। ইয়াত শ্ৰীদামৰ অভিশাপত ৰাধিকাৰ বৈকুণ্ঠৰ বৃষভানুৰ ঔৰসত আৰু কলাৱতীৰ গৰ্ভত 'ৰাধা' অযোনিসম্ভৱা ৰূপে জন্ম লাভ কৰে।

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে 'কেলিগোপাল' নাটত কথা নাৰদ এগৰাকী গোপীৰ নাম এবাৰ মাত্ৰ এটা শ্লোকত উল্লেখ কৰিছে-

"নিপপাং কৰুং গোবিন্দ গোপীনাং প্ৰেমসুধা।

ৰাধাং বিধায় হৃদয়ে তত্ৰাপি ৰাজতে স্থিতা।"

অৰ্থাৎ..... গোপীসকলৰ প্ৰেম ইত্যাদি লৈ বুলি ৰাধা নাম এক গোপীক হৃদয়ে ধাৰণ কৰি তাতে অন্তৰ্ধান হ'ল।

মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ নামত ভণিতা থকা এটা বুঢ়ী, ভূষণ হেৰোৱা আৰু কোটোৱা খেলোৱা নামৰ ঝুমুৰাসকলত ৰাধাক সপ পোৱা যায়। দৈত্যাৰি ঠাকুৰৰ 'ধূপ ধূপা' নামৰ ঝুমুৰাখনৰ নায়িকা ৰাধা। ভূষণ হেৰোৱা নাটখনত সপ পোৱা ৰাধা এগৰাকী সাধাৰণ গোৱালিনী, কৃষ্ণ প্ৰেমিকা নহয়। আনহাতে 'কোটোৱা খেলোৱা' নামৰ নাটখনৰ ৰাধা এগৰাকী গোপী, কৃষ্ণৰ প্ৰেমৰ পাত্ৰী।

দ্বাদশ শতিকাৰ কবি জয়দেৱৰ সংস্কৃত সাহিত্যৰ এখনকৈ বিখ্যাত কবি। 'শ্ৰীগীতগোবিন্দম' গ্ৰন্থখনৰ প্ৰধান সৃষ্টি ৰাধা-কৃষ্ণৰ বিৰহ আৰু মিলন কাব্যখনৰ মূল বিষয় বস্তু। জয়দেৱৰ 'শ্ৰীগীতগোবিন্দম' কাব্যখন অসমীয়া অনুবাদ কৰিছে ৰাম সৰস্বতীয়ে ১৬১৫-১৬৩৭ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত, কবিৰাজ চক্ৰৱৰ্তীয়ে ১৬৯৬-১৭১৪ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত, ১৭৯৬ খ্ৰীষ্টাব্দত ধৰ্মদেৱ দ্বাৰা 'গীত গোবিন্দ' ৰূপে লিখিছে, কমপক্ষে দুই ধৰণে 'ৰাধা চৰিত' আৰু ১৯২৯-১৯৭২ চনৰ ভিতৰত ৰচনা কৰা ২০০৩ চনত প্ৰকাশ পোৱা এই সৰ্বাংশৰ ৰাজগুৰুৰ 'শ্ৰীশ্ৰী গীতগোবিন্দ ৰাধা' উল্লেখযোগ্য।

বিয়ানামত ৰাধাঃ

অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ ভিতৰত 'বিয়ানামত' অন্যতম। যৌ ধৰ্মা সুৰত বিভিন্ন সময়ত, উপলক্ষ্যত মহিলাসকলে বিয়ানামসমূহ পৰিবেশন কৰি বিবাহ উৎসৱ আনন্দমুখৰ কৰি তোলাই মূল উদ্দেশ্য। প্ৰকৃতিৰ পশু-সমাজ, পক্ষ-পক্ষীক, বন ফুল, গৈ-বিহঙ্গ, চৰাই-চিৰিকতি আদিৰ চৰিত্ৰ বৰ্ণনা প্ৰতিফলিত হয় বিয়ানামসমূহত। লগতে সাধাৰণ হ'লেও অনুপমশালী হৈ পৰে ৰাধা, পাৰ্বতী অথবা কইনা/দৰাৰ মাতৃপক্ষীক ঐ পক্ষ উভয়ৰ।

গর্ভেতে সুন্দর এই বিলাপের ভেতির গোপিনীগণ সমস্বরে বলে তেতিয়া কৃষ্ণপ্রাণী অবতীর্ণ হয় রাধা যথা—

প্রথম প্রহর রাতি কুলি আছে চম্পা।
উঠা কথা অবতী কুলি রাধা গোপা।।
দ্বিতীয় প্রহর রাতি কুলি আছে ভাগ।
উঠা কথা ভগবতী নয়নিত লগন।।

পানী তুলিবলৈ যাওঁতে জৈবকীপ্ৰাণীয় রাধাজপত—

এপাহি পাহা ঠৈয়কী এ কদম গাছে।
জলফলে যমা কলি দণ্ড আমোদে।।
কৃষ্ণে যেই পোরা রাধা নাথে প্রাণ মালা।
যমুনাক যাব লাগে সকলিবা বেলা।।

পানী তুলি ঘুরি আহোতে—

ইপারে ঢাকদৈয়ে লিপারে চৌ।
তামলে কুমলী যথা ডিতালে ঢৌ।।

ফলত ফুলে মলি ফুল চন্দন তুলসী
কি মায়া দেখিলা ফুল চন্দন তুলসী
ঐ গোপিনীকে কোৱালে ফুল চন্দন তুলসী
ভরিল নে নতবিল রাধা তোমার কলসী

ষুঁচরি নামত রাধাঃ

অসমীয়া গীতি-সাহিত্যৰ এসময়িকভাবত ষুঁচরি গানে এক বিশেষ স্থান দখল কৰি আছিছে। বহুত বিহুত জল-জলপান, মান-সম্মান, নতুন পৰিধান বাবাৰ উপস্থিত এই বিহুতে ষুঁচরি গোৱা হয়। মধ্যযুগত রাধা বা তে-তথ্যীয়লনকে দেখামেদ বালত উল্লেখ। এই গীত গোৱা হৈছিল যদিও কালক্রমত প্রত্যেকৰ মানুহৰ সোলেশত গৃহস্থৰ কুশলার্থে ষুঁচরি নাম পৰিবেশন, এই রীতি চলি আহিছে। ষুঁচরি নামত রাধা চৰিত্রৰ উল্লেখ-

রাধাই তোলে কৃষ্ণই পাখোরা সম্ভ কর
এই যমুনাতে চল ঐ গোবিন্দাই রাম।

বনগীতত রাধাঃ

বনগীত গীতিবিধ গীত। যৌবন গীতৰ অন্যতম অতিথি। যৌবনে গীতত ভুবুরি মনাব লগে লগে বুকুতে বুকুতে মধুৰ বিচারে, মন হৈ পরে মাখন কোমল। তেতিয়া মনৰ কবিৰ মুখেরে আপোনা আপুনি ওলাই আহে—

সেমকন মুখতে থাকো পাখা হাবলি
উঠলৰ টুপালে খলে রাধা খাবলি
চলাই ফুটুতলা গাছে কথা হারলি
যমুনাতে নেযাবি
যশোমতী গোসাঁয়ে কিয়াতো বেল পাতিছে
যমুনা ঐ নরমে পাদ।

নাওখেলৰ গীতত রাধাঃ

নাওখেলৰ গীত কর্মবিষয়ক গীতৰ অন্তর্গত। দুৰ দেশত নেবা-নেপাবলৈ, বজি লুবিবলৈ, মাছ মাৰিবলৈ যাওঁতে নাওবোৱাই চন্দ শান্ত কৰিবলৈ এইবোৰ ক্ষেত্রে রাধা-কৃষ্ণৰ প্ৰণয় সম্পৰ্কীয় গীত গোৱে—

কলাই পাৰ কৰ দে বেলিৰ দিকে চোৱা।

নই উঠু দুয়াৰ ভাইৰ মথাৰ টোপ খা।
পানতে তোমাৰ কাড়ি লওতো মই সখ।
অন্য গাটে চোরা যথা চিয়ো তুমি পাখ।

কৃষ্ণ বোলে রাই। বোকাত ভইয়ে
পোহাংক লাগি যোৱ।
হাঁহি হাঁহি বোলে
মই হলো অঁড়িয়াল
তুমি দিয়ে পাতো মোহ।।

জাতীয় জুনা গীতত রাধাঃ

লোকসংস্কৃতিত শব্দ প্রয়োগসেবে বিভিন্ন গোপবৰ্গৰ উদ্দেশ্যে গোৱা কাহিনিত গীতকে জুনা গীত বোলে। রাধা-কৃষ্ণ, শিৱ-পার্বতী, কৃষ্ণ-গোপীৰ উপস্থিত কলাহৰ জুনা, নাহনৰ জুনা আদিত শব্দ বাকেও অধিক, সুন্দৰ কলত চৰা কবিতাকণ গৱাৰ্থ পুৱাই গায়—

প্ৰাণ সখী হে আজো দেখো নুপুৰ বলে।
হাতৰ বাঁকুৰ কাটি কান্দে রাধা বিনোদিনী।।
এৰে প্ৰাণ মাখিলা বধুগলি।।

সাকে শাক-তোলা গীতত রাধাঃ

গাওঁৰ মাজৰ বিষয় শাক তুলিবলৈ। কামকাপ জিলাৰ কোনো কোনো অঞ্চলত তীয়তী ভাৰবীতৰ দল হৈ দলবদ্ধভাৱে শাক তুলিবলৈ যায়। শাক তুলিবলৈ যাওঁতে গোৱা গীতকে সাত শাক-তোলা গীত বোলে। এনে গীতত রাধাৰ উল্লেখ—

যোমা-

কালি কি এ ফলাটি চিন দশত।
ছ বেহায়া যাওঁ খাতি মধুপৰ হাটি।

সাদ-

গুৰুতে বচিব তোমাক ওলালা সুন্দৰী রাধা।
ও যায় যায় যমুনাত ঘাটে।

মলা মথোক পাৰ কৰিতা লৈ আনা আৰু।
ও তই মথাত পাৰ কৰিতো লৈ তাৰ দেখা।

কেঁবন খোলত রাধাঃ

তিতনি সময়ত কালসংস্কৃতিত অন্তর্গত কোনো কোনো সময়ত কেৱলা ভক্তিৰসত পেঁহা নাহত কেৱল গোৱা প্ৰচলন ধলাৰ কথা কৰ যায়। কেৱল গোৱাৰ আদৰণিৰ পৰাই, নানাবিধ মতাবাদৰ মধ্যভেদ অতি ঘটিল। কেৱল সম্প্ৰদায়ৰ মাজত চাৰিটা অনুষ্ঠান প্ৰচলন আছে, নিজ বিহাৰ, গোপী বিহাৰ, পশা বিহাৰ আৰু ফুল বিহাৰ। বিষয়বস্তুত রাধাৰ সেতে ফুলবাৰী গোপী অধীন হৈ কৃষ্ণক বিচাৰি ফুলোতে যি বৰণ উৎপত্তি হৈছিল তাকে ফুলবিহাৰ বোলে। ফুল বিহাৰত রাধাৰ উল্লেখ এনেধৰণৰ—

চাৰিও সুকৰে যোগান পাই চৌখে
হৃদিত পৰিছে পাৰ।
যমৰ হাত দে রাধাৰ এক দেখি
পুৰ্বক ধনা যোগান।।

গোপীনকলে নিজ পতি-পুত্ৰসকলক এৰি হৈ বৃন্দাবনত কৃষ্ণৰ লগত বেলি ঐকান্তিকভাৱে মনা ভক্তিৰ ওপৰত রচিত গীতেই গোপী বিহাৰ। গোপী বিহাৰত রাধাৰ দশ গোৱা যায় এনেদৰে—

পূৰ্ণ ইচ্ছাতে তৰকাতি সৰ্পিলে
তৰকাতি মানিলো যাব।

যোল্লশ গোপীয়ে   ভকতি কৰিলে

ইসৰে নেপালে কথা।।

লোকগীতত ৰাধাঃ

নামনি অসমৰ বিশেষকৈ গোৱালপাৰা জিলাৰ ঠাই বিশেষে 'ঝালি মাটিৰ গান' নামৰ এক শ্ৰেণীৰ গীতৰ প্ৰচলন দেখা যায়। এই গীতক বিষয়বস্তু অনুযায়ী কেইবাটাও ভাগত ভগাব পাৰি। ঝালি মাটিৰ গানৰ অন্যতম ভাগ 'ৰাধেৰ বিলাপ'। ৰাধেৰ বিলাপ গীতৰ মূল বিষয় ৰাধা-কৃষ্ণৰ প্ৰেম। ৰাধেৰ বিলাপ গীতত ৰাধা-কৃষ্ণৰ প্ৰেম আদি ৰস প্ৰচ্ছন্নভাৱে আৰু কেতিয়াবা প্ৰায় উন্মুক্তভাৱে প্ৰকাশ পাইছে—

হায় ৰাধে কান্দে বলে হৰি হৰি।

ৰাধেৰ যৌৱনখানি কানুৰ প্ৰাণেৰ বৈৰী।।

মাওক নকয় ডৰে ভোৰে, বাপক নকয় লাজে।

সৰু সূতাৰ কাপুৰখানি ৰে ৰাধেৰ বুকে সাজে।।

হাটিতে নাপাৰে ৰাধে যৌৱনৰ ভৰে।

লাম্ফ দিয়া ধৰিল কানু ৰে ৰাধেৰ আঞ্চলে।।

পাঁচতি নামত ৰাধাঃ

কৃষ্ণ জন্মাষ্টমীৰ পিছত অনুষ্ঠিত কৰা নন্দোৎসৱেই পাঁচতি। কেনোৱে জন্মাষ্টমীৰ পিছদিনা, কোনোৱে তিনিদিন, পাঁচদিন, সাতদিনত এই উৎসৱ পালন কৰে। মহিলাসকলে পালন কৰা এই উৎসৱত পুৰুষে ভাগ নলয়। পাঁচতি উৎসৱত কীৰ্তন পুথিৰ ঘোষা, পদ অথবা চহা কবিৰ স্বৰচিত গীতেৰে কৃষ্ণলীলামালা, ৰাধা-কৃষ্ণৰ নিৰ্দোষ ধেমালি আদি কীৰ্তন কৰা হয়। বৰপেটা অঞ্চলৰ পাঁচতি উৎসৱত গোৱা তেনে এটি গীতৰ নমুনা এনে ধৰণৰ-

মাথাতে দধিৰ বোজা

অ' লৈছে সুন্দৰি ৰাধা

অ' যাই ৰাধা যমুনাৰ ঘাটে।

বৃন্দাবনী নাম বা গোপিনী নামত ৰাধাঃ

ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ লীলাক কেন্দ্ৰ কৰি কিছুমান নাম বা গীত ৰচিত হৈছে। শ্ৰীকৃষ্ণ-লীলাৰ প্ৰধান নায়িকা ৰাধা। ৰাধাৰ লগত বৃন্দাবন, যমুনাত কৃষ্ণই কৰা প্ৰেম-প্ৰীতিৰ চিত্ৰ অঙ্কিত হৈছে এই নামবোৰত। ৰাধা-কৃষ্ণই বৃন্দাবন আৰু যমুনা নদীৰ তীৰত কৰা লীলা-খেলাক পটভূমি হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা হেতুকে ইয়াক বৃন্দাবনী নাম আৰু গোপিনীসকলে গায় কাৰণে ইয়াক গোপিনীনাম বোলা হয়। এই নামত ৰাধাক লগ পোৱা যায় এনেদৰে-

সন্মতি ৰাধিকা কিয়নো কান্দিছা তই।

তুহাৰ কান্দনক সহিবাক নৰি

দৌৰি আহিছো মই।

যমুনা নদীৰ পাৰত ৰাধা-কৃষ্ণৰ প্ৰীতি-প্ৰকাশক গীতৰ এটি নমুনা—

যমুনাৰ তীৰতে   কনাই ধেনু চাৰে

মাথাতে মুকলি চুলি।

সিপাৰৰে পৰা   ৰাধাই ডাক দিয়ে

মোকে পাৰ কৰা বুলি।।

কেনেকৈ পাৰ কৰিম   ৰাধিকা সুন্দৰী

ঘাটত নাইকিয়া নাও।

যেনে তেনে কৰি   দিয়া পাৰে কৰি

মথুৰা হাটলৈ যাওঁ।।

দিহা নামত ৰাধাঃ

ভক্তি ন বিধ- শ্ৰৱণ, কীৰ্তন, সেৱা, অৰ্চন, বন্দন, স্মৰণ, সখিত্ব, দাস্য আৰু আত্মনিবেদন। এই ন বিধি ভক্তি তিনিভাগে বিভক্ত- কায়িক (অৰ্চন, বন্দন, সেৱা), বাচিক (কীৰ্তন) আৰু মানসিক (শ্ৰৱণ, স্মৰণ, দাস্য, সখিত্ব, আত্মনিবেদন)। বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বণৰ উপৰি গুৰুসকলৰ জন্ম-মৃত্যু তিথি, সমাজৰ বা পৰিয়ালৰ মংগলাৰ্থে বা শুভ কামনাৰে প্ৰভুৰ গুণানুকীৰ্তন কৰিবলৈ বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন উপলক্ষ্যত নাম বা সবাহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মহাপুৰুষ শঙ্কৰ গুৰুৱে সৃষ্টি কৰা 'পাল নাম'ৰ আধাৰতেই মহাপুৰুষ মাধৱদেৱে 'বীৰ নাম'ৰ সৃষ্টি কৰিছিল। বিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়াৰে গোৱা ঈশ্বৰৰ নামৰ ভিতৰত বহা নাম, থিয় নাম, খঞ্জুৰীৰে গোৱা নাম, ভোৰতালেৰে গোৱা নাম, প্ৰসংগীয়া নামৰ উল্লেখ কৰিব পাৰি। থিয় নামত দিহা থাকে বাবে ইয়াৰ আন নাম 'দিহা নাম'। দিহা নামৰ অৰ্থ হৈছে- ঘোষা প্ৰধান নাম। এনে দিহা লোক কবিৰ সৃষ্টি আৰু পদ মহাপুৰুষ দুজনাৰ কীৰ্তন বা ঘোষা পুথিৰ। এনে দিহা নামতো ৰাধাৰ উল্লেখ মনকৰিবলগীয়া-

নাও হেঙুলীয়া   ব'ঠা হেঙুলীয়া

আৰু হেঙুলীয়া ছৈ।

নাৱৰে ভিতৰত   ৰাধিকা বহিছে

সোণৰে সফুঁৰা লৈ।।

অথবা

ৰাধাই বোলে   কৃষ্ণ মোৰ

ভৰিত কাঁইটে বিন্ধে।

কৃষ্ণ বোলে   শুনা ৰাধা

উঠা মোৰ কান্ধে।।

আধুনিক গীতত ৰাধাঃ

বিশ্ব নাগৰিক, সুধাকন্ঠ, অসম ৰত্ন ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ গীত আৰু কন্ঠতো নিগৰিত হৈছে ৰাধাৰ

উল্লেখ—   অ' বান্ধৈ তাঁতৰ শালৰ শিপিনী

অ' বান্ধৈ ৰাধা নে অ' ৰুক্মিণী

অ' বান্ধৈ বিজুলীৰে চাৱনি

দেখি মন ৰাইজাই কৰে।।

----

* * * * *

এ' ৰাধাচূড়াৰ ফুল গুঁজি

ৰাধাপুৰৰ ৰাধিকা

চাহ বাগিচাত ঝুমুৰ নাচি

জুগনুক যাচে ফটিকা।

----

* * * * *

কলিৰ কৃষ্ণ

বুলি নোজোকাবা

মইতো তোমাক আজি মতা নাই ৰাধা বুলি

----

* * * * *

বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থৰূপে বিবেচিত শ্ৰীমদ্ভাগৱতত ৰাধাৰ স্থান সমূলি নাই। মহাপুৰুষ শঙ্কৰ-মাধৱৰ ৰচনাৱলীতো ৰাধাৰ উল্লেখ নাই। অথচ ৰাধা চৰিত্ৰই অসমীয়া গঞা লোকজীৱনৰ মুখে মুখে বিশেষকৈ লোকগীত-মাতত প্ৰচলন থকাৰ সাক্ষ্য বহন কৰি আহিছে।

ইতিহাসৰ সমল সমৃদ্ধ মৰিগাঁও জিলা।।

১৯৮৯ চনত মৰিগাঁও মহকুমাক অসমৰ এক বিশালতম পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ জিলাৰূপে ঘোষিত কৰা হয়। অসমৰ এই জিলাখন ঐতিহাসিক দিশত অতিশয় গুৰুত্বপূৰ্ণ যদিও, অনুসন্ধানৰ অভাৱত মৰিগাঁও জিলাৰ ইতিহাসৰ সকলো সমল ইতিহাসবিদ সকলৰ [illegible] এৰাপৰিছিল। এই জিলাখনিয়ে প্ৰাক্-ঐতিহাসিক যুগৰে পৰাই ঐতিহাসিক সমল বহন কৰি আহিছে। ইতিহাসলৈ ভূমি প্ৰৱেশ কৰাৰ দিনৰে পৰাই এই জিলাখনিত [illegible] ৰাজ্য গঢ়ি উঠিছিল। মৰিগাঁও জিলাৰ বাহিৰে অসমৰ অন্যান্য জিলাসমূহতো [illegible] ৰাজ্য আছিল। এই ৰাজ্যসমূহক অহোমযুগৰ ঐতিহাসিক সকলে ৰজাপোৱালীৰ ৰজা হিচাপে নামকৰণ কৰিছিল। আধুনিক কালৰ ইতিহাসবিদসকলে এই ৰাজ্যসমূহক ইংৰাজীত Petty Chieftain States হিচাপে নামকৰণ কৰিছে। মৰিগাঁও জিলাৰ বাহিৰেও এনে সৰু ৰজাসকলক [illegible] ৰাজ্যহিচাপে নামাংকন কৰিছে। সুৰেন্দ্ৰনাথ [illegible] আৰু [illegible] জিলাৰ [illegible] অধিপতি [illegible] উল্লেখ কৰিছে যদিও এইবোৰৰ প্ৰকৃতপক্ষে ৰাজ্যৰ মৰ্যাদা [illegible] সন্দেহৰ অৱকাশ নথকা নহয়। কিন্তু [illegible] আৰু [illegible] সময়ত [illegible] [illegible] দাঙিত [illegible] ৰাজ্যসমূহক [illegible] ৰাজ্য বুলি কোৱা হৈছে। [illegible] শাসনৰ [illegible] মাৰ্গোৱাৰ [illegible] ৰাজ্যৰ শিৰ [illegible] দক্ষিণ অঞ্চলত [illegible] আৰু উত্তৰ [illegible] এবং দুৰ্গ [illegible] লাগে। [illegible] শব্দ '[illegible]' আৰু [illegible] শব্দে '[illegible]' বুজায়। মৰিগাঁও জিলাৰ বৰ্তমান [illegible] ৰাজ্য সমূহৰ ভিতৰত [illegible] অৱস্থিত [illegible], [illegible], [illegible] আৰু [illegible]- এই [illegible] ৰাজ্যক [illegible] ৰাজ্য [illegible] কেন্দ্ৰস্থল [illegible]। [illegible] আছিল কুঁহিং, খলা, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] আৰু [illegible]-এই [illegible] ৰাজ্যক [illegible] ৰাজ্য বুলি কোৱা হয়। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] ৰাজ্য [illegible] অৱস্থিত হোৱা বাবেই ইয়াক [illegible] ৰাজ্য বুলি কোৱা হয়। এই তিনি শ্ৰেণীৰ ৰাজ্যৰ বাহিৰেও মৰিগাঁও জিলাত আৰু [illegible] সৰু সৰু ৰাজ্য আছে। সেই কেইখন হৈছে নগাঁও, মাহং, [illegible] আৰু [illegible]। [illegible] সুবিধাৰ বাবে এই ৰাজ্য [illegible] নামকৰণ কৰি [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। যদিও ই এখন [illegible] সুকীয়া ৰাজ্য আৰু [illegible] ৰাজ্য [illegible] আছে।

ৰাজ্যসমূহৰ সম্পৰ্ক [illegible] ৰজা [illegible] [illegible] আৰু বাকী [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] আদি ৰাজ্য [illegible] [illegible] [illegible] সম্পৰ্ক।

আমি এই ৰাজ্যসমূহৰ ইতিহাসৰ বিষয়ে এই আলোচনাত বৰ্ণনা কৰাৰ পৰিবৰ্তে, আমি কেৱল [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] মৰিগাঁও জিলাৰ ইতিহাসৰ সমলসমূহৰ বিষয়ে [illegible] দৃষ্টি আকৰ্ষণৰ উদ্দেশ্যে বিদগ্ধ [illegible] কৰিছোঁ মাথোঁন। [illegible] আলোচনাই [illegible] কৰিব [illegible], [illegible] এই [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] উপকৃত কৰে যেন।

মৰিগাঁও জিলাৰ ইতিহাসত আলোচিত [illegible] ৰাজ্যখনিৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিলে দেখা যায় যে, [illegible] [illegible] তিনিজন [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] এখন [illegible] [illegible] [illegible] এই [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] এই [illegible] [illegible] ঐতিহাসিক [illegible] কৰিলে দেখা যায় যে, এটা [illegible] [illegible] [illegible] ৰাজ্যখনিৰ [illegible] বৰ্ণনা কৰা হৈছে। এজন কবিৰাজ [illegible] [illegible] [illegible] আৰু [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] কৰিছিল। এই [illegible] কুঁহিয়ৰ ইতিহাসৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ [illegible] হৈছে [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ঐতিহাসিক [illegible] নাই। এই বুৰঞ্জীখনিৰ এটি [illegible] দিশ হৈছে [illegible]। [illegible] ইতিহাসসমূহৰ ভিতৰত একমাত্ৰ এই ইতিহাসখনিয়ে, [illegible] [illegible] [illegible] দিয়া আছিল, [illegible] [illegible] কৰি বংশাৱলী প্ৰমাণ কৰিছে।

কুঁহিয়ৰ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ৰাজ্যসমূহৰ ভিতৰত [illegible] [illegible] [illegible] বা [illegible] [illegible] [illegible] অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ। এই বংশাৱলীখনে কুঁহিয়ৰ [illegible] ২৫ পুৰুষৰ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] শ্ৰীযুত [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ১৯৫৫ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] সংগ্ৰহ কৰিছিল। [illegible] বংশাৱলীখনি [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] অৰ্পণ কৰি সম্পাদনাৰ [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] সম্পূৰ্ণ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

আর ১৪১২ শক অর্থাৎ ১৪৯০ খৃষ্টাব্দত মণিপুরৰ মহাৰাজাসকলৰ জাতীয় ধৰ্ম্ম গ্ৰহণ আৰু ব্ৰাহ্মণক দান বলি তেওঁক নিযুক্ত কৰিছিল, যি সহায় কৰিছে, ব্ৰাহ্মণক এক মহন্তসকলক দান কৰা এই তাম্ৰ ফলিৰ প্ৰকাশৰ সৰ্বজনৰ বংশৰ শ্ৰীগোপাল আধিকাৰীৰ ঘৰত প্ৰতিষ্ঠাৰ সম্ভৱতে ৰাখি হৈছে। মুদ্ৰাৰ্থী ৰাজৰ ১২২ পৃষ্ঠা সমিত বিদ্যমান। বৰ্ষণ তাম্ৰ ফলিৰ পাঠ এনে ধৰণৰ-

শ্ৰীশ্ৰী স্বৰ্গদেব
জয়ধ্বজ সিংহ
নৃপতেৰাজা

অৰ্থাৎ শ্ৰীশ্ৰীস্বৰ্গদেৱীপুত্ৰ পৃথ্বীবল্লভ বিভিন্নকা লিতাৰি সহ্য নানাদিক্ষুসমাজবৰ্গ নৃপনৃপমালাসেবিতপদ সিংহ পৰাম শৰণাৰ্থিক শ্ৰীশ্ৰীযোগধ্বজ নৃপতেঃ পুত্ৰশ্ৰীসৰ্বৰ্ণস্মাৰে চাৰশক্তিমাৰ কৃতা পশ্চিমাগত ব্ৰাহ্মণ ইন্দ্ৰদশৰ্মনা। (১) শ্ৰীশ্ৰীস্বৰ্গদেৱৰ অধীনত ভূমি প্ৰদানত সুবৰ্ণ উপলক্ষে এক সুবৰ্ণ তেওঁৰ পাৰ্শ্ব কনপাতৰ ফুলবাৰী পাঠৰ ১০০ পুৰা ভূমি বাৰপাইদ্দুল হালিৰ ও মন মানুহ শিব বাসুদেৱৰ ঠাকুৰ পাৰদি পঞ্চানন নাম দিলে। শুনৰ কণ বাড়িকে সৰ্বজন পৰিত্যাগ। ইতি। শক ১৪১২। তাৰিখ ১২ মাঘ (১৯৮০ চনত প্ৰকাশিত বঙালি গ্ৰন্থ ১৪০-১৪১ পৃঃ/ মণিপুৰীৰ সাহিত্যৰ পত্ৰিকা-পৃষ্ঠা ৮ পাতত A Study of vassal Kingdoms under the A homs, নামৰ গ্ৰন্থখনিত গৱেষণা গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰা হৈছে) ২

বৰ্তমান বৰা তেলপিসৰ বাৰী ১২০৭ খৃষ্টাব্দত কমলেশ্বৰ সিংহ নামেৰে ৰখা বাৰাণ এই প্ৰথম পতিতসকল নিয়া নানা হালি পৰাগাঁৱী গাঁৱৰ মানুহক ৰাখি থোৱা হৈছে। তামফলি ৭২ টা এনেধৰণৰ

"শ্ৰীযুত পৃথ্বীচন্দ্ৰ বৰগোহাঁইৰ দিন নিগাম টেংগো, শ্ৰীযুত কমলেশ্বৰ ইলিয়ম টি কম-এই দুই টোলপাহি হাউল চাবৰ লেখা আনি, ভাগীৰ লোপমত নৰনাথ ভাগীয়াল গোহাঁইক, পুণ্যধৰ দৰঙ্গাও, মাৰ্গৰ সিদ্ধিচং বৰুৱাক, সংবাৰ টিকেলা বৰুৱা, পুৰৈণ পুৰুষৰজাও, তলাপীৰ মহলাৰ বৰুৱাক, ভগনাগোৰ পেলাৰপাৰক, বৰবাৰ লোপতিখনক, বাহিৰৰ বৃন্দাৱনক, হাতীমাৰৰ পৰা তলুপীৰ সকলোক ১০৫ বৃন্দাবনিকেশৰ খোৰা অৰ্ধ বৰুৱা খলগৰী ব্ৰাহ্মণৰ দাখন গো-মহিষ পৰ্যান্ত বিয়াহ সংগ্ৰহ ভাঁহি পুৰিবীত বুলি ঘোষণা দিলা।

তাৰ সাক্ষী—

ভাগীৰ সিদ্ধি বৰুৱাপাল, দণ্ড বৰা, কিছাই দুলীয়া বৰা, খকাল টেকীয়াল, পূৰণ তামুলী, ১৩০০ টাকা আৰু সিং, বৰ্তমান বৰুৱাকা, ভাৰাল ঢেকীয়াল, মহলা চেকাৰমা, লোপদল বৰপাৰে, মহনদীল আৰু অনেক আছিল। ইতি শকা ১৭২৯/১০ মাহ/ বৃহস্পতিবাৰ।"

সত্ৰাধিকাৰীৰ অন্তৰ্গত কুটিৰ-মহাৰাজৰ পৰাধীন ঐতিহাসিক মহলৰ কৰ্মী প্ৰতিপন্ন বিচিত্ৰ। কছাৰীসকলৰ বাৰা শৰণতী বংশধৰসকলে কিনবিশাল বেলত হৈ, তেওঁৰ সময়ত, উপজিকা বৰামস্পৰ্কিত অঞ্চল-বাহাতৰাৰা বৰাৰ সময়ত পাচিসদীয়া মুখ্যীদেৱৰ তথাপি নাই। কুৰুৱীৰৰ এটা অংশ দখলকৃত উজনৰৰ তেওঁৰ মহলত এটা অংশ নৱৰ বাজিৰাজৰ ৭৪০ আৰু অন্যান্য

বংশ চেউ লোকৰা নিবাসী খাৰাহাই উদ্দেশ্যৰ পদক্ষেপ তেওঁৰ দখত সংৰক্ষিত হৈ আছে। ২০০৫ চনত কৰ্মচাৰীসকলৰ উদ্দেশ্যে শ্ৰীউপেন্দ্ৰ চেকা নামৰ এজনে নতুনকৈ এখন পত্ৰ পুথি লিখি চেকাৰপা হৈছে বুলি লেখা পাইছে। তদুপৰি চেলাং দুই এখন সাহিত্যীয় পুথিখন নাগৰ একতালীয়া পুথি-প্ৰমাণ-বলাৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰতিলিপি কৰি সংগ্ৰহ কৰিছে।

১৩৩৩ চনৰ এখন বংশাৱলীৰ পৰিচয়ৰ চেকেলীয়া নামৰ এখন পুথি মহাৰাজৰ নিবাসী নৱনাথ তেওঁৰ ঘৰত সংৰক্ষিত হৈ আছে। উক্ত বংশাৱলী পুথিৰ মূল বাংলা সংকলনত কমলসিংহ চেকেৰপৰা তেওঁৰ প্ৰকাশ কৰা "মনিকৌতুক আখ্যান" গ্ৰন্থত সন্নিবিষ্ট কৰি হৈছে (মনিকৌতুক আখ্যান। পৰিশিষ্ট পৃষ্ঠা-১-২)।

তথাপি এখন মহলা মাজাৰ বিষয়ে ৰচিত উৎস লেইবন পুথিৰ পাতত অন্তৰ্ভুক্ত হয়। তেনেকৈয়ে ১৯৮০ চনত প্ৰকাশ পোৱা "বংশ পঞ্জী" আৰু একেচনতে প্ৰকাশ পোৱা "মণিপুৰ সাহিত্যসভা পত্ৰিকাত" পুৰোহিত বাজল সংকলিত বিৱৰণ লিপিবদ্ধ হৈ আছে।

মণিপুৰৰ ইলাত শাসন কৰা ৰাজবংশৰ ক্ৰমৰ মহাৰাজকুমাৰীসকলৰ বিষয়ে প্ৰামাণিক কাহিনীক লিপিবদ্ধ ইতিহাসনি হেমচন্দ্ৰ কথা তীৰ্থসিংহ নিজে ৰচনা কৰা "মহলাবোধ কমল বংশাৱলীখন"। ইয়াক সম্পাদনা কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল মণিসিংহ চেলাপুৰ। এই টিপতীয়া উদ্দেশ্যে খাৰ মণিপুৰ-কছাৰীৰ নিবাসী শিমাত নৃত্যৰ নাম তেওঁৰ ঘৰত। অধ্যাপক

বাজাৰ প্ৰতিষ্ঠাপক এজা সুপক্ষমানৰ কাৰ্তিক পুত্ৰ তীৰ্থসিংহত মন্দিৰ বাজাৰ ঘৰত সাক্ষীৰ ঠাকুৰ হই, মন্দিৰ বংশৰ অন্তৰ্গত পুৰনাৰ পৰা খোলি পাঠোৱাল শিক্ষা উত্তৰিসকল নিজস্ব পুৰণ মুখ্য নীতি এখন নতুনৰ চলিতাকৃৰীয়াক দি অনাৱল নিজৰ হাতত ৰাখে। এই বংশাৱলীখন সম্পূৰ্ণ নিৰপেক্ষ আৰু অতিৰঞ্জনৰ মুক্ত ইতিহাস। এই পুৰাকীৰ্তিৰ ইতিহাসখনিত আহোমৰ লগত বৰাগোহাঁই সকলৰ সম্পৰ্ক, মণিপুৰীয়া চোৰাইৰ লগত ঘৰা সম্পৰ্ক লগতে সাতোৰৰ সকলৰ বাজাৰ বিষয়েও বহু নিৰ্ভৰযোগ্য তথ্য সন্নিবিষ্ট হৈ আছে। মহত সম্পৰ্কীয় তেওঁৰ সম্পাদনা কৰি প্ৰকাশ কৰা চন ১৩৩০ বাংলা

উত্তৰণীয়া তেলি বাজৰ পৰা সম্পৰ্কীয় আৰু আহি দখল নামৰ নতুনকৈ প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা ৰাজাৱলিৰ নিজাৰ্থীসকলক কল্প কথা এখনি পুথিত ইতিহাস আছে। কৰাতেউতাৰৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা তথ্যাৱলি সন্নিবিষ্ট কৰি-সম্পাদনা কৰি উলিয়াই দখল বাজৰাজৰ শেষ বংশৰ প্ৰথম লখীসিংহ চেকাৰ কৰা উদ্দেশ্যে এই পাণ্ডুলিপি ১৯৭০ চনত কছাৰীৰ দখলিৰ লিপিবদ্ধ কি প্ৰকাশ কৰি উলিয়াই প্ৰায় এখনৰ পৰা পিছত। "মনিকৌতুক আখ্যান" নামৰ এই ইতিহাসখনিত বাজৰাজৰিনি বাম সিং কৰিল, ১৬ শতিকাৰ পৰা বৃটিছৰ দিনলৈকে ভালেখিনি গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰি। ঐতিহাসিক এখনত বহুত তেওঁ, তেলি দখলত সাতোৰৰীয়া সকলৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ঐতিহাসিক তথ্য সন্নিবিষ্ট হৈ আছে।

দৈনিক [illegible] এবং পরে [illegible] উক্ত রচনা [illegible] পুথিচিত্রের [illegible] উৎপত্তির সম্পর্কে গুরুত্বপূর্ণ তথ্য [illegible]। এই প্রবন্ধ [illegible] শ্রীপদ্ম [illegible] প্রথম পদ্ধতি প্রকাশ করিছে। [illegible] তথ্য আছে। [illegible] বিষয়ে [illegible] গুরুত্বপূর্ণ [illegible]। কিন্তু পরিতাপের কথা, [illegible] প্রবন্ধগুলোই গুরুত্বপূর্ণ তথ্যাদি [illegible] ইতিহাস প্রণয়নে বাধার সৃষ্টি হৈছে। [illegible] ইতিহাসের ওপরত সংগৃহীত তথ্যাদিতে [illegible] নিবাসী শ্রী নারায়ণকুমার [illegible] সাহিত্যসভায় [illegible] দুটা তথ্যপূর্ণ প্রবন্ধ প্রকাশ করিছে। সেইদিনে প্রয়াত [illegible] দ্বারা লিখিত ১ম, ২য় আর ৩য় সংখ্যাত প্রকাশ [illegible] উপরত নতুন দিশার [illegible]। 'ইতিহাসে [illegible]' নামক ঐতিহাসিক গ্রন্থখনিও [illegible] গুরুত্বপূর্ণ নহয়। [illegible] তথা [illegible] ইতিহাস [illegible] গুরুত্বপূর্ণ। সেইদরে [illegible] আর [illegible] রাজনৈতিক-সামাজিক সাংস্কৃতিক দিশত আলোকপাত [illegible] তৈয়ার করা হিচাপে [illegible] তাৎপর্য্যপূর্ণ গুরুত্বপূর্ণ। [illegible] অঞ্চলের [illegible] ঐতিহাসিক আৰু সামাজিক-সাংস্কৃতিক প্রয়াসসমূহ ইতিহাস অধ্যয়নশীলসকলৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

[illegible] শ্রীহট্টীয় পুথিসমূহৰ পৰা হস্তলিখিত পাণ্ডুলিপি। এটাতে বর্তমানে [illegible] (বয়স)ৰ প্রায় সংরক্ষিত হৈ আছে। শ্রীহট্টীয়া পুথিখন [illegible] এজন [illegible] নিজে পুথি [illegible] হৈছে। ঐতিহাসিক [illegible] ১৭ শতিকাত এই [illegible] এখন নতুন [illegible]। [illegible] সাতকাটি [illegible] আছে। [illegible] এটি পৰিমাণ। [illegible] পৰিমাণ [illegible]। [illegible] এইখনি [illegible]। সূর্য্যকুমাৰ [illegible] এই [illegible]।

সূর্য্যকুমাৰ ভূঞাদেৱে [illegible] বুৰঞ্জী [illegible] সংকলন [illegible] উল্লেখ কৰা এখন [illegible] সংখ্যা [illegible] লিপিবদ্ধ কৰিছে। (See 3rd ঘঃ বুঃ/Preface/ 3rd edn. 990) [illegible] উল্লেখ কৰিছে। ইয়াৰোপৰি [illegible] "[illegible]" খন [illegible] ১১৭৫ [illegible] সংৰক্ষিত আছে। [illegible] সাহিত্যসভাৰ সভাপতি [illegible] পুথি [illegible]। [illegible] শ্রীহট্টীয় পুথি সংৰক্ষিত হৈ আছে।

[illegible] শ্রীহট্টীয়া [illegible] জিলাৰ [illegible] শ্রীহট্টীয়া পুথি আছে। এই পুথিসমূহত [illegible] ইতিহাসৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য নিহিত হৈ আছে। [illegible] পুথি [illegible]। [illegible] "[illegible]" [illegible] পুথিখনি [illegible] সংৰক্ষিত হৈ আছে। [illegible] কৰিছিল তাৰ বৰ্ণনা আছে। ১৫৩২ [illegible] মুক্তিয়াৰ [illegible] এই [illegible] প্রকাশ [illegible] সম্পাদনা কৰি প্রকাশ [illegible]। [illegible] "[illegible]" খন [illegible]।

[illegible] নিজৰ [illegible] পুথি [illegible]। তাৰপিছত [illegible] নাছিল। কিন্তু [illegible] এনে [illegible] বাহিৰে [illegible] (১৬০০-১৬৩১ খৃঃ) [illegible] পৰিকল্পনা কৰি [illegible] সেনাপতিক [illegible] এই [illegible] কৰিছিল। [illegible] উদ্দেশ্যে [illegible]। কিন্তু শক্তিশালী [illegible] উপযুক্ত [illegible] আছিল। এই [illegible]।

তেওঁলোকৰ সমূহীয়া উদ্যোগ আৰু কৌশলৰ আয়োজনৰ দ্বাৰা মহৎ কাম উদ্দেশ্যৰ যোগেন কৰি তোলাৰ হাতৰ পৰা দেশ ৰক্ষা কৰিব পাৰিছিল।

ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত প্ৰধানতঃ এই বৰাপোৱালীসকলৰ যৌথ সহযোগতেই সমাজ বিজয়ী শক্তৰ প্ৰতি পৰা ৰক্ষা পৰিছিল। খামতিৰ সৈতে মোগলৰ হাতত পৰাস্ত হোৱা সম্পৰ্কত শাস্তিৰে সামৰিক দিয়া উদ্যোগৰ এজনৰ 'সিদ্ধিনীয়' বৰা অনেক আছিল। কোনোৱে আঘাত নুশুনি সৈন্যত আনন্দ কৰিলে। এনেদৰে পৰিছে, সন্তুষ্ট সৈতে ... কৰিছে।" এই কথাই প্ৰমাণ কৰে যে অসমৰ ঐক্য সংহতিৰ মূল খুঁটা কিন্তু বৰাপোৱালীসকলহে। এখন লোৱা নহয়, এই বৰাপোৱালী সকলৰ ইতিহাসো অতিশয় বৈচিত্ৰপূৰ্ণ। এইলোক ধনজন বচিবলীয়া। ইতিহাসৰ পাত মেলিলেই দেখা যায় যে, বৰা-মহাজন-সম্ভ্ৰান্তসকলে নিজকে একাগ্ৰভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ চুটীয়া ৰজাসমূহ আক্ৰমণ কৰি নিজৰাজ্য স্থাপন কৰা উদাহৰণ আছে, কিন্তু এই বৰাপোৱালীসকলৰ ক্ষেত্ৰত এই ইতিহাস ওলোটাহে। বৰাপোৱালীসকলৰ কোনোবাই উচ্চ পদত আছিল, বাকীসকলক শাসন কৰি একচ্ছত্ৰী কৰা ৰূপে ঘোষণা কৰিছিল; কিন্তু কোনোৱে কৰাৰ নজিৰ নাই। ইয়াৰ বিপৰীতে শক্তিশালী ৰজা হৈছিল সহযোগী থকা সত্ত্বেও নজিৰ আছে। উদাহৰণস্বৰূপে গোচাঙৰাই দেৱী, ধন আৰু দেৱী ৰজা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। কুইবৰাই বৰুৱা, ডেকাৰী আৰু সম্ভাৰীসকল ৰাজ পাটি দি চুটীয়া ৰজা ঘোষণা কৰিছে। তথাপি তেওঁ নৰাই তেওঁলোকে ৰজা পাতি দিলে। তদুপৰি বৰাহ মহাজন, বৰবাই অঞ্চলত, ডিব্ৰুগড়ৰ পাৰৰ, আৰু চৌপুৰীয়া বৰাই বাঁহিত আৰু সমাজৰ ৰজাক পাতিছে। এই বৰাই পাতিৰাজী আৰু দি ৰজা পাতিছিল। চুটীয়া ৰজাই অনুমতিৰে এজন ৰজা পাতি সেই অঞ্চল শাসন কৰিবলৈ দিলে। সুদূৰ অতীতৰ পৰা তিনিকুৰি পাঁচ দৰ মানুহ নাই মন্ত্ৰণাৰ মন্ত্ৰাত এখন প্ৰাপন কৰিছিল, এই ৰজা পোৱালীসকলে প্ৰতিবাদ কৰে সমৰত এখা-সহযোগিতা আগবঢ়াই এই ৰজা পোৱালীসকলৰ মাজত সীমাবিবাদ অথবা ক্ষমতাৰ বিবাদ নাছিল বুলি কব পাৰি। মাধৱ এবাৰ সোৱান সমাজ সাহসিক সমত তেওঁলোক অনেক আক্ৰমণ দিয়ে মহৎজন হোৱাত, অসমত ঐশ্বৰ্য আৰু খিলঞ্জ ৰজা কেইজন ধনাগৰ আগ্ৰাসনৰ দ্বাৰা তেওঁলোক দুৰ্বল কৰি পৃথকভাৱে দেশ নামকৰণলৈ সীমাখণ্ডৰ নহয় পাৰে। তেনেদৰে চেলিবাত শাসনৰ তেওঁলোক চুটীয়া ৰজা দলকো নিজৰ কৰ্তব্য অন্যান্য বৰাপোৱালীসকলে তেওঁক এই কৰ্তব্যৰ পৰ্যালোচনা কৰে। বৰাপোৱালী সকলৰ তীব্ৰ সোঁতত ৰাজমুকুট এটি শস্যক্ষেত্ৰৰ ন্যায় দিবলৈ বাধ্য হয় আৰু নন্দৰোৱা নিজৰ সীমাৰ বাহুবলে শক্তিৰ অধীন দখলত ৰজা পৰিবৰ্তন হৈছিল। বিদেশী শত্ৰুৰ আক্ৰমণৰ বিৰুদ্ধেও তেওঁলোকে ঐক্যবদ্ধ হৈ প্ৰতিৰোধ কৰিছিল। তেওঁলোকে সম্পদশালী হোৱাতো এবাৰ হলেও মিলিত হৈছিল। সংকটৰ মুহূৰ্ত আহিলে সকলোটি একলগে হৈ সংকট মোচনৰ চেষ্টা কৰিছিল। কোনো বাহিৰা শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে একতাবদ্ধ হৈ যুদ্ধ নেতৃত্ব দিবলৈ সেনাপতি নিৰ্বাচন কৰিছিল। ইয়াৰ উদাহৰণ স্বৰূপে ... বৰাপোৱালীসকলে প্ৰধান সেনাপতি নিৰ্বাচন কৰিছিল। ... পণ্ডিত বাসকুমাৰ মন্ত্ৰী হিচাপে। মুক্ত অঞ্চলীয় পৰিচালিত দেৱ ধৰ্মৰ ৰাজ মন্ত্ৰীগোষ্ঠী নাম দিছিল সম্পূৰ্ণ সৌৰভ ৰূপে এই আপোহৰ কুটি আৰু উদাৰীনতাই তেওঁলোকৰ ঐক্যবদ্ধ কৰা মনিষী মনোভাৱ দিয়ে আৰু দুখোজন বৰাই নিজৰ দিলে এতদিনৰ পাতা আৰু দি চেলেনীয়া নমস্কাৰ কৰি, তাতে কথা পাতিলে।

এইবৰাপোৱালীসকলৰ আৰু এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য হল যিটো অসমৰ লোকৰ অন্তৰ্বৰ্তী আৰু কতো দেখিবলৈ পোৱা নেযায়। তেওঁলোকৰ সমাজত মহিলাৰ স্থান এক বিশেষ স্থান সংৰক্ষণ কৰি ৰখাটো পুৰুষৰ দিশ। তেওঁলোকে একেখনী মহিলাক ৰাজকুমাৰী অভিষেক, ৰাজ্য সকলো কৰ্তব্য আৰু নাগৰিক কাৰ্য্য সমাপন কৰিবলৈ এই পৰম্পৰা সৃষ্টি কৰিছিল। এই ৰাজকুমাৰী শৰৰীয়া বিষু আনন্দ ঘৰলৈ দিয়া দিনিসৰ নিয়ম নিয়ম নাছিল আৰু তেওঁলোক ধৰ্মৰ কথাতে নিয়ম আছিল। আহোম সৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহ ৰাজত্বকালত সমাজৰ লোকৰ এটি সাবিত্ৰী একেখনী সুন্দৰ বৰপোৱালী আছিল। সেই ঐতিহাসিক কোনোখন দিন নাছিল। আগৰ হৈ বৰাপোৱালীসকলে ... বৃদ্ধি হোৱা পালনকৰ্তা জেহতুৰ মোহনী পৰা সম্পৰ্কৰ অনুমানক সেইসময়ত পৰা আৰু ই পালনৰ সুবিধা হৈছিল। শাসন আগুৱাই সৰু গোৱাল সুবিধাসমূহ উদ্দেশ্যে সমাজ প্ৰতিষ্ঠা উদ্যোগ পাৰিবলৈ প্ৰকাৰ সমাজে কথাই সহযোগ কৰাটো। এজন প্ৰধান বৰ্ণিত পৰা সকলো প্ৰজাকে এজন লোক মুক্তি দিয়া হৈছিল। এই সময়তে বাহ্যিক অশান্তিও বিদ্ৰোহ হোৱা নাছিল। এই উৎসৱ পাৰ্বণ সমূহে প্ৰকাশ মাজত একতা, ভাতৃত্ববোধ আৰু সামঞ্জস্যতাৰ শক্তি দিছিল। আহোমৰ দিনত ধৰ্মীয় উৎসৱৰ ভাৱধাৰা ৰজা সংযোজিত হৈছিল- যত পৰ্বত দইৰ খাবলৈ শৈলীক ৰাজকুঁৱৰী, দানকুঁৱৰী, চন্দ্ৰকুঁৱৰী, আইকিশা বৰ, হৰিপ্ৰিয় চেপা, প্ৰজাক দিয়া আদি কঠোৰ শাস্তিৰ বিধান কৰা হৈছিল। কিন্তু মধ্যসময়ৰ এই বৰাপোৱালীসকলৰ সমাজত একেসময়ত শাস্তি প্ৰদান কৰাৰ নজিৰ নাছিল। অপৰাধীক কাম-কাজ, নাইবা আৰ্থিক শাস্তি ধন-ধান কৰিলে-সমাজৰ পৰা প্ৰায়শ্চিত্ত কৰাৰ মতে গুৰুতৰ শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। অপৰাধীক কৰাৰ অৰ্থই হল সমাজৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰাই নাপিত-ধোবা, ছুইলো-পানীলৈ বাৰণ কৰি দিয়া। সমাজবিৰোধী তিৰোতাসকলে এই শাস্তিক সূৰ্যতকৈ অধিক ভয় কৰিছিল। সামাজিক ব্যৱস্থা আছিল সৰ্বোচ্চ। বৰাপোৱালীসকলৰ বিশেষত্বৰ দিহা (সোমনা) বংশসকলৰ ভিতৰত ৪০টা কুল আছে। ইয়াৰ ভিতৰত এটি-বংশীয় গুলো আছে। মাত্ৰ-ধৰ্ম, চেৱ নদীৰ নিগড়ৰ পাৰিতো একেটা কুলৰ মাজত বৈবাহিক সম্বন্ধ স্থাপন কৰাটো সামাজিক ভাৱে নিষেধ। কাৰণ একেটা কুলৰ মানুহৰ

মাজত সহদ্যল ভাই-ভনীৰ সম্বন্ধ হৈ আপোন কৰি ভনীৰ স্থান কৰিছিল। নাৰীকেন্দ্ৰিক সেৱেদাৰী এইখন সমাজত নাৰিল বুলিয়েই কব পাৰি। কিয়নো নাৰীক ওগাঁলোকে বিয়াৰ শ্ৰদ্ধা ভক্তি কৰিছিল। তেনে শ্ৰদ্ধা ভক্তি আনন্দমাতৃত বিশেষ প্ৰতিফলন। আমাৰ গুৱাহাটীৰ অঞ্চলভাৰত প্ৰাচীনকালৰে পৰা এটা শক্তিশালীভাৱে সংঘটিত হোৱা সদৃশ কুলাই এজেনীয় সমাজ থোৱ সংসাৰ প্ৰেমৰ বিষয়ে পৰিৱৰ্তিত ভনিয়েৰা যুৱক-যুৱতীৰ উল্লেখ কৰা ভাল হব বুলি মত আছে। প্ৰথম ঘটনাটি নেলিমালৰ যত দাদা-ভোৱাণী উভয়ে ইয়াক সমাজে নিষিদ্ধ কাম বুলি আনি বিষপান কৰি দুয়ো আত্মহত্যা কৰিছিল। দ্বিতীয় ঘটনাটো ঘটিছিল চহখীমাথাৰত। এজন যুৱকৰ সৈতে সম্বন্ধীয় ভাগিনী একটিৰ প্ৰেমত পৰাত গোলাঘাটৰ ফলত বিন্দিৰবীত ত্ৰিশ্ৰিত শিলবাৰি দুয়ো আত্মহত্যা কৰিছিল। তিনিং নদীৰ পাৰত যুক্ত দুটা ওখ শিলা আছি পিছি ধকাৰ দেখিয়াইছে-এই ঘটনাৰ সাক্ষী, ইয়েক মায়া-ভাগিন শিল বুলি কয় মানুহে। এনেদৰে ঘটনা ঘটিছিল মানব সমতুল্পিয়ালত। এইখন দম্পতিৰ চক্ৰ-শাড়ী পোনাই মৃত ঘোষণা কৰি খাবাৰ পৰা বেদি দিছিল। তেওঁলোকে লাহৰীঘাটৰ কাষৰীয়া অঞ্চলত বাস কৰিছিল। বৰ্তমানেও মোষীয়ে ডেকাৰ পৰিয়ালটোৱেই এই ঘটনাৰ সাক্ষী বহন কৰি আছে।

এই বৰাগোঁসাঁইসকলৰ মাজত উঠি অহা যুৱক সকলক মৌখিকভাৱে শিক্ষা দিয়াত পাৰদৰ্শী কৰি তুলিবলৈ চামাদি বা ডেকাচাং অনুষ্ঠান আছে। এই অনুষ্ঠানত তিনিদিন ধীৰে প্ৰয়োজনীয় কৌশল সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰিবলৈ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। সৰুৰে পৰা বয়সক সন্মান কৰা, আত্মীয় সকলৰ মেহ মৰম-সৰলতাৰে পদ-মৰ্যাদা আৰু বয়সক সন্মান কৰিবলৈ শিকোৱা হয়। খেতি-খোলা, বাঁহ-বেতৰ কাম, বাদ্য-যন্ত্ৰ বজোৱা আদি শিকোৱা হয়। খেতি-চপোৱা, বাঁহ-বেতৰ কাম, খাদ্য যতনী আদি সকলো শিকোৱা হয়। চিকাৰৰ বাবে ফান্দ পতা, শাও মুখশাৰ সৈতে ধন-শস্যৰ সুৰক্ষা প্ৰশিক্ষণ লোৱা, আৰু লগতে কৃষিকাৰ্য্য যেনে নৃত্য-গীত, পূজা-পাৰ্বণ আদিত সহযোগ কৰাৰ প্ৰশিক্ষণ পায়। শংকৰদেৱে পশ্চিম অঞ্চলত প্ৰচাৰ কৰি বৈষ্ণৱধৰ্ম প্ৰচাৰক মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে, তেওঁৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত সম্পাদন কৰা তিনিসকলৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান চামদিক আদিত নামঘৰ আৰু মণিকূট নিৰ্মাণৰ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিছিল। পৰৱৰ্তী কালত দুয়োকালৰে সু নিৰিমা প্ৰামাণিক আদিত গোলাঘাটিয়ালসকলৰ বাপ দি মহাপুৰুষৰ কৃষি উদ্দিপনা মনোভাৱ সৃষ্টি কৰিছিল। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ নামঘৰমুখী দুগৰ মন্দিৰ পৰোৱা নিৰ্মাণৰ দলৰ বা মূৰ্তিৰ প্ৰাণ আদিত সকলোৱে অনুষ্ঠান কৰিবলৈ পাৰি। গাঁৱৰ সকলো সকলে একেলগে বহি একেলগে চপোৱা কঠিন দণ্ড দিয়া বাৰেই সমাজৰ চৰকাৰ আৰু ডাঙৰ বিষয়ৰ কঠোৰ শাসনত থকা বাবেই ডেকাসকলৰ মাজত ঐক্যবোধ, দায়বদ্ধতা আৰু পাৰস্পৰিক সহযোগিতা গঢ় লৈ থাকে। তাদেৰি, তিৱা সমাজৰ সাংস্কৃতিক দিশত বিকাশ আদৰ্শৰ পৰিচয়।

বেলতলা সাহাৰণৰ পাছিলেও এইবেলৰ সমাজ কৰ্মীসকল প্ৰত্যেকৰ মাজত মুক্তি-চিন্তাত উজ্জ্বল মানসিকতা লক্ষণীয় পৰিচয় দেখাব পাৰি। একেলগে সভা কৰা দিয়ক। আনন্দ লেলতা বিয়াহ, অলৌকিক শাৰি আদি কাম-সমাজতো ডেকা-গাভৰু, বুঢ়া বুঢ়ী সকলোৱে পাৰস্পৰিক সহযোগিতাৰে হাতত হাত ধৰি সমূহীয়া কাম সম্পাদন কৰি আহিছে। এটা দুখৰ কথা, স্বাধীনতাৰ পাছত মানুহৰ মনত কীদৰে লৈ যোৱাটো ... নামঘৰ ... তৈ আছে। ডেকাগাভৰু, কৃষি আদিৰ সমূহীয়া কামত এখন পৃথক কৰি নিয়মীয়াকৈ সম্পাদন কৰা। কিন্তু বৰ্তমান সমাজত সকলোৱে মাজত মন ভাৱ বিভেদৰ কৰি জালৰ পৰাই আছে। এইসকল সেৱা শক্তিকৰ কৰি ... আছে গোলাঘাট আৰু অন্যান্য যুৱসমাজ সম্পৰ্কে।

তিৱা বৰাগোঁসাঁইসকলৰ সাহসিক ঘটনা নাই সৰ্বক্ষেত্ৰ বিদ্ৰোহ। গোভাৰুৰি এজন নেতৃত্বৰ নেতৃত্বত কৰি তিনি, ইৰফান আৰু তাওলান পাৰত এপাৰত বসোবা বন্ধীত বাহিনীক নিৰ্বিশেষে একত্ৰিত হৈ বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰিবলৈ বাহিৰ কৰে পাহি খুলাল আৰম্ভ কৰিছিল। লাগতে বাকনাৰ হিতাই তুলাগুৰিৰ বৃহৎ অঞ্চলত কৰ আদায়কেই উঠাই দিয়াৰ প্ৰতিবাদত বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে তেওঁ ডাঙৰ মূৰ দিয়াৰ আন্দোলন চলাইছিল। এই বিদ্ৰোহত কুমলসিং ডেকাৰাজা, ৰংৰ মাণু আৰু তিনিং মামুৰক নগাঁও জেলাত বুৰিতে বন্দী দিছিল। আনুমানিক যুদ্ধ হৈছিল লগতে পানিসিং মালুং, মহৰ মালুং, ক্ৰংকা মালুং, কোপিং মালুং, গোলম মালুং, মাহ কেমই আৰু কমাৰী ইত্যাদিও এই নেতৃত্বত বিদ্ৰোহীক সামাজিক দীপক্তিকৈ উৎসাহ দিয়া হৈছিল। ৬০ জন বিদ্ৰোহীৰ ১০ বছৰ পৰ্যন্ত জেল দিছিল। এই বিদ্ৰোহত পাটৌকৰা-সামগ্ৰী আৰু কাঠ্ঠনীয়া বাহিনীক বলে-পুৰুষ প্ৰতিৰোধ আছিল। বৃটিছৰ হৰণ পৰাভৱৰ বাবে তৈয়াৰ পাটৌকৰী বাহিনীক ঐতিহাসিক স্থানক বিবেচনাত।

শনিচোৰ জিলাৰাম, হাফলং পৰা নেন্দাই নদীৰ কাষৰীয়া এই বৃহৎ অঞ্চল গো উৎপাদনৰ কেন্দ্ৰস্থল আছিল। গো উৎপাদন বাবে সম্প্ৰদায়ৰ পৰা তিৱাসকলক শাইকিয়াসকল "জালাং" বুলি মাতিছিল আৰু তিৱাই গাখু বলে কৰা হৈছিল। গোভাৰুৰি, চিনাৰুৰি, নামফনি আদিত এই ধৰণৰ কৌশলত গো উৎপাদন কৰা হৈছিল মনীষী পদ্ধতিৰে। ভুৰবুৰীয়া পুথী আৰু গাৱঁৰপৰ বুৰঞ্জীত উল্লেখ আছে গোৱালপৰীয়াৰ উপৰত লখাইচিা লীলি সমতলত পাটৌকৰাই খটি দিয়া মাতনাৰ ধন-সম্পদ লুণ্ঠন কৰি নামঘৰ পাইছিলবই। তিৱাসকল ক্ষেত্ৰতেই দেখুৱা সপোনৰ পাৰেহে আছিল। খালাংকটা গাম উৎকৃষ্টৰ উৎসমুখত ৰাজহাট, গাৰৰ, তামোলাল, চাউল, বাসন, ধৰা, বাঁহ-বেত কঠিন চোমৰ আদি কৃষ্ণপুৰ অঞ্চল থাকে গঢ়ি দিছিল। এলেকাৰ ঐতিহাসিক স্থানত ফুলাল এই উৰ্বৰ ঠাই।

জীৱনৰ বাটত উপন্যাসত লোকজীৱন

কবিতা গোস্বামী
[illegible], অসমীয়া বিভাগ

১৯০৮ চনৰ ১৬ নৱেম্বৰত নগাঁৱৰ বিখ্যাত বৰুৱা বংশৰ পৰিয়ালত বিৰিঞ্চি কুমাৰৰ জন্ম হয়। পিতৃ শিৱৰাম বৰুৱা। ১৯২৪ চনত তেওঁ নগাঁও চৰকাৰী উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ পৰা মেট্ৰিক পৰীক্ষা প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হয়। কলিকতাৰ প্ৰেচিডেন্সি কলেজৰ পৰা ১৯২৬ চনত প্ৰথম বিভাগত আই. এ. পাছ কৰে। একেখন কলেজতে পালি ভাষাত অনাৰ্চ লৈ প্ৰথম শ্ৰেণীত প্ৰথম হৈ বি. এ. পাছ কৰি [illegible] 'ঈশান স্কলাৰশ্বিপ' লাভ কৰে। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰথম শ্ৰেণীত প্ৰথম হৈ এম. এ. ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯৩০ চনত তেওঁ [illegible] আইন পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয় আৰু নগাঁও চৰকাৰী উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ত চাকৰি জীৱন আৰম্ভ কৰে। ১৯৩৩ চনৰ পৰা তেওঁ [illegible] বিশ্ববিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী পদত নিযুক্তি লাভ কৰে। ১৯৩৮ চনত কটন কলেজৰ অসমীয়া বিভাগত অধ্যাপনা কৰি থাকোঁতে ১৯৪৮ চনত গুৱাহাটীত নতুনকৈ প্ৰতিষ্ঠা হোৱা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত অসমীয়া বিভাগত ৰীডাৰ পদত নিযুক্ত হয়। কটন কলেজত অধ্যাপনা কৰি থকা কালতে ১৯৪৫ চনত লণ্ডনত উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে [illegible] বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ১৯৪৭ চনত 'অসমৰ সাংস্কৃতিক ইতিহাস' বিষয়ত গৱেষণা কৰি ডক্টৰেট উপাধি লাভ কৰে।

বহুমুখী প্ৰতিভাসম্পন্ন ডঃ বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱা আছিল সৰ্বকালৰ এজন শ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া। তেওঁ একাধাৰে এজন কৃতী শিক্ষক, লোক সংস্কৃতিৰ গৱেষক, গল্পকাৰ আৰু ঔপন্যাসিক। [illegible] অসমীয়া সমাজ আৰু [illegible] সমাজৰ প্ৰতিফলন ঘটা দুখন উপন্যাস 'জীৱনৰ বাটত' আৰু 'সেউজী পাতৰ কাহিনী' [illegible] অধ্যায়ৰ এই বিভাগৰ দুখন [illegible] আমাৰ মনত প্ৰতীতি হয়। [illegible] অসমীয়া [illegible] নিৰ্মাণ। এই সময়ছোৱাত [illegible] পৰ্যন্ত [illegible] নাই। এটা জাতিৰ প্ৰকৃতিৰ মূলভিত্তি [illegible] সেই জাতিৰ সংস্কৃতিৰ মূলভিত্তি [illegible]। অসমীয়া সংস্কৃতিয়েই অসমীয়া জীৱনৰ শক্তি। অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিবলৈ হ'লে অসমীয়া লোকসাধাৰণৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ অধ্যয়ন আৰু বিশ্লেষণ অতি প্ৰয়োজনীয়। অসমৰ লোক সংস্কৃতিৰ বহুত সমল [illegible] হৈ আছে। এই সমলবোৰ উদ্ধাৰ কৰিবলৈ অসমীয়া সংস্কৃতি [illegible]। লোক সংস্কৃতি, লোক জীৱন [illegible] বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাৰ 'জীৱনৰ বাটত' উপন্যাসখন। এই উপন্যাসখনৰ [illegible] লোকজীৱনৰ নিখুঁত ছবি এখন দাঙি ধৰিছে।

'জীৱনৰ বাটত' উপন্যাসৰ আৰম্ভণিতে [illegible] এখন [illegible] ছবি এখন অংকিত কৰিছে। এই [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] বিহুৰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ঠাই ললেহি নানা আহিৰ, নানা ধৰণৰ নিমন্ত্ৰণী চিঠিয়ে। এতিয়া যেন বিয়া এখনৰ মানদণ্ড চিঠিয়েহে নিৰ্ণয় কৰে। কোনে কিমান খৰছী চিঠি তৈয়াৰ কৰিব পাৰে তাৰেই প্ৰতিযোগিতা। কলপাতত ভাত আৰু দোনাত জলপান খোৱা কথাও সাধু যেনহে লগা হ'ল। গাওঁ অঞ্চলতো এইবোৰ ব্যৱস্থা সময়ৰ সোঁতত হেৰাই গ'ল। বিয়া এখন বুলিলে এমাহ আগৰ পৰা ঘৰখন মানুহৰ উপস্থিতি হাঁহি-ধেমালি, চিৰা খুন্দা জলপান যোগাৰ কৰা এইবোৰ আমাৰ অচিনাকি হৈ গ'ল।

'জীৱনৰ বাটত' উপন্যাসত আন এখন বিয়াৰ বৰ্ণনা আমি পাওঁ- সেইখন হ'ল ৰহা অঞ্চলৰ ধৰণী আৰু মৰঙ্গিৰ তগৰৰ বিয়া। অৱশ্যে ইয়াত বিয়াৰ বৰ্ণনাৰ সলনি বিয়াৰ পিছৰ খোৱাৰবিৰ দিনাৰ পৰাহে বৰ্ণনা কৰিছে। ধৰণী নকইনা লৈ ঘৰত খোৱাৰাৰি পতিবলৈ অহা শুনি হেজাৰ হ'লেও আহিনীৰ মন খৌকি-বাখৌ লাগিছে। মাকক নোসোধাকৈ পুতেক ধৰণীয়ে উজনিৰ ছোৱালী অনা কাৰণে অভিমানত মাজে মাজে মুখ ওফোন্দাইছে আৰু মাজে পুতেকে অন্তত খোৱাৰবি পাতিবলৈ ঘৰলৈ আহিছে কাৰণে আনন্দও কৰিছে। বোৱাৰী আদৰি আনিবলৈ কাৰোবাক ক'বনে নকয় আহিনীয়ে ঠিৰাং কৰিব নোৱাৰিলে। এনেতে দৰা-কইনা আহি পদূলিৰ কলপুলিৰ আমপাতৰ মালাৰ তল পাওঁতে তিৰোতাসকলে জুম বান্ধিলেহি আহিনীয়ে কাকো মতাৰ প্ৰয়োজন নহ'ল। সকলোৰে নিজে নিজে আহি কইনা আদৰাৰ প্ৰয়োজনীয় যা-যোগাৰ খিনি কৰিলে। কলপুলিৰ তলত চকপীৰা, কাঁহৰ কলহত পানী একলহ আৰু পিতলৰ চৰিয়া এটা, চাকি-বন্তিৰ কাঁহী এখন যোগাৰ কৰি থলে। দৰা-কইনাক কলপুলিৰ তলত চকপীৰাত থিয় কৰাই চাকি-বন্তীৰ কাঁহীখন পেহীয়েক এজনীয়ে তিনিবাৰ ঘূৰালে, এজনীয়ে দৰা-কইনাৰ ভৰিত পানী ঢালি ধুৱাই দিলে। ধৰণীয়ে জেপৰপৰা চৰতীয়া এটা পানীৰ চৰিয়াত পেলাই দিলে, লগে লগে আয়তী সকলে উৰুলি দিলে। দৰা-কইনা ভিতৰত সোমাই প্ৰথমতে মাক আহিনীক সেৱা কৰিলে, মাকে ৰূপ এটকা দি পো-বোৱাৰীক আৰ্শীবাদ দি ভাগে ভাগে সকলোকে ন-কইনাক সেৱা কৰোৱালে ন-কইনাই মান ধৰি আজৰি হয় মানে দুপৰীয়া গৰু মেলিবৰ সময় হ'ল।

বৰ্ত্তমান যুগৰ বিয়াৰ ছবিখনৰ লগত প্ৰাক্-যান্ত্ৰিকযুগৰ এই বিয়াৰ ছবিখনৰ আকাশ পাতাল প্ৰভেদ। বৰ্ত্তমানৰ বিয়াবোৰত কোনো সুকীয়া বিশেষত্ব নাই। পোছাক পৰিচ্ছদ, অভ্যৰ্থনা, সাজ-সজ্জা, খাদ্য একোতে যেন আমি আমাৰ অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই। অন্ধভাৱে আনক অনুকৰণ কৰিছো মাত্ৰ। আন্তৰিকতা সহকাৰে নিমন্ত্ৰিত লোকক খুউৱা, আদৰ-সাদৰ কৰি নি আসনত বহুৱা এই ৰীতি-নীতিবোৰ প্ৰায় নোহোৱা হৈ গৈছে।

উপন্যাসখনত অকল বিবাহ উৎসৱৰ বৰ্ণনাই জীৱন্ত ৰূপত অংকিত হৈছে বিপদৰ সময়তো গাঁৱৰ লোক সকলৰ সহায়-সহযোগিত্ৰ আৰু সহানুভূতিৰ ছবিখনো উৎসৱ আনন্দত যেনেদৰে নিজে নিজে সকলোৱে কাম ভগাই লয় তেনেদৰে বিপদ-আপদতো সকলোৱে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই স্বতঃপ্ৰণোদিত ভাৱেই । ধৰণীৰ মাকৰ মৃত্যুৰ সময়ত গাঁৱৰ কেইবাজনো মানুহে ৰাতি বেমাৰীৰ ওচৰত পহৰা দিছেহি, কোনোবাজনে অজামিল উপাখ্যান পঢ়িছে, কোনোবা এজনে তগৰক উপদেশ দিলে পঞ্চামৃত মুখত দিবলৈ। পঞ্চমৃত চেলেকি বুঢ়ীয়ে চকু স্থিৰ কৰি দীঘল উশাহ টনা দেখি পৰদিওতাসকলে 'ধৰ ধৰ' লগাই চাৰিজনে ধৰি বুঢ়ীক বাহিৰ উলিয়ালে। কাৰণ ঘৰৰ ভিতৰত জীৱ গ'লে ঘৰটো চুৱা যাব। বাকীবোৰ মানুহেও প্ৰত্যেকে নিজৰ নিজৰ কামত লাগিছে। চাঙ্গী সজাই চাঙ্গী সাজিলে, কিছুমান গ'ল বাহ আনিবলৈ, কোনোৱে গাড়ী বিচাৰি গ'ল, পুৰোহিতে নৱবস্ত্ৰ অক্ষত দুৰ্বা যোগাৰ কৰিলে।

বোৱা-কটাত ৰহা আৰু মৰঙ্গি অঞ্চলৰ তিৰোতাসকল অতি আছিল সেই কথাটো আমি 'জীৱনৰ পাটত' উপন্যাসখনৰ বিভিন্ন বৰ্ণনাৰ পৰা বুজিব পাৰো। তগৰলৈ বিয়াৰ কাৰণে গুণাৰ কাম কৰা বিভিন্ন আহিৰ পাটৰ কাপোৰ মাকে নিজ হাতে বৈ কাটি যোগাৰ কৰিছিল। ধৰণীৰ মাক আহিনীয়েও পুতেকৰ বিয়াত জোৰণত দিবলৈ গুণাৰ কাপোৰ নিজহাতে বৈ যতনাই পেৰাত ভৰাই থৈ দিছিল। দৈৱ-দুৰ্বিপাকত সেই সাজ কাপোৰ আহিনীয়ে মৃত্যুৰ আগে আগেহে তগৰৰ হাতত তুলি দিছিল। আনহাতে অসমীয়া জীয়াৰী-বোৱাৰী আটায়ে তাঁত বব জনা কথাটোও উপন্যাসখনত পাওঁ। কমলাকান্ত হাকিমৰ ঘৈণীয়েক সুপ্ৰভাইও দিনটো এনেয়ে থাকিবলৈ আমনি পাই তগৰক মতাই আনি তাঁত এখন লগাবলৈ গুণা-গাঁথা কৰিছিল।

কথাই কথাই ফকৰা-যোজনা দি কথাকোৱা গাঁৱৰ মানুহৰ এটা স্বভাৱজাত কথা। আইদেউৰ সমনীয়া ছোৱালী কেইজনী ৰঙিল ৰঙিলীৰ লগত চুপতি মাৰি ফঁকৰা শুনিছে- 'আই বোপায়ে বিচৰা নাই দৰা, মইনো পাওগৈ ক'ত পাভ জোৰা' আকৌ- 'গেন্ধেলা মুখখন গাখীৰেৰে ধোৱ, ককাল ভঙা বিড়ালী মণিকূটত শোৱে।' ইমানতো সুখ নেলাগি আকৌ কৈছে 'সাঁতোৰ সাঁতোৰ নিজৰ বাউসিৰে, সাঁতুৰিব নোৱাৰিলে যা ৰসাতলে', 'নিচলোকে উচ্চপদ পাই, তেৰিয়াকৈ পাগ মাৰি ঘূৰি ঘূৰি চায়', 'যাৰ কন্যা তাৰ বিবাহ', 'বৈদ্য হুৱা মৰে আপোন বিষে', 'গোৰে পোৰে তল যাবি', 'কিনা হাঁহৰ ঠোঁটলৈকে মঙহ', 'উঠন ছোৱালী বঢ়া ভাত, পকা ধান ততালিকে কাট', 'মাছে গৰকা পাচলি খাবা, শাহুৱে গৰকা বোৱাৰী বাবা', 'ৰিহাত পদুমৰ চকা, বাপেৰাৰ ধনেৰে কিনো দ'ল বান্ধিলা, বচনে এহেজাৰ টকা', 'ছিয়া বৰুষুণ, লি লিয়া জোঁক, কথা এৰি কথা দিয়া উজনীয়া লোক', 'আঠুৰে আঠুৰে সাঁতোৰা', 'বামুন গ'ল ঘৰ, নাঙল তলি ধৰ', 'মাহালে মপৰে কিহৰ আহু, মাতবোল নহ'লে কিহৰ শাহু', 'পুৰুষৰ ৰণ, তিৰীৰ বিয়ন', 'টান মাটি পালে বিড়ালীয়েও নোখোছৰে', 'ঢাৰিৰ আগত ৰজাকো চৰ্চে', 'পৰৰ মূৰত খোৱা ভটয়নি পানীত যোৱা', 'বাৰিষাৰ বৰষুণ দুখীয়া মিতিৰ'।

কীৰ্ত্তন, ভাগৱত, নামঘোষাৰ প্ৰভাৱ চহা জীৱনত সুদূৰ প্ৰসাৰী। সময়োপযোগীকৈ গোৱা পদ একোফাঁকিয়েই মানুহৰ মনৰ পৰা দুখ-শোক পাতলাই দিয়ে। আইদেউক উলিয়াই দিয়া বেদনাৰ পৰা মাকক সকাহ দিবলৈ মাধৱৰ আইতাকে দৈৱকী গোঁসানীয়ে শশীপ্ৰভাক কোৱা কথাখিনি কৈহে সান্ত্বনা দিছিল-

"তোমাৰেহে জী-জোৱাই তোমাৰেসে ঘৰ,
তুমিসে আপোন হৈবা, আমি হৈবো পৰ।
জমাই পাইলা কৃষ্ণক কতৰা পুণ্য ভাগে,
আনন্দ উৎসৱ আতি কৰিবাক লগে।।"

এইদৰে কোৱাতহে কইনাৰ মাক অলপ সুস্থিৰ হৈ কাপোৰ-কানি চম্ভালি লৈছিল।

মাকৰ মৃত্যু আসন্ন দেখি পুতেক ধৰণীয়ে হুৰাওৰাৰে কান্দোতেওঁ মহাপুৰুষৰ ৰচনেৰে ধৰণীক আশ্বস্ত কৰিছিল-

মাতা-পিতা-পতনী তনয় জনয় সৱ মৰণা।
ছাৰহ বন্ধ মানস অন্ধ ধৰতু হৰি চৰণা।।
কৃষ্ণ-কিংকৰ শংকৰ কহ বিছুৰি বিষয়-কামা।
ৰাম-চৰণ লেহু কাৰণ জপ গোবিন্দক নামা।।

এইবোৰেই হ'ল গাঁৱলীয়া জনসাধাৰণৰ মৃতসঞ্জীৱনী স্বৰূপ, যিবোৰৰ পৰা তেওঁলোকে দুখ-দৈন্য, মৃত্যু আদিকো সহজে গ্ৰহণ কৰি শান্তিময় জীৱন যাপন কৰিব পৰে। উপন্যাসিক বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাদেৱেও 'জীৱনৰ বাটত' উপন্যাসত এঠাইত কৈছে- "ঈশ্বৰৰ ইচ্ছা বুলি ভাৱিব পৰাৰ হেতু মৃত্যুক গাঁৱলীয়া মানুহে সহজে গ্ৰহণ কৰিবলৈ

সকলো উঠিছে। বেদিৰ-পৰিৰ নামঘৰৰ মুখেদি কীৰ্তন, অসমৰ পৰ সৰ্বভাৰতীয় মহাৰ সেতু আপাৰ-আহৰণৰ বিষয়-বিভিন্ন সেইবোৰ ধৰ্মৰ-প্ৰবাহৰ দ্বাৰা প্ৰিয় হয়। অৱশেষত ওপৰত থকা বিধানেই জীৱনৰ শত প্ৰসন্ন সুখ দিলে বংশ-পৰম্পৰা মহত্ত্ব শ্ৰেষ্ঠলোকক আজৰ কৰি ৰাখিছে। মহাজীৱনতাই শ্ৰেষ্ঠলোকক শৰণ লাগিল।"

পুনিচৰ হাতত থাকিও তথাপিও কীৰ্তনৰ বোধ এয়াকি পাইছে মুখুদেৱেও নিষ্ঠুৰ লাঞ্ছনা সহ্য কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল-

"প্ৰচণ্ড আৱেশ   জনিত আৱেশ
        ৰাধাৰ উঠিল বাণী।
এবেৰ শুন ধনি   বেকতি কৰিয়া
        ৰহিল প্ৰত্যুত্তৰ শান্তি।
কটি হাত তুলি   বেড়িয়া সকলে
        ধ্বনিক শুনায় আৰু।
বিষ্ণুক মুৰাৰি   প্ৰভুৰ কৃপাৰে
        কহোঁক নৰকৰ অন্ত।"

শংকৰীয়া অনুগামীসকল সকলোৱে অন্তত বহুলি কথা এখনত আপোনা এখন ধৰণৰ ধাৰে তেওঁলোক বহুলি বস্তু আপোনা প্ৰতোষণ আছিল। তাতে মুৰুলীধৰ কৃষ্ণৰ ভূমি এখন আছিল আৰু দুটা এখনতে সম্প্ৰদায়ে কীৰ্তন পুথি এখনো আছিল: "পুৰা-পুথি বহি এখন কৰাই তেওঁৰ সেই আপোনাতে মুখ খোলাব। কেতিয়াবা সৎ কৰ্ম বাখিলে, কীৰ্তন সোনাকে একাধা পাঠ কৰে। বিদেহ-সংকাৰি দাস-চৰিত এখোৱা দিলে। কেতিয়াবা ধৰ্ম কৰিলে, তেওঁলোকৰ অনুৰূপ-মণ্ডলি হৈ পইত চৰিত আৰু নেতৃত্ব তাৰ আগতে সমাপ্তি হোৱাক।"

এইবৰ কুৰিবছৰ লোকসমাজ জনা-শুনা, মেলা, কবিতাত এদিৰ মুখমাতে যেতিয়া জনতা কৰে। আহিনীৰ নাতিনীদেৱ কেতিয়াবা সুখ আমনি কৰি খোৱা-বোৱা নহকি কথা-বতৰা কৰাত আদিনীয়া মহাৰ লগ ভাগিছে। উপন্যাসিকে মতামতে তাতে সুখ লগা কথাৰ কথা একেবাৰে বহুত কথাও নাছি কৰিছে। আহিনীয়ে হাতত মুঠিত লগা সৰিয়াহ এমুঠি তেল নাতিনীয়েকক গালত ঘঁহি হও কুৰাই গাইছিলে- 'সৰিয়া ৰাটি, সৰিয়া মুঠি, তেতিয়া আনি দিলে সৰিয়া বাটি। সেইহি সৰিয়া লাগিলা।' কেতিয়াবা মুখ লগা আছিল, কুঁ!' নাতিনীয়েকক মুখত পৰা গাঁঠি হাত বুলাই সৰিয়াহ অলপ মূৰত লগাই দিলে। গাতো লাগিলে-- 'মন সৰিয়া তোৰ আছে আনা আহি। সৰাই দিবি পৰিতত দৈৰ্ঘ্য উৎপত্তি। তেওঁৰ নন্দন আপোন কথা। কৈশোৰৰ গোঁসাই গুৰুজনা হল। হাত বাৰেৰে উঠিল বাটি, পঢ়িল সৰিয়া সোণৰী বাটি। তাৰ সৰিয়া তাৰ। আপোনা কেতিয়াবা কৰাতিৰ মুৰুলীধৰ আৰু। গু.. উ. উ..' সৰিয়াহ এমুঠি খুঁটিত লেপেই মাতিলে-

চন্দ্ৰ সূৰ্য সাক্ষী। তেওঁ ভাত খাইছো খাবি
        যেন তোক ৰক্ষক তাৰ।
নাৰায়ণ ৰক্ষক ইহ দিন
        কেতিয়াবা মুখ লগা পানী হৈ থাক।
ব্ৰহ্ম মহাদেৱৰ আগে পাতো,
        উৎপত্তি আতপৰ্যালিত,
কেতিয়াবা বোল-বাই সমস্তকে পানীকৃতি আলো।
        হৰ বিষ হব শিৱৰ কৰা।

"সিৰ উপৰ পাত, পকা ফল আধাপ্ৰা আৰু ধু- ৰে.. ত.. বুলি মুঠিৰ অৱশেষ সৰিয়হবিলি খুঁইত লেপেই দিলে।"

উপন্যাসখনত এয়াৰ প্ৰাণ-পাতৰ আভাৰ্যৰ সমাধান, লোকাচাৰ আদিৰ বিধানো আহি ধৰা উঠিছে। মহৎ হয় উৎপত্তিত কথাৰ আনুষ্ঠানিক গানে গানে এইি লোক-শিক্ষাৰ জগতত এখন কাম উঠিছে গোৰ হৈছিলো আৰু কিতাপখনত পাই। উপন্যাসখনৰ বৰ্ণনাশৈলীৰ পৰা এই বিষয়ৰ বিষয়ে বিৱৰণ পাওঁ- " তেওঁলোকে উন্নতি কৰিছিল। মুখপত্ৰি, সম্প্ৰতি অনেক লগত মাটি কেতেই লখিমী তিনিটাই এদিন পুৰিছিল, এটাই আছিল। একোখন মুখৰ উত্তৰাৰ কৰ কলৰ মুখ-তেজকুৱাৰ বেচিছিল। পাছে পাছে কেতিয়াবা পোনা বতৰ হাতত কঠিন সুখ কলৰ ওপৰে নিক্ষেপ কৰা। শিশুসকলে শিক্ষা আৰম্ভ এদি কেতিয়াৰ। পৰিণাম সংসাৰ কৰিলোকক তেওঁলোকক বাম, পাছতো গাঁৱ সম্পদশালী উঠিল। একেবাৰে মহৎ কীৰ্তি কৰিছিল! এদিন ধৰ্মতকে সকলো সম্প্ৰদায়লোক বহলে আৱদ্ধ হৈ এটি সম্প্ৰদায়ক পৰিৱেশ দিছিল। কুমাৰ গাঁৱৰ উন্নতিকলৈ বিভিন্ন শীতল কলৰ-বোকেলি, চৰ-খনা, এক কথা গাড়ি নৱত তৈয়াৰ এইদি কৰক পাও নীতিবোধ আৰু সমাই তৈয়াৰ বহুৱ এক-আধখন সম্পদ উন্নতি কৰিছিল। চাকৰিয়াসকলো সোণালি আপোনি দিননাটি, এইবাৰ এক কাজৰ বাবে-বৰ্তন একাধিক পথ কৰাৰ গাঁৱত কৰিছিল, তুষাৰ তাতে প্ৰতিমাৰূপে সম্পদ হৈছে পঞ্চাৰে ভৰপুৰ হৈ। সেই সময়ত নাচ আনন্দীৰ চাকি হাতেত পৰম্পৰাৰ মূৰত ওঠাৰ লগে লগে মুখদৰ্শ আৰু ধৰ্মীয় চেতনাবোধ আদিৰ হয়োৱা আছে পৰে ভোগ পাইছে।"

জীৱনৰ প্ৰতিটো উপন্যাসৰ পৰিচয় তথ্য জীৱনৰ এবাৰ হৃদয়স্পৰ্শী আলোচ্য বেছি আকৰ্ষণীয় হৈছে। উপন্যাসখনত উল্লিখিত মহৎ সুখৰ পাৰম্পৰিক বৰ্ণনাই এই কবিতা দুটি উদাহৰণ দুটা প্ৰকাৰৰ সামাজিক, আৰ্থিক, ৰাজনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক জীৱন লোকজীৱনৰ সুখ-দুখ, ৰীতি-নীতি, উৎসৱ-অনুষ্ঠানো সকলো কলা সামৰি হৈছে। দুখ মাথোঁ আৰু ভোজন-আচাৰ আৰু গুণৰ বিশেষকৈ শ্ৰেষ্ঠলোকক দিশহৰা কৰিব পৰা নাই। অনেক কাৰণে আনিব পাৰিলে সুখৰ উদ্ধি এনে কথাৰ এই লোকসকলৰ স্বেচ্ছা নৈতিকতা ইত্যাদি। সুখ-দুখৰ থাকিলেও কৰ্মোদ্যম, আত্মবিশ্বাস আৰু ধৰ্মৰ প্ৰতি এক আধ্যাত্মিক কাৰণে শ্ৰেষ্ঠলোক সম্প্ৰদায়ৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰিব পৰা নাই।

মহৎ লোকৰ বাণী

- আহিৰ জ্ঞান অৰ্জনত কৰিব তুমি নগৰ্য। কবৰ বালিত তোমাৰ কি হ'ব তুমিতো নাজান।
  - হজৰত মহম্মদ (ছঃ)
- চৰিত্ৰ সকলোতকৈ মূল্যবান। এবাৰ চৰিত্ৰ কলংকিত হ'লে যদি সোধাৰ। -স্বামী বিবেকানন্দ।
- আজিৰ থাক অদি সৃষ্টি কৰি সোৱাবো, তাক ধ্বংস কৰাৰ অধিকাৰ আমাৰ নাই। -গুৰু নানক।
- শিক্ষাৰ বাহ্য শিপাডাল বৰ তিতা, কিন্তু ফলবোৰ হয় বৰ মিঠা। - এৰিষ্টটল।
- কুসংস্কাৰ অনাস্থাৰ এতো নষ্ট হৈছে ভাল। - শেক্সপীয়েৰ।
- এক বিশ্বযুদ্ধ হ'লে কিমান মানুহ জীয়াই থাকিব, তাক হিচাব কৰিব মানুহ নোৱাৰিব। - ধৰ্মীৰ্ত ম।
- একো ভাল কিতাপ নাই কথা আৰু এখন ভাল মানুহক হৈ কথা এটা কথা। - মিল্টন
- অভিধানত থকা 'অসম্ভৱ' শব্দটো ভুল। কেৱল মানুহৰ ভয়ে অসম্ভৱ এতিয়াইে নাই।
  -নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্ট

সংগ্ৰাহক- প্ৰিয়ংকা/ গোস্বামী, প্ৰথম বাৰ্ষিক

বিহু নৃত্য- অতীত আৰু বৰ্তমান

বিহু। অসমীয়া জাতিৰ প্ৰাণ স্বৰূপ এই জাতীয় উৎসৱ বিহু। বিহু শুনিলে প্ৰত্যেক অসমীয়াৰ গা শিয়ৰি উঠা যেন হয়। এক সুকীয়া আবেগ অনুভৱ নিজৰ দেহত ওপজা দি যায়। চৌদিশে সেউজ ৰং এৰু আনন্দময় উৎসাহ মুখৰ পৰিৱেশ। তাৰ লগে লগে গোটেই বতৰ ধ্বনি মুখৰ হৈ পৰে ঢোল, পেঁপা, গগনা, টকা আদিৰ সুমধুৰ ধ্বনিয়ে চৌদিশ মুখৰ কৰি তোলে। ডেকা গাভৰুৱে মনৰ উল্লাসতে নাচে যৌৱনৰ নাচ। বাচনি এনে সেই নাচৰ মাজতে জীৱন সংগীত।

আহক সকলোৱে তুলনা আলোচনা এই বিহুটোৰ ওপৰত কিছুমান ঐতিহ্য পৰম্পৰা আছে। সেই বিষয়ে আমি প্ৰতিজন অসমীয়াই স্বতঃস্ফূৰ্ত বৰ্তমান যুগৰ পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱত পৰি আমি বিহুৰ প্ৰকৃত ৰূপ পাহৰি গৈছো। পাহৰি গৈছো বিহুৰ সমাজ পৰম্পৰা ৰক্ষিকলৈ সমূহ নীতি-নিতি। তাৰ লগে লগে আমি পাহৰিব ধৰিছো সকলোৱে প্ৰিয় অসমৰ বিহু নৃত্যক। বৰ্তমান সমাজত আমি সকলোৱে বিহু আৰু বিহু নৃত্য সম্পৰ্কে অনিশ্চিত অনিবুক্ত হৈছো, কিয়নো আধুনিকতাৰ পৰশে চুইছে।

আমাৰ অতীতৰ আলোচনা এই বিহু সংস্কৃতিৰ জন্মদাতা অতীতৰ জাতিৰ লোক সকল আৰু বিহুক আদৰণীয় ৰূপত সজাই তুলিলে আলংকাৰিক, কিয়নো বৰ্তমান আৰু অতীত সকলো।

এই বিষয়ে বহুত আগতে ৰোৱাৰ পিছত বিশেষকৈ নবীন পুৰণ লোক অতীত জাতিৰ লোকসকলে পালে অধিক ৰূপগুণ নবীন উপভোগ আহিছিল। ডেকাসকলে কৃষিজীৱী লোক হোৱা বাবেই নদী উপত্যকাৰ

মাজে পৰম্পৰা ঠাই বিছাৰি উঠিছিল। যিহেতু ডেকাসকল কৃষিজীৱী শ্ৰম বল লোক আছিল সেই বাবেই ডেকাসকলে উৎসৱ পাতিছিল কৃষি কৰ্মৰ লগত সংগতি ৰাখি পালন কৰিছিল। ডেকাসকলে বুঢ়া উৎসৱ পালন কৰিছিল- এটা খেতিৰ নৰ্তন আগতে, আনটো খেতি চপোৱাৰ পিছত। পাছত এই উৎসৱ দুটিয়েই বড়ালী বিহু আৰু ভোগালী বিহু নামেৰে জনাজাত হয় এইসকলৰ পাছতে আসামৰ সকল গ্ৰন্থত উল্লেখ আছে। ডেকাসকলে নিজৰ সাংস্কৃতিক প্ৰভাৱেৰে এটিৰ জাতিৰ সংস্কৃতিক কিছু সমসৰ্জন কৰাৰ লগে লগে দুই বিহুৰ সাম-সমলি কৰি নতুন আৰু বিকৃত ৰূপত কলাগত কৰে। অসমৰ পাহাৰে পৰ্বতে পঢ়াশালি কৰি ভালপোৱা বাবে ৰঙালী বিহু অৰ্থাৎ খেতি কাৰ্যত নমাৰ আগতে পালন কৰা উৎসৱক নাচ গানেৰে পাৰ আছি যৌৱনক পালন কৰিব লাগে। যিহেতু ডেকাসকলে দিন বাৰ গণনা কৰিব জানিছিল সেইবাবেই ডেকাসকলে বহাগী বিহু চতুৰ সংক্ৰান্তি আৰু মাঘ বিহু পুহৰ সংক্ৰান্তিত পালনৰ দিহা কৰে। ডেকাসকলেই বিহুত মাংগলিক মেলা-সমাজৰ কম প্ৰথা সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ পিছত উৎসৱত নৰী আৰু আহোম সকলে বিহু উৎসৱক জাতীয় ৰূপ দিয়ে। আহোম সকলেই ডেকাসকলৰ প্ৰভাৱ বাবদ বিহু উৎসৱক জাতীয় উৎসৱৰ মৰ্যাদা দান কৰে।

বৰ্তমান যুগটো হৈছে পৰিৱৰ্তনৰ যুগ। পৰিৱৰ্তনৰ এই যুগত সামাজিক নীতি নীতিৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগতে সংস্কৃতিৰ উপাদান বিলাকতো দ্ৰুত পৰিৱৰ্তন হৈছে। সেইদৰে অসমীয়া সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন

ঘটাৰ লগে লগে অসমীয়া জাতিৰ সংস্কৃতিৰ সৈতে সম্পৰ্কিত আৰু একতাৰ বান্ধোনৰ বাহ খুঁটি স্বৰূপ বিহু সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। মুক্ত কণ্ঠে বলে বিহু উৎসৱৰ প্ৰধান আকৰ্ষণ বিহু নৃত্যতহে। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ কথা যে পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱত পৰি আমি বিহু নৃত্যৰ প্ৰকৃত ৰূপক পাহৰি গৈছো। পাহৰি গৈছো মুখি আৰু বিহু নাচৰ মাজৰ পাৰ্থক্য। বিহুৰ নাচিবো বিহুৰা আৰু হুঁচৰিৰ নানা গৰখৰ খহুলিকা তথা মনৰ সহা ভঙ্গীমাৰে। অথচ বাদ্য গীতিক কৰা বুলি চলাই উঠো আৰু হ'ব বহুৰ। কোনোবাই আমি সভা অনুষ্ঠান সকলো বা কোনোখনিই কৰিলেও এক বাধা নিদিও।

বিহুনাচ অথ ক'ৰবাৰ পুৰণি দিনতে বেলেগ বেলেগ হৈ হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমানে পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱত আধুনিকতাৰ বহল সাম্নিধ্যৰ কিছুমান কিছুমান মনে সভা বা অনীতি বিহু নৃত্য আৰু হুঁচৰিক এককাৰ কৰি মঞ্চত প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছে। কিয়নো তেওঁলোকে কাৰ পাৰে যে বিহুৰ মাজত আমি আমাৰ জাতীয় উৎসৱ বিহুৰ নৃত্যৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছো। বিহুৰ অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰিছো। পৰম্পৰা বা ঐতিহ্যক ৰক্ষা কৰা, তাক বিশ্বাসীৰ সন্মুখত পৰিচয় কৰাই দিয়া নিশ্চয় প্ৰশংসনীয়। কিন্তু সেইবুলি ৰক্ষিব যাওঁতে তাক বিকৃত কৰি এটা অন্যতৰ ৰূপ প্ৰদৰ্শন কৰাটোহে চিন্তাৰ বিষয়।

আহি আমাৰ অসমীয়া জাতিৰ প্ৰাণ স্বৰূপ এই বিহু আৰু বিহুনৃত্য, হুঁচৰিৰ বিষয়ে অলপ অধ্যয়ন কৰিলেই আমি আমাৰ ভুল বুজিব পাৰিম।

প্ৰথমতে, আহি আলোচনা কৰোঁ অসমীয়া সকলোৰে প্ৰিয় হুঁচৰিৰ বিষয়ে। বিহু সংস্কৃতি অসমৰ লোক সংস্কৃতি। সেই বাবেই অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ হুঁচৰি বেলেগ বেলেগ হয়। বহাগ বিহু হ'ল চতুৰ সংক্ৰান্তিৰ দিনৰ পৰা

মুখিকলা। তাৰ মাজ বিহু থাকে। ৰঙালী বিহুৰ ৰ অলপাক দেখা শ্ৰেষ্ঠতৰ মান-সংস্কাৰ তল, বিহুৰ দিয়া অতি নীতি নিয়মৰ উপৰিও আনিউঠাক আদৰণীয় অনুষ্ঠান হ'ল হুঁচৰি গোৱা। পুৰণি কালত গৃহস্থ বিহুৰ সমস্ত বাহিৰে নমাৰত হে হুঁচৰি গাওঁতে গৃহ পৰিয়ালৈ গৈ থাকে আৰু ঘৰৰ গৃহস্থ স-পৰিয়ালে একাষৰ পৰা ধৰাই দি আশীৰ্বাদ উঠিছিল। কিন্তু সাময় যুগ যা মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ অনুগামী ভক্তসকলে হুঁচৰি গাই আশীৰ্বাদ দিয়াৰ নিয়ম পৰাই সম্প্ৰদায়ৰ ঘৰৰ চোতালত হুঁচৰি গোৱাৰ পৰম্পৰা সৃষ্টি হয়। কিন্তু পৰিৱৰ্তনৰ সোঁতত পৰিৱৰ্তনৰ তাৰিকৰ সেই ধৰ্মৰ সকলৰ মৰ্ম নতা হুঁচৰি নাচ বিকৃত হৈ মঞ্চীয় প্ৰদৰ্শনীত পৰিণত হৈছে। নানা ধৰণেৰে ইয়াক বিকৃত কৰা হৈছে। হুঁচৰি সমূহ মূল অৰ্থ হ'ল-হুঁচৰি। হুঁচৰি গীতবৰি চুৰণা সমন কৰা। হুঁচৰি এক প্ৰকাৰ আধ্যাত্মিক ভাৱ সমন্বিত গীতানুষ্ঠান। ইয়াত আমি কাৰিব প্ৰদৰ্শন কৰা হুঁচৰিৰ দৰে কোনো যৌন পৰিভাৰ স্তৰ নাথাকে। হুঁচৰি ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিলে গোৱা যায় যে হুঁচৰি পুৰুষৰ এক নৃত্যীয় অনুষ্ঠান ইয়াত নাৰীৰ কোনো স্থান নাই। কিন্তু বৰ্তমান এচাম বিহুৰ অভিজ্ঞ মনৰ লোকে হুঁচৰি গাওঁক তোৱাণী নৃত্যৰ বাদ্য প্ৰচলন কৰাই হুঁচৰিৰ গৰিমা বিনষ্ট কৰাৰ লগতে বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত এক মঞ্চ সজা কৃত্ৰিম হুঁচৰি প্ৰদৰ্শন কৰিছে।

এই আধুনিক যুগত বিহুৰ সংস্কৃতি পৰম্পৰা আমি সকলোৱে মিলি (বিশ্ববাসীৰ) পৰিচয় কৰাই দিয়া একো বেয়া কথা নহয়, যদিও প্ৰকৃত হুঁচৰি কম বিকৃত কৰাহে নিন্দনীয়। হুঁচৰি যিহেতু আধ্যাত্মিক ভাৱ সম্পন্ন গীতানুষ্ঠান গোতেহে ইয়াত গোৱাসীৰ প্ৰাৰম্ভ

নিয়েম, যানে ইয়াক কোনো যৌন শক্তিভাব ভাব ধৰিব লোৱা দিব। বৰ্তমান সময়ত আহি ঢুলি আৰু মুকলি বিহুৰ নাচোন ওজাপালী, ঢোলৰ ঢেও, হাঁহি সমূহৰ মাজত যথেষ্ট পাৰ্থক্য আছে। যেনে ঐতিহ্যত ঢোলৰ ঢেও ঢাপৰ বোল কিছু ধীৰ স্থিৰ আৰু বিচিত্ৰ, আনহাতে মুকলি বিহুৰ ঢোলৰ ঢেও চাপৰ বোল প্ৰায় একে স্বৰং আৰু কিছু অস্থিৰ উত্তাপ লক্ষ্য। ঐতিহ্যত কমাৰী ঢেও, কেমেলীয়া ঢেও, বিচিং ঢেও, দুলুংগী ঢেও, হৰা ঢেও আদি বিভিন্ন ঢেও বজাই হেঁকা সকলক শুনা হয়।

উদাহৰণ কথা গাভৰী ঢেও পাগৰ ঢোলবাদ্যত, ই এটা হীৰণীয়া ঢেও! তাৰে প্ৰথম পাগচোঁ এনেকুৱা-

"এতিয়া-নিতো-বিয়েন-ঘাঁও-দেনি ডিঙেন ঘাও দৰ্ত-আজিত বিতা বিয়েন ঘাঁও। ডিঙেন নিংঘন ঘিতি যেনি ডিমেনি তাৰ বিঙেন দাঁউহেই। ডিঙেন দাৰ্ত যেন বিতাৰ্ত বিঙেন ঘিতি যেন ঘিতি যেন __ উক__ উক__, যেনাউ__ উক__ উক__ যেনাউ ঘিত যেন ঘিতি যেন ঘাৰ্ত ঢেও ঘাৰ্ত;" এই ঢেওত গাভৰী গানে ঢেকা বিহুৱাই ঢোলিয়াক চকুই উদাদি উৰিব লাগে, ঢোলিয়াৰ গাতো প্ৰত্যুত্তৰ শব্দ শ্ৰদ্ধাৰ যেনে হয় তেনে কৰিব লাগে। পুনৰ চাম বিহুৱাই ওপৰত উল্লেখিত গাভৰী ঢেওটোকে এটি কৰি বিভিন্ন ঢেওত ঢুলি নাচিব পাৰে। কিন্তু বৰ্তমান নতুন বিহুৱাই তেনে নাচ খুব কমেহে পাৰে! গাভৰী ঢেওটো হওক বা আন কোনো ঢেওয়েই হওক এইবোৰ ঢোলৰ নাচোন অত্যন্ত জটিল, এইবোৰ ঢেওত গাভৰু নাচনী নাচি লোৱাটো (শৰীৰতত্বৰ কাৰণে পৰা অসুবিধা হয়কে), পুৰুষ নাচনীয়ে নাচিব পাৰে বা নচুওৱা পৰম্পৰাগত নিয়ম। ঢুলি বিহুৰ নীতিৰ ঢেওবোৰত দুলি, পশ্চিমা পাহাৰেল ঢেকাই কঁপা মৃদঙ্গ বা স্থানীয় ভাবে প্ৰচলিত বিহুৰ নাচনী

ঢোলা পিছি, মুখত তামোল পানেৰে আৰু কঁকালত বৰ মুগাৰ টঙালি মাৰি, মাজত সৰিয়হ ফুলীয়া হাঁচতি বান্ধি, কপালত ফুল গুজি বিয়া পিন্ধি, মুখৰ বৰষুণ এটা এনি পৰিধান কৰে, শাৰীবদ্ধ ভাবে নাচি আনন্দত মতলীয়া হৈ নাচিবলৈ ধৰিলে ঢোলেৰে নাচোনাক থাকিব পাৰে। আমি উল্লেখযোগ্য আলো যে ঢুলি আৰু ঢেক-গাভৰু মুকলি বিহু নিজস্ব নিজস্ব বৈশিষ্ট্যে যুক্ত, ঐতিহ্যত গাভৰু নাচনীৰ স্থান নাই, ঢুলি নাচ কেৱল পুৰুষ ৰচিত; অথচ পৰিৱৰ্তনৰ মাজত ঐতিহ্য হেৰুৱাই আনি অধিক কল্পিত কথাৰ, কলাগুৰু সংঘৰ মাজত ঐতিহ্যত গাভৰু ধেমালী নৃত্যৰ মুখ দৃষ্টান্ত এটাতে পাৰ হৈছে মুদ্ৰা চুলি খোপাই দিবলৈ ধৰিছে। নতুনক আদৰা যাৰ কিন্তু পুৰণিক একেবাৰে বাদ দিয়া নতুনক আদৰিব পৰা নাযায়। বিশেষকৈ সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত।

ঢুলি উৎপত্তি সম্পৰ্কে বিভিন্ন পণ্ডিতে মত প্ৰকাশ কৰে। নাম সম্পৰ্কেও মত পাৰ্থক্য আছে; সি যি কি নহওক অনুষ্ঠানটোত উৎসৱ ধৰ্মীয় আচাৰ পালেও নৃত্য কৰিব লোৱাৰি আৰু ই আমাৰ কৃষ্টি-সাংস্কৃতিক বিহু উৎসৱৰ বিশেষ অনুষ্ঠান হৈ পৰিছে। ঢুলিৰ গীত গাই শেষ হোৱাৰ পাছত গৃহস্থই আশীৰ্বাদ লোৱাৰ পাছত ঘৰটিৰ চোতালখনতে এটি বিহু নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰে সুখৰ অনুভূতি লৈ। অৱশ্যে ঢুলি গীত গৃহস্থৰ চোতালত বিহু নচা প্ৰথা নাছিল। কিন্তু পাছত গৃহস্থ লগত ধেমালি কৰিবলৈ আৰু চুলীয়া নাচনীৰ (পুৰুষ নাচনীৰ) যোগ্য সময় উপলব্ধি এটি বিহুৰ পৰিবেশ গঢ়ি তুলিবলৈহে ইয়াক সংযোগ কৰা হয়।

এইখিনিতে আমি বিখ্যাত লেখক শম্ভু বৰকটকী দেৱে তেওঁৰ বিহু ছাটিঃ সাংস্কৃতিক প্ৰবন্ধত লিখা এই কথাখিনিলৈ লক্ষ্য কৰা আহক - ঢুলি শব্দটো

আহে সংস্কৃত বিহুৰ লগতে হৈ দিয়ে, সংস্কৃতত ঢুলি আৰু বিহু এতে পৰ্যন্ত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। বিহুগীত গাই বিহুবচ নাচটোকে বিহু বুলি বোলে। বিহু সমাজ আমাৰ বয়সস্থ সকলে যোৱা পৰ লগাই হুঁচৰিৰ পৌৰাণিক ঢুলি দেখে। প্ৰথমতে ঢুলি, ঐতিহ্য পাছত গৃহস্থক আশীৰ্বাদ, তাৰ পাছতহে চেলা সকলৰ বিহু। পিছে আমি কালৰ ঢুলি প্ৰতিযোগিতা পৰা বিহুতলীৰ মঞ্চত কাৰ্যকৰী আৰম্ভ কৰিলেও তেওঁৰ লগতে "হুঁচৰিৰ বেহিন হই তাও খুলি দিলি যেতিয়ান অসমত ওৱাই চিঞৰি ঢেওখনি নাচিবলৈ ৰঙীন, শিল্পী আহি দেহৰ অংগ প্ৰত্যংগ ভাঙিবলৈ, বিয়া ভাগ দিছিল। পৰম্পৰাত আৰু এই বাদ্যহোৰে ঢুলিৰ ঐতিহ্যক স্থিতিক সম্পূৰ্ণ নষ্ট হ'ব।

ইয়ান পাছতে আমি আলোচনা কৰো মুকলি বিহু বা ঢেক গাভৰুৰ এখনলৈ এটা বিহুনাচ। ঐতিহ্যত সৰহভাগ ঢেক বিহু, গাভৰু বিহু হুঁচৰি ঢেলৰ বহু আছিল। ইয়াৰ সৰ্দিগত উপন্যাস সমাট কলীয়াবৰ বসন্তৰ "ৰঙিনী" উপন্যাস সমৰ এই কথাখিনি উল্লেখ কৰিব পাৰি- "সকলোৱে চাৰিশীয়া যুৱকক এবাৰ দেখাই লৈ কলৈ সুধিলে- "পৰি, আজিলৈ কি সময়টো হ'ব? সন্ধান-কলৈকে দীৰ্ঘ, প্ৰথমতে গাভৰু হৈজন বিহু হওঁক। তাৰ পিছত ঢেকসকলৰ বিহু। তাৰ পিছত মিহলি বিহু। বা নহওক সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে অসমীয়া কৰ্মশীল সমাজৰ বাহিৰত শিক্ষিত লোকৰ ঢেক-গাভৰু একেলগে অতিপৰিক লোৱা লাম পাই বিহু মঞ্চ। শিক্ষিত ইয়াৰ যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন হৈ মুকলি বিহুৰ কৰ্ম দল। ই হ'লেও পৰিৱৰ্তনৰ যুগত সংস্কাৰ আৰু নিজস্ব সৃষ্টি হোৱা নাই।

বৰ্তমান সময়ত মুকলি বিহু আহি মঞ্চ পাইছি মুকলি বিহুৰ নৃত্যক লৈ প্ৰতিযোগিতাত অনুষ্ঠিত কৰাটো

প্ৰশংসনীয় বিষয়। কিন্তু সেয়া কৰিব সময়ত মুকলি বিহুৰ নৃত্যৰ ঐতিহ্য কিছুমান মনে মনত মানসিক সুস্থ বিহু নাচক বিকৃত কৰিবলৈ ধৰা হয়। কিছুমান খুলি কওঁতে সংক্ষেপতে নিম্নলিখিত যুক্তি সমূহ দাঙি ধৰিব পাৰো।-

প্ৰথমতে আহি সাজপাৰ বিষয়ে আলোচনা আৰম্ভ কৰোঁ। প্ৰথমতে নাচনীৰ সাজপাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা যাওক বিহুতলীৰ সাজপাৰ দুলিলেই বিশেষ অসমীয়া সাজপাৰৰ কথা মুখেৰে নেৰ হ'ব- গাভৰুৰ এটা বৰৰ চুপিনি। একে বৰৰ ঢৰিওৱা। কঁকালডোখত হৈ পৰা, মাত পাছ মুগা আহিকৰ মেখেলা। তেখেত হাতকেইখন কিনাৰ লি একচাকেৰ নয়া, হাতৰ মুগত জুটিয়া কতা খাড়ু বা গামখাৰু আৰু ঘূৰীয়া ফুল। মুগা আৰিয়াৰ হাতত আৰু কঁকালত বহা পাটি। মুগাৰ পুনাম বেলেগ আৰু সেৱা নিয়া মুগা বিহুৰ নতুন বস্ত্ৰ চুৰিকটো হাতত কৰিবই বেছিকৈ হৈছে। নাচনী সকলৰ গাভৰু পৰাই আন বিষয়বস্তু অগণিত কঁকালত মেখেলাই দায়িনী কৰি হৈ লাগে। কিয় আহিলে তাৰ পাছ আৰু কিছুমান নাচনীয়ে কঁকালত পাছত বা চিঙালী বজা দেখা যায়। অসমীয়া পৰম্পৰা বা অসমীয়া চিৰিবোলাই কঁকালত পাখোৰা বা টঙালী মধ্য কঁকালত কিন্তু ঘাপ লোৱাত যেন লাগে। কিন্তু গামোচা আৰু টঙালি এই দুখন বস্ত্ৰ অসমীয়া ঢেকসকলৰ নিজা সম্পদ। গাভৰু বা ডেকাৰ পথা লোৱা। কেৱলো গাভৰুৰ জাপি মুগাৰ, সেলেং মুগাৰ আদিৰ দিয়ে থাকে। এখন কাপি বেলেগ সুৰুটো উলিয়াই মুগত লগোৱা ডাঙৰ ফুলৰ বৈচিত্ৰক লোৱা দেখা যায়। কিছুমানে আকৌ চাদৰী চাই মেখেলি গামোচাক বাহুত কৰে। কিছুমান গাভৰুৱে মুখৰ অসমীয়া সোণাৰ অলংকাৰ বা অপৰ মূলে সোণ লগায়। কিন্তু তাকে সোণাৰ মিহিৰ লোৱাৰ কাণতৰ মূল সজা দেখা যায়।

কাণত কেৰু বা কেৰুমুখৰ কাণ ফুলৰ সলনি- দুল, ইয়েৰিং কাণবালা আদি পিন্ধা দেখা যায়। কিছুমান নাচনীয়ে আনকি ভাল দেখুৱাবলৈ বজৰুৱা মণি, নেকলেচ, ভাওঁনাৰ স্ত্ৰী চৰিত্ৰই পিন্ধা গলচেপা আদি পৰিধান কৰি আহে। কিন্তু প্ৰকৃততে নাচনীয়ে ঢোলবিৰি বা জোনবিৰিহে পিন্ধিব পাৰে। নাচনীয়ে হাতত গামখাৰু বা মুঠিখাৰু পিন্ধে আৰু হাতৰ তলুৱাত জেতুকাৰ বোল লয়, ওঠত বহমঠুৰি ৰং সানে। কিন্তু বহুতো নাচনীয়ে বৰ্তমান কাগজৰ গামখাৰু ব্যৱহাৰ কৰা, হাতৰ তলুৱাত আলটা সনা দেখা যায়। দুই এক প্ৰগতিশীলে যুগৰ পৰিৱৰ্তন হোৱা বাবে পুৰণি অসমীয়া সাজ পাৰ, আ-অলংকাৰৰ ব্যৱহাৰ দিন নাই বুলি বঙলুৱা সাজপাৰ আ-অলংকাৰৰ সপক্ষে যুক্তি দাঙি ধৰে।

বিহুৱাৰ সাজপাৰ- বিহুৱা ডেকাই সৰু গাঠিলৈকে পৰাঁকৈ বা কলাফুল ঢকাকৈ মুগাৰ বা কপাহী চুৰিয়া, গাত মুগাৰ বা কপাহী বিশেষ ধৰণৰ নাচনী চোলা পিন্ধিব লাগে, বনিয়ন পিন্ধিব নালাগে । বিহুৱা ডেকাই দুবিধ নাচনী চোলা ব্যৱহাৰ কৰে এবিধ হ'ল- হাতত, বুকুফালে আৰু কঁকালত একোছটা ক'লা পাটি থকা চোলা। আনবিধ ক'লা ৰঙৰ কুৰ্তা। সৰু গাঁঠিলৈকে বা কলাফুল ঢকাকে চুৰিয়া নিপিন্ধি কোনো কোনো বিহুৱাই আঠুৰ ওপৰত চুৰিয়া পিন্ধি আগ টকাক মেৰিয়াই পিন্ধা আগ টিকাক মেৰিয়াই পিন্ধা দেখা যায়। অৱশ্যে মুগাৰ চুৰিয়া হ'লে পিন্ধিব পাৰি, আগতে পাইক শ্ৰেণীৰ লোকক তেনেদৰেই চুৰিয়া পিন্ধিবলৈ দিয়া হৈছিল। কিন্তু আন চুৰিয়া হ'লে আঠুৰ তললৈ পিন্ধিলেহে দেখিবলৈ ভাল হয়। কোনো বিহুৱা ডেকাই আকৌ কঁকালত টঙালিৰ সলনিৰ গামোচা মেৰিওৱা দেখা যায়। কিন্তু গামোচাখন বিশেষ কৌশলেৰে ফুল জিলিকি থকাকৈ মূৰতহে মেৰিয়াব লাগে। কঁকালত সদায় টঙালী মেৰিয়াব লাগে। বিহুৱা ডেকাই মৰা টঙালীৰ এটা মূৰৰ ফুল তাৰ আগত দহি আৰু মণি থাকে। ভিতৰফালে বুটা, বগা টঙালীৰ ওপৰত ৰঙা আঁচুৰ ভমকা ফুল বুটা। সেইদৰে ক'লা টঙালীৰ ওপৰত বগা বা ৰঙা ফুল, বুটা। বিহুত সাধাৰণতে ৰঙা টঙালিহে ব্যৱহাৰ কৰে।

এতিয়া মুকলি বিহুৰ নাচোন ভংগীমাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰোঁহক- মুকলি বিহু নাচ কিছু নাচ কিছু পৰিমাণে যৌনগন্ধী। যিহেতু এই নাচত ডেকা গাভৰুৱে ইজনে সিজনক আকৰ্ষিত কৰিবৰ কাৰণে এই নাচ নাচে। শোণিত কোঁৱৰ বৰুৱাৰ মতে "বিহুনাচত ডেকাই গাভৰুক, গাভৰুৱে ডেকাক নাচৰ অংগী ভংগীৰে যৌন মিলনৰ মৌন নিবেদন কৰে। দেহত শিহৰণ তুলিব পৰা স্তন যুগলত স্পৰ্শ ভংগী দেখুৱাই উঠা নমা কৰা কাৰ্য্যই অপূৰ্ব ভাৱে ৰতি ৰসৰ সৃষ্টি কৰা, যৌন অংগ হাতেৰে দেখুৱাই মিলন কামনা কৰা কৌশলৰ উপৰিও কঁকাল আৰু তলপেট আগপিছ কৰি স্তম্ভন কাৰ্য্য দেখুৱাই উত্তেজনাৰ সৃষ্টি কৰিব পৰাটোহে আচল বিহু নাচ। ড০ লীলা গগৈৰ মতেও- ৰাতি গাঁৱৰ ডেকা গাভৰুৱে যৌনগন্ধী গীত গাই যৌন অভিব্যক্তি মূলক ভংগীৰে নাচ নাচি বিহু মাৰে।

আজি কালি আমি আচল বিহু নাচৰ পৰা ফালৰি কাটি আহি বেলেগ নাচ এটাকে বিহুনাচ বুলি চলাই দিবলৈ লৈছো। শাস্ত্ৰীয় বা আধুনিক নৃত্যৰ দৰে বিহুনাচত আঙুলিবোৰ পাহ মেলাই হাতৰ তলুৱাখন কাঠ এচটাৰ দৰে ৰখা দেখা যায়। হাত যেনি তেনি নেমেলি ম'হৰ শিং যোৰৰ দৰে ঘোৰ খুৱাই মেলিলেহে বিহুনাচ দেখিবলৈ ভাল হয়। উজনিৰ মৰাণ কটক সম্প্ৰদায়ৰ কোনো গাঁৱৰ গাভৰুৱে গাভৰু বিহুত হাত দুখন এবাৰ বহলাই

এবাৰ ঠেকাই ভটৰা গৰুৰ শিং যোৰৰ দৰে কৰি দেখুওৱা ভংগীটো বিহুনাচৰ এটা মনোৰম ভংগী। এই ভংগীবোৰ দলিয়াই দি শাস্ত্ৰীয় বা সত্ৰীয়া বা আধুনিক নৃত্যৰ প্ৰভাৱেৰে মূৰটো এবাৰ তললৈ এবাৰ ওপৰলৈ দলিমাৰি দিয়াদি দি, গ্ৰীক ভংগী দেখুৱাই মূৰৰ ওপৰেদি হাত পকাই বা লাস্য নৃত্যৰ দৰে আজিৰ তথা কথিত শিক্ষিত ছোৱালীৰ যি নাচ দেখুৱাই সেয়া কেতিয়াও বিহু নাচ নহয়। ডেকা সকলে দেখুওৱা তিৰোতা সুলভ নাচবোৰো প্ৰকৃত বিহুনাচৰ শাৰীত নপৰে। বিহুনাচত গাভৰুৱে ডেকাক বা ডেকাই গাভৰুক আলিংগন কৰা ভংগীত হাত দুখন ৰাখি বুকুৰ উঠা-নমা দেখুৱাব লাগে। আকৌ নিতম্বৰ ওপৰ অংশত হাত থৈ যৌনতাৰ চৰম প্ৰকাশেৰে (ইংগিত পূৰ্ভাৱে) কঁকাল ভাঙিব লাগে, নিতম্বৰ সোঁৰে-বাৰে নিতম্বৰ সঞ্চালন দেখুৱাব নালাগে। আজিকালি প্ৰায় বিলাক নাচনীয়ে সেৱা কৰা বা নমস্কাৰ কৰা ভংগীত হাতযোৰ কৰি নাচি নাচি মঞ্চত প্ৰৱেশ কৰে। বিহুত এই ভংগী অৰ্থহীন। আজি কালিৰ নাচনীক ঢুলীয়াই ঢোলত চাপৰ দিয়াৰ লগে লগে মঞ্চত পোকে কামোৰা গৰুৰ দৰে জপিয়াই ফুৰা দেখা যায়। গাভৰু নাচনী একে ঠাইতে টাকুৰি ঘূৰাদি ঘূৰিলেহে দেখিবলৈ ভাল হয়। আকৌ ডেকাই পেঁপা বজালে গাভৰুৱে আঠু কাঢ়ি লৈ মুখখন এবাৰ মাটিত লগাই এবাৰ আলখনিয়ে ধৰা মানুহৰ দৰে ওপৰলৈ কৰি নাচ এটা দিয়া দেখা যায়। এই নাচ দেখিলে ভাওঁনাৰ সূত্ৰধাৰ ওলাল বুলিহে ভুল হয়। যোজনা দিলেই ডেকা গাভৰু গোটেইবোৰ হালি জালি থকা দেখা যায়। মুকলি বিহুৰ চুটি সুৰৰ যোজনা ডেকাই গাভৰুৰ ফালে গাভৰুৱে ডেকাৰ ফালে চাই দিয়ে ইয়াত হালি জালি থাকিবৰ সময় নাই। বিহুঁ কুৱৰী আৰু বিহুৰাণী প্ৰতিযোগিতা বিলাকত যোগ দিয়া নাচনী বিলাকে কঠিয়া তোলা, ভুঁইৰোৱা, গাধোৱা, প্ৰসাধন কৰা, ঢেঁকী দিয়া, পানী অনা, ভাত ৰন্ধা আদি ভংগীবোৰ বাধ্যতামূলক হোৱাৰ নিচিনাকৈ পৰিবেশন কৰে। পিছে মিচিং হুঁচৰিৰ বাহিৰে আনৰ হুঁচৰি বা বিহু নাচত এইবোৰ ভাওঁ স্বৰূপ হয়। বিহুনাচত ভাওঁৰ স্থান নাই। মিচিং জনগোষ্ঠীৰ আলি আই লিগাং বিহুত ডেকাগাভৰু একেলগে হৈ মৰা ব'হাগৰ হুঁচৰিত উল্লিখত ভংগী সমূহৰ বৰ মনোৰমকৈ দেখুৱায়। সেইখিনি অমিচিং সকলে আনি বিকৃত নকৰাই ভাল। আজিকালি মঞ্চৰ বিহু নাচত নাচনীয়ে বাধ্যতামূলক ভাৱে কাঁহী ঘূৰাই নচা দেখা যায়। বিহুত কাঁহীখনক তিৰোতাৰ যৌনংগৰ প্ৰতীক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। গতিকে গাভৰুৱে ভুলতো কাঁহী ঘূৰাব নালাগে। কাঁহী ঘূৰাই ডেকাইহে গাভৰুক ভোগৰ ইংগিত দিয়ে। মঞ্চৰ বিহুলৈ দুই এক নাচনীয়ে ফুলাপ জাপি এটা হাতত লৈ আহে। অসমৰ চহা জীৱনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰচনা কৰা আধুনিক নৃত্যতহে জাপিৰ প্ৰয়োজন। পিচে তেনে নাচৰ আৰ্হিত বা আধুনিক সৌন্দৰ্যবোধৰ নামত বিহুৱতী ছোৱালীয়ে জাপি লৈ নাচি বিহুনাচৰ মৌলিকতা খৰ্ব কৰাটো অসহনীয় কথা। কিয়নো মূৰত জাপি লৈ হাত মেলি বিহু নাচিব নোৱাৰে । বিহুত হাত মেলি, হাত ভাঙি, হাত নমাই নাচৰ ক্ষেত্ৰত সাৱধান হোৱাৰ দৰকাৰ, যাতে বিহুৰ হস্ত ভংগীত আন নাচৰ প্ৰভাৱ নপৰে। বিহুতলীত পদ্ম মুদ্ৰা, ভ্ৰমৰ মুদ্ৰা নিতান্তই অচল। আধুনিক বিকৃত ৰুচিত ডুব নগৈ শ্ৰদ্ধা সহকাৰে শুদ্ধখিনিহে পৰিবেশন কৰিব লাগে। আমি সকলোৱে মনত ৰখা উচিত- "বিহুগীত পীৰিতিৰ কথা কোৱা গীত। বিহুনাচ বুকুৰ মৰম দিয়া আৰু দেহ মিলোৱাৰ উদ্দেশ্যৰ নচা নাচ। এই নাচ সংকীৰ্তন কৰাদি হাত তালি বজাই ভাওনাৰ প্ৰৱেশ ভংগীৰ নাচিবলৈ

ওলোৱাটো হাস্যপদ। বিহুনাচ আন নাচ নহয় ই লোক নাচ। লোক নাচ নাচিবলৈ যোৱা সকলে মনে সজা, অভিনয় সূচক নাচোন ভংগীৰে নাচিবলৈ নগৈ লোক পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰিহে নচা ভাল। বিহুনাচৰ মূল ভংগী চাৰিটা, ই বৰ্তমানে অধিক জনপ্ৰিয় হোৱা অৰ্থহীন যেন নলগা আন দুটা ভংগী লৈ সৰ্বমুঠ ছটা ভংগী আছে। সেই সমূহৰ বিষয়ে তলত উল্লেক কৰা হ'ল-

১) ম'হৰ শিঙৰ দৰে হাতৰ ঠাৰি ঘোৰ খুৰাই হাত মেলি কঁকাল ভঙা আৰু হাতৰ সৰু গাঁঠিত হাতৰ তলুৱা ভঙা।

(২) হাতৰ পিঠি পিঠিফালে কঁকালত থৈ মুখ সোঁ বা বাওঁ বাহুৰ ফালে ঘূৰাই কঁকাল ভঙা আৰু কঁকাল ভঙাৰ লাচতে বুকুৰ উঠা-নমা দেখুওৱা।

(৩) কঁকালত হাত থৈ কঁকালৰ ওপৰ অংশ চাৰিওফালে ঘূৰাই বতাহত গছ জোকাৰ খোৱাৰ দৰে হালি নচা।

৪) হাত মেলি তাকুৰি ঘূৰাদি নচা ।

৫) বুকুৰ স্পৰ্শ ভংগীৰে ইংগিত সূচক নাচোন দেখুওৱা।

৬) এখন হাত খোপাত থৈ এখন হাত কঁকালত দি সাধাৰণ ভাৱে কঁকাল ভঙা।

এই নাচোন ভংগীসমূহৰ লগত মুখৰ মিচিকনিয়ে সকলো সময়তে জেউতি চৰাব লাগে। কিন্তু আজি কালি বিহু কুঁৱৰী, বিহুৰাণী, বিহু সম্ৰাজ্ঞী হ'বলৈ অহা গাভৰু সকলে মূল নাচোন ভংগী কেইটা শত যোজন দূৰত এৰি থৈ আহি আন বিকৃত আৰু অৰ্থহীন অতিপাত অভিনয় সূচকে নাচোন ভংগীৰে বিহুনাচ নাচে।

সমালোচক ডিম্বেশ্বৰ গগৈৰ মতে- "বিহু নাচোতে নাচনীয়ে বাওঁফালে বা সন্মুখলৈ সামান্য হাওলি নাচিব লাগে। ওপৰলৈ হাত তুলি বা কঁকালত পিছফালে হাতৰ পিঠি থৈ সাধাৰণ বিহুনাচ নচা হয়। ওপৰলৈ তোলা হাতৰ বাওঁকাণৰ লগত সৰল ৰেখা হ'ব লাগে। হাত বাহুৰ ওপৰত লম্বভাৱে থাকিব লাগে। হাতৰ আঙুলি লগ লাগি থাকিব। হাতৰ কজা আগলৈ পিছলৈ ভাঙিব লাগে। ভৰি কলাফুলতকৈ বেছি ওপৰলৈ দাঙিব নালাগে।

ওপৰোক্ত আলোচনাৰ পৰা আমি সকলোৱে এটা কথা অনুধাৱন কৰা উচিত যে আমি কোন দিশে গৈ আছো। আধুনিকতাৰ প্ৰলেপ মানিব যাওঁতে নিজৰ সংস্কৃতিক কিমান সুৰক্ষিত কৰিব পাৰিছো। সময় থাকোতে আমি প্ৰত্যেকজন অসমীয়াই সচেতন নহ'লে আমাৰ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰধান আকৰ্ষণ বিহুটো আৰু বিহুৰ নৃত্য সমূহ ধ্বংসৰ গৰাহত পৰি নাইকীয়া হ'ব। "

জানেনে ?

১। পৃথিৰীৰ আটাইতকৈ ওখ আৰু বিখ্যাত গছ ডালৰ নাম কি?
উত্তৰঃ- কিলিফোৰ্নিয়া গছ। প্ৰায় ৫৬০ ফুট ওখ।

২। আটাইতকৈ চুটি চাপৰ মহিলা কোন ?
উত্তৰঃ- জেনিভাৰ ফোৰ্ড। (উচ্চতা মাত্ৰ ১১ ইঞ্চি, হলেণ্ডৰ)

৩। কোন প্ৰাণীৰ দাঁতৰ সংখ্যা আটাইতকৈ বেছি?
উত্তৰঃ- শামুকৰ। ১৪,১৭৫ টা দাঁত ১৩৫ টা পাৰীত সজোৱা থাকে।

৪। পৃথিৰীৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ফুল কি?
উত্তৰঃ- ৰেকলিজিয়া। ইয়াৰ ব্যাস ৩০-৩৭ ছেঃ মিঃ হয়।

সংগ্ৰাহক-
শ্ৰী শিল্পী সূত্ৰধৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

"বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অষ্টাঙ্গিক মাৰ্গ"

ৰূপশ্ৰী দেৱী
প্ৰৱক্তা; দৰ্শন বিভাগ

বৌদ্ধ দৰ্শন মূলতঃ মানৱকেন্দ্ৰিক দৰ্শন। এই দৰ্শনে বৈদিক ধাৰণা সমূহ নিৰ্মূল কৰি মানুহৰ সামাজিক জীৱনৰ নৈতিক টনকিয়াল কৰিবলৈ আৰু জনসাধাৰণৰ দুখ মোচন কৰিবলৈ মতবাদ পোষণ কৰিছিল। এই দৰ্শনৰ প্ৰতিষ্ঠাতা হৈছে গৌতম বুদ্ধ। বুদ্ধদেৱ প্ৰকৃততে এজন জীৱনবাদী দাৰ্শনিক আছিল, তেওঁক আচলতে দাৰ্শনিক বুলি কোৱাতকৈ নৈতিক শিক্ষাৰ গুৰু আৰু সংস্কাৰক বুলি ক'লেহে যুক্তিসংগত হ'ব; কিয়নো বুদ্ধদেৱে বাস্তৱ জীৱনৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দি নৈতিকতা সম্পৰ্কেহে শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল।

খৃষ্টপূৰ্ব ছয় শতিকাত উত্তৰ ভাৰতৰ কপিলাবস্তু নগৰৰ ৰজা শুদ্ধোধনৰ পুত্ৰ হিচাপে ৰাজপৰিয়ালত গৌতমৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ আন এটি নাম হৈছে সিদ্ধাৰ্থ। জৰা-মৰণ-ব্যাধি, শোক দুখ আদি যন্ত্ৰনাৰে যন্ত্ৰ ণাক্লিষ্ট মানুহৰ আৰ্তক্ৰন্দনে ৰাজপুত্ৰ গৌতমৰ হৃদয়ক ব্যথিত কৰি তুলিছিল। মানৱ জীৱনৰ এই অনিবাৰ্য্য দুখ কষ্টৰ ৰহস্য ভেদ কৰি তাক দূৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে তেওঁ ৰাজপ্ৰসাদৰ পৰা ওলাই আহি জীৱনৰ প্ৰকৃত্যৰ সন্ধানত ব্ৰতী হয়। গভীৰ শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন, কঠোৰ তপস্যা আৰু ধ্যানৰ মাধ্যমেৰে তেওঁ জ্ঞন লাভ কৰিলে, সত্য দৰ্শন কৰিলে আৰু তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ গৌতম বুদ্ধ নামেৰে জনাজাত হ'ল।

বোধিবৃক্ষৰ তলত সুদীৰ্ঘ সময় ধ্যান-মগ্ন হোৱা বুদ্ধই চিত্ত প্ৰজ্ঞৰ আলোকেৰে উদ্ভাসিত হৈ চাৰিটি মহৎ সত্যৰ দৰ্শন লাভ কৰিছিল। এই সত্য চাৰিটাৰ বৌদ্ধদৰ্শনত "চত্বাৰি আৰ্য্য সত্যানি" চাৰিটা আৰ্য্যসত্য (Four Noble Truths) নামেৰে জনা যায়। এই চাৰি আৰ্য্য-সত্য হৈছেঃ

১. প্ৰথম আৰ্য্য-সত্যঃ- সৰ্বং দুঃখম্ অৰ্থাৎ জীৱনত দুখ আছে (There is suffering.)

২. দ্বিতীয় আৰ্য্য-সত্যঃ- দুঃখ সমূদয় অৰ্থাৎ দুখৰ কাৰণ আছে (There is cause of suffering.)

৩. তৃতীয় আৰ্য্য-সত্যঃ- দুঃখ নিৰোধ অৰ্থাৎ দুখৰ নিবৃত্তি আছে (There is cessation of suffering.)

৪. চতুৰ্থ আৰ্য্য-সত্যঃ- দুঃখ নিৰোধ মাৰ্গ অৰ্থাৎ দুখ নিবৃত্তিৰ উপায় বা পথ আছে (There is a way to the cessation of sufferity.)

এই চাৰিটি আৰ্য্যসত্যৰ ভিত্তিতেই বৌদ্ধ গঢ় লৈ উঠে।

দুখৰ পৰা মানুহে কেনেকৈ চিৰমুক্তি লাভ কৰিব পাৰে তাৰ উপায় বুদ্ধদেৱে চতুৰ্থ আৰ্য্যসত্যটিত ব্যাখ্যা কৰিছে। মুক্তিলাভৰ কৰণে তেওঁ এক নৈতিক-আধ্যাত্মিক পথ দেখুৱাইছে যাৰ মাজেদি গৈ দুখ অৱসানৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পৰা যায়। এই পথ আঠোটা নিয়মবিশিষ্ট হোৱাৰ বাবে ইয়াক "অষ্টমাৰ্গ" বা "অষ্টঙ্গিক মাৰ্গ"

বুলি কোৱা হয়। বুদ্ধদেৱে নিজে এই পথ অনুসৰণ কৰিছিল আৰু আনকো অনুসৰণ কৰিবলৈ উপদেশ দিছিল। এই আঠোটি সৎ অভ্যাস হৈছে →

১. সম্যক ছৃষ্টি (Right view)ঃ জগত আৰু প্ৰকৃত স্বৰূপ সৰ্ম্পকে আমাৰ অজ্ঞতাই দুখৰ মূল কাৰণ। এই অজ্ঞতা দূৰ কৰিবলৈ হ'লে শুদ্ধ ভঙ্গীৰ প্ৰয়োজন। চাৰিটা আৰ্যসত্য সৰ্ম্পকে সঠিক জ্ঞনেই হ'ল সম্যক ছৃষ্টি।

২. সম্যক সংকল্প (Right resolve): ঃ সথাৰ্থ বা শুদ্ধ জ্ঞনৰ আলোকত জীৱনক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞকে সম্যক সংকল্প বোলে। বুদ্ধদেৱে তিনিটা সংকল্পৰ কথা বিশেষভাৱে নিৰ্দেশ কৰে। সেইকেইটা হৈছে →

(i) পাৰ্থিৱ বস্তুৰ প্ৰতি অনাসক্তিৰ সংকল্প,

(ii) আনক হিংসা নকৰাৰ সংকল্প আৰু

(iii) সকলোৰে প্ৰতি কৰুণা আৰু মিত্ৰতাপূৰ্ণ আচৰণ কৰাৰ সংকল্প।

৩. সম্যক বাক (Right speech): সংযত অৰ্থ্যাৎ, শুভ আৰু ক্তীতিপদ কথ্যবতৰাই সম্যক বাক্। সত্য গোপন, মিছা ভাষন, আনৰ নিন্দা, কটুবাক্য প্ৰয়োগ, অসাৰ আলোচনা আদি সৰ্বতোভাৱে বৰ্জনীয়। সত্য আৰু প্ৰিয় কথন, শিষ্ট আলোচনা, সংযত আলাপ, মধুৰ বাক্য বিনিময় আদিয়েই বাক সংযমৰ লক্ষণ।

৪. সম্যক কৰ্ম্মন্ত (Right conduct): সম্যক কৰ্ম্মন্ত অৰ্থ হ'ল সদাচাৰ আৰু সৎকৰ্ম পালন। "পঞ্চশীল" বা পঞ্চ আচৰণ, যেনে-অহিংসা, সত্য পালন, অস্তেয় অৰ্থ্যৎ আনৰ বস্তু চুৰ নকৰা, ব্ৰহ্মচৰ্য্য আৰু মাদক দ্ৰব্য বৰ্জনেই হৈছে সদাচাৰ বা শুদ্ধ আচৰণ।

৫. সম্যক আজীৱ (Right livelihood): সৎ কৰ্মৰ দ্ধাৰা সৎ উপায়েৰে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰাই হ'ল সম্যক । শুদ্ধ জীৱন যাপন কৰিবলৈ হ'লে জীৱিকা নিৰ্বাহৰ পথো শুদ্ধ হ'ব লাগিব। কেৱল জীৱন ৰক্ষাৰ কাৰণেও অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰা উচিত নহয়।

৬. সম্যক ব্যায়াম (Right effort): মানত বদ্ধমূল হৈ থকা কুচিন্তা, কুভাৱ, কুসংস্কাৰ আদিক দূৰ কৰি সুচিন্তা, সুভাৱেৰে মনক পৰিপূৰ্ণ কৰিবলৈ অনুশীলন কৰাকেই সম্যক ব্যায়াম বোলে। মুক্তিকামী ব্যক্তি মন স্বচ্ছ আৰু পৱিত্ৰ হ'ব লগিব সেয়ে মুক্তিকামী ব্যক্তিয়ে সৎ প্ৰবৃত্তি, সৎ চিন্তা আৰু সৎ কৰ্মক প্ৰাধান্য দিয়া উচিত।

৭. সম্যক স্মৃতি (Right mindfulness): জীৱন ক্ষণস্থায়ী, জগত অনিত্য, সকলো বস্তু পৰিৱৰ্তনশীল- এই তত্ত্বকথাবোৰ সকলো সময়তে মনত ৰখাৰ নামেই সম্যক স্মৃতি। এই তত্ত্বকথাবোৰ মনত ৰাখিলে পাৰ্থিৱ বস্তুৰ প্ৰতি আসক্তি কমে আৰু ক্ৰমে বন্ধন আৰু দুখৰপৰা মুক্তি পোৱা যায়।

৮. সমস্যক সমাদি (Right concentration): একাগ্ৰচিত্তে মানঃসংযোগ কৰাৰ নামেই সমাধি। উপৰোক্ত সাতোটি পথ অনুসৰণ কৰি যি ব্যক্তিয়ে নিজৰ মনক সকলো প্ৰকাৰৰ কুচিন্তা, কুভাৱনা আদিৰ পৰা মুক্ত কৰি, নিজৰ আচৰণ সংযত কৰি ইন্দ্ৰিয়বোৰ বশীভূত কৰিব পাৰে তেওঁৰেই সমাধিৰ মাধ্যমেৰে "নিৰ্বাণ" বা "মুক্তি" লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

০০০

সুৰুজমুখীৰ স্বপ্নঃ চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস -এটি আলোচনা

ফাইজুৰ ৰহমান
কম্পিউতাৰ শিক্ষক

যুদ্ধোত্তৰ কালত সৰ্বাধিক অসমীয়া উপন্যাস লেখক হিচাপে প্ৰথমেই নাম ল'ব লাগিব চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ। ঔপন্যাসিক সম্ৰাট ৰজনী কান্ত বৰদলৈৰ পাছতে স্বৰূপাৰৰ্থত চৈয়দ আব্দুল মালিকেই অসমীয়া উপন্যসৰ মুকুটবিহীন সম্ৰাট। ১৯৩০ খ্ৰীঃ অ'তে অৰ্থাৎ তেওঁ চতুৰ্থ শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতে প্ৰথমখন উপন্যাস লেখাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল। উপন্যাসখন স্বয়ংসম্পূৰ্ণ নহ'ল। সেইবাবেই বাঁহীত প্ৰকাশিত ল, সা, গু খনেই প্ৰথম উপন্যাস।

চাৰে-তিনিকুৰি উপন্যাসৰ স্ৰষ্টা চৈয়দ আব্দুল মালিক আক্ষৰিক অৰ্থতে অসমীয়া উপন্যাসৰো 'মালিক' স্বৰূপ। বিচিৎ-চৰিত্ৰ, বিষয়বস্তু তথা ঘটনা-পৰিঘটনাক লৈ তেওঁ এই উপন্যাসমূহ ৰচনা কৰিছে। তেওঁৰ উপন্যাস সমূহৰ ভিতৰত জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষত থকা ১৯৬০ চনত প্ৰকাশিত 'সুৰুযমুখীৰ স্বপ্নক' শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস বুলি অভিহিত কৰা হয়। অকল মালিকৰ উপন্যাসৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ বুলি নকৈ সামগ্ৰীকভাৱে অসমীয়া উপন্যাসৰ ভিতৰতো ইয়াক শ্ৰেষ্ঠতাৰ শাৰীত ঠাই দিব পাৰি। কোনো এখন উপন্যাসৰ সফলতাৰ ক্ষেত্ৰত উপন্যাসৰ আটাইবোৰ উপাদান কাহিনী, চৰিত্ৰ, পৰিৱেশ, জীৱনদৰ্শন আদিৰ প্ৰয়োজন অনস্বীকাৰ্য্য। কিন্তু এই উপাদানসমূহৰ সুষম সমাহাৰ বা সংগতি নাথাকিলে উপন্যাস এখনে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব নোৱাৰে। চৈয়দ আব্দুল মালিকে 'সুৰুযমুখীৰ স্বপ্ন'ত এই আ'টাইবোৰ উপাদানকে কলাসুলভ গুণ তথা কৌশলেৰে প্ৰয়োগ কৰিছে। দৰাচলতে, উপন্যাসখনিত আটাইবোৰ দিশেই এটাৰ লগত আনটো তেজ মঙহৰ সম্পৰ্কৰ দৰে ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত হৈ আছে।

সুৰুজ মুখীৰ স্বপ্ন ধনশিৰিপৰীয়া এখন অসমীয়া মুছলমান গাঁৱৰ সুখ-দুখৰ কাহিনী। নগৰৰ আধুনিকতাই প্ৰৱেশ নকৰা গাঁও এখনৰ পটভূমি লৈ ৰচনা কৰা উপন্যাসখনত ঔপন্যাসিকে হিন্দু-মুছলমানৰ সম্প্ৰীতি তথা সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ঊৰ্ধৰ্বত এখন অসমীয়া সমাজৰ নিখুঁত ছবি অংকন কৰিছে। ধনশিৰিপাৰৰ ডালিম গাঁৱত হিন্দু-মুছলমানৰ সাম্প্ৰদায়িকতাৰ কোনো দ্বন্দ্ব নাই, ইঘৰৰ লগত আনঘৰৰ সম্পৰ্ক সম্পূৰ্ণ ভাতৃত্বপূৰ্ণ আৰু মানবীয়। কাহিনীটোৰ বাস্তৱতা সম্পৰ্কে ঔপন্যাসিকে লিখিছে, 'সুৰুয মুখীৰ স্বপ্ন' কাহিনীটোৰ যিটো মূল ঘটনা সেইটো সঁচা ঘটনা।

সূৰুযমুখী ফুলৰ প্ৰতিক লৈ ৰচনা কৰা আমাৰ গাঁৱলীয়া চৰিত্ৰবোৰৰ মনোভাৱ এনেদৰে প্ৰকাশ কৰিছে, "এনেয়ে তলমূৰকৈ থাকিলেও তৰাৰ মন উৰ্ধৰ্বমুখী- তাইৰ মনৰ মানুহজনী সূৰুযমুখী, তাইক যন এখন বহন নীলা আকাশ লাগে।" কাহিনীৰ চৰিত্ৰী বিন্যাসত দেখা যায় গুলচেই কেন্দ্ৰ বিন্দু। গুলচ কৰ্মঠ, আত্মবিশ্বাসী,

আপোনভোলা, কল্পনাপ্ৰৱন, জেদি, প্ৰকৃতিপ্ৰিয় তথা আত্মপ্ৰতিষ্ঠা প্ৰয়াসী সাধৰণ গাঁৱলীয়া ডেকা। সজ কামত দান-বৰঙণি দিয়া এটা ভাল কাম বা আনন্দৰ বিষয় বুলি গুলচে ভাবে। যৌৱনকালত গুলচৰ জীৱনত তিনিগৰাকী নাৰীৰ সৈতে প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক ঘটিছে কিন্তু প্ৰেমৰ ক্ষেত্ৰত গুলচৰ চৰিত্ৰটোৰ মানসিক দৃঢ়তা বা একনিষ্ঠতা দেখিবলৈ পোৱা নেযায়। সোঁতে য'লৈকে উটুৱাই নিছে ত'লৈকে গৈ আছে। সোঁতৰ বিপৰীতে যাবলৈ অকণো প্ৰয়াস কৰা নাই। গুলচৰ চৰিত্ৰৰ আন এটি বৈশিষ্ট্য হ'ল সি কল্পনাপ্ৰৱন। কেতিয়াবা আবেলি সি গৰু চৰাবলৈ যায়। গৰু কেইটাই আপোন মনে ঘাঁহ খায়, ছাত বহি গুলচে ভৱিষ্যতৰ নানা কল্পনা কৰে- ন-ধান, ন-গাখীৰ আৰু ন-ছোৱালী থকা এখন ঘৰৰ। কপাহী, তৰা, চেনীমাই আদি চৰিত্ৰবোৰে নগৰ-চহৰৰ ভু নোপোৱা অসমীয়া গাঁৱলীয়া নাৰী সমাজক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে। লেখকৰ উদ্দেশ্য হ'ল এখন নিটোল কৃষিপ্ৰধান গাঁৱলীয়া সমাজক পোহৰলৈ অনা। সাংগঠনিক বা সংস্কাৰমূলক চেতনা প্ৰকাশ উপন্যাসত গৌণ। কিন্তু লেখকৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা চন্দ্ৰচৰিত্ৰৰ মাজেৰে বিকশিত হৈছে। কেৱল ষষ্ঠমান শ্ৰেণীলৈকে পঢ়া, নগৰৰ আও-ভাও জনা চন্দ্ৰই হ'ল গাঁওখনৰ একমাত্ৰ পঢ়া-শুনা কৰি দুই এটা দেশৰ কথা জনা ডেকা। সেয়েহে চন্দ্ৰৰ মনত আপোন-পৰ নাই গোটেই গাঁওখনেই তাৰ ঘৰ। চন্দ্ৰ লেখকৰ দৃষ্টিত যেন "নতুন সমাজ সচেতনতাৰ প্ৰতীক, যুগ-ক্ৰান্তিৰ সেঁতু স্বৰূপ।" চন্দ্ৰৰ কোৱা বাক্য- "বাটটো ভাল হ'লে আমাৰ ইয়াতো মটৰবাচ চলিব, জানিছ। তেতিয়া আমি খোজকাঢ়ি মৰিব নেলাগে, পাতোঁ বুলিলে এটা ৰাইচ মিলো পাতিব পাৰি।" ঔপন্যাসিকে চন্দ্ৰৰ কথাবাৰৰ দ্বাৰা চন্দ্ৰৰ চৰিত্ৰটো নতুন যুগৰ নতুন প্ৰবাহ আনিবলৈ প্ৰয়াস কৰা আশাবাদী, প্ৰগতিশীল দৃষ্টি ভংগী আৰোপ কৰি অঙ্কন কৰিছে।

এইদৰে চৈয়দ আব্দুল মালিকে উপন্যাসখনিত গুলচ, চেনিমাই, কপাহী, তৰা আৰু চন্দ্ৰৰ মনোমোহা চৰিত্ৰ অংকন কৰি উপন্যাসখক জাকত জিলিকা শ্ৰেষ্ঠতাৰ শাৰীত ঠিয় দিব পৰা এখন সফল উপন্যাস কৰি গঢ়ি তোলাত লেখক সম্পূৰ্ণ সফল হৈছে।

সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নত ঔপন্যাসিকে গাঁৱৰ আৰ্থ-সামাজিক সমস্যাবোৰৰ স্থায়ীভাৱে সমাধানৰ চিন্তা কৰাৰ পথ দেখুৱাইছে, সাম্প্ৰদায়িক বৈষম্য অসমীয়া গাঁৱৰ সমস্যা নহয়, সমস্যা কেৱল নতুন জীৱনবোধৰ। উপন্যাসখনত মানুহৰ লগত প্ৰকৃতি কিমান গভিৰভাৱে জড়িত সেই কথা উপলব্ধি কৰোৱাত ঔপন্যসিক সফল হৈছে। পৰিস্থিতি বৰ্ণনাৰ ক্ষেত্ৰত অসমীয়া সমাজ-জীৱনৰ বিশেষকৈ গ্ৰাম্য সমাজৰ খুটি-নাটি আৰু লোকসংস্কৃতিক উপাদানবোৰ সুক্ষ্মভাৱে সজীৱ ৰূপত সংযোগ কৰাত ঔপন্যাসিক সম্পূৰ্ণ সফল হৈছে।

উপন্যাস এখন সফল হবৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা সকলোবোৰ উপাদানৰ সুষম সমাহাৰ বা সংগতি ঘতিছে বাবেই "সূৰুযমুখীৰ স্বপ্নত" উপন্যাসখন চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ সকলো উপন্যাসৰ ভিতৰত চেষ্ঠ বুলি অভিহিত কৰা হয়।

০০০

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অসমীয়া সমাজলৈ আগবঢ়োৱা আপুৰুগীয়া অৱদানবোৰৰ চমু পৰ্য্যালোচনা

শ্ৰী লালু প্ৰসাদ বৰা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

শ্ৰীমন্ত শংকৰ হৰি ভকতৰ
জানা যেন কল্পতৰু।
তাহান্ত বিনায় নাই নাই নাই
আমাৰ পৰম গুৰু॥ ৩৭৫

(নাম-ঘোষা)

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে অসমীয়া সমাজলৈ দি যোৱা আপুৰুগীয়া অৱদান সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হৈছে 'নাটসমূহ'। মহাপুৰুষ জনাৰ দ্বাৰা ৰচিত সেই নাট সমূহক আক্ষৰিক অৰ্থত 'অংকীয়া নাট' বুলি কোৱা হয়। মহাপুৰুষ জনাই ব্ৰজাৱলী ভাষাত নাট সমূহ লিখিছিল। শাস্ত্ৰত বৈকুণ্ঠৰ কথা পঢ়ি নাট্য কলা সঙ্গীতত আৰু চিত্ৰ অঙ্কনত স্বাভাৱিক ৰতি প্ৰীতি থকা হেতু 'চিহ্ন যাত্ৰা' নামেৰে এখন ভাওনা কৰে। চিহ্নযাত্ৰাই হ'ল তেখেতৰ জীৱনৰ প্ৰথমখন নাটক। সেই চিহ্ন যাত্ৰা ভাওঁনাত মহাপুৰুষ জনাই নতুন বাদ্যযন্ত্ৰ, খোল, তাল, নাগাৰা, গীত মাত, সুৰ সঞ্চাৰ, ৰাগ-ৰাগিনী, নতুৱা নৃত্য, সূত্ৰ, ভটিমা, ঘোষা ধেমালী, ন-ধেমালী সকলো নিজেই উদ্ভাৱন কৰি ভাও ভাওৰীয়া শিকাই বুজাই নিজেও সকলোতে অংশ গ্ৰহণ কৰি প্ৰজা সকলক আনন্দ প্ৰদান কৰিলে। সকলোৱে ভাওনা দেখি আচৰিত হ'ল আৰু একমুখে শংকৰৰ ঐশ্বৰিক মহিমাৰ কথা স্বীকাৰ কৰিলে। চৰিত্ৰত আছে ...

"যাৰ যেন স্থান যিমত লক্ষণ কল্পতৰু উপবন।
সৰোবৰ চয় অধিক শোভয় স্বৰ্ণঘাট সুশোভন।
লক্ষী সৰস্বতী চৌদ্ধ পৰিষদ বাটতে সবাক দিলা।
সাত বৈকুণ্ঠৰ সপ্তম গোপাল সবাকো তাতো লিখিলা॥

চিহ্ন আৰু যাত্ৰা এই দুয়োটা শব্দৰে তাৎপৰ্য্য আছে। ই পুৰণি অসমৰ দুবিধ অভিনয়নৰ ইঙ্গিত দিয়ে। প্ৰথম হৈছে চিহ্ন আঁকি আখ্যান বুজোৱা, জানিবা আজি কালিৰ মেজিক লেন্টাৰ্নৰ যোগে চিত্ৰ দৰ্শোৱা। ছবি দেখুৱাৰ লগে লগে গীত মাতেৰে ছবিৰ বিষয় ব্যাখ্যা কৰা হৈছিল। ইয়েই পুতলা নাচৰ অন্য এটি ৰূপ। পুতলা নাচত পুতলাৰ সহায়েৰে অভিনয় দেখুৱা হৈছিল। চিহ্ন যাত্ৰাত কেৱল চিত্ৰ পট দেখুৱা হৈছিল; অভিনয় অংশ গীত পদতে আৱদ্ধ আছিল। যাত্ৰা সেই যুগৰ অন্য এটা অভিনয়ৰ অনুষ্ঠান। যাত্ৰাৰ প্ৰচলন বহু দিনৰে পৰা আছিল। তাৰ স্মৃতি বৰ্তমান জগন্নাথ যাত্ৰা, দৌল যাত্ৰা, ৰাস যাত্ৰা আদি উৎসৱত সংৰক্ষিত হৈছে। দেৱতাৰ পূজা উৎসৱত নাচ-গান আৰু শোভাযাত্ৰা কৰায়ে এই যাত্ৰা অনুষ্ঠানৰ প্ৰধান আছিল। যাত্ৰা এক প্ৰকাৰৰ পথৰ সংগীত। চিহ্নযাত্ৰাৰ চিত্ৰপট হেঙুল আৰু হাইতালেৰে লিখা আৰু চিহ্নযাত্ৰাৰ বিষয় বস্তু নৃত্যগীত বাদ্য শিক্ষাকেই বিষয় বস্তু বুলি ক'ব পাৰি।

অংকীয়া ভাওনা বা অংকীয়া গীত, নাচ আদিৰ মুখ্য বাদ্যটোৱেই হ'ল খোল। অসমত প্ৰথম খোলৰ জন্ম মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ দ্বাৰাই আৰু প্ৰচাৰো তেখেতৰ দ্বাৰাই। অসমত এই বাদ্যযন্ত্ৰ প্ৰধানকৈ অংকীয়া নাট-ভাওনা, সত্ৰীয়া নৃত্য শঙ্কৰী নৃত্য, কুমুৰা, চালি, নাদু ভঙ্গী, কৃষ্ণ নৃত্য আদিৰ উপৰিও নাম প্ৰসঙ্গ আৰু লোক সঙ্গীততো ব্যৱহাৰ কৰে। মহাপুৰুষ জনাই কাজলী মুখৰ পৰা মাটি আনি জগন্নাথ কুমাৰৰ হতুৱাই খোল গঢ়াইছিল। কহাঁৰৰ হতুৱাই তাল গঢ়াইছিল। খোলৰ মাত ওলাবৰ বাবে কৰকৰা ভাত আৰু লোহাগুড়ি ভালদৰে মিশ্ৰণ কৰি তাত লগাইছিল। ঘুন ভালদৰে লগালে মাত গুৱলা

হয়। ঘুন নপাক দিলে মাত শুৱলা হয়, খোলত সুৰ উঠে। আগৰ দিনত মাত শুৱলা হ'লেই হয়। কিন্তু আজিকালি স্কেলৰ কথা আছে। স্বৰৰ কথা আছে। শাস্ত্রীয় সঙ্গীতৰ ভিতৰত খোল বাদ্য অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে যেতিয়া তাক জোখ-মাখত তৈয়াৰ কৰি লোৱাটো আৱশ্যক। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ১৯ বছৰ বয়সত ১৩৯০ শক বা ১৪৬৮ খৃঃত খোলৰ জন্ম দিয়ে আৰু তেতিয়াৰ পৰাই অসমত খোলৰ প্ৰচলন হ'ল।

অসমত ৰাগ মালিতাত খোলৰ জন্ম বৃত্তান্ত -

ক) আসিলেক দেৱবাদ্য স্বৰ্গৰ ইন্দৰ।
পৃথিৱীক আনিলন্ত শ্ৰীমন্ত শংকৰ॥
বাজনাক চাৰ্চিবে গুৰুৰ মন ভৈলা।
মহা মন্ত্ৰে বিশ্বকৰ্মা ডিমাক গঢ়িলা॥
দিগ পাল সবে বৰ তিক ভৈলা জানি।
নক্ষত্ৰ ৰূপহী হৈল বাসকী বান্ধনী॥
এহিমতে খোল গোট পৃথিৱীক আইল।
মহা স্নেহে গুৰু তাক হাতে তুলি লৈল॥

খ) পৰমাৰ্থিক বিচাৰমতে খোলৰ অংগ
বাজনা গ্ৰজিবে যেবে ব্ৰহ্মা ইচ্ছা কৈলা।
অনাদি পুৰু আসি ডিমা গুটি ভৈলা॥
সপ্ত আভৰণে আসি ভৈলন্ত ৰূপহী।
বিৰটি স্বৰূপে আসি দিগ পাল ৰহী॥
তিনিগুণে ৰংপাল অষ্ট বসু গণ।
দাইনা বায়াঁ ভৈলা ব্ৰহ্মা-বিষ্ণু দুয়োজন॥
সাবিত্ৰী কলমা দুয়ো ভৈলন্ত কাটনী।
অনন্ত বাসুকী দুই ভৈলন্ত বান্ধনী॥
নৱগ্ৰহ নক্ষত্ৰাদি ঘুন হৈয়া আছে।
স্বৰস্বতী আসি তাৰ মাত হৈয়া আছে।

ক) মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰী শংকৰ গুৰু জনে খোল দেৱবাদ্যটি স্বৰ্গৰ ইন্দ্ৰৰ পৰা আনি পৃথিৱী পোৱালেহি। শ্ৰী শ্ৰী বিশ্বকৰ্মাৰ মহামন্ত্ৰৰ দ্বাৰা ডিমা বনালে; বৰতি দিগপাল হ'ল, ৰূপহী নক্ষত্ৰ, বন্ধনী হ'ল বাসুকী॥

খ) খোলৰ বাজনা স্ৰজন কৰিবৰ বাবে ব্ৰহ্মাৰ মন গ'ল। অনাদি পুৰুষ আহি ডিমা হ'ল। ৰূপহী হ'ল সপ্ত আভৰণ। বৰটি আহি হ'ল দিগ পাল গণ। ৰঙৰ তিনিটা গুণত অষ্ট বসুগণ। দাইনা বা সোঁফালে ব্ৰহ্মা, আৰু বাঁয়া বা বাওঁফালে বিষ্ণু, কাটনি চালত আহি অৱতীৰ্ণ হ'ল সাবিত্ৰী, কমলা দুয়ো। বান্ধনিত উপনীত হ'লহি নৱগ্ৰহ নক্ষত্ৰাদি আৰু মাতত থাকিল আহি আই সৰস্বতী॥

মহাপুৰুষ জনাৰ দিনত খোল মাটিৰে তৈয়াৰ কৰা হয় যদিও পিছলৈ কাঠেৰে তৈয়াৰ কৰিবলৈ লয়। মাটিৰ খোল অস্থায়ী আৰু মাটিৰ খোলৰ শব্দ বা ধ্বনি কিছু ৰিঙা। কাঠৰ খোলৰ মাত গম্ভীৰ গাম্ভীৰ্য্যপূৰ্ণ। খোলৰ হ'ল এটুকুৰা কাঠ কুণ্ডত দি তাক খুলি বা ফোপোলা কৰাৰ বাবে তাৰ নাম খোল বা ডিমা। এটা খোলৰ বিভিন্ন অঙ্গ থাকে, অংগবোৰ হ'ল (ক) খোলা বা ডিমা, (খ) গৰ্ভমণি (গ) দাইনা (ঘ) বাঁয়া (ঙ) মাজৰ তালি, (চ) কাটনি চাল (ছ) মৈদান (জ) ঘুন বা চিয়াহী (ঝ) মলুৱা বা বান্ধনী (ঞ) পুলি (ট) ৰূপহী (ঠ) বৰতি (ড) টিকনী (ঢ) ৰচি বা দোৱালী (ণ) গজৰা বা সিংগাৰ। এটা খোলত বা ডিমাত বিভিন্ন অংগ সমূহৰে পৰিপূৰ্ণ হলেই তাক খোল বাদ্য বোলা হয়।

তাল বাদ্যৰ জন্ম বৃত্তান্তঃ

তাল হ'ল খোলৰ সহযোগী বাদ্য হিচাপে থাকে। খোল বাদ্য পাছতেই নৃত্য-গীত, নাম প্ৰসঙ্গত তালৰ ব্যৱহাৰ হয়। নৃত্য গীতত বা নাম আদিত এই তালৰ মহত্ব অতি গুৰুত্ব পূৰ্ণ। তালত, তালি বা চাপৰি মান বা খালি ফাকত এই তালৰ ব্যৱহাৰ হয়। ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত তাল বাদ্য বিশেষভাৱে ব্যৱহাৰ হয়।

মণিপুৰি নৃত্যত পুং চলমত, বেংগলৰ বাউল গীতত, উৰিষ্যাৰ সংকীৰ্ত্তন বিহাৰৰ সংকীৰ্ত্তন আদিত এই বাদ্য বিশেষভাৱে ব্যৱহাৰ হোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

এই বাদ্যযন্ত্ৰ ডাঙৰ, মধ্য, সৰু আদি কেইবা প্ৰকাৰৰ দেখা পোৱা যায়। ভোৰ তাল, পাতি তাল, খুতি তাল, মঞ্জীৰা ইত্যাদি। নৃত্য, গীতত বা শংকৰী ধাৰাৰ নৃত্য, গীতত তালৰ স্থান অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। নাম প্ৰসঙ্গত ভোৰ তাল, গায়ন বায়নত সৰু ভোৰ তাল, চালি ঝুমুৰা আদি নাচত চেপেটা পাতি তাল, ওজা পালি আদিত খুটি তাল আৰু সৰু মঞ্জিৰা ব্যৱহাৰ কৰে। এই বাদ্যবিধ কেতিয়াৰ পৰা প্ৰচলন হ'ল তাক কোৱা টান যদিও ৰাগ মালিতাত এনেদৰে উল্লেখ থকা পোৱা যায় -

"মহা প্ৰভু ভগৱন্ত বৈকুণ্ঠ আছিল।
ৰাগ দেখি স্বৰস্বতী আপুনি দ্ৰবিল॥
ঈশ্বৰ ঘৰ্মজল পৃথিৱীত বৈল।
তাতেসে চৌষষ্ঠি ধাতু তাম্ৰ কাংস ভৈল॥
মহেশে হাতুৰি ব্ৰহ্মা নিয়াৰিক লৈল।
আপুনি বিষ্ণু ধৰি তালক গঢ়িল॥
শাখ্য যোগে জ্ঞান যোগে দুটি পাতি তাল
প্ৰেম জাৰি কৰিয়া গায়নে লৈছে তাল।"

এই তাল বাদ্য কাঁহ, পিতল আদি ধাতুৰে তৈয়াৰ কৰে। বিভিন্ন আকৃতিত তৈয়াৰ কৰা বাবে তাৰ নামো বিভিন্ন ধৰণৰ। ডাঙৰ বিধৰ নাম ভোৰ তাল।

১। <u>ভোৰ তাল বা ভোট তালঃ</u> এই তাল বা ভুটান দেশৰ পৰা অহা বুলি কোনো-কোনোৱে কয় বাবে এইবিধ তালৰ নাম বোৰ তাল হৈছে। এই তালৰ আকৃতি অনুযায়ী ইয়াত পাহি বা পাত, বাটি বা বেটু, ফুটা বা বিন্ধা তিনি ভাগত বিভক্ত। ফুটাৰ মাজেদি ৰচি ভৰাই হাতৰ আঙুলিত মেৰিয়াই দুই হাতে আঘাত কৰি বজোৱা হয়।

২। <u>পাতি তালঃ</u> পাতি তাল দুই প্ৰকাৰৰ এবিধ ভোৰ তালৰ সৰু আকৃতি আনবিধ চেপেটা। পাহী আৰু সৰু গোলাকৃতি ৰচি ভৰাৰ পৰা ফুটা থাকে।

৩। <u>খুটি তালঃ</u> সৰু গোল বাটিৰ দৰে এইবিধ তালৰ আকৃতি। ৰচি ভৰাৰ পৰা ফুটা থকা এইবিধ তালক খুটি তাল বোলে।

মহাপুৰুষ জনাৰ আন এটা আপুৰুগীয়া অৱদান হ'ল বৰগীত। মহাপুৰুষ জনাই প্ৰথম বাৰ তীৰ্থ ভ্ৰমণ কৰি ফুলি বদৰিকাশ্ৰমত উপস্থিত হওঁতে ১৪৯০ খৃষ্টাব্দ মানত

ধ্ৰুংঃ - মন মেৰি ৰাম চৰণহি লাগু।
তই দেখনা অন্তক আগু॥
* * * * * * * * * * * *

পদঃ ৰেমন ইগৰ বিষয় ধান্ধা।
কেনে দেখি নেদেখম আন্ধা॥
মন সুখে পাৰ কৈছে নিন্দ।
তই চেতিয়া চিন্ত গোবিন্দ॥
মন জানিয়া শঙ্কৰে কহে।
দেখে ৰাম বিনে গতি নহে॥

শীৰ্ষক বৰগীতটি ৰচনা কৰে আৰু গুৰুজনাৰ প্ৰথম বৰগীত বুলি কয়। বৰগীত অসমীয়া সমাজত অতি সমাদৃত নাম কীৰ্ত্তন, সন্ধ্যা-উপাসনা, আৰু যি কোনো উৎসৱতে গোৱা প্ৰচলিত হৈ আহিছে।

বৰগীত কি ? তাৰ সংজ্ঞা কি ?

বৰগীত বুলিলে শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ ৰচিত গীত সমূহক বৰগীত বুলি ধৰা হয়। কথাগুৰু চৰিত্ৰত আছে - "আৰু গীত কৰি গোটাই লিখিলে বাৰেও কুৰি, কমলা গায়নে নিলে আৱৰাবলৈ, চ'ত মাহা বনপোৱা বতাহত ঘৰ পোৰাত পুইলে। গুৰুজনে খেদকৈ বোলে, বৰা পো, অনেক শ্ৰমকৈ গীত খানি কৈলো, পুইলে। গীত কিছু কৰা, আমি নকৰো আৰু তেহে মাধৱদেৱে গুৰু বাক্য ধৰি কৰিছে। আতৈ সৱৰ মুখত ৰোৱা আগে গুৰি ৰিহা গাৰি ক্ৰমে দি মাজত চোট আতাই গীত কৈলে নকুৰি এঘাৰটি বৰগীত ছয় ৰসে, চোৰ-চাতুৰী।"

ড. [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] শব্দসম্ভারকে আর অলংকারের [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] গীতের এটি 'শুরুক' [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।"

ড. [illegible] [illegible] মতে, "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] দ্বারা রচিত এই গীতধারার [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] সেই কারণে [illegible] [illegible] গীতও [illegible] 'বরগীত' [illegible] হয়।

পরবর্তী [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "বরগীতের 'বর' [illegible] [illegible] 'বর' বা শ্রেষ্ঠ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] শ্রেষ্ঠ [illegible] [illegible] [illegible] বা শ্রেষ্ঠ। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] লোকগীতিতেকে [illegible]।" [illegible] [illegible] [illegible] এবং অলংকার। অলংকার শব্দের [illegible] অর্থ [illegible] [illegible] [illegible] দ্বারা [illegible] ভূষিত [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] বিষয়ে [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] দ্বারা [illegible] হয় সেইরূপ [illegible] [illegible] [illegible] উপমা, অনুপ্রাস, শ্লেষ, [illegible] [illegible] [illegible] ভূষিত [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] বাক্যের [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] আমার [illegible] হয়। এটা [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] বা [illegible] [illegible] ইন্দ্রিয়ের দ্বারা গ্রহণ [illegible] [illegible] অর্থ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] অনুযায়ী। সেইকারণেই [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] গীতিগুলো [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] পুরুষ [illegible] বরগীত [illegible] [illegible]

শব্দালংকার :

১। অনুপ্রাস: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ক) [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

শংকরদেব (৩)

২। [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

ক) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]॥ শংকরদেব

৩। [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] ধ্বনি [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

ক) [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]। (২)

৪। [illegible]: ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

ক) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। শংকরদেব (২৩)

অর্থালংকার

১। উপমা: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

ক) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। শংকরদেব (২৫)

২। [illegible]: [illegible] [illegible] উপমেয়র [illegible] উপমানের আরোপ:

ক) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] পরিণাম।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। শংকরদেব (১৬)

৩। [illegible]: (এর উপমেয় উপমান [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

ক) [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]।

শংকরদেব (২৯)

৪। উৎপ্রেক্ষা: (উপমেয়কে উপমান [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

ক) [illegible] গীত [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। শংকরদেব (২৫)

[illegible] [illegible] বরগীতের [illegible] [illegible] বরগীত [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] বরগীত সমূহকে [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। ১) [illegible] [illegible] ২) [illegible] [illegible] গীত ৩) [illegible] গীত ৪) [illegible] [illegible]। [illegible] বরগীতে [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] শংকরদেবের বরগীত সমূহের [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।"

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

বরগীতটিত :

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]॥ ইত্যাদি

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যের [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

সত্ৰীয়া নৃত্য। শংকৰী আৰ্হিত এখনৰ পাছত এখনকৈ নাটক সামঞ্জস্য; যাৰ্থে ভাগৱত পুৰাণৰ একাদশ স্কন্ধ সেই কৃষ্ণ ভক্তসকল এসময়ত আছিল। কাৰণ ঈশ্বৰ সকলো কৰ্ম তেওঁৰ অৰ্পণ কৰিবা। প্ৰথম কীৰ্তনৰ পৰা সত্ৰীয়া নৃত্য ধাৰাৰ সৃষ্টি হৈছিল, সেয়েহে সত্ৰীয়া নৃত্য।

সত্ৰীয়া নৃত্য প্ৰশিক্ষণ এক বৈষ্ণৱীয় পৰম্পৰা। সত্ৰীয়া নৃত্য শিক্ষাগুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে সত্ৰীয়া উপাদানৰ লগত মধুৰ উপাদান তথা তীৰ্থ পৰিভ্ৰমণ পৰা সংগৃহীত প্ৰবিষ্টসকল সংমিশ্ৰণ ঘটাই এখনৰ পাছত পালি-নামৰ সময়ত ব্ৰজ ধাৰ প্ৰদানে প্ৰকৃত দিয়া এক অনুভূতি নৃত্য। নাটকৰ লগত নৃত্যত পাণ্ডৱ, ঝুমুৰা, বৰ্ষা, প্ৰভৃতি আদিৰ অভ্যাসৰ ব্যৱস্থা আছে, শংকৰী নৃত্যত সেইবাবে ভাওনাত উঠিব দিবা পৰাকে,তত সম্পাদন কৰিব পৰাকৈ প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা আছে। অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গ উৎকৰ্ষ কঠিন অভ্যাসৰ মাধ্যমে কায়িক শৃংখল অৰ্জন সাধন কৰা হয়, সেয়েহে নৃত্য কৌশলৰ প্ৰাথমিক সাধনা। সত্ৰীয়া নৃত্যত কোনো "মুদ্ৰা" ভাৰিছ নাই যদিও এটি ঐতিহাসিক মূল। এক "মাটি আখৰা" নামৰ প্ৰাথমিক প্ৰশিক্ষণ পদ্ধতিৰ ব্যৱস্থা আছে; যেনে- ওৰগুণ, বহিৱা, মযুৰ পাখীলেখা, চিৰু ভৰকা, কাচৈ পাখিলেখা, হলক, পানী পিয়া, পুৰুষৰ গুৰা, চকুতি লখা, শংখ মুকলা, খপ, তানুন্দ, উৰঙ্গ, ইত্যাদি। নৃত্য শিক্ষাৰ আৰম্ভণিতে এই মাটি আখৰা শিকাই দেহৰ অংগ প্ৰত্যংগ সহজ কৰি লয়। মাটি আখৰাৰ নমুনাঃ- (১) সোঁ হাত কিতি হাত আঙ্গিতি হাত হাত চিটি তত ভৰ্ৰ। (২) কিনাই ৰিনাই চিকিলা চিঠি হাত ভাৰ্ৰ খিকিলা কিতি হাত হাত খিকিলা কিতি হাত কিনা নিনিনক থেই।

সামৰণি- সাম্প্ৰতিক কালত সত্ৰীয়া নৃত্য চৰ্চা কি ব্যাপক প্ৰসাৰত দেখা গৈছে। সেয়া সঁচাকৈ আনন্দদায়ক। সত্ৰীয়া নৃত্য কেৱল দৰ্শকৰ তৃপ্তি সাধন নহয়, এইয়াৰ মূলতে একোটা ধৰ্মৰ নিদৰ্শন, শিল্পীৰ সাধনৰ ধন। পৰিশেষত শংকৰী মহাপুৰুষসকলৰ সেই প্ৰতিভা কৰ্মপ্ৰতিভা ৰহণৰ অৰ্পণ কৰিলো আৰু-

"শংকৰৰ বিনে   বিশ্বৰ মাজত
নাহিকে এহেন বল
সত্ৰী ভক্তৱন্তী   সকলো প্ৰকাশে
এমন সখী প্ৰতাপ॥
যাহাক জনা   সাধকৰ লাগি
সাজল মূৰ্ত্তি গোল।
অনাম আত্মা   উচিতি গহনা
জয় পায় অমৰ বোল।"

সমস্ত গুৰু ঐতিহ্য বাহক মাৰ্জনা নিজাবি আপোনালোকৰ ওচৰত সেৱা যাচিছোঁ।

"জগদ্বাৰ বিনাশক   তথু নাম নাৰায়ণ
শুনি নাহে পশিলো শৰণ
আনন্দতি নাহিকো মৰণে।
শংকৰৰ কথা কাৰ্য   তুমি দয়াৰ নিধি
লোক কৰা কৰিছো চৰণে।"

(নামঘোষা)

সহায়ক গ্ৰন্থ পঞ্জী-

১) সত্ৰীয়া লোক প্ৰবীণ গোবিন্দ শইকীয়া
২) শ্ৰী শ্ৰী শংকৰদেৱৰ জন্ম স্থল বৰদোৱা আলিপুখুৰী- ঐ উৎসৱ গ্ৰন্থ।
৩) নব ধৰ্ম সম্পাদক শ্ৰী প্ৰসন্ন চহৰীয়া।
৪) শ্ৰী শংকৰ সত্ৰৰ পদাৰ্থিক সমূহৰ অভিজ্ঞানৰ- সম্পাদক শ্ৰী ঐশ্বৰ্য নাথ।
৫) অসমীয়াৰ অভিধা- নৱেন বিশ্বাস
৬) মহাপুৰুষ শ্ৰী শংকৰদেৱৰ বাক্যামৃত- হৰিনাথ শৰ্মাদলৈ সম্পাদক
৭) বিভিন্ন প্ৰবন্ধ, বাতৰি কাকত, আলোচনী আৰ্কাইভ।

কোৰআন ও আধুনিক বিজ্ঞান সম্পৰ্ক

(বিছমিল্লাহিৰ ৰাহমানিৰ ৰাহীম)

"পৰম কৰুণাময় পৰম দয়ালু আল্লাহৰ নামেৰে আৰম্ভ কৰিলোঁ"

নিজুম মাজি বেগম
স্নাতক ২য় বৰ্ষ
আজম মঃ নাজি হুছেইন
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

বিংশ শতিকাৰ শ্ৰেষ্ঠ বিজ্ঞানী এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ মতে "ধৰ্ম বিহীন বিজ্ঞান অন্ধ আৰু বিজ্ঞান বিহীন ধৰ্ম খোৰা" এতিয়া আমি কোৰআনৰ উপৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিম যে কোৰআন আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত সম্পৰ্ক কিমান বিবিধ বা সমান্তৰাল নে বিপৰীত অৱস্থাত?

কোৰআন কেৱল বিজ্ঞান (Science) গ্ৰন্থ নহয়, কিন্তু কোৰআন হৈছে নিদৰ্শনকাৰী গ্ৰন্থ। তথা আয়াতৰ (বাণী) গ্ৰন্থ। কোৰআনত সৰ্বমুঠ ৬২৩৬ টা আয়াত ১১৪ টা চুৰা (অধ্যায়) আৰু ৬২৩৬ টা আয়াত আছে, যাৰ বিভিন্ন এক হাজাৰতো অধিক আয়াত বিজ্ঞান বিষয়ক।

বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি (Big Bang)ঃ

"বিজ্ঞানী সকলে ব্যাপক ভাবে গ্ৰহণযোগ্য কৰিছিল Big Bang ৰ মতবাদটোৰ মাধ্যমত বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টিৰ ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰিছে, যেইয়া শতিকাজুৰি জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানী আৰু পদাৰ্থবিজ্ঞানীসকলৰ দ্বাৰা নিৰীক্ষিত আৰু পৰীক্ষাগত তথ্য লৈছিল আৰু এই মতবাদটো সমৰ্থন কৰিছে। Big Bang ৰ মতবাদ অনুসৰি বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড গোটেই বিশ্ব এক প্ৰকাণ্ড অগ্নিগোলক হিচাপে একত্ৰিত অৱস্থাত আছিল" তাৰপিছত ইয়াৰ মহা-বিস্ফোৰণৰ ফলস্বৰূপে বাহিৰে গোটেই ব্ৰহ্মাণ্ড ইয়াৰ কেন্দ্ৰৰ কাষেৰে সম্প্ৰসাৰিত হৈ সংকুচিত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। পিছত সংকুচনৰ ফলত ইয়াৰ কেন্দ্ৰীয় অংশৰ উত্তাপ ইমানে বৃদ্ধি পালে যে এটা বিশেষ মুহূৰ্তত অতি শক্তিশালী বিস্ফোৰণ হ'ল আৰু গোটেই ব্ৰহ্মাণ্ড খণ্ড খণ্ড হৈ টুকুৰাত বিভক্ত হৈ যায়। বিস্ফোৰণৰ পিছতে গেলেক্সি বা ছায়াপথ বিলাক সৃষ্টি হয় আৰু এনেকৈ এক্সাটো তৰাবোৰ গঠন হয়।

বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি আৰু আবিৰ্ভাৱ সম্পৰ্কে কোৰআনত নিম্নলিখিত আয়াতত বৰ্ণনা কৰা হৈছে-

"আও লাম ইয়াৰাল্লাজীনা কাফাৰু আন্নাছ ছামা ওৱাতি ওৱাল আৰদা কানাতা ৰাতকান ফাফাতাকনাহুমা"

অৰ্থঃ- "অবিশ্বাসীসকলে কি চিন্তা কৰি দেখে নে যে আকাশ আৰু পৃথিৱী একেলগে একত্ৰিত অৱস্থাত আছিল, পিছত মই সেইবোৰক পৃথক পৃথক কৰি দিলোঁ" (২১ নং চুৰা আম্বিয়া, আয়াত ৩০)

কোৰআনৰ এই আয়াত আৰু Big Bang তত্ত্বৰ মাজত সম্পূৰ্ণ সাদৃশ্য বিষয়টোৰ আলোচনাযোগ্যঃ এটা গ্ৰন্থ যিটো ১৪০০ বছৰ আগতে আৰবৰ মৰুভূমিত প্ৰকাশ হৈছিল, কিদৰে এই বিষয় বৈজ্ঞানিক সত্য অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল?

ব্ল্যাক-হোল বা অন্ধকূপঃ

বিংশ শতাব্দীর পৃথিবীর বিজ্ঞানীরা অনেক গবেষণা করে টেলেস্কোপ দিয়ে কোটি নক্ষত্র কিংবা শেষ হয়ে যাওয়া নক্ষত্র সামনেই হল "ব্লাকহোল" নক্ষত্র যার খুঁটি-খুঁটি তথ্যগুলো "স্টিফেন হকিং" তথ্যের ভিত্তিতে গোবেষণা করিয়া তুলিয়া এবং দেখিলেন "মানুষের চক্ষুতে দৃষ্টি দিবে কিন্তু দেখবে না" ঠিক তেমনকুরাই বিশাল নক্ষত্র পৃথিবীতেক তেমন লায় ওরূপ প্রাণে তেমনে নক্ষত্র যেমন ব্লাক হোলে" অতি বড় বড় ভিতরে চুপি দিয়ে শেষ করিয়ে বিজ্ঞানী সকলে "ব্লাকহোলে" আবিষ্কার করিলে কিন্তু এ তথ্য পরে ১৪০০ বছর আগেই বিশ্বনবী হযরত মোহাম্মাদ (ছঃ)এর পবিত্র মুখে পরে লিখিলিখিত পবিত্র পাওয়া যায়।

"ফালা উকসিমু বিমাওয়াকিইন নুজুম"

"শপথ সেই পতিত স্থানের যে স্থানে নক্ষত্র সমূহ অদৃশ্য হয়।"

(সূরা নং ৫৬ ওয়াকিয়া, আয়াত ৭৫)

নক্ষত্রগুলোর যে স্থানে ধ্বংসপ্রাপ্ত হয় সেই স্থানের নাম হল "ব্লাক-হোল" অর্থাৎ আরবিতে পাকে মহানবী (ছঃ) কোনো বিজ্ঞানাগারে পরীক্ষা নিরীক্ষা করা নাই তেওঁ কেমনে ব্লাকহোলের বিষয়ে ১৪০০ বছর আগেও কুরআনের আয়াতে বাণী বর্ণনা করিয়াছে?

এটা নির্দিষ্ট সময়ের সূর্য কি শেষ হয়ে যাবে?

সূর্যও তার নির্দিষ্ট কক্ষপথের উপরে পরিভ্রমণ করে অর্থাৎ পাঁচশ কোটি বছরের অধিক এবং যদি পৃথিবী আর তাপ উৎপাদন করে থাকিবে। সূর্য এই যে তাপ পোড়া হাইড্রোজেন থেকে। এতে নি সমস্ত হয়েছে হাইড্রোজেন বিপুল পরিমাণের হাইড্রোজেন আর হিলিয়াম গেছে বাবে। সূর্যের হাইড্রোজেনের পরিমাণ ৭০% আর হিলিয়ামের ২৫%। অবশিষ্ট ক্ষুদ্র পরিমাণের অন্য কিছুমৌলিক মৌলিক পদার্থ যেমন অক্সিজেন নাইট্রোজেন, কার্বন, নিয়ন, লো আর হিলিয়ামে থাকে, এই পদার্থগুলোর স্বভাব পাবে আর এর বিদ্যমান কারণে বিশেষভাবে প্রচণ্ড তাপের ফলে সূর্য ভিতরে, হাইড্রোজেন যেমন এক রাসায়নিক ক্রিয়া সংঘটিত হয়। এই প্রক্রিয়াটি খুবই জটিল নিউক্লীয় সংযোজন (Nuclear fusion) নামের এই প্রক্রিয়ার হিলিয়াম প্রস্তুত হয়। এই নিউক্লীয় সংযোজন সূর্যের ভিতরে অবিরতভাবে চলিত থাকার ফলে তাপ এবং আলো সৃষ্টি হয়। জ্যোতির্বিদরা অনুমান সৃষ্টি হয়ে থাকে। বিজ্ঞানীদের মতে যে সূর্য একদিন জ্বলি পুড়ি শেষ হয়ে যাবে জ্যোতির্বিদকে হিসাব করি উল্লেখিয়েছে যে সূর্যের তেজের ১% ইতিমধ্যে কমি গিয়েছে। সূর্যের এই অস্থায়ী অস্তিত্ব সম্পর্কে কোরআনে ঘোষণা করিয়াছে-

"আশশামছু তাজরী লিমুস্তাকার লিহা; যা-লিকা তাকদীরুল আযীযিল আলীম"

"আর সূর্য তার কক্ষপথে নির্ধারিত এক সময়কাল পর্যন্ত পরিভ্রমণ করিবে এই ব্যবস্থা মহাপরাক্রমশালী সর্বজ্ঞ আল্লাহর অনুশাসন"

(সূরা নং ৩৬ ইয়াসিন, আয়াত ৩৮)

ইয়াতে আরবী শব্দ "মুস্তাকার" ব্যবহার হয়েছে

যার অর্থ এটা নির্দিষ্ট স্থানের কালে সূর্য গতি করিছে আর এই গতি করা কেবল মাত্র এটা নির্দিষ্ট সময় পর্যন্ত চলি থাকিব। অর্থাৎ সূর্যের পরিভ্রমণ একদিন সমাপ্ত হবে। আর সূর্য নিঃশেষ হয়ে পবিত্র কোরানের আয়াত যোগে বৈজ্ঞানিক যথার্থ দেখি বিস্ময়কৃত হয় "কোরানের সাথে জ্ঞান বিজ্ঞানপ্রকৃত-উৎস কি আমি এই প্রসঙ্গ অন্তরায় করি নাগাবনে"

চন্দ্রের পোহর হল প্রতিফলিত পোহরঃ-

প্রাচীনকালের মানুষের বিশ্বাস আছিল যে চন্দ্রের তার নিজস্ব পোহর নির্গত করে বর্তমান বিজ্ঞানে আমাক উঠিছে চন্দ্রের নিজস্ব পোহর নাই সূর্যের পোহরতে প্রতিফলিত করে। কিন্তু এক ১৪০০ বছর আগেও কোরানের নিম্নলিখিত আয়াত (বাণী) উল্লেখ করা হৈছে-

"তাবা-রাকাল্লাযী যা-আলা ফিচ্ছামায়ি বুরুজাঁও"

"ওয়া জাআলা ফীহা-ছিরা-জাঁও ও কামারাম মুনীরা"

"কতকত পূর্ণ সেই সত্ত যেনো আকাশ মণ্ডল নক্ষত্র পুঞ্জ গঠন করিয়াছে আর তাতে স্থাপন করিয়াছে এটা প্রদীপ ও আলোকময় চন্দ্র"

(সূরা নং ২৫ ফুরকান আয়াত ৬১)

কোরআনের ব্যবহার করা আরবী শব্দ "শামস" সূর্যকে প্রদীপ হিসাবে অভিহিত করা হৈছে। যার অর্থ "মশাল" অন্যত্রে "ওয়াহাজ" যোগে হৈছে যার অর্থ এটা প্রজ্বলিত প্রদীপ অন্যত্রে "সিরাজ" ব্যবহারে অভিহিত করা হৈছে। যার অর্থ হল "উজ্জ্বলময় দীপ। সূর্যায় দিয়েছে তাপ আর আলোর পদার্থের দ্বারা তাপ আরো পোহর সৃষ্টি করে সেইগুলো উপরে উল্লেখিত তিনিটা বর্ণনা তথ্য। 'মুনির' শব্দের যোগে চন্দ্রকে অভিহিত করা হৈছে যার অর্থ হল এমনকুরা এটা অন্তর বা বস্তু যি পুনঃ (পোহর) দিয়েছে নকরে। কিন্তু চন্দ্রের সূর্যের পোহর প্রতিফলিত করে চন্দ্র সম্পর্কে কোরানের বর্ণনা ইয়াতে সম্পূর্ণ রূপে নির্ভুল। কোরআনের কোনো আয়াতে চন্দ্রকে "সিরাজ" আখ্যা নাইবা 'দিয়া' বোলি অভিহিত করা হোয়া নাই আর সূর্যকে 'নুর' মুনির হিসাবে অভিহিত করা হোয়া নাই। এই বর্ণনাই পরোক্ষভাবে প্রমাণ করে যে কোরআনেও সূর্যের পোহর আর চন্দ্রের পোহর মাঝত যি পার্থক্য আছে সেইটো সম্পূর্ণরূপে নির্ভুল।

যি সময়ত হযরত মোহাম্মদ মহুসুম হাফরারে অলাইহি ওয়াসাল্লাম জন্ম হৈছিল সেই সময়ত আরবেই অনেক সংখ্যা সুখী, বাণিজ্যিক, ভ্রমণ, দর্শন ইত্যাদি সুকর্মত তেতেই আরব সমাজত শিক্ষা আছিল। সেই সময়ত জন্ম গ্রহণ করা এজন ব্যক্তিয়ে কোনো বিদ্যালয়ত শিক্ষাপ্রাপ্ত করা নাই। তেওঁ লিখিব নোয়ারিছিল। পঢ়িব নোয়ারিছিল, তেনে এজন মানুহে অতি আবিষ্কার হোয়া বিজ্ঞানর জটিল রহস্যের বিষয়ে ১৪০০ বছর আগতে কেনেকৈ কোরআনত উল্লেখ করিছে?

পৃথিবীর আকৃতি গোলাকারঃ-

প্রাথমিক যুগত মানুহে বিশ্বাস করিছিল যে পৃথিবীখন সমতল বা চেপেটা। শ শ বছর ধরি মানুহে দূরণ্যাবলীত ভ্রমণ করিলে ভয় করিছিল। কিয়নো সিহঁতে ভয় করিছিল যে পৃথিবীর শেষ প্রান্তত পৰিলে

পৃথিবীর পথে যদি পৃথিবী; তার প্রান্তে থেকে ১৫২৫ সাল থেকে অন্যপথে পৃথিবীর প্রদক্ষিণ সম্পন্ন করেছিলেন। স্পেনের তৈরি সমুদ্রযানে প্রথম বারের মত পৃথিবী প্রদক্ষিণ করেন পৃথিবীর আকৃতি সম্পর্কে তখনো গোলাকার নয়। তিনি দুই দিক থেকে পৃথিবীর কেন্দ্রের কাছে অবস্থান করেছিলেন। নিশ্চিত প্রমাণের পর পৃথিবীর আকৃতি সম্পর্কে ধারণা পাওয়া যায়

"অথ আমরা যাদ আদিকা মাহাহা"

"তার পরে তিনি পৃথিবীকে বিস্তৃত করেছেন"

(৭৯ নং সূরা নাযিআত আয়াত ৩০)

উক্ত আয়াতে উল্লিখিত আরবি শব্দ "দাহাহা" উদ্ভূত হয়েছে যার অর্থ উট পাখির ডিম। এটি উট পাখির ডিমের আকৃতি, পৃথিবীর ভূগোলকের আকৃতির সমরূপ।

অতঃপর কোরআনের সূরা লুকমানের আয়াত ২৯ তে বলা হয়েছে "তুমি কি লক্ষ্য করনি যে আল্লাহ রাত্রিকে দিবসে প্রবিষ্ট করেন এবং দিবসকে রাত্রিতে প্রবিষ্ট করেন" (৩১ নং সূরা লুকমান, আয়াত ২৯)

প্রবিষ্ট করার অর্থ ধীরে ধীরে ও ক্রমে ক্রমে পরিবর্তন। রাত্রি ধীরে ধীরে দিনে পরিবর্তিত হয় এবং দিন ধীরে ধীরে রাত্রিতে পরিবর্তিত হয়। এই ঘটনা সম্ভব নয়, যদি পৃথিবী চ্যাপ্টা হয়। এই ঘটনাটি একমাত্র সম্ভব যদি পৃথিবী গোলাকার হয়।

যে সময়ে কোরআন অবতীর্ণ হয়েছিল সেই সময়ে বিজ্ঞানীদের ধারণা ছিল "পৃথিবী সমতল বা চ্যাপ্টা" সেখানে কোরআনের সঠিক ভাবেই পৃথিবীর আকৃতি গোলাকার বর্ণনা করেছে।

বিজ্ঞানীরা একে কোরআনের অলৌকিকত্ব (মিরাকল) হিসেবে বৈজ্ঞানিক সত্যের অনেক প্রমাণ তুলে ধরেছেন যে কোরআনের তথ্য কোন মানুষের লেখা হতে পারে না। আমরা যদি কোরআনের বৈজ্ঞানিক সত্যগুলো প্রবেশ করাই। এটা সম্ভব ছিল যার জন্য বিরাট এক সম্ভাবনা ছিল। ধরুন যদি দুটি প্রশ্নের মধ্যে একটি সঠিক উত্তর হয় আর অন্যটি ভুল। যদি কোনো ব্যক্তি অনুমান করে তবে সঠিক উত্তর পাবে। যেমন ধরুন মুদ্রা ছুঁড়লে এক দিক হবে। যে একজন মানুষ কোরআনের বাণী লিখেছেন, উত্তরের অনুমান করেছেন কোনরকম প্রমাণ ছাড়া, সম্ভাবনা অর্থাৎ ৫০ শতাংশ। যিনি বলেন যে পৃথিবীর আকৃতি পৃথিবীর আকৃতি কি গোলাকার অথবা চ্যাপ্টা হতে পারে। কোনো ব্যক্তি অনুমান করতে পারে পৃথিবীর আকৃতি কী রকম। কোনো ব্যক্তি বলতে পারে ত্রিভুজাকার, কোনো ব্যক্তি বলতে পারে ষড়ভুজ, কোনো ব্যক্তি বলতে পারে বর্গাকার, আমি অনুমান করব যে কোনো ব্যক্তি পৃথিবীর ৩০ টি ভিন্ন-ভিন্ন আকার সম্পর্কে জানতে পারে। সুতরাং আমি যে যদি কোনো ব্যক্তি এরূপ ভাবে অনুমান করে তাহলে তা ঠিক হয়। যে ৩০ টির মধ্যে একটি সঠিক হবে। তবে বিভিন্ন জিনিস হতে পারে যেমন চন্দ্রের আলো নিজস্ব অথবা প্রতিফলিত হতে পারে, সুতরাং যদি কোনো ব্যক্তি অনুমান করতে পারে তাহলে তা সঠিক হয়

২০ শত ১টি কিন্তু পৃথিবীর আকৃতি গোলাকার ও চন্দ্রের আলো প্রতিফলিত আলো। এই উভয় ধারণাটি সঠিক হওয়ার সম্ভাবনা ১টি গুণিতক ২ অর্থাৎ ১/৩০x১/২=১/৬০ অর্থাৎ ৬০ টির মধ্যে ১টা সঠিক হওয়ার সম্ভাবনা। আবার মরুভূমির মানুষ কি চিন্তা করতে পারে যে একজন মানুষ কি উপাদানে তৈরি সেই উপাদানের সকলো জীবিত প্রাণী তৈরি, সম্ভবত লবণ। মানুষের জানার বাহিরে সকলো প্রাণী বস্তু মাটির দ্বারা তৈরি নাকি স্বর্ণ, অ্যালুমিনিয়াম, লোহা, তামা, তেল, অক্সিজেন অথবা পানির দ্বারা তৈরি। কোনো ব্যক্তি কমপক্ষে ১০ রকম অনুমান করতে পারে তার একবারে ধারণা সম্পূর্ণ জেনে একজন ব্যক্তি পানির মধ্যে অনুমান করবে। কোরআনে সূরা আম্বিয়া আয়াত ৩০ তে বলা হয়েছে যে "আমি প্রত্যেক জীবিত বস্তু তৈরি করেছি পানির দ্বারা"

আধুনিক বিজ্ঞানে আমরা জানি "প্রটো প্লাজম" সম্পর্কে যে কোষের প্রধান উপাদান পানি তার ৮০% পানি থাকে। যদি কোনো ব্যক্তি এখন অনুমান করে থাকেন তাহলে তার উত্তরের বিষয় হবে ১০ রকম এর মধ্যে ১ টি। যদি কোনো ব্যক্তি নির্ভুলভাবে তিনটি অনুমান করে তিনটি অনুমান সঠিক হবার সম্ভাবনা পৃথিবী গোলাকার, চন্দ্রের আলো প্রতিফলিত আলো, এবং প্রত্যেক প্রাণী পানির দ্বারা তৈরি, এইটি হবে ৩০ এর মধ্যে ১টা, ২ এর মধ্যে ১টা, ১০ এর মধ্যে ১টা অর্থাৎ ১/৩০x১/২x১/১০=১/৬০০ অর্থাৎ ৬ শতের মধ্যে ১টা অনুমান সঠিক যা হয়তো ০.০০০০১৬৭% হবে। এইভাবে যাচাই করার (গ্রুপ করলে) প্রমাণ একটি বিষয় প্রকাশিত হয়। যিশু খৃষ্টের যে যদি কোনো ব্যক্তি কোরআনের সম্ভাবনার তত্ত্ব (থিওরি অব প্রবাবিলিটি) প্রয়োগ করার চিন্তা করে তবে সম্ভব অনুমান করে কি সেই সময়ের অজ্ঞ আদিম যুগে কেউ এমনো একটা অনুমান করতেন, সুফিরা থাকলে জানেন যে সকলে এই সঠিক হয়। তেমনিভাবে কোরআন নবী মুহাম্মদ সাঃ এর উপর অবতীর্ণ হয়েছে তার সমালোচকরা শুধু উপেক্ষা করেছেন।

জানেন কি?

১। বাংলাদেশের উচ্চ আদালতের প্রতিনিধি প্রথম মহিলা বিচারক কে? উত্তর: ৬৫ জুলাই সালেহা।

২। বিশ্বের উচ্চ শীর্ষ এভারেস্ট জয়ী প্রথম মহিলা কে? উত্তর:- নিশাত মজুমদার।

৩। সাহিত্যিক বেগম রোকেয়া প্রথম নারী সাহিত্যিক কে?
উত্তর:- পশ্চিমবঙ্গ (বেগম) বেগম রোকেয়া, ১৯০৫ সালে প্রথম সুলতানার স্বপ্ন সাহিত্যিক গ্রন্থ লাভ করেছিল।

৪। বাংলাদেশের প্রথম মহিলা প্রধানমন্ত্রী কে? উত্তর:- খালেদা জিয়া।

৫। "M.B.B.S." পাশ করা প্রথম মহিলা চিকিৎসক কে? উত্তর:- কাদম্বিনী গাঙ্গুলী।

সংগ্রহে- ফারজানা বেগম, প্রথম বার্ষিক

অংকলৈ আৰু আমি ভয় নকৰোঁ

অধ্যাপিকা, ফেলিমা সুলতানা আহমেদ
অৰ্থনীতি বিভাগ

দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ সময়ছোৱাত নাৎছী-বাহিনীয়ে এজন ইহুদী গণিতজ্ঞক বন্দী কৰিছিল। জীৱনৰ শেষ মুহূৰ্তলৈ তেওঁ মনটো অংকতেই ব্যস্ত ৰাখিছিল। কিতাপৰ অভাৱত বিভিন্ন কাগজৰ টুকুৰাত লিখি গণনা কৰিছিল। এইদৰে মন-মগজুক ব্যস্ত ৰাখি বিভিন্ন গণনা পদ্ধতি আৱিষ্কাৰ কৰে। পিছত সেই পদ্ধতিসমূহ লৈ কিতাপ লিখা হয় আৰু সেই কিতাপখনৰ নাম "The Trachenberg Speed System of Basic Mathematics".

বিশেষ এক কৌশলেৰে তেওঁ গণনা কৰিবলৈ শিকাইছিল। বৰ্তমান সেই পদ্ধতি বিভিন্ন দেশৰ শিক্ষানুষ্ঠানত চলিছে। আমিও এনে এটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে জানিব পাৰোঁ।

সাধাৰণতে ডাঙৰ সংখ্যাৰ পূৰণৰ বাবে কাগজ-কলম বা কেলকুলেটৰ প্ৰয়োজন হয়। কিন্তু মুখে মুখে কৰিব পৰা কেতবোৰ কৌশল শিকি ল'লে অংকৰ প্ৰতি ভয় আঁতৰ হয়। সেয়েহে আমি কিছুমান সহজ কৌশলৰ বিষয়ে জানিব পাৰোঁ। যাতে ডাঙৰ সংখ্যাৰ পূৰণৰ কামটো একেবাৰেই সহজ হৈ পৰে। আমি সৰু সৰু সংখ্যাৰ পূৰণ সহজেই মুখে মুখে কৰিব পাৰোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বহু সময়ত মুখে মুখে অংক কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে সংখ্যাবোৰ মুখে মুখে গণনা কৰিব পৰাটো অতি দৰকাৰী কথা।

আজি-কালি কিন্তু অংক কৰিবলৈ কেলকুলেটৰ, কম্পিউটাৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰিলেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মুখে মুখে কৰিব পৰা কৌশল শিকিলে সহজে অংক কৰিব পাৰে। বৰ্তমান অংকৰ প্ৰতি অনীহা থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এনে কৌশলৰ জৰিয়তে অংকৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিব পাৰি। তেনেকুৱা এটা বিশেষ কৌশল যাক গণিতজ্ঞ Trachtenberg এ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। পিছত ইয়াক জনপ্ৰিয় কৰা হৈছিল। পিছলৈ এই পদ্ধতিটো বিভিন্ন দেশত শিক্ষাদান কৰা হয়। এনে পদ্ধতিটো Trachtenberg (ট্ৰেকটেন বাৰ্গ) পদ্ধতি বুলি জনা যায়।

কিতাপখনত থকা কৌশলসমূহৰ ভিতৰত কেইটামান কৌশল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে আলোচনা কৰা হ'ল। এই কৌশলৰ জৰিয়তে পূৰণ কৰিব পাৰি আৰু অংকৰ প্ৰতি ভয় দূৰ হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ।

প্ৰথমতে আমি ১১ ৰে কোনো এটা সংখ্যাক পূৰণ কৰিবলৈ শিকিম।

যথা,

০৬৫২৩৫৪ ক ১১ ৰে পূৰণ কৰিব লাগে।

১ম ধাপ- প্ৰদত্ত সংখ্যাটোৰ বাওঁফালে ০ (শূন্য) এটা বহুৱাই তলত দিয়া ধৰণে আৰম্ভ কৰা। অৰ্থাৎ

$\underline{0652354} \times 11$

২য় ধাপ- সোঁফালৰ অংকটো একেবাৰে তলতে লিখা। অৰ্থাৎ একক স্থানৰ অংকটো লিখা। উত্তৰত ৪ হ'ব।

৩য় ধাপ- প্ৰতিটো অংকৰ সৈতে সোঁফালৰ অংকটো যোগ কৰা। যেনে ৫ৰ লগত ৪ যোগ কৰিলে হয় ৯। তেনেকৈ ইয়াৰ পিছৰ অংকবোৰ যোগ কৰি লিখি যোৱা। শেষত বাওঁফালৰ অংকটো লিখা।

এনেকৈ

$\underline{0652354} \times 11$
৮৯

$\underline{0652354} \times 11$
৭১৭৫৮৯৪

উত্তৰ- ৭১৭৫৮৯৪

এতিয়া যদি যোগফল ১০ বা তাতকৈ বেছি হয় তেন্তে কি কৰিবা?

যদি যোগফল ১০ বা তাতকৈ বেছি হয় তেতিয়া ১ হাতত ৰাখিবা, আৰু পিছৰ যোগত যোগ কৰিবা।

যথা, ৪৩৭৫৪ ক ১১ ৰে পূৰণ কৰিব লাগে। প্ৰথমতে বাওঁফালে শূন্য বহুৱাই সংখ্যাটো লিখি লোৱা। এইবাৰ ৪ক উত্তৰৰ তলত লিখা। ৪ৰ বাওঁফালৰ অংক ৫ৰ লগত ৪ যোগ কৰিলে যোগফল ৯ পোৱা যায়। আকৌ ৫ আৰু ৭ যোগ কৰিলে ১২ হয়। ২ লিখি ১ হাতত ৰখা। আকৌ ৭ আৰু ৩ যোগ কৰি হাতৰ ১ যোগ কৰা। ১+৭+৩=১১ এই ১টো পোৱা ১ম উত্তৰ। এনেকৈ ৪ৰ লগত ১ যোগ কৰি পোৱা ৫ক উত্তৰত লিখা। একেবাৰে শেষত থকা অংক ৪ৰ বাওঁফালে '০' থকাৰ বাবে ০ আৰু ৪ যোগ কৰি যোগফল ৪ পোৱা যায়।

তলৰ কথাখিনি মনত ৰখা-

০৪৩৭৫৪ X ১১

$\underline{043754} \times 11$
৪৮১২৯৪

উত্তৰ- ৪৮১২৯৪

এইবাৰ আমি কোনো সংখ্যাক ১২ ৰে পূৰণ কেনেদৰে কৰিব পাৰি

নিয়ম- প্ৰতিটো অংক (Digit)ক দুগুণ কৰি সোঁফালৰ অংকটো (প্ৰতিবেশী অংক বুলি কোৱা) যোগ কৰা।

যথা, ৪১৩৬X১২

১ম ধাপ $\underline{04136} \times 12$
২

একক অংকটো দুগুণ কৰা আৰু উত্তৰত লিখা। ইয়াত ৬ৰ সোঁফালে কোনো অংক নাই, অৰ্থাৎ প্ৰতিবেশী অংক নাই।

২য় ধাপ $\underline{04136} \times 12$
৩২

৩ক দুগুণ কৰি প্ৰতিবেশী অংক ৬ৰ লগত যোগ কৰা আৰু উত্তৰ পোৱা।

৩য় ধাপ $\underline{04136} \times 12$
৯৩২

৪ক দুগুন কৰি ১ক যোগ দিয়া আৰু পাতা।

৪ৰ্থ ধাপ
**
০৪১৩ X১২
৪৯৫৬

০ক দুগুণ কৰি প্ৰতিবেশী অংক ৪ যোগ দিয়া আৰু ফলাফল পাতা।

উত্তৰঃ- ৪৯৫৬

এতিয়া তলৰ অংকটো নিজে কৰি চোৱা

৬৩,২৪৭X১২

০৬৩,২৪৭ X১২
৭.৫৮৯.৬.৪

উকলিল'ৰ বিষয়ে আগত শিকাই দিয়াৰ দৰে কৰা।

উত্তৰঃ- ৭৫৮৯৬৪

৫,৬ আৰু ৭ৰে পূৰণঃ-

কোনো সংখ্যাক ৫,৬ আৰু ৭ৰে পূৰণ কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমতে "অংকৰ আধা" (Half a digit)ৰ ধাৰণা কৰি লব লাগিব। অৰ্থাৎ, ৫ৰ আধা হ'ব ২হে ২-১/২ নহয়। তেনেদৰে ৭ৰ আধা ৩, আকৌ ০ আৰু ১ৰ আধা হ'ব ০ (শূন্য)হে দেই।

৫ৰে পূৰণঃ

এককৰ ঘৰত যদি যুগ্ম ৰাশি থাকে '০' লিখিবা। যদি সংখ্যাটোত অযুগ্ম ৰাশি থাকে তেন্তে ৫ যোগ দিবা। প্ৰতিবেশী সংখ্যাৰ আধা লবা। মনত ৰাখিবা '০'ক যুগ্ম ৰাশি বুলি ধৰা হৈছে।

ধৰা, আমি ৪২৬ক ৫ৰে পূৰণ কৰিম

*
০৪২৬ X৫
০

এককৰ ঘৰৰ ৬ যুগ্ম ৰাশি, সেয়ে 'শূন্য০' পাতা। ইয়াৰ সোঁফালে প্ৰতিবেশী অংক নাই।

**
০৪২৬ X৫
৩০

২ যুগ্ম ৰাশি, প্ৰতিবেশী '৬'ৰ আধা হ'ল ৩; পাতা

**
০৪২৬ X৫
১৩০

৪ যুগ্ম, প্ৰতিবেশী '২'ৰ আধা হ'ল ১ পাতা।

***
০৪২৬ X৫
২১৩০

০ যুগ্ম, ইয়াৰ প্ৰতিবেশী '৪'ৰ আধা হ'ল ২; পাতা।

এতিয়া ২১৩০ হ'ল পূৰণফল।

যেতিয়া সংখ্যাটোত অযুগ্ম ৰাশি থাকে। তলৰ উদাহৰণটোলৈ চোৱা

৪৩৬X৫

*
০৪৩৬ X৫
০

আগৰ দৰে

**
০৪৩৬ X৫
৮০

'৩' অযুগ্ম সেয়ে ৫যোগ কৰা, ৩+৫=৮; পাতা।

***
০৪৩৬ X৫
১৮০

৪যুগ্ম, প্ৰতিবেশী ৩ৰ আধা হ'ল '১'

****
০৪৩৬ X৫
২১৮০

'০' যুগ্ম, প্ৰতিবেশী '৪'ৰ আধা হ'ল ২

উত্তৰঃ- ২১৮০

৬ৰে পূৰণঃ

প্ৰতিটো অংকৰ (Digit) লগত সোঁহাতৰ প্ৰতিবেশী সংখ্যাৰ 'আধা' যোগ দিবা

*
৬২২০৮৪ X৬

১ম ধাপঃ-
*
০৬২২০৮৪ X৬
৪

এককৰ ৰাশি আঁচডালৰ তলত লিখা। ৪ৰ সোঁফালে প্ৰতিবেশী সংখ্যা নাই, সেয়ে যোগ কৰাৰ কামো নাই।

২য় ধাপঃ-
**
০৬২২০৮৪ X৬
.০৪

৮ৰে প্ৰতিবেশী ৪ৰ আধা হ'ল ২। ৮+২=১০; ০ তলত পাতি বাওঁ ফালে উকলিল ১ৰ সলনি (বিন্দু) পাতা।

৩য় ধাপঃ-
***
০৬২২০৮৪ X৬
৫.০৪

শতকৰ ঘৰৰ অংক '০'ৰ প্ৰতিবেশী ৪ৰ আধা ৪। ০+৪=৪ আৰু উকলি যোগ কৰি পাম ৫,১ পাতা

৪ৰ্থ ধাপঃ-
****
০৬২২০৮৪ X৬
২৫.০৪

৫ম ধাপঃ-
০৬২২০৮৪ X৬
৩২৫.০৪

৬ষ্ঠ ধাপঃ-
০৬২২০৮৪ X৬
৭৩২৫.০৪

শেষ ধাপঃ-
০৬২২০৮৪ X৬
৩৭৩২৫.০৪

উত্তৰঃ- ৩৭৩২৫০৪

তলৰ অংকটো নিজে কৰি চোৱা

০২৮৬৮৮৪২৪X৬

(উত্তৰঃ- ১৭২,১৩০,৫৪৪)

বিশেষ মনত ৰাখিব লগীয়াঃ-

যদি পূৰণ কৰিব লগীয়া সংখ্যাটোত প্ৰতিবেশী সংখ্যাৰ বাহিৰে কোনো অযুগ্ম ৰাশি থাকে, তেন্তে আমি আগৰ দৰে কৰাৰ পাছত ৫ যোগ দিব লাগিব।

উদাহৰন
*
০৬৩৪ X৬
৪

১ম ধাপঃ-
*
০৬৩৪ X৬ = ৩+৫=৮, ৮+ (৪ৰ আধা) ২=১০
.০৪

২য় ধাপঃ-
**
০৬৩৪ X৬
৮.০৪

৬ৰ লগত উকলিল ১ক যোগ দি ৩ৰ আধা যোগ দিয়া

৭+১=৮

৮ পাতা

৩য় ধাপঃ-
০৬৩৪ X৬
৮.০৪

শেষ ধাপঃ-
০৬৩৪
৩৮.০৪

উত্তরঃ ৩৫০৪

৭এর পূরণঃ-

প্রতিটো অংক (digit) দুগুন করা প্রতিবেশী অংকর আধা। ইহার সৈতে যোগ করা অংক অংকটি যদি অযুগ্ম হয়, ৫ যোগ করা

ধরি লোৱা, আমি ৩৪২৫২ ক ৭ রে পূরণ করিব লাগে। যিহেতু এই সংখ্যাটোত (number) কোনো অযুগ্ম একক নাই সেয়ে অতিরিক্ত ৫ যোগ করার প্রয়োজন নাই।

*(৭এর পূরণ করার কৌশল ৬এর পূরণ করা কৌশলর ক্ষেত্রে প্রায় একে মাত্র ৭এর পূরণ হওয়াতে অংকটি দুগুন করিব লাগে।)

১ম ধাপঃ- ০৩৪২৫২ ×৭
৪

২'ক দুগুন করা অংক আচ ডাল পাবি ৪ বলতি লিখা।

২য় ধাপঃ ০৩৪২৫২ ×৭
৬৪

৫ক দুগুন করি প্রতিবেশী সৈহাতে থকা আধাখিনি সৈতে যোগ করা আৰু পাওঁ, অর্থাৎ ৫+১=৬

৩য় ধাপঃ- ০৩৪২৫২ ×৭
৭৬৪

২ক দুগুন করা আৰু প্রতিবেশী ৫ক ৫র আধাৰ সৈতে যোগ করা। অর্থাৎ ৫+২=৭

৪র্থ ধাপঃ- ০৩৪২৫২ ×৭
৯৭৬৪

৪ক দুগুন করি ২র আধা যোগ করা ৮+১=৯

শেষ ধাপঃ ০৩৪২৫২ ×৭
২৩৯৭৬৪

৩'ক দুগুন করি ৪র আধা যোগ করা (৬+২=৮) আৰু পাওঁ

উত্তরঃ- ২৩৯৭৬৪

অনুরূপ ধরি দলা সংখ্যাক ৭রে পূরণ।

৩৪১২×৭=?

১ম ধাপঃ- ০৩৪১২ ×৭
৪

২ক দুগুন করা আৰু পাওঁ

২য় ধাপঃ ০৩৪১২ ×৭
৮৪

১ক দুগুন করা আৰু ৫ যোগ দিয়া অর্থাৎ (১×২+৫=৭), ইয়াৰ সৈতে ২র আধা যোগ দিয়া, হব ৭+১=৮

৩য় ধাপঃ ০৩৪১২ ×৭
৮৮৪

৪ক দুগুন করি ১র আধা যোগ দিয়া ৪×২+০=৮। আমি আগতেই পাই আছিলো ১র আধা '০' গুণি হবি লাগিব

৪র্থ ধাপঃ- ০৩৪১২ ×৭
৩৮৮৪

৩ অযুগ্ম সংখ্যা দুগুন করি ৫ যোগ দিয়া আৰু ৪র আধা যোগ দিয়া (৩×২+৫) + ২ =১৩। ৩ পাইছি "উৰ্দ্ধবিন্দু" ১'র বাবে আৰু বাওঁফালে এটা বিন্দু পাওঁ।

৫ম আৰু শেষ ধাপঃ- ০৩৪১২ ×৭
২৩৮৮৪

০ক দুগুন করি ৩র আধা ১'ক যোগ দিয়া। আমি এনেকৈ পাই আছিলো আৰু উৰ্দ্ধবিন্দু ১'ক যোগ করা পাওঁ

০×২+১+১=২

উত্তরঃ- ২৩৮৮৪

৯ এর পূরণঃ-

১) কোনো সংখ্যাক ৯রে পূরণ করিবলৈ হলে সংখ্যাটোর এককর অংকক ১০র পরা বিয়োগ করা

২) তার পিছত দহক, শতক, হাজাৰক আদি অংকবোৰ ৯র পরা বিয়োগ করা আৰু প্রতিবেশী অংকটো যোগ করা।

৩) শেষ বাওঁফালে থকা সংখ্যাটোর বাওঁফালে থকা '০' (শূন্য) র ক্ষেত্রে প্রতিবেশী বাওঁফালৰ পরা বিয়োগ করা আৰু এক পাওঁ।

বিঃ দ্রঃ- যদি "উৰ্দ্ধবিন্দু" বা [illegible] থাকে, আগতে শিকোৱাৰ দৰেই যোগ দিয়া

তলৰ উদাহৰণটো ব্যাখ্যা করা।

০৮৭৬৯ ×৯
৭৮৯২১

১ম ধাপঃ ৮৭৬৯র ৯ক ১০র পরা বিয়োগ করা, পাবা ১। ইয়াক ৯র তলত পাবা।

২য় ধাপঃ- এতিয়া দহকৰ ঘৰৰ অংক ৯র পরা বিয়োগ করা আৰু প্রতিবেশী অংক ৯ৰ লগত যোগ দিয়া হব ১২। সেয়ে আমি এটা "বিন্দু" দিলো ২র ওপৰত।

৩য় ধাপঃ- ৯র পরা ৭ বিয়োগ করিলে পাব ২ আৰু প্রতিবেশী অংক ৬ যোগ দিলে পাব ৮, আৰু 'বিন্দু' (উৰ্দ্ধবিন্দু) যোগ করিলে পাব ৯। ইয়াক ৭র তলত পাওঁ।

৪র্থ ধাপঃ- ৯র পরা ৮ বিয়োগ করি, পাবা ১ ইয়াক ৭ সৈতে যোগ করা পাবা ১+৭=৮। ইয়াক ৮র তলত পাবা।

৫ম ধাপ

বা শেষ ধাপঃ- বাওঁফালৰ শূন্য ০ থাকিলে প্রতিবেশী থকা ৮র পরা ১ক বিয়োগ করি পাবা। ৮-১=৭। ইয়াক শূন্যৰ তলত পাবা।

উত্তরঃ- ৭৮৯২১

নিজে করি চোৱা:- ১) ৩৯৮৫৫৪×৯

উত্তরঃ ৮,৮৬,৯৮৬

২) ৩৭১৫৯৯৬৫×৯

উত্তরঃ- ৩৩৭১৪,৩৮৫

৮এর পূরণঃ- কোনো সংখ্যাক ৮এর পূরণ করিবলৈ হলে তলৰ ধাপবোৰ ব্যাখ্যা করা.

১) এককৰ অংকৰ অংকটো ১০র পরা বিয়োগ করি তাক দুগুন করা।

২) মাজৰ (দহক/শতক আদি) অংকটো ৯র পরা বিয়োগ করি দুগুন এবং আৰু প্রতিবেশী অংকটো যোগ করা আৰু পাওঁ।

৩) একেবারে শেষ অংকটোর পরা ২ বিয়োগ করা লাগে হবাক শূন্যর হলে পারো। "উকলিল" পড়িলে ৩ লাগ দেবেই যোগ দি ।

উদা: ৩৭৮৯X৮

১ম ধাপঃ ০৩৭৮৯ X৮ / ২

১০ম পরা ২ বিয়োগ করি দাক পূরণ করা লাগে পারো

২য় ধাপঃ- ০৩৭৮৯ X৮ / ১২

১ম পরা ৮ বিয়োগ করি পূরণ করি আক প্রতিবেশী ৭ যোগ করা ৪-৩=১, ১X২=২, ২+৯=১১। ১১র ১ পাতি ১ হাতত এটা বিন্দু দিয়া উকলিল ১ [illegible]

৩য় ধাপঃ- ০৩৭৮৯ X৮ / ৩১২

১ম পরা ৭ বিয়োগ করি পূরণ করা আক প্রতিবেশী ৮ যোগ করা ১(৯-৭=২)২X২+৮=১২ ১২র [illegible] উকলিল। (হাতত বিন্দু) যোগ করি ১ম পরা ৩ পাতি ৩র হাতত বিন্দু দিব [illegible]

৪র্থ ধাপঃ ০৩৭৮৯ X৮ / ৩০৩১২

শেষ পরা ২ বিয়োগ করা আরু উকলিল ১র যোগ করি ০ব উপর পাত। হব ৭-২+১-৬। পাত

উত্তর:- ৩০৩১২

৪র্থ পূরণঃ- ৪রে পূরণ করার কৌশল ৯রে পূরণ করার কৌশল লোতে প্রায় একে, মাত্র প্রতিবেশী সংখ্যা যোগ করার পরিবর্তে তার আধা যোগ কৰিব লাগে। অর্থাৎ আধি যদিহলে ৫ যোগ করিবই লাগিব।

উদাহরণঃ- ২২,৩০১X৪

১ম ধাপঃ- ০২০,৩০১ X৪ / ৩

১ম পরা ৪ বিয়োগ করা পাতা।

২য় ধাপঃ- ০২০৩০১ X৪ / ৩৩

১ম পরা ৪ বিয়োগ করা আক প্রতিবেশী ৩র আধার সতে যোগ করা ৯ ৪=১২=৩ পাতা

৩য় ধাপঃ- ০২৩৩০১ X৪ / ১৩৩

(৯-৩)=৪র আধা ১ হব ৩-৪=, পাতা

৪র্থ ধাপঃ- ০২৩৩০১ X৪ / ২১৩৩

৯-০।৩র আধা-৪।৩=১২ ২ পাতি বাওঁফালে বিন্দু দিয়া।

৫ম ধাপঃ- ০২৩৩০১ X৪ / ৮২১৩৩

৯ ২=৭। ৭+১=৮ পাত

৬ষ্ঠ ধাপঃ- ০২০৩৩০১ X৪ / ০৮,২১৩৩

০র প্রতিবেশী ২র আধা বিয়োগ ১ হব ১-১=০ পাতা

উত্তরঃ- ৮৩১৩২

তার পরবর্তী দিক্রে কহি যোগ

০৩২৫১৩X৫

উত্তরঃ ১৪৩৩৭৪৮

৫ম পূরণঃ- কোনো সংখ্যাক ৫রে পূরণ করিবলৈ হ'লে ৯রে পূরণ করার কৌশলর দরেই হব মাত্র প্রতিবেশী সংখ্যার আধাকে যোগ করিব লাগিব আরু একেবারে বাওঁহাতে শেষ হ'লিহ্টার অর্থাৎ ০র সংখ্যা পরা বিয়োগ করিব লাগিব

উদাহরণ ২৩৭৮X৫

১ম ধাপঃ- ০২৩৭৮ X৫ / ৪

১০-৮ পাৰা ২র উঠিত পূরণ করা, পাত ২X২=৪

২য় ধাপঃ ০২৩৭৮ X৫ / ৪

৪-৮=১X২-৮ আধা, হব ৩ ইয়াক শূন্যর উপরত পাতা

৩য় ধাপঃ- ০২৩৭৮ X৫ / ৭৩৪

(৯-৩)X২-৩-১২। ১২র মাজত ৫ যোগ করা কারণ ৫ অযুগ্ম হব ১৭

৪র্থ ধাপঃ- ০২৩৭৮ X৫ / ৫,৭৩৪

(৯-২)X২+২

=১৬+১=১৭,

শেষ ধাপঃ- ০২৩৭৮ X৫ / ০,৫,৭৩৪

২র আধা ০ বিন্দু-২ হব ১১-২-৭

৯ আরু ১রে পূরণ লেখেকে কাবে সকলোয়েহবা, কিন্তু ৩দি হব ? আমিতো ইয়ানেই। কিতাপখনত পাঠ আইটো অধ্যায় প্রথমবার পূরণর অভ্যাস দিলে। তাৰ পাছিলেকে স্বয়ং ৰ কৰত দিছে চেষ্টা কৰিবলোগোতো।

কেমন কি কহি

১। শাকুর কবি- বর্তমান পাব পুরুষ।	১১। শাহিত্য কবি- নবীনীয় [illegible]।
২। বিপ্লবী কবি- মধুস্দন চৌধুরী।	১২। সাহিত্য বাণীপী- পদ্মনাথ গোহাঁই বৰুৱা।
৩। [illegible] কবি- অকামায় [illegible]।	১৩। [illegible] কবীরূল।
৪। শান্তি কবি- বলেশ দীন।	১৪। [illegible] লোকীনাথ [illegible]।
৫। কলাগুরু- বিষ্ণুপ্রসাদ রাভা।	১৫। জ্যোতিঃপ্রিয় কবি- নলিনীবালা দেবী।
৬। সেয়ানী কবি- মাধব [illegible]।	১৬। [illegible] কবি- [illegible]।
৭। বিপ্লবী কবি- দেবিকান্তি বাঁৰ চৌধুরী।	১৭। [illegible] কবি- হেমকান্ত বৰুৱা।
৮। বিদ্রোহী কবি- প্রসন্নলাল চৌধুরী।	১৮। বকুল বনর কবি- আনন্দ চন্দ্র বৰুৱা।
৯। ভাট কবি- [illegible] ভট্টাচার্য।	১৯। [illegible] কবি মাধব কন্দলী।
১০। [illegible] প্রেমনাথ [illegible]।	২০। উপন্যাস সম্রাট ৰজনীকান্ত বৰদলৈ।

পিতা মাতাৰ হক

মইনুল ইছলাম
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

সৰ্ব শ্ৰেষ্ঠ নবী(দঃ), তোমালোকে সদায় তেওঁলোকৰ পিতা মাতাক ভক্তি কৰিবা। তেতিয়াহে তোমালোকে যি কামত যাবা সেই কামটো সফল হ'ব। কেতিয়াও পিতা মাতাৰ অবাধ্য নহ'বা। তেওঁলোকক বিৰক্ত কৰিব নহয়, তাকেই নিয়ম মতে পালন কৰিবা। যদি তোমালোকে তেওঁলোকৰ অবাধ্য বা অমান্য হোৱা, তেন্তে তেওঁলোকৰ মন দুখ হ'ব আৰু তেওঁলোক তোমালোকৰ ওপৰত নাৰাজ হ'ব অৰ্থাৎ বেয়া পাব [illegible] শ্ৰেণী হিচাপেই [illegible] পিতা মাতাৰ [illegible]। তোমালোকৰ বৃদ্ধ পিতৃ-মাতাক নমস্কাৰ কৰা আৰু সকলো শক্তি দিবা। [illegible] কোনো কাৰণ বশতঃ তেওঁলোকক [illegible] "উহ্" শব্দ পৰ্য্যন্ত নকৰিবা এই সম্বন্ধে "কোৰাণ" শ্বৰীফ হাদীছত বহু কথা আছে। তোমালোকে জানা যে পিতা মাতাৰ [illegible] যিহেতু [illegible] যি দুজন পিতা-মাতাৰ অনুগ্ৰহত দুনিয়াত (বৰ্হিত) [illegible] তেওঁলোকৰ [illegible] বৃদ্ধ হ'লে [illegible] তোমাৰ সুখত দুখী, সুখত সুখী, বেমাৰত বেমাৰী, [illegible]। [illegible] তেওঁলোকে যি ত্যাগ স্বীকাৰ কৰি তোমালোকক ডাঙৰ দীঘল কৰিছে, সেই পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি সন্মানেৰে শ্ৰদ্ধা অৰ্পণ কৰা তোমালোকৰ একান্ত কৰ্তব্য। এই কথাষাৰ দুজনৰ প্ৰতি ভক্তি [illegible] আদৰ্শ কৰিবলৈ [illegible] আল্লাহ-তা'লাই কোৰাণ শ্বৰীফত নিৰ্দেশ দিছে। গতিকে প্ৰত্যেকজনে পিতা-মাতাৰ লগত সদ্ব্যৱহাৰ কৰা একান্ত কৰ্তব্য।

মহৎ লোকৰ বাণী

১। ঈশ্বৰ মন্দিৰত নাই, মছজিদত নাই, গীৰ্জাত নাই, ঈশ্বৰ আছে মানুহৰ অন্তৰত। [illegible]।
— কুমাৰী দাস।

২। শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী জীৱনত পিতৃ-মাতৃতকৈও বেছি স্থান পাব। [illegible] জীৱন মাত্ৰৰ প্ৰকৃতি নিৰ্ধাৰণ কৰে।
— এৰিষ্টটল।

৩। আজিৰ দিন জীৱনৰ অমূল্য সম্পদ।
— চক্ৰেটিছ।

৪। শিক্ষক এজন [illegible] পৌষণ দিয়া।
— সাৰ্টিনাথ [illegible]।

অহংকাৰ

অহংকাৰ তোমাৰ শক্তি অনুপম
কৰিছা কত শক্তিশালী প্ৰাণ দান
তুমি [illegible] হ'লে মনুষ্যত্ব নাইকিয়া হয় [illegible]
[illegible] মনুষ্য জ্ঞানী [illegible]
মনুষ্যক মনুষ্যত্ব প্ৰদান কৰা তুমিয়ে
তথাপি কিয় থাকা বহুত মানুহৰ [illegible]
তুমি [illegible] তুমি মানুহৰ [illegible]
সকলোতে এৰি দিলে তোমাৰ ঠাই
মানুহৰ অন্তৰত তুমি অহংকাৰ
[illegible] সকলোৰে মাজত [illegible]।

০০০

মৰ্জিনা খাতুন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

জননী তুমি

অ' মোৰ জননী তুমি
[illegible] সোণাতকৈয়ো দামী।
দেশ বিদেশ তুমি জনিলা [illegible]
তথাপি তোমাৰ সমান নাই [illegible]।
[illegible] তুমি [illegible]
[illegible] পূৰ্ণিমা।
[illegible] প্ৰাচীন কৃতি
[illegible] অসমীয়া সাহিত্যৰ [illegible]
[illegible] বিভিন্ন সাহিত্যৰ [illegible]।
[illegible] তোমাৰ [illegible]।
[illegible]
তথাপি তোমাৰ [illegible] আৰিয়ক [illegible]

০০০

শ্ৰী [illegible]
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মই সুধিছোঁ কিয় মাতিছা ?

[illegible] মানুহৰ মাজত তুমি [illegible]
তুমিও থাকা [illegible]
[illegible] নাই [illegible]।

[illegible] দুটা [illegible]
[illegible]
[illegible]।

তুমি সপোন কিম্বা বাস্তৱ
[illegible] নাই পৰিচয়
[illegible] তোমাৰ [illegible]।

তুমি [illegible]
[illegible]
তুমি [illegible] নাই
[illegible]।

তুমি [illegible]
[illegible]
মই সুধিছোঁ-কিয় মাতিছা
তুমি [illegible] মালা [illegible]।

০০০

হেমন্ত কুমাৰ দাস
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

"তোমাক হেৰুৱাৰ বেদনা'

অন্যায় যুদ্ধত মৃত্যুক সাৱটি
শুচি গলা শুদ্ধ বগা সাজেৰে
বীৰৰ দৰে।
নাজানিলা তোমাৰেই মঙহ
তোমাকেই খোৱালে
সাধু কথাৰ দৰে।
চিনালো আজি
কংস আৰু কৃষ্ণৰ
ভাৰৰীয়া সকলক।
মৃত্যুদণ্ড বিহাৰ অদিকাৰ দিয়া
বিপ্লৱীহঁতক নির্দেশ দিয়া
অবিবেচক ৰাজনীতিৰ নামবোৰো
ঈশ্বৰৰ মৃত্যুৰ দলিলত জনা
লিপিবদ্ধ কৰা হৈ গ'ল।
লাগে মাথো এক
অহিংসা আন্দোলন
যত সমাধিসু হ'ব
ক্ষমতালোভী অবিবেচক মগজুৰ
হিংসুক স্বভাৱৰ খাম-খেয়ালী
আৰু সংকীর্ণ অন্তৰ্ধাৰী ৰাজনীতিৰ।
তেতিয়া পৃথিৱীখন হ'ব শান্তি।

মফিজুল ইছলাম
স্নাতক ১ম বর্ষ

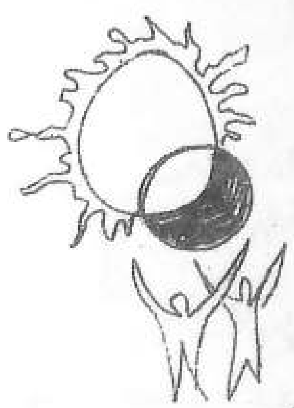

মাজনিশা

মাজনিশা সাৰ পাওঁ
ফেঁচাৰ নিউ নিউ চিঞঁৰত
নে জিলিৰ মাতত
নে ভোকাতোৰ শিশুৰ ক্রন্দনত
মই নাজানো
মাজনিশা মোৰ পজা ঘৰটোৰ কাষেদি
কোনে কান্দি কান্দি
কোনে হাঁহি হাঁহি
আৰু কোনে গান গায় যায়
মই নাজানো.........
মই এইটোও নাজানোঁ
মাজনিশা মোৰ নাকত এটি গোন্ধ লাগে
তেজৰ নে
ফুলৰ নে
কিম্বা আলক'তৰাৰ.........
মই জানো
কেৱল জানো
প্ৰত্যেক দিনাই
ঠিক একে সময়তে (মই যে)
মাজনিশা সাৰ পাওঁ।

শ্ৰী দিলীপ কুমাৰ শইকীয়া
স্নাতক ১ম বর্ষ

মূল্য জীৱন

ভাৱা কিয় জীৱনটো
মূল্যহীন বুলি ?
ঘঁহিলে-মাজিলে সি
উঠিব উজ্বলি।
পৰচর্চাৰে কৰা কিয়
সময়বোৰ নষ্ট ?
নিজক গঢ়িবৰ বাবে
কৰা অসীম কষ্ট ,
ভাগ্যক এৰি বাস্তৱক
লওঁ আহা আদৰি,
তেতিয়াহে ফুলিব ফুল
জীৱন মাধুৰী।।

শ্ৰী বিশ্বজিৎ দাস
একাদশ মান

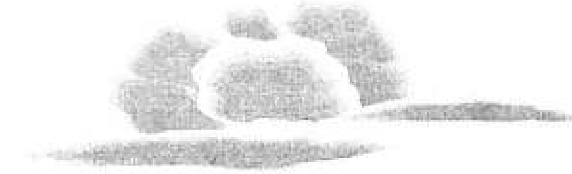

কলীয়া ডাৱৰ

কাতিৰ কুঁৱলি ফালি
আঘোনৰ সোনবৰনীয়া পথাৰখনক
স্বাগতম্ জনালে
পূৱা সুৰুযৰ হেঙুলী আভাই
কি মনোৰম সেই দৃশ্যৰ শোভা
সময়ে আয়োজন কৰে যাৰ বিদায় সভা
দূৰৈৰ জলাশয়ৰ জলৰাশিৰ মাজত !
কপাহী সূতা যেন ৰাজহংস
শৰালি আৰু কাম চৰাইৰ জাক
হাঁহিৰ কিৰিলি পাৰি উমলি আছিল
হঠাৎ---
আকাশখন
কলীয়া ডাৱৰে আৱৰি ধৰিলে
জলাৰাশিত উমলি থকা চৰাই জাকৰ ডেউকাত
কোনোবাই ৰঙা ৰং সানি দিলে!!

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
মনোহৰ বৰা
খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়

দেৱতা

মিছিচিপি নদীৰ দৰে বহল
মন আকাশৰ তৰাক লৈ,
কোনে কৰে বাৰু খেলা ?
কোন বাৰু সেই দেৱতা ?
যি আমাক জ্ঞান ধাৰণা
আৰু অহিংসাৰ পথ
দৰ্শন কৰায়।
পূণ্য এই জীৱন বেলাত
সেই মহান দেৱতাৰ সৈতে
হয় জানো চিত্ৰ আঁকা ?
ন শিল্পীৰ নিপুণ কর্ম
জাতিস্কাৰ পুষ্পভূমিত
হীৰাৰ দৰেই উজ্বল।
আজি মনে মোৰ হাহাকাৰ কৰে
বিচাৰি সৎ পৰিচয়
ভাল মানুহৰ আশ্ৰয়,
বিচাৰি স্ফতিকৰ দৰেই উজ্বল
এখন পৃথিৱী পৱিত্ৰ পৃথিৱী
য'ত থাকে কেৱল শান্তি,
শান্তি, শান্তি!!!

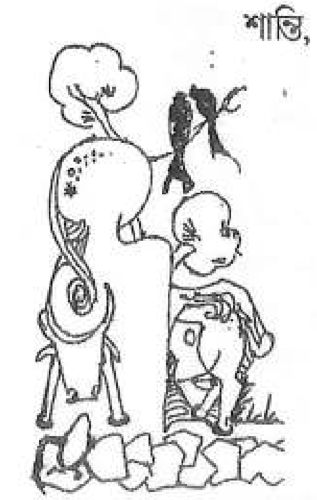

শ্ৰী জ্যোতিস্না শইকীয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

মাটিৰ টিপত

তোমাৰ হাতত অগণন প্ৰজা
তুমি নহয় মনে সজা ৰজা
অ'গৰখীয়া ল'ৰা
মাটিৰ টিপত বহি
ন্যায় দিবলৈ চাবা
দুপৰ ৰ'দত
ঘামৰ চোলা
চৌপাশে ৰবাবগন্ধী মলয়া
ইয়াৰ মাজতে তুমি
সাধু কথাৰ আদিত্য
সৰল হৃদয়ে জানে
টিপৰ তলত কাৰ যাদুকৰী হাত
এটা দুটা নহয় বত্ৰিছতাকৈ পুতলা হাত
বেতালে মানিলে মানক
সোনৰ ৰূপৰ চোলাক
আমি যে মানো তোমাক
মাটিৰ টিপত মানুহৰ থাকে শুচ
হয়নে নহয়
মীমাংসা দিয়া আমাক।

০০০

কাশ্মিৰী বৰা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

পঞ্চ পদ

বিভক্তি যুক্ত শব্দই পদ নাম পায়,
প্ৰত্যেক পদৰে বাক্যত আছে নিজা ঠাই।
বিশেষ্য, বিশেষণ, ক্ৰিয়া আৰু সৰ্বনাম
লগতে আছে অব্যয়,
মিলি হয় ই পাঁচ পদৰ নাম।
নামৰ সলনি আহি।
কৰে যি পদৰ কাম
তাকে সংক্ষেপে বোলে সৰ্বনাম।
সৰু জনক যাছিছোঁ মৰম,
কৰো মই ডাঙৰলৈ প্ৰণাম।।

০০০

জলিল আহমেদ
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

শিল

সভ্যতাৰ জখলাত তুমিয়েই
জানো বগুৰা নাছিলা
শিলে শিলে ঠেকা খাই তুমিয়েই
জানো জ্বলা নাছিলা
তুমি দেৱতা, তুমি দেৱী
তুমি সভ্যতা, তুমি সংস্কৃতি
পানী নিৰাকাৰ নে
তুমি নিৰাকাৰ-
লোকে কয় তোমাৰ প্ৰাণ নাই
কাৰ কোমল হাতৰ পৰশত
প্ৰাণ পাই উঠা
পৰ্বতৰ গুহাত উলংগ হৈ
তুমিয়ে জানো নচা নাই
কোনে কৰিলে তোমাৰ বস্ত্ৰহৰণ
কাৰ প্ৰেমৰ কোমল স্পৰ্শই
নগ্ন কৰিলে তোমাৰ শৰীৰ
তথাপি তুমি কাৰোবাৰ
দেৱতা, কাৰোবাৰ দেৱী
কাৰোবাৰ প্ৰেমৰ মালতী।

০০০

স্বপনজ্যোতি নাথ
প্ৰৱক্তা, অসমীয়া বিভাগ

মা য'ত হেৰাল

ভাগ্যৰ ব্যতি ক্ৰমত মই জীৱিত
মানৱ বানে অমানৱীয়তাই এঘৰীয়া কৰা।
একবিংশ শতিকাৰ মানুহ, মানুহৰ বাবে
দিবলৈ শান্তি বতৰা, মই জীৱিত।
তেজৰ সেমেকা মাটিত মৃত মাকৰ বুকুত পৰি
বহুবাৰ মাতিছিলো মাঁ মাঁ মাঁ।
মোৰ দেখা দেখি ভাইটিয়েও মাৰ বুকুত
তেজত মুখ খন গুজি দি আমনি কৰিছিল।
মোৰ ভাইটিও হাইবান হৈছিল।
কাষত লুটি খাই পৰি আছিল মৃত অকণ
মানি ভনী।
বুকুৰ ইফাল সিফাল হৈ যোৱা এপাত কাড়।।
উঠাই আনি তাইক মাৰ বকুত জাছি দিছিলো
মাতৃৰ মৃত হাত দুখনে তাইক
সাৱটি, ধৰিছিল তাই জীৱিত মাকৰ দৰেই।
তেজে বাগৰি থকা
মাৰ মুখ খন মুছি চাইছিলো
শেষ বাৰৰ বাবে।
চকুলো বাগৰিছিল নদীহৈ বুকুৰ
মাজেৰে,
মাৰ মৃৰটো তুলি কোমল
বকুত সাৱটি ধৰিছিলো।
এটি নিঃ সহায় যন্ত্ৰনাত
পাছে মই আত্মা ৰক্ষাৰ বাবে
মাৰ আচল টানি ধৰা ভাইটিক,
পিঠিত লৈ দৌৰিছিলো শত্ৰুৰ/মানৱ ভয়ত
এক অজান দিশত।

"মিনতি'

মিনতিৰে প্ৰনামিছো
শ্ৰদ্ধা সহকাৰে
জ্ঞানদাতা সৰ্ব্ব গুৰুক
ভাষাৰে
গঢ়িম আমি নতুন সমাজ
প্ৰশিক্ষনৰ পন
দেশৰ হকে প্ৰাণ উছৰ্গিম
খাটিম আজীৱন
প্ৰতিশ্ৰুতি কৰিম ৰক্ষা
ক্লান্তি বিদ্ধৰ কৰি
বিলোপ কৰিম নিৰক্ষৰতা
অসীম ধৈৰ্য্য ধৰি
প্ৰয়োজন মাথো উৎসাহ আৰু
ৰাইজৰ আশীৰ্বাদ
কাৰ্য্য আমাৰ উজ্জ্বলতা
গুচাম অপবাদ
প্ৰশিক্ষণৰ দোষ-ত্ৰুটি
সমূলি নধৰি
দিয়া শক্তি পৰমেশ্বৰে
ভক্তি গ্ৰহণ কৰি।

০০০

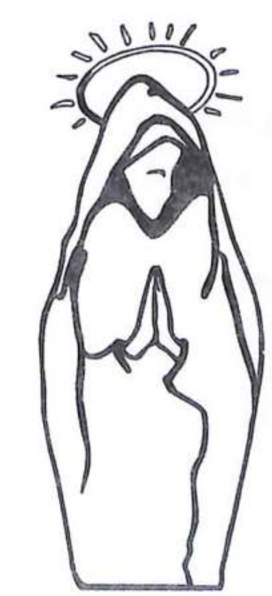

চৈয়দা ফাৰদুচি ৰহমান
উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত বৰ্ষ

"আধুনিক যুগ"

আধুনিক যুগৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ
নতুন-নতুন ড্ৰেচ,
স্কুলত পঢ়ে মাচুলো ভৰে
প্ৰশ্নৰ নুবুজে পেচ।
কামৰ ভয়ত ঘৰত নাথাকি
দৈনিক স্কুললৈ যায়,
পঢ়াৰ এলাহ এৰিব নোৱাৰি
পিচতে বহে সদায়।
শ্ৰেণীৰ কিতাপ ডেস্কত থৈ
অন্য মেলি লয়,
শিক্ষক আহিলে গম পায় বুলি
লাহেকৈ জপাই থয়।
শিক্ষকে বুজায় চিঞৰি-চিঁঞৰি
ছাত্ৰই নিদিয়ে কান,
বাইচাইকেল ডিচ্‌কো পেন্ট
হাতত দেখিবা ঘড়ী,
ভাল চিনেমা হলত দিলে
তাঁলৈহে যায় দৌৰি।

০০০

হাচিনা ইয়াছমিন চৌধুৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

"মোৰ প্ৰিয় গুৰুলৈ"

হে গুৰু
আপোনাক জনাও ছাল্লাম
আপুনি মোৰ অন্ধকাৰ জীৱনত
পোহৰৰ চাকি।
মোৰ জীৱনত আপুনি চকুৰ মণি
আপোনাৰ অবিহনে মোৰ জীৱন অন্ধকাৰ ।
আপুনি মোৰ জীৱনৰ পৰা কেতিয়াও নাআঁতৰিব।
আপুনি মোৰ জীৱনৰ লক্ষ্য।
আপোনাৰ অবিহনে মই জীৱনত জীয়াই
থাকিব নোৱাৰিম।
আপোনী মোক এই অত্যাচাৰি
জগতত অকলে পোলাই থৈ নযাব।
এই জগতৰ জীৱই মোক জীয়াই থাকিব নিদিয়ে
আপোনাক হাত যোৰ কৰি কৰোঁ প্ৰণাম
হে গুৰু যন আপোনাক জনাও ছাল্লাম।
আপুনি যেন মোক
শিক্ষাৰ সাঁকো পাৰ কৰাই দিয়ে।

মিছঃ পিয়াৰা বেগম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

"সপোনৰ মায়াজাল"

প্ৰেমৰ স্বপ্নৰ মায়াজালত পৰি
বাট চাই আছো আপোনাৰ আশাত
প্ৰেমেৰে কৰিছে আপুনি জীৱনক বন্ধনা
আপোনৰ প্ৰেমৰ উৎস জান, জুৰী
সেউজীয়া ধাননি, ফুল, চৰাই আৰু অৰন্য
যি প্ৰৱাহিত হৈ আছে মোৰ প্ৰতিটে উসাহত
আপোনী আছে বাৰে প্ৰেম আছে
প্ৰেম আছে বাৰে মই আছো।
আপোনাৰ প্ৰেমৰ সোঁতত আছে মোৰ
জীয়াই থকাৰ সাহস আৰু প্ৰেৰণা।

মিছঃ পিয়াৰা বেগম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মোৰ মনৰ ভাৱ

যিমান দূৰলৈকে চকুৰ দৃষ্টি যায়,
চাই থাকো কেৱল তোমাক
তোমাৰ দেহক, তোমাৰ প্ৰাণক
এনেকৈয়ে তুমি মোৰ অন্তৰত!
বসতি কৰিছিলো
মোৰ জীৱন সঙ্গী হৈ.......
মই জানিছিলো
মোৰ হৃদয়ত তুমি,
সপোনত তুমি।।
কেৱল মোৰে হৈ
এনে লাগে যেন
মোৰ বাবেই তুমি জনম লৈছা
যেনেকৈ জনম লৈছোঁ মই।
তোমাৰ বাবেই গোটেই জীৱন মোৰ
কৰিম ত্যাগ
কেৱল তোমাৰ
তোমাৰ বাবেই আজি
সেইজ বুলীয়া সাজ পিন্ধি
পুণৰাই সাঁজিছো মই।।

০০০

পাৰবিন বেগম
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বাৰ্ষিক

কবিতা নিলিখা মানুহবোৰৰ বাবে

মোৰ প্ৰথম আৰু শেষ কবিতাটো
তোমাৰ নামত উছৰ্গা কৰিম সেইদিনা,
যিদিনা লিখিম শেষ কবিতাটো শেষৰ শব্দটো
এই এটা উদ্দেশ্যৰ বাবেই
মই দৌৰি আছো, দৌৰি আছো
শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈ
ধুবুৰীৰ পৰা মেক্সিকোলৈ
ছেন্দ ল'ৰেন্স, নৈৰ পাৰৰ
সীমাহীন সৌন্দৰ্য্যৰ বুকুলৈ
যাৰ সান্নিধ্যত উপলব্ধি কৰিলোঁ
প্ৰেম/প্ৰেমৰ অনাবিল আনন্দ
সেইদিনা বসন্ত ঋতুৰ পুলকেৰে
জাগি উঠিবা, তুমি
তোমাৰ সোঁৱে বাঁও ৰৈ থকা
অজগ্ৰ মানুহৰ তেজাল ঘোঁৰা
সেইদিনা বাতৰিৰ শিৰোনামা
ভৰি উঠিব তোমাৰ বাতৰিৰে
আৰু মোৰ শেষ কবিতাটোৰ ছন্দময় ধ্বনিৰে
শিল শিল পাৰ্বতী সেইদিনা একাকাৰ হৈ যাব
হৃদয়ৰ ভিতৰত হৃদয়ৰ ছবি অংকিত হ'ব।
বহু হিৰান্ময় মূৰ্হত্ত অতীত হ'ব
স্নিগ্ধ সুবাসেৰে
নিৰৱচ্ছিন্ন প্ৰেমৰ কথাৰে
কবিতা নিলিখা দিনবোৰৰ বাবে
কবিতা নিলিখা মানুহবোৰৰ বাবে
সযতনে সজাই ৰাখিছো
এই এটা মাত্ৰ কবিতা।

০০০

কাশ্মিৰী বৰা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

“কিহৰ বাবে এই মৃত্যুযজ্ঞ...??”

কি হৈছে এয়া
মোৰ চেনেহৰ ধৰাখনিত !
চাৰিও ফালে দেখোন
কলিয়া ডাৱৰে আৱৰিছে,
কোন এই সন্ত্ৰাসবাদী
যিয়ে নাজানে স্বাধীনতাৰ অৰ্থ
কাৰ ইমান সাহস
যিয়ে নিমূৰ্ল কৰিছে
ধৰাৰ বুকুৰ পৰা
ধৰাৰেই ভৱিষ্যতৰ জনক।
পাৰিব জানো তেওঁলোকে
সেই নিস্পাপ শিশুকেইটিৰ
ৰঙীন সপোনবোৰ আকৌ
সজীৱ কৰি তুলিবলৈ ?
তেওঁলোকে বাৰু নাজানেনে
হিংসা, সন্ত্ৰাস, বৰ্বৰতাই নিদিয়ে
তেওঁলোকে বিচাৰি ফুৰা
স্বাধীন পৃথিৱী খন।
হে, সন্ত্ৰাসী তোমালোকক
মোৰ কোমল হিয়াৰ
এটি সৰু অনুৰোধ
উভতি চোৱাচোন তোমালোকে এবাৰ
তোমালোকৰ শৈশৱৰ দিনবোৰলৈ
তেতিয়া উপলব্ধি কৰিবা
কিমান অপৰাধী তোমালোক
বন্ধ কৰা এই মৃত্যুযজ্ঞ।
নকৰিবা আমাক এই
মৃত্যুযজ্ঞৰ অঞ্জলি
সেয়ে হ'ব উত্তম স্বাধীনতা।।

০০০

সীমা মনিদাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।

(২০০৩ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ ধেমাজীৰ বোমা বিস্ফোৰণৰ স্মৃতিত)

“আহিনৰ অপেক্ষাত”

প্ৰিয়তমাৰ অধৰ হাঁহিত
প্ৰিয়তম সিক্ত কুঁৰলী দৰে
বহু বসন্ত ধৰি
তোমাৰ প্ৰেমত মই সিক্ত
আহিন
শুভ্ৰ কুৰঁলীৰ মাজেৰে
তুমি আহা
লাজুকী শেৱালীও
তোমাৰেই অপেক্ষাত
তুমি আহা
তুমি আহা
আহিন।।

০০০

দিলীপ কুমাৰ শইকীয়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

“জীৱনৰ লগৰী”

বিচাৰি যাওঁ মই মোৰ জীৱনৰ লগৰী,
কতোয়ে নেপাওঁ মই মোৰ জীৱনৰ লগৰী।
পাওঁ মাথোঁ মই ক্ষন্তেকীয়া লগৰী,
লগৰীৰ কথা ভাবি অ, মোৰ বন্ধু।
মোৰ মন কিয় যে ইমান দুখী,
লগৰীক পালে পাহৰি যাম সকলো দুখ।
লবানে কৰি মোক অ, লগৰী নিজৰ বুলি,
মোৰ যে আছে এটি মধুৰ সপোন।
হোৱা যদি মোৰ জীৱনৰ লগৰী,
ভৱিষ্যতে কেতিয়াও তোমাক নেযাওঁ পাহৰি।

০০০

ভূপেন দাস
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

“তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰশ”

মোৰ অন্তৰে প্ৰাণ পাই উঠে,
তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰশেৰে।
মোৰ জীৱন ৰঙলী হৈ উঠে,
তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰশেৰে।
মোৰ হেৰুৱা সপোন পুনৰ প্ৰাণ পাই উঠে,
তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰশেৰে।
মোৰ ভিতৰৰ নদীখন ঢৌ খেলি উঠে,
তুমি যেতিয়া গঢ়ি তোলা এখন নতুন নদী।
মোৰ নদীখন তেতিয়া পূৰ্ণ হৈ পৰে
তোমাৰ মৰমৰ কোমল পৰেশেৰে।

০০০

মিছঃ চবনম চুলতানা আহমেদ
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

মোৰ প্ৰিয় বৰ্ণ “ক”

মোৰ প্ৰিয় বৰ্ণ “ক”।
মোৰ প্ৰিয় নাম কুইন,
মোৰ প্ৰিয় বান্ধৱী কাকলি,
মোৰ প্ৰিয় ব্যক্তিজন কবীৰদাস।
মোৰ প্ৰিয় খেলুৱৈ কপীলদেৱ,
মোৰ প্ৰিয় শিক্ষক কংকন মেধী।
মোৰ প্ৰিয় চিনেমা কৃশ,
মোৰ প্ৰিয় অভিনেতা কামাল হুছেইন।
মোৰ প্ৰিয় অভিনেত্ৰী কৰিনা কাপুৰ,
মোৰ প্ৰিয় ঠাই কাজিৰঙা,
মোৰ প্ৰিয় মাছ কাৱৈ,
মোৰ প্ৰিয় জন্তু কেংগাৰু,
মোৰ প্ৰিয় গায়ক কুমাৰ শানু,
মোৰ প্ৰিয় ফল কমলা।
মোৰ প্ৰিয় ফুল কামিনী,
মোৰ প্ৰিয় দেৱতা কৈলাশনাথ।
মোৰ প্ৰিয় মন্দিৰ কেদাৰ নাথ।
মোৰ প্ৰিয় ৰং ক'লা,
মোৰ প্ৰিয় মাহ কাতি।।

০০০

শ্ৰী শিল্পী সূত্ৰধৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

“ক”

প্ৰেম

মই জানো প্ৰেমিকাবোৰ দুবাৰ জন্মে
এবাৰ প্ৰেমত পৰোতে
এবাৰ প্ৰেমহাৰ হওঁতে।
প্ৰেমে কুঁপিপাত মেলক
হৃদয়ৰ গোপান কোঠাত
এনেকৈ নক'বা, এনেকৈ নক'বা
বিদ্ৰোহীবোৰে বুকু ভৰাই লৈ যাওঁক
ফুটপাথ এৰি, মহানগৰ এৰি,
পুনৰ উভতি আহিছো
মোৰ মৰমৰ গাঁওখনলৈ
পুনৰ উভতি যোৱাৰ আশাৰে নহয়
এনেকৈ নক'বা, এনেকৈ নক'বা।।
কাৰণ
উভতি যোৱাৰ কথা শুনিলে,
এতিয়া মই সুমূৰ্ষ হৈ পৰো...।।

ধ্ৰুৱজ্যোতি চমুৱা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

'প্ৰতি শ্ৰুতি'

বহুত দোৱাৰ পিছত
তোমাক মই আকৌ উভতাই পাইছো।
থাকিবানে তুমি চিৰ দিনলৈ?
মোৰ হৃদয়ৰ কাষতে।
নে গুচি যাৱা আনৰ কাষলৈ?
কালৰ ঋতু সলনি হোৱাৰ দৰে
তুমি ও সলনি হৈ যাৱানে?
নহয় তুমি তেনে কৰিব নোৱাৰা।
মই জানো তুমি মোৰ হৃদয়ৰ মাজত
বিজুলিৰ বজ্ৰপাত পেলাব নোৱাৰা।
তোমাৰ হৃদয় গ্ৰীষ্ম কালৰ গৰমৰ দৰে
ইমান কঠোৰ হ'ব নোৱাৰে।
তুমি মোৰ লগত প্ৰতিশ্ৰুতি কৰা
যে তোমাৰ হৃদয় কেতিয়াও
নিষ্ঠুৰ কৰি নাৰাখা বুলি।
বসন্ত কালৰ গছৰ নতুন
কুঁহি পাত যেনেকুৱা কোমল
তোমাৰ হৃদয়ো তেনেকুৱা
কোমল কৰিবা বুলি।
তুমি মোৰ লগত প্ৰতিশ্ৰুতি কৰা যে
যৰত কালৰ গছৰ
ফুল বোৰ যেনে কৈ ফুলি থাকে
যেনে নতুন কলি পেলাই
ঠিক তেনেকৈ তুমি মোৰ প্ৰেমক তোমাৰ নিজৰ
হৃদয়ৰ মাজত কলি গজাবা
আৰু নতুন প্ৰেমৰ ফুল ফুলাই
তুলিবা বুলি।
০০০

পিয়াৰা বেগম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

"খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় তোমাক নমস্কাৰ"

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়
তোমাক কৰো নমস্কাৰ
মনোৰম তোমাৰ জন্মস্থান
মনোৰম তোমাৰ কলা কৃষ্টি
মনোৰম তোমাৰ পৰিবেশ
আৰু ইয়াৰ বিশুদ্ধ বতাহ,
খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়
ইয়াতেই জন্ম বিদগ্ধ পণ্ডিতৰ
জন্ম ইয়াতেই বিখ্যাত কবি সাহিত্যিকৰ
জন্ম ইয়াতেই বিখ্যাত সংগীতজ্ঞৰ
আৰু জন্ম অনেক সমাজ সেৱকৰ
খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ত
কোনো ধৰণৰ জাতি -ভেদ মনত নৰখা
শংকৰদেৱ আজান ফকীৰৰ আদৰ্শৰে
একতাৰ ডোলেৰে বন্ধা
এইখন এখন ধৰ্ম নিৰপেক্ষ মহাবিদ্যালয়
খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় মোৰ শিক্ষাভূমি
তোমাক কৰো নমস্কাৰ
তোমাৰ সান্নিধ্য যেন মই জনমে জনমে পাওঁ
তুমিয়েই মোৰ শিক্ষা আই
তোমাক প্ৰাৰ্থনা জনাওঁ।।
০০০

শ্ৰী মুকুট শইকীয়া
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

"খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়"

হে খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়
তোমাক জনাঁও নমস্কাৰ
১৯৭২ চনৰ এটি শুভ ক্ষণত
এই খাগৰিজানতেই জন্ম হ'ল তোমাৰ!
জ্ঞানী-গুনী সবে তোমাৰ নামটি
যুগমীয়া কৰি গ'ল !
অঞ্চলত তোমাৰ খ্যাতি
জাকত জিলিকি ৰ'ল।
বিশেষ বাৰ্ষিক সভাৰ স্মৃতি গ্ৰন্থত
তুমি পালা প্ৰথম স্থান,
এই কথাই বুজাই থৈ গ'ল তোমাক
তুমি যে কিমান মহান!
নিৰাশ্ৰয়ক আশ্ৰয় দি তুমি
অনুক দি আছা চকু,
ভৰিষ্যতেও জ্ঞানৰ জৈউতি বিলাবলৈ
হৈ আছা তুমি সাজু ।
আশীবাদ কৰা হে মহান
উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান
আনন্দৰে যেন সদায় গাব পাৰো
তোমাৰেই জয় গান।
০০০

ভাস্কৰ বৰুৱা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

"বসন্ত কালত"

এতিয়া বসন্ত কালত
কুঁহিপাত মেলাৰ বতৰ।
এনে বতৰলৈ আপোনালৈ মোৰ
অনেক মৰম গতি কৰি আছে।
আপোনাৰ পৰা কিছু
পোৱাৰ আশাত।
কি পাম? কি দিম!
নিজকে নিজে প্ৰশ্ন কৰিছো।
নিৰ্ভৰ যোগ্য আশাৰে
বাট ছাই আছো।
নিশ্চয় আপোনী মোৰ মনৰ
কল্পনা বোৰ বাস্তৱ কৰিব বুলি।
যেতিয়া কুলিয়ে নিজান অৰণ্যত
বহি সুৰলা মাতেৰে গান গায়
তেতিয়া মোৰ মনলৈ এনে এটা
ভাব আহে যেন দেশৰ
নিজানত বহি সুখ, দুঃখ
শান্তি-অশান্তি, প্ৰেম, প্ৰীতি
কল্পনা সপোন সকলোবোৰ
মনৰ বেদনা আপোনাৰ কোমল
হৃদয়ৰ মাজত বহি
প্ৰকাশ কৰিম বুলি
কিন্তু পাৰিম জানো তেনে কৰিবলৈ
সেয়েটো নিৰ্ভৰ কৰিছো আপোনাৰ ওপৰত।
কিয়নো আপোনী মোৰ
আশাবোৰ বাস্তৱ কৰিব পাৰে।

০০০

মিছঃ পিয়াৰা বেগম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

জীৱন হৈ ৰল প্ৰশ্ন

সেই দিনা যিদিনা
দেখিছিলো তোমাক
সেই দিনা যিদিনা
এৰি গৈছিলা তুমি
মোৰ হৃদয়ত এটি ছবি
সেই ছবি খনেৰে দেখিছিলো মই
এটিৰঙীন সপোন
ভাবিছিলো সঁচা হ'বনে সপোন
পামনে সেই দিনটো?
যিদিনা এৰি গৈছিলা তুমি
মোৰ হৃদয়ত এটি ছবি
তুমি অহা মোৰ সপোনত
নহা কিয় বাস্তৱত
সেই ছবিবোৰ নো কি?
ভাৰিব নোৱাৰো মই
সেই ছবিৰ কথা
নাভাৰিলে হিয়া মোৰ
উকা হৈ উঠে
সেই ছবি খননো কি?
নিদিলা তুমি মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ
গতিকে মোৰ জীৱনটো হৈ ৰ'ল
এটি প্ৰশ্ন হে মাথোন।

০০০

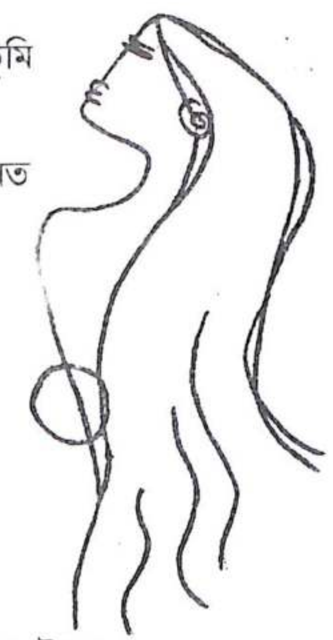

ফিৰুজা বেগম
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

পৰিবৰ্তন

হয় সকলো বস্তুৰে পৰিৱৰ্তন
এই জগতত!
মানুহৰ পৰিৱৰ্তন, সমাজৰ পৰিৱৰ্তন
পৰিৱেশ আৰু দেশৰ পৰিৱৰ্তন।
ভাষা-সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন, আচাৰ-ব্যৱহাৰৰ পৰিৱৰ্তন
ৰীতি-নীতিৰ পৰিৱৰ্তন
ভাৱো জানো কেতিয়াবা পৰিৱৰ্তনে কৰিছে
কিমান সৃষ্টি কিমান ধ্বংস
এই পৰিৱৰ্তনে কাঢ়ি নিছে যেন আপোন কিবা এটা
যন্ত্ৰনাত ধৰফৰাইছে যেন মন
ধ্বংসৰ গৰাহত গৈছে আপোন বিহুটি ও
তাৰ ঠাই লৈছে যেন আধুনিক নৃত্যই
মাতৃভাষাও যেন হ'ব ধৰিছে বিনষ্ট
বিদেশী ভাষাৰ প্ৰকোপত।
হাহাকাৰ মাথো হাহাকাৰ লাগিছে চৌদিশে
সভ্যতা সংস্কৃতি বচোৱাৰ চেষ্টাত।
আহক যেন আকৌ এজন শংকৰদেৱ
যিয়ে বচাব পৰিৱৰ্তনৰ হাতৰ পৰা অসমীয়াক।

০০০

মনজিৰ আলি
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

"মিছা মৰমৰ অভিনয়"

আজি আকৌ তোমাৰ কথা মনত
পৰি আছে।
আৰু তুমি দিয়া যন্ত্ৰনাবোৰ
আন্ধাৰ নিশাত যাগিছিলনে?
মোৰ দৰে কোনোৱা নাৰীৰ হৃদয়
কিন্তু আহিছিলানে তুমি মোৰ কাষলৈ
নহয় তুমি তেনে কৰা নাছিলা।
কিয় ভুল বুজিছিলা,
কিয় তেনে কৰিছিলা।
পূৱা বেলি উদয় হোৱলৈকে আছিলনে
কোনোবা মোৰ দৰে বাট চাই ৰৈ
কিন্তু তুমি গুচি গলা মোক এৰি থৈ
পুতলাৰ দৰে নচাইছিলা মোক তুমি
কিন্তু মই আকৌ উভতি আহি গলো
নিজৰ জেগালৈ।
সেই পুতলাৰ ৰচি আছিল
তোমাৰ হাতত, কিন্তু?
ৰাখিব পাৰিছিলা জানো বান্ধিব?
মিচা মৰমৰ অভিনয় কৰিছিলা তুমি মোৰলগত
সদায় হৃদয়ৰ মাজত ৰাখিবা বুলি
খাইছিলা তুমি শপত
কিন্তু তেনে কৰিছিলা জানো ?

০০০

পিয়াৰা বেগম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

শুনা শুনা শুনা তিনিৰ কিনো গুণ

তিনিজন উপকাৰীৰ উপকাৰ পৰিশোধ কৰা টান,
পিতা-মাতা, অভিভাৱক আৰু গুৰুজন।
তিনিওজনৰ বেয়া অভ্যাস এৰক,
জুৱাৰী, মদাহী, ব্যভিচাৰী।
তিনিটা সদায় নিজৰ কৰি লওক,
সত্য, ধৰ্ম আৰু সদাচাৰ।
তিনিটা গুণ আয়ত্ব কৰক,
নম্ৰতা, সৰলতা, ভদ্ৰতা।
তিনিজনেই মহান হয়,
যি ধন পাই গৌৰৱ নকৰে,
ধন হেৰুৱাই দুখ নকৰে
লোকৰ ধনত লোভ নকৰে।
তিনিটা বস্ত কাৰো বাবে নৰয়,
সময়, জন্ম, মৃত্যু।
সকলো সময়ত মুকলি বাটেদিয়াৰা,
সদায় সত্য কথা কবা।
সকলোকে ভাবিবা নিজৰ বুলি,
কাৰো মনত নিদিবা দুখ।
চিৰ সত্য কথা,
সময় অমূল্য ধন সময়ৰ মূল্য নাই।
পুথি অধ্যয়ন যিমানেই কৰিবা,
পৰীক্ষাত সিমানেই সফল হ'ব পাৰিবা।
সকলোৱেই মন কৰিব যে,
মানুহৰ চৰিত্ৰই মানুহৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰৰ
ওপৰত জীৱনটো গঢ়লৈ উঠে অথবা নিৰ্ভৰ কৰে।

০০০

মাইনুল ইছলাম
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

"প্ৰেমৰ প্ৰকাশ"

তোমাক ভাল পাওঁ বুলি কৰিব
যাওঁ প্ৰেমৰ প্ৰকাশ
তোমাৰ ওচৰ পালে নোহোৱা হয়
যেন মোৰ কণ্ঠ শক্তি
বিনিদ্ৰ ৰজনী কটাও তোমাৰ চিন্তাতে
ভাৱো কিয় বাৰু আহিলা তুমি মোৰ জীৱনলৈ
আখৰা কৰো সদায় আইনাৰ সন্মুখতে
তথাপিও ভাবি নাপাওঁ কওঁ তোমাক কিদৰে
পানী নাপালে যি দৰে জীৱ নাবাচে
তোমাক নাপালে মোৰ গতি হ'ব তেনে
তথাপিও কিয় বাৰু কৰিব নোৱাৰো
তোমাৰ সন্মুখত মোৰ প্ৰেমৰ প্ৰকাশ।

০০০

মনজিৰ আলি
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

"শিশুর আশা"

আমি যখন ছোট্ট ছিলাম,
আকাশের দিকে চেয়ে থাকিতাম,
ভাবনার বশে ঘুরে বেড়াতাম বনে বনে।
শুধু ভাবিতাম মনে মনে
আমি যদি হতাম পাখি
তবে এখানে থাকিতাম নাকি?
পাখির মত ডানা মেলে
উড়ে উড়ে যেতাম চলে,
উড়িতে পারিতাম নীল আকাশে,
ঘুরিতে পারিতাম বঙ্গরসে,
দিন কেটেছে এই আশায় আশায়
যদি থাকিতাম পাখির বাসায়,
পাখির সাথে খেলা করিতাম,
নানান দেশের কথা বলিতাম,
নিদ্রা যেতাম আকাশের বুকে,
ধরিতে পারিতাম মেঘ গুলোকে,
শিশুরা কত মাঠে খেলিত,
ঠাকুমা কত গল্প বলিত
ঠাকুমা কত গল্প বলিত,
কিন্তু আমি ভাবনার ঘোরে
পাখির মত উড়ে উড়ে,
ছিলাম শুধু স্বপ্নের দেশে
কোথায় যেন নীল আকাশে
ছোট্ট শিশুর এই আশা
করে দিল তাকে নিরাশা।

০০০

মাধুশ্রী দেবনাথ
বি. এ. ৩য় বছর

দেনা পাওনা

বোকারাম কিছু বুঝেছ নাকি?
দিও না তুমি আমায় ফাঁকি,
কারন আমি জানি সব ই,
দেখেছি তোমার ঘরের ছবি
তোমার বাড়িতে বিয়ের বাজনা
দিতে হবে আমায় খাজনা।
মিষ্টি মিঠাইয়ে কাজ হবেনা
আগে মিটাও দেনা পাওনা,
এসব দেখিয়ে কাজ চলবেনা
মিষ্টি মিঠাইয়ে পেট ভরবেনা।।
ঠিক আছে, এনেছ যদি
খেলেই বা কি হবে ক্ষতি,
খুশি যদি করতেই চাও
টাকা কতক দিয়ে দাও।
আমি জানি ভাল তুমি
তোমার কত আছে জমি,
অল্প জমি বিক্রি করে
টাকা দিও থলি ভারে।।
আমার টাকা তৈরী রেখো
ভাল করে গুনে দেখো
কম হলে একটি টাকা
তোমায় দেব এমন ঝাঁকা
পড়বে গড়িয়ে মাটিতে,
আর পারবেনা উঠিতে,
মিষ্টি মিঠাই খেয়েছি বেশ
কাল খাব পিঠে পায়েশ
আমার জন্য খুলে রেখো দ্বার
আসব আমি কাল আবার।

০০০

মধুশ্রী দেবনাথ
স্নাতক ৩য় বর্ষ

'প্রকৃতি'

বিশাল আকাশ ঢাকা,
নীলা আবরনে।
পৃথীবী রয়েছে সেজে,
সবুজ বরনে।।
নদ-নদী সব বয়ে যায়,
পৃথীবীর বুকে।
শীতল হাওয়া বয়ে যায়,
সেই মুক্ত আকাশে।।
মেয়ের গুরু গুরু গর্জন বিদ্যুতের আওয়াজ
এই সকল কিছু মিলে হয়েছে
প্রকৃতির সাজ।

০০০

মিঠু দাস
বি. এ. থার্ড ইয়ের

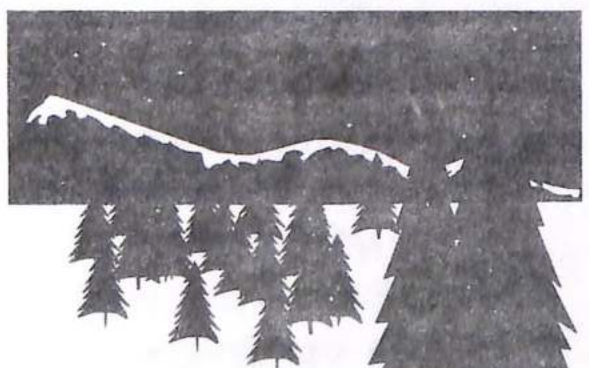

হারিয়ে পাওয়া

ঠাকুর দাদার ছশমা কোথায় ?
ওরে গনশা, হাবুল ভোঁতা,
দেখা না-হেথা-খোঁচাও লাঠি দিয়ে।
কই, কই, কই? কোথায়া গেল ?
টেবিল টানো, ডেস্কও ঠেল,
ঘর-দোর সব উলটে ফেল-খোঁচাও লাঠি দিয়ে।
ঘঁজছে মিছে কুটির পিছে,
জুতোর ফাঁকে, মাটির নীচে,
কেউ-বা জোরে পর্দা ঘিচে-বিছানা দেখে ঝেড়ে।
লাফিয়ে ঘুরে হাঁপিয়ে ঘেমে,
ক্লান্ত সবে পড়ল থেমে;
ঠাকুরদাদা আপনি নেমে আসেন তেড়েমেড়ে।
বলেন রেগে, চশমাটা কি
ট্যাং গজিয়ে ভাঙ্গল নাকি?
খোঁজার নামে কেবল ফাঁকি- দেখছি আমি এসে।
যেমন বলা দারুণ রোষে
কপাল থেকে আপনি ঘসে
ছশমা পড়ে তক্তপোষে-সবাই ওটে হেসে।

০০০

জোন্টি বাঁরৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

English Section

Dr. APJ ABDUL KALAM: A Short Sketch of His Lite And Activity

Saurabh Baroi
B.A. 3rd Year

Born in 15 October 1931 at Dhanushkodi in the Rameswaram district of Tamil Nadu. Abdul Kalam's father had to rent boats out to fisherman to pay this genius school fees. He received secondary education at the Schwartz school, a missionary institute in Ramnathapuram, and later joined the St. Joseph's College at Tiruchirapalli, where the graduated with a Bachelor in Science, Abdul Kalam Went on to study Aeronautical Engineering at the madras institute of Technology.

His "mantra" or gospel for India are; 'freedom, development and stand up to the world', After the Pokhran blast Bombay Times labeled him as The Missile Man, "Do things yourself. Do not indulge in short-cuts by importing equipment", thundered the great sciencist after the Famed pokhran-2 nuclear blasts in 1998.

Throughly Indian, the only brief exposure that he got abroad was in 1963-64 when he was invited by NASA (National Aeronantics and space Administration) to spend four months in the united states at the wallops Island Rocketry Centre and the Langley Research centre. Abdul Kalam joined the Defence Research and Development Organization (DRDO) in 1958 and his forty-year career as a scientist, achieved many milestones. He later joined the Indian Space Research organization (ISRO).

A Vegetarian and a teetotaler, Abdul Kalam recites the Quran and the Bhagavad Gita with equal ease. A Confirmed bachelor. He has been felicitated with national awards. He was awarded the Padma Bhusan in 1981, the Padma Vibhushan in 1990, and the Hk Firodia Award for Excellence in Science and technology in 1996 . More recently, he was honoured with the Bharat Ratna in 1997, the highest civilian award in India.

Abdul Kalam is a dreamer. He dreamt of a strong India. "We must think and act like a nation of a billion people" His next goal is to Produce a renseable missile which no country in the world has has been able to Produce.

The Need for Discipline

Sri Joyprakash Nath
T.D.C. Part-I

Discipline plays an important role in our life. If we are disciplined we can Succeed in life. Discipline means training of the mind so as to make it accept willingly the control of rules or order. It is a valuable lesson to learn-in many ways the most valuable that one can learn.

The great nations of the world attained greatness by subjecting themselves to the most nigorous discipline. Aristotle once said, 'Discipline is obedience of rules formed by the society for the good of all' It is there fore the habit of acting according to rules. Discipline does not mean to keep quiet; talk but not unnecessarily. If any body want to progress in his/her life he/ She Should lead a disciplined life.

Discipline is necessary in every field of life. Without it there will be Chaos in life If the members of a family do not obey the head of the family, they will never be happy.

Discipline is also necessary in the playground, in schools and collages, the army and in police. A Soldier has to obey his commander. He cannot reason and argue. It is his duty to obey and die.

In administration the value of discipline is also very important. It is the duty of the Junior to obey his superior who has to subsequently obey his immediate officer. It is the duty of the student to obey the rules and regulation to that particular college. In this way, the whole system runs and every body has to follow certain rules.

Discipline is equally necessary in our intellectual and Spiritual life. The intellect must function under strict control if he is to do any real work. Likewise, if we admit the existence of an immortal soul. We must recognize the activity and

development of the soul.

No great work can be done without a strong sense of discipline. It develops our higher virtues like self control, obedience, Single minded devotion to duty. The capacity for self-sacrifice are the virtues fostered through a sense of discipline. Can there be any thing higher than these?

A Disciplined person is liked by everyone. In the beginning we many have to face some difficulties But after Sometime it becomes our daily affair. The result of a disciplined life is always good. Discipline must not be mechanical, for a man is not a machine. It must be based on understanding on intelligent acceptance. No man has the fight to demand blind Submission to authority, nor Should one forego the privilege of being guided by one's own heant. The foregoing of personal desire is often extremely annoying and unpleasant if We think only of 'Self'.

The ancient Hindus as well as the ancient Spantus insisted on the need of leading a controlled life. They knew that withoul strict control, man's energies often go to waste, in useless undirected efforts. The great need of a country. Subordinating his own impulses and desires to the direction of some higher body.

Thus we see that discipline is very essential in every field of life. If we want to become a good human being and want to progress in our lives we have to be disciplined pensons. Discipline is the most important asset of each one of us. So, be disciplined, appreciate discipline and check indiscipline for the good of our country.

Word Power

Some words bring smile
And some frown
Some words heal
And some words hurt.
Some words can kill
And some give life.
Some bring lope to heart
And some hit as knife.
Some break the relation apart
And some make us closer.
Harsh words are the offspring of
Thoughtless mind,
Sweet words belong to
Heart that is kind.
So think well, speak well
It is our identity
Remember well.

Salim Ali
T.D.C. 1st Year

What is life

Life is a Challenge "Meet it"
Life is a gift "Accept it"
Life is an Adventure "Dare it"
Life is a Sarrow "Overcome it"
Life is a tragedy "Face it"
Life is a Duty "Perform it"
Life is a Game "Play it"
Life is a Mystery "Unfold it"
Life is a Song "Sing it"
Life is an Opportunity "take it"
Life is a Journey "Complete it"
Life is a Promise "Fulfil it"
Life is Love "Enjoy it"
Life is a Beauty "Praise it"
Life is "Realise it"
Struggle life is a Sturggle "Fight it"
Life is a Puzzle "Solve it"
Life is a Good "Achieve it"

Irshad Mallik
B.A. 1st year.

Teacher

(Sec-I)

Teacher, teacher, teachers.
Teacher is our father,
Teacher is like mother.
And teacher is
Our future.
Teacher has been giving us
Much knowledge from school life.
Because many we prosper in life.
We learn some thing new every day;
From our teachers.
That is why we can say
Our life is successful
For our teachers.

(Sec-II)

I like to read comics
But, my favourite subject is Economics.
My mother told me a great story
I like to study the History.
Will you give me the pen please
I like to read the English.
I can show you some magic
And I like to study the logic.
East and west.
Teacher you are the best.
Day after night
You give us light and bright.

Anupam Dhar.
T.D.C. 1st year.

God

I have lifted my Pen
For making poem about god.
I am going to write about him
Who is Almighty's Almighty, Great
Great Helper's helper, who looks after
Us by his creatures, who is infinite
Whom I cannot forget. I have finished
My writing about him ,Who is my lord.
I've lifteal my pen to drop few lines.
On God.........
The almighty.......
The greatest of great helper looking after us much the kind coress of his creations. The infinite God...... whome I cant forget.......... I bow to for him heavenly gilhed life.

Junty Bariai,
T.D.C. 1st year.

Proud To Be An Assamese

Assam is so rich in culture and art.
Milk and honey flowing from every part.
Covered with land so rich and so green
So we proud to be an Assamese.
Every side has its own identity.
Folk dances and culture abound.
With fun and fare and all that is rare.
So we proud to be an Assamese.
India is a garden of calourful flowers.
Assam is a flower of this garden.
Our father is India, Mother is Assam.
So we prod to be an Assamese.

Md. Aminul Islam
T.D.C Part-III

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ কিছুমান আলোক চিত্ৰ

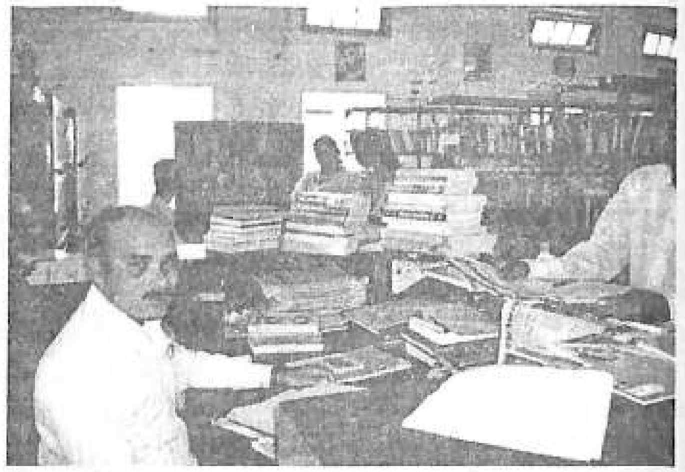

মুদ্ৰণ- জে. এন. প্ৰেছ এণ্ড পাব্লিকেচন, ফৌজদাৰি পট্টি, নগাঁও, অসম।